

T.C.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ

ZONGULDAK İLİ DEVRİK İLÇESİ

MUMCUOĞLU KÖYÜNDE

HADİN VE SOSYAL YAŞAM

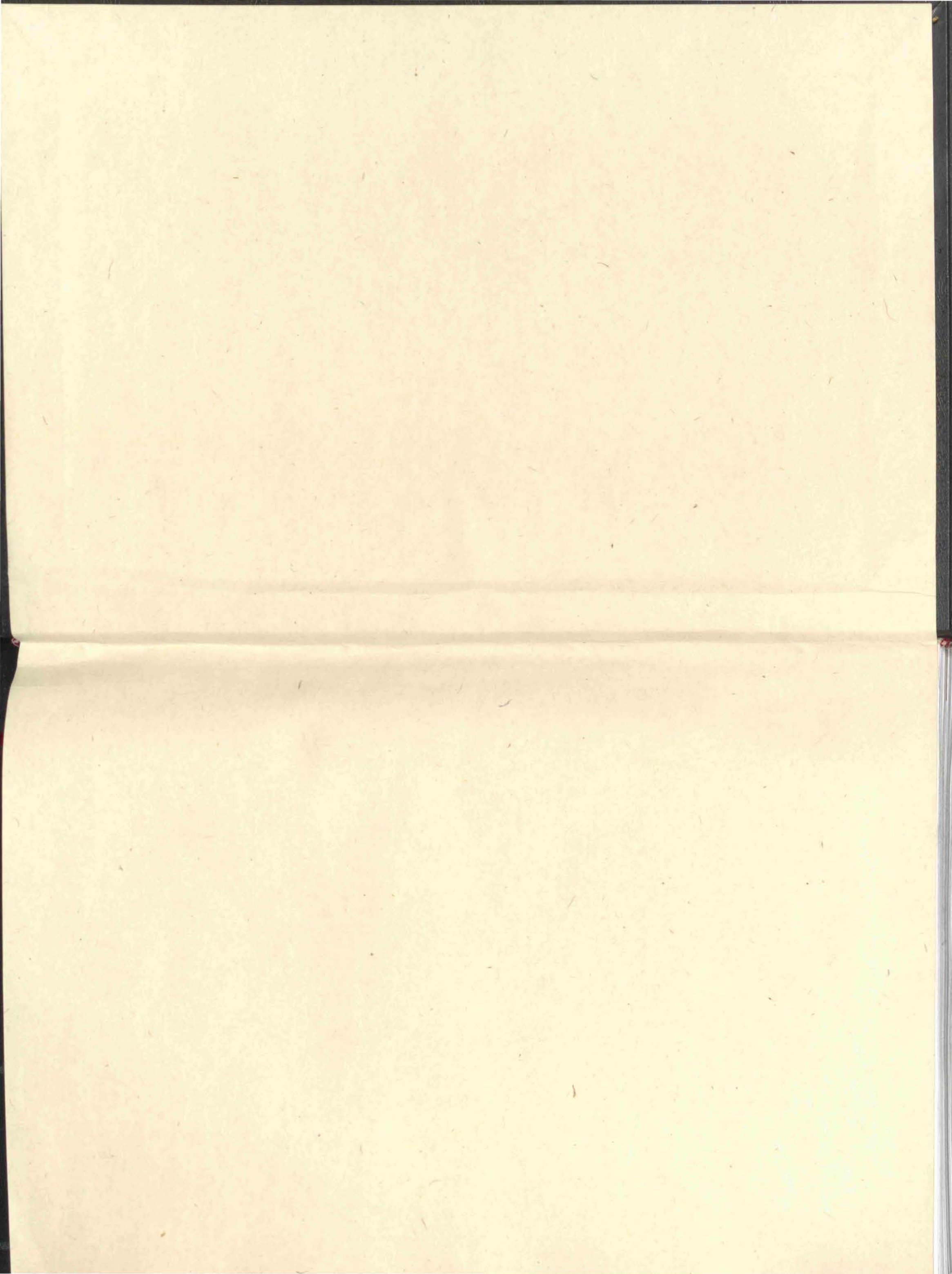
LİSANS TEZİ

ESRA GÜNSAL

BÖLÜM
ANA BİLİM DALI

ANTROPOLOJİ
SOSYAL ANTRPOLOJİ

ŞİRKETİNE

12. BÖLÜM

“SAĞLIK”

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ

59445

12. BÖLÜM

1. SAĞLIK

1.1. MUMCUOĞLU KÖYÜ'NDE SAĞLIK

Mumcuoğlu Köyü'nde bugün için herhangi bir sağlık kurumu hizmet vermemektedir. Ufak tefek rahatsızlıklarda komşu köyde (Müfettişler) bulunan sağlık ocağına başvursalar da, köy sakinleri için asıl alışkanlık haline gelen davranış Şakir Amcanın kapısını çalmaktır.

Şakir Amca, bir sağlık kurumunda 25 yıl pansumancılık yapmış ve bu işten emekli olmuştur. Şimdilerde de kırık-çıkık, tansiyon ölçme, iğne ve pansuman yapma gibi, bilgisi dahilinde olan konularda köy halkına hizmet vermektedir. Köy sakinlerinin, öncelikle Şakir Amcaya gelmelerinin bir nedeni alışkanlık olsa da diğer nedeni ekonomiktir. Çünkü Şakir Amca tansiyon ölçme, iğne yapma gibi hizmetlerinin karşılında çoğu zaman herhangi bir ücret talep etmemekte; tedavisi malzeme gerektiren durumlarda ise, talep ettiği ücret cüzi miktarlarda olmaktadır. Şakir Amcanın tedavi uyguladığı mekân ya kendi evi ya da -hastanın durumuna göre (hasta yaşlıysa)- hastanın evidir. Tanık olduğumuz bir olay; çevre köylerde yaşayan, 5 yaşındaki, bir çocuğun düşerek kolunu incitmesi üzerine ailesi tarafından Şakir Amcaya getirilmesiydi. Öncelikle çocuğun kolundaki sorunun tespit edilmesi gerektiğinden, Şakir Amca eliyle muayeneye başlamıştı. Teşhisle, tedavi neredeyse aynı anda olmuştu. Çünkü tedavi, çıkmış olan kolun yerine oturtulmasıydı. Sorunu giderdikten sonra -birkaç gün oynatmaması için- çocuğun kolunu sargı beziyle sararak boynuna astı (Foto:217,218,219). İki gözü iki çeşme gelen çocuk, rahatlamış bir şekilde (Foto:220) oradan ayrıldı. Şakir Amca, müdahale edemeyeceği durumlarda ise, rahatsızlığı olan kişiyi hastahaneye yönlendirmektedir.

Ulaşım imkânlarının gelişmesine paralel olarak, sağlık kurumlarından yararlanabilme olanağının artması, köy sakinlerinin gerek Devrek, gerekse

Zonguldak'taki hastahanelerden hizmet almasını kolaylaştırmıştır. Bu hastahanelerin yetersiz kaldığı durumlarda ise, Ankara'daki hastahanelere başvurulur.

Çalışma yaptığımız dönem içinde de gerek ciddi, gerekse daha hafif rahatsızlığı olan kişilere rastladık (Tablo:G-1,G-4). İlgili tabloları değerlendirdiğimizde, bu kişilerin genellikle hane başkanı ya da hane başkanının eşi statüsündeki kişiler olduğu ve doktora gitmenin %93,3 gibi yüksek bir oran sergilediğiyle karşılaşırız. Geriye kalan % 6,7'lik kısımda ise, evde tedavi yoluna gidilmiş olsa da, tercih edilen yöntemin ilaç kullanmak olduğunu görürüz (Tablo: G-2, G-3, G-5, G-6).

Erkekler arasında, en yaygın olan hastalık "meslek hastalığı" olarak nitelendirilen akciğer hastalığıdır. Uzun yıllar kömür madenlerinde çalışmalarına bağlı olarak ortaya çıkan bu hastalık, çoğu zaman akciğer kanseriyle sonuçlandığından, birçok erkeğin ölüm nedeni olmuştur. Buna paralel olarak, görüşme yaptığımız kadınların; eşlerini ve babalarını kaybetme nedeninde de hep bu hastalık yatar.

Bunun dışında görülen hastalıklar, soğuk algınlığına bağlı, gribal enfeksiyonlar gibi geçici rahatsızlıklardır. Bu durumlarda başvuru tedavi biçimi ya hastalığı olağan seyrine bırakmak ya da ilaçla tedavi olma yoluna gitmektir. Zira, hemen doktora gidilmeyip, evdeki mevcut ilaçlardan yararlandığı da görülür.

Baş ağrısı, halsizlik gibi belirtilerde ise, köy sakinlerinin kendilerine ya da çocuklarına ilk koyduğu teşhis "nazar değmesi" olduğundan, başvuru yöntem de ilgili kişiye "nazar duası okutmak" veya "kurşun döktürmek"tir.

Çalışma süresince köyde, geleneksel tedavi uygulamalarına pek rastlanmamıştır. Zira, edindiğimiz bilgiye göre "baldıran" adlı bitkinin üç dört adet yaprağı yaş iken ateşte ısıtılır ve ağrıyan bölgeye konarak iyileşmesi sağlanmıştır.

SONUÇ

İnsanların hastalıklara olan yaklaşımı genellikle eğitim seviyesiyle bağdaştırılsa da; ulaşım, ekonomik imkânlar ve alışkanlıkların da bu yöndeki tutumu son derece etkilediği ortadadır.

Köy halkının hastalıklara yaklaşımlarından bahsettiğimiz bu bölümün ardından, şimdi de “Temizlik” uygulamalarına yer verelim.

TABLO: G-1 SON BİR AY İÇİNDE HANEDE HASTALANAN OLMA DURUMU

	N	OLDU		OLMADI		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	14	21,5	51	78,5	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	9	28,1	23	71,9		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	5	15,2	28	84,8		0,0		0,0

TABLO: G-2 HANEDE SON BİR AY İÇİNDE HASTALANANLARIN SAYISI

	N	1	2	3	4	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	14	13	1	0	0	15	1,1	1,0
GENÇ H.B.	9	8	1			10	1,1	1,1
YAŞLI H.B.	5	5				5	1	1

TABLO: G-3 SON BİR İÇİNDE HASTALANANLARIN STATÜLERİ

	N	HB ERKEK		HB ERKEĞİN EŞİ KADIN		ERKEK TORUN		ERKEK ÇOCUK		KIZ ÇOCUK		H.B. ERK. ANNESİ		H.B. ERK. BABASI		H.B. KADININ ANNESİ		H.B. KADININ BABASI		H.B. ERK. EŞİ. ANNESİ		H.B. ERK. EŞİ. BABASI		HB KADIN			
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
GENEL TOPLAM	15	5	33,3	8	53,3	0	0,0	0	0,0	1	6,7	1	6,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	10	4	40,0	4	40,0		0,0		0,0	1	10,0	1	10,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	5	1	20,0	4	80,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0

TABLO: G-4 HASTALANANLARIN HASTALIK TÜRLERİ

	N	AKUT HASTALIKLAR		KRONİK HASTALIKLAR		AKUT + KRONİK HASTALIKLAR		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	15	4	26,7	11	73,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	10	4	40,0	6	60,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	5		0,0	5	100,0		0,0		0,0		0,0

TABLO: G-5 HASTALANANLARA NE TÜR TEDAVİ YAPILDIĞI

	N	BİR ŞEY YAPILMADI		EVDE TEDAVİ		DOKTORA GÖTÜRÜLDÜ		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	15		0,0	1	6,7	14	93,3		0,0
GENÇ H.B	10		0,0	1	10,0	9	90,0		0,0
YAŞLI H.B	5		0,0		0,0	5	100,0		0,0

TABLO: G-6 EVDE TEDAVİ YAPILDI İSE NE TÜR BİR TEDAVİNİN UYGULANDIĞI

	N	İLAÇLA TEDAVİ		BİTKİ İLE TEDAVİ		İLAÇ+BİTKİ İLE TEDAVİ		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	1	1	100,0		0,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.											

Foto 217: ıkığın tedavi edilmesi 1

Foto 218: ıkığın tedavi edilmesi 2

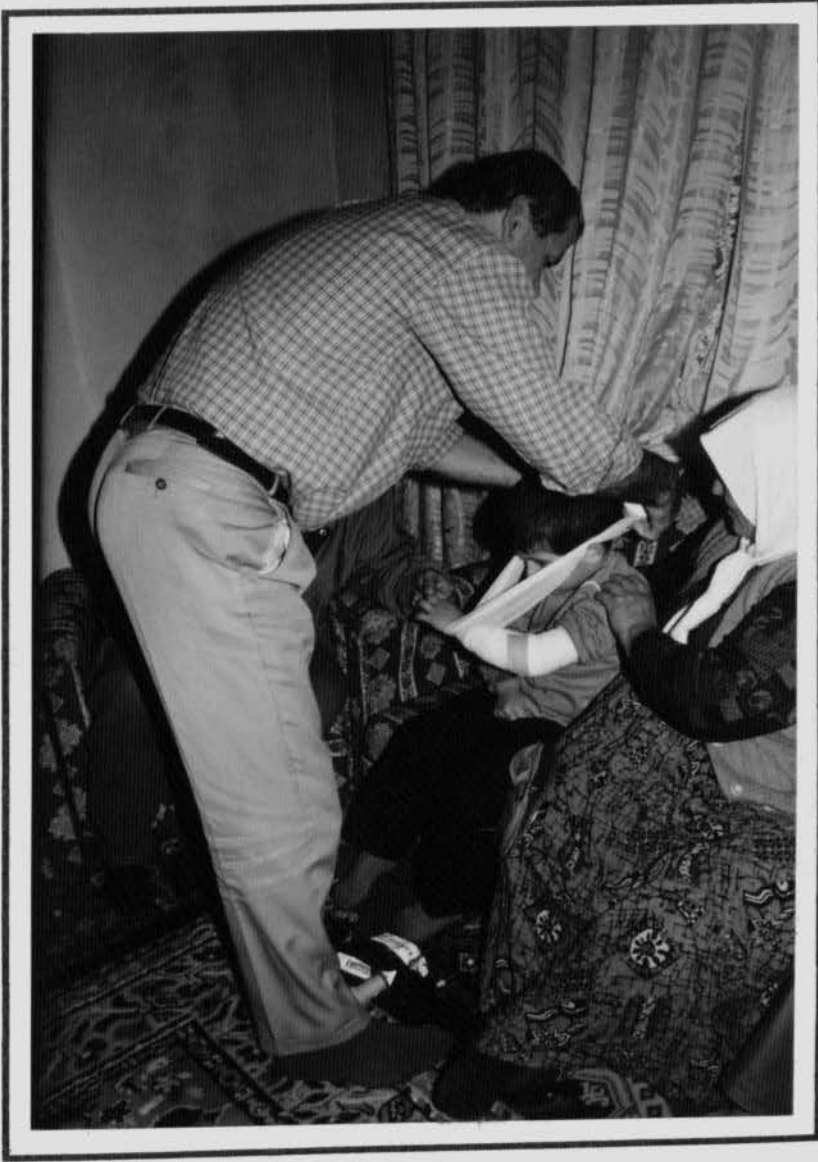

Foto 219: ıkığın tedavi edilmesi 3

Foto 220: Tedavi olan çocuk

13. BÖLÜM

“TEMİZLİK”

13. BÖLÜM

1. TEMİZLİK

“Temiz” kavramına, “kırsal” ve “kentsel” alanda yüklenen farklı anlamlar bir yana; belli kesime ait, belli kültürü paylaşan insanlar arasında bile birbirinden farklı anlamların yüklendiği görülmür. Bu bağlamda, temizlik, göreceli ve içinde bulunulan şartlarla paralellik gösteren bir kavram olduğundan, tanımını da net bir biçimde ortaya koymak mümkün değildir. Sözlüklerdeki en basit tanımı “kirli ve lekeli olmayan” şeklinde olsa da, bu tanımın da tatmin edici bir açıklama olmadığı ortadadır; çünkü “kirli” de görecelidir. Bu bağlamda iki kavram arasında kısır döngü söz konusudur.

Konumuzdan fazla sapmadan Mumcuoğlu Köyü’ne geldiğimizde, kırsal kesim standartlarının, buradaki temizlik anlayışının belirleyicisi olduğunu söylemek hiç de zor değildir. “Gün boyu dışarıyla ve toprakla ilişkisi kesilmeyen insanların temizlik anlayışı, bu anlamda izole olmuş, kent insanına göre çok daha gevşektir” (Karakaş, 2004:148). Ev ile dışarı arasında mekik dokuyan kadının, hayvanlarla ilgilenmesine bağlı olarak ahır kokması ya da bahçe işleriyle uğraşmasına bağlı olarak kıyafetlerinin üzerinde yaprak, toprak olması onun “pis” olduğu anlamına gelmez. İçinde buldukları şartlar, hepsi için aynı olduğundan kimse birbiri için böyle bir şey düşünmez bile; çünkü bu durum, köydeki yaşam biçiminin beraberinde getirdiği doğal bir sonuçtur.

Aynı durum ev temizliği için de geçerlidir. Zira, bu noktada evlerin eski ya da yeni olması, temizliğin, haneler arasında farklı uygulamalarla yerine getirilmesini beraberinde getirir. Örneğin, yapımı yakın geçmişe dayanan meskenlerde boya, badana kendini gösterirken, yapım tarihleri eskiye dayanan yapılarda böyle bir özelliğe rastlamak pek de mümkün değildir. Ya da pencere çerçeveleri plastik doğrama olan hanelerde bu plastik doğramaların silinmesi gibi bir iş doğmuşken;

hâlâ -eskimiş- ahşap çerçeveleri kullanan meskenlerde bu tür bir temizlik söz konusu değildir; çünkü çerçeveler çürümeye yüz tutmuştur.

Evin temizliği; genelde hane başkanının eşi statüsündeki kadınlar, kız çocuklar ve gelinlerin üzerindedir . Temizliği yapan kişiler yaz- kış ayrımında biraz farklılık sergiler (Tablo: H-20, H-21, H-24, H-25). Bunun bir nedeni yaz tatilini köyde geçiren gelinlerin, tatil bitiminde köyden ayrılmaları; diğer nedeni de kız çocukların okul tatillerinde ev işlerine daha çok vakit ayırmalarına karşın, kışın dersleriyle ilgilenmeleridir.

Evin süpürülmesi, tozların alınması gibi işler mümkün olduğunca sık yerine getirilmeye çalışılsa da; evin dip köşe temizliğine -uğraşmaya pek vakit olmadığından- ancak on beş günde bir, ayda bir, üç ayda bir, altı ayda bir vakit ayrılır. Bu periyot da hanenin barındırdığı bireylerin statülerine ve mevsime (Foto: 221) göre değişir (Tablo: H-22, H-26). Mevsimin kış olması temizlik yapmayı zorlaştıran bir etkenken; hanede kız çocukların ya da gelinlerin olması evin temizlenme sıklığını arttıran bir etkidir. Buna paralel olarak, evinde kendine yardım edecek birisi olmadığı sürece, mevsim yaz da olsa, gün boyu ev dışındaki işlerle ilgilenen kadının, bir yandan da ev temizliğiyle uğraşması pek de mümkün değildir.

Bunlar dışında, bayramlarda evin temiz olmasına ayrı bir özen gösterildiğinden; hemen hemen her hanede, bayram öncesinde temizlik yapmak âdettendir. Hatta halı, kilim, paspas gibi bazı eşyaların bayram için yenisiyle değiştirildiği, bayram bittiğinde tekrar eskilerin serildiği bile görülür.

Evin temizliğinde bazen elektrikli süpürge (Foto:222) bazen de el süpürgesi kullanılır. Zira, el süpürgesinin daha çok tercih edildiği de bir gerçektir. Zaten yalnız el süpürgesi kullandığını söyleyen kadınların, genel toplam içindeki payı da (% 36,9) az değildir. Bununla beraber, bu yüzdenin büyük kısmını yaşlı hane başkanı eşlerinin oluşturduğu görülür (Tablo: H-23, H-27).

1.1. Bulaşık ve Çamaşırların Yıkaması

Diğer ev işlerinde olduğu gibi, bulaşık ve çamaşırların yıkanmasından da aynı kişiler sorumludur ve bu işlerden sorumlu olan kişiler, kendi içinde, yaz- kış ayrımında yine biraz farklılık sergiler (Tablo: H-1, H-2, H-5, H-6, H-10, H-11, H-15, H-16). Bu farklılığın nedenine de -yukarıda bir iki defa açıkladığımız için- burada tekrar yer vermeyeceğiz. Zira, “diğer” kategorisinde yer alanlardan bahsetmek gerekirse, bunların kız torunlar olduğunu açıklayabiliriz. Yalnızca, kışın bulaşıkları yıkayanlar arasındaki diğerlerden biri “HB. Erkek”dir. Bunun nedeni, kadının, çektiği böbrek rahatsızlığı yüzünden hiçbir iş yapamamasıdır.* Yaz aylarında gelinleri geldiğinden işler bir şekilde yürürken; kışın gelinin olmaması bazı işleri “hane başkanı erkeğin” üzerine bırakmıştır.

Köyde, çamaşır makinesi kullanımı yaygınken; bulaşık makinesi için aynı şeyi söylemek mümkün değildir. Dolayısıyla bulaşıklar yaz, kış fark etmeksizin mutfakta ve elde yıkanır (Tablo: H-3, H-4, H-7, H-8), (Foto:223). Genellikle mutfakta bulaşık bırakmamaya, elden geldiğince her öğün yıkamaya gayret edilir.

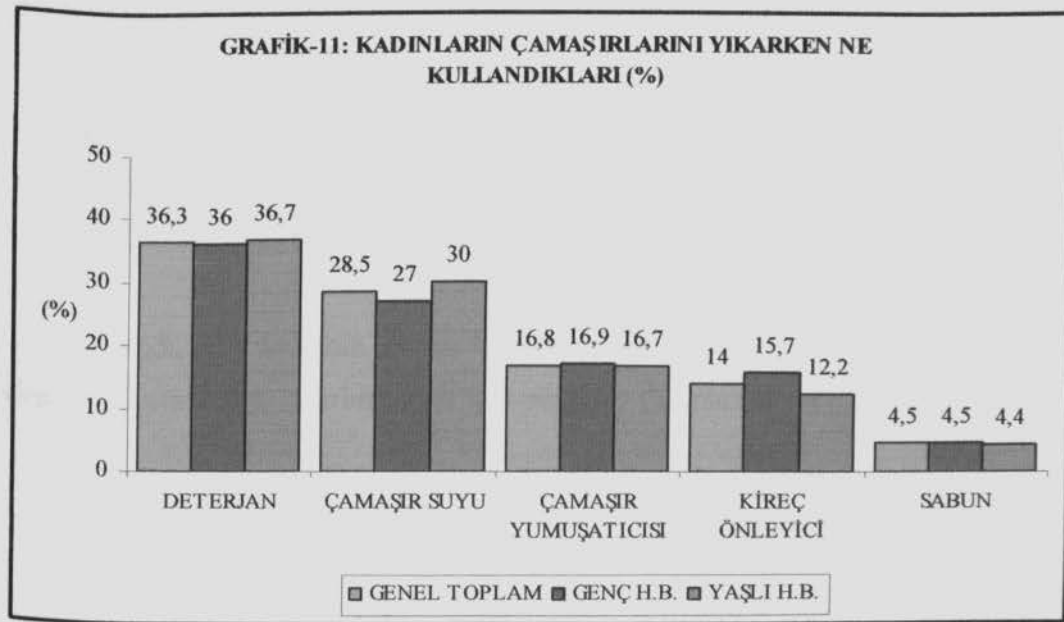
Çamaşırlarını, çamaşır makinesinde yıkayanların oranı yüksek olsa da elde yıkayan haneler de yok değildir (Tablo: H-13, H-18). Çamaşırın nerede yıkandığı da elde ya da makinede yıkanmasına (hatta makinenin otomatik veya merdaneli olmasına) paralel olarak değişmektedir. Bu bağlamda, çamaşırların nerede yıkandığını gösteren tablolarda görülen mekân, çoğu zaman çamaşır makinesinin durduğu yeri nitelemektedir. Bunun dışında çamaşırlar eğer elde veya merdaneli makinede yıkaniyorsa, bu durum, mekânın yaz-kış ayrımında değişiklik göstermesini beraberinde getirir. Çamaşırların “evin dışında kapının önünde” yıkanması (Foto:224) kış aylarında, doğal olarak, yerini “evin içinde odada” ya da yine “evin içinde banyoda” yıkamaya bırakır (Tablo: H-12, H-17).

Yine çamaşırlarla ilgili, mevsime bağlı olarak değişen, bir diğer özellik de çamaşırların yıkanma sıklığıdır ki, yazın oranla, kışın daha seyrek yıkandığı görülür

* Daha önceki bölümlerde de bahsettiğim gibi, çalışmamızı tamamladıktan kısa bir süre sonra köyü ziyaret ettiğimizde, bu kadının vefat ettiğini öğrendik.

(Tablo: H-14, H-19). Yazın dışarıyla daha çok ilişkisi olan insanların daha sık kıyafet değiştirmesi bu durumun başlıca nedenidir diyebiliriz. Bunun dışında mevsim bazında değil de, genel olarak değerlendirirsek, çamaşır yıkama sıklığının haneler arasında farklı periyotlarla yerine getirildiğini görürüz. Zira, bu tablolardan (Tablo: H-14, H-19) yola çıkarak çamaşır yıkama sıklığını direkt hijyenin ifadesi olarak düşünemeyiz, düşünmemeliyiz de. Çünkü ilgili tabloda hane nüfusları belli değildir ki, bu da çamaşır yıkama sıklığını belirleyen önemli bir etkidir.

Kadınların, çamaşırları yıkamada ne kullandıklarına gelirsek, ilk sırada deterjanın olduğunu, onu sırasıyla; çamaşır suyu, çamaşır yumuşatıcısı, kireç önleyici ve sabunun izlediğini görürüz (Tablo: H-28, Grafik-11).

Çamaşırların kaynatılma durumu ise, nadir (% 29,2) rastlanan bir uygulama halini almıştır (Tablo: H-29). Bunun en büyük nedeni de otomatik çamaşır makinelerinin hayata girmesinin, çamaşırların istenen ısıda yıkanmasına el vermesidir. Zaten çamaşırlarını kaynatıldığını söyleyen kadınlar, çamaşırlarını elde yıkayanlardır. Kaynatılan çamaşırlar “beyaz çamaşır” olarak nitelendirilen; iç çamaşırı, havlu, çarşaf gibi çamaşırlardır. Çamaşırlar, evlerin balkonlarında kurutuldukları gibi, evin yakınındaki tellere asılarak da kurutulabilir (Foto:225).

Yıkanan çamaşırların ütülenmesi de daha çok “genç hane başkanı” grubunda temsil edilen hanelerde yaygındır (Tablo: H-30). Zira, bu yine de tüm aile fertlerinin eşyalarının ütülendiği anlamında değildir. Eşyaları ütülen kişiler, çoğu zaman erkeklerdir. Bunun yanında genç kızlar arasında da ütüsüz kıyafetle dışarı çıkan yoktur diyebiliriz. Özellikle düğün, bayram gibi özel günlerde kıyafetlere ayrı bir önem verilir.

“Temizlik” başlığını, çöplerin nasıl yok edildiğine de yer vererek noktalayalım. Çöp sorunu, her hanenin kendi çöplerini yakmasıyla halledilir (Foto:226).

SONUÇ

“Temizlik” olgusu, zaman zaman haneler arasında farklılık arz etse de, köy genelinde, kırsal kesim standartları çerçevesinde esnek bir anlayış söz konusudur. Bunun yanında hanenin barındırdığı bireyler de temizlik faaliyetlerinin sıklığı konusunda belirleyici bir etkiye sahiptir.

Şimdi, köy halkının geçim kaynaklarından ve haneye ekonomik katkıların cinsiyetler arasındaki dağılımından söz ettiğimiz “Ekonomi” bölümüne geçelim.

TABLO: H-1 YAZIN BULAŞIKLARI KAÇ KİŞİNİN YIKADIĞI

	N	1	2	3	4	5	6	DİĞER	B-B	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	60	5	0	0	0	0	0	0	70	1,1	1,0
GENÇ H.B.	32	28	4							36	1,1	1,1
YAŞLI H.B.	33	32	1							34	1,0	1,0

TABLO: H-2 YAZIN BULAŞIKLARI YIKAYANALARIN STATÜLERİ

	N	H.B. EŞİ KADIN		H.B. ERK. ANNESİ		KIZ ÇOCUK		GELİN		H.B. KADIN		H.B. EŞİNİN KARDEŞİ		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	70	29	41,4	0	0,0	18	25,7	15	21,4	5	7,1	0	0,0	3	4,3
GENÇ H.B.	36	16	44,4		0,0	16	44,4	2	5,6	1	2,8		0,0	1	2,8
YAŞLI H.B.	34	13	38,2		0,0	2	5,9	13	38,2	4	11,8		0,0	2	5,9

TABLO: H-3 YAZIN BULAŞIKLARIN NASIL YIKANDIĞI

	N	MAKİNE İLE		ELDE		ELDE+MAKİN EDE		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	0	0,0	65	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32		0,0	32	100,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33		0,0	33	100,0		0,0		0,0		0,0

TABLO:H-4 YAZIN BULAŞIKLARIN NEREDE YIKANDIĞI

	N	1 CEV.	2 CEV.	3 CEV.	B-B	TOP. CEV.	EV İÇİ MUTFAK		EV İÇİ BANYO		EV İÇİ ODA		EV İÇİ DİĞER	
							n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	0	0	0	65	65	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	32				32	32	100,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	33				33	33	100,0		0,0		0,0		0,0

TABLO: H-5 KİŞİN BULAŞIKLARI KAÇ KİŞİNİN YIKADIĞI

	N	1	2	3	4	5	6	DİĞER	B-B	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	61	4	0	0	0	0	0	0	69	1,1	1,0
GENÇ H.B.	32	28	4							36	1,1	1,1
YAŞLI H.B.	33	33								33	1	1

TABLO: H- 6 KİŞİN BULAŞIKLAR YIKAYANALARIN STATÜLERİ

	N	H.B. EŞİ KADIN		H.B. ERK. ANNESİ		KIZ ÇOCUK		GELİN		H.B. KADIN		H.B. EŞİNİN KARDEŞİ		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	69	37	53,6	0	0,0	14	20,3	8	11,6	7	10,1	0	0,0	3	4,3
GENÇ H.B.	36	19	52,8		0,0	13	36,1	2	5,6	1	2,8		0,0	1	2,8
YAŞLI H.B.	33	18	54,5		0,0	1	3,0	6	18,2	6	18,2		0,0	2	6,1

TABLO: H-7 KİŞİN BULAŞIKLARIN NASIL YIKANDIĞI

	N	MAKİNE İLE		ELDE		ELDE+MAKİN EDE		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	0	0,0	65	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32		0,0	32	100,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33		0,0	33	100,0		0,0		0,0		0,0

TABLO: H- 8 KİŞİN BULAŞIKLARIN NEREDE YIKANDIĞI

	N	1 CEV.	2 CEV.	3 CEV.	B-B	TOP. CEV.	EV İÇİ MUTFAK		EV İÇİ BANYO		EV İÇİ ODA		EV İÇİ DİĞER	
							n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	0	0	0	65	65	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	32				32	32	100,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	33				33	33	100,0		0,0		0,0		0,0

TABLO: H-9 EVDE KULLANILAN KAPLARIN TÜRÜ

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	5 C	6 C	7 C	8 C	9 C	TOP CEV.	BAKIR		ALÜMİNYUM		ÇİNKO		ÇELİK		TEFLON		CAM PORSELE		EMAYE		MELAMİN		PLASTİK	
												n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	0	0	2	9	15	10	19	9	1	391	4	1,0	54	13,8	32	8,2	62	15,9	43	11,0	53	13,6	35	9,0	47	12,0	61	15,6
GENÇ H.B.	32			1	4	8	4	9	5	1	195	3	1,5	26	13,3	16	8,2	30	15,4	23	11,8	31	15,9	15	7,7	20	10,3	31	15,9
YAŞLI H.B.	33			1	5	7	6	10	4		196	1	0,5	28	14,3	16	8,2	32	16,3	20	10,2	22	11,2	20	10,2	27	13,8	30	15,3

TABLO: H-10 YAZIN EVDEKİ ÇAMAŞIRLARI KAÇ KİŞİNİN YIKADIĞI

	N	1	2	3	4	5	6	DİĞER	B-B	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	62	3	0	0	0	0	0	0	68	1,0	1,0
GENÇ H.B.	32	29	3							35	1,1	1,1
YAŞLI H.B.	33	33								33	1	1

TABLO: H-11 YAZIN ÇAMAŞIRLARI YIKAYANLARIN STATÜLERİ

	N	H.B. EŞİ KADIN		H.B. ERK. ANNESİ		KIZ ÇOCUK		GELİN		H.B. KADIN		H.B. EŞİNİN KARDEŞİ		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	68	32	47,1	0	0,0	13	19,1	13	19,1	7	10,3	0	0,0	3	4,4
GENÇ H.B.	35	18	51,4		0,0	11	31,4	2	5,7	2	5,7		0,0	2	5,7
YAŞLI H.B.	33	14	42,4		0,0	2	6,1	11	33,3	5	15,2		0,0	1	3,0

TABLO: H-12 YAZIN ÇAMAŞIRLARIN NEREDE YIKANDIĞI

	N	1 CEV.	2 CEV.	3 CEV.	B-B	TOP. CEV.	EV İÇİ BANYO		EV İÇİ ODA		EV İÇİ DİĞER		EV DIŞI TUL. ÇEŞ. BAŞI		EV DIŞI KAPI ÖNÜ		SOFA- KORİDOR		DİĞER	
							n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	0	0	0	65	34	52,3	8	12,3	0	0,0	0	0,0	3	4,6	20	30,8	0	0,0
GENÇ H.B.	32	32				32	20	62,5	2	6,3		0,0		0,0	1	3,1	9	28,1		0,0
YAŞLI H.B.	33	33				33	14	42,4	6	18,2		0,0		0,0	2	6,1	11	33,3		0,0

TABLO: H-13 YAZIN ÇAMAŞIRLARIN NASIL YIKANDIĞI

	N	MAKİNE İLE		ELDE		ELDE+MAKİN EDE		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	47	72,3	16	24,6	2	3,1	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	23	71,9	7	21,9	2	6,3		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	24	72,7	9	27,3		0,0		0,0		0,0

TABLO: H-14 YAZIN ÇAMAŞIRLARIN NE SIKLIKTA YIKANDIĞI

	N	1 CEV.	2 CEV.	3 CEV.	B-B	TOP. CEV.	HER GÜN		GÜN AŞIRI		ÜÇ GÜNDE BİR		HAFTADA BİR		ONBEŞ GÜNDE BİR		DİĞER	
							n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	0	0	0	65	7	10,8	2	3,1	24	36,9	29	44,6	1	1,5	2	3,1
GENÇ H.B.	32	32				32	6	18,8	1	3,1	13		12	37,5		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	33				33	1	3,0	1	3,0	11	33,3	17	51,5	1	3,0	2	6,1

TABLO: H-15 KİŞİN EVDEKİ ÇAMAŞIRLARI KAÇ KİŞİNİN YIKADIĞI

	N	1	2	3	4	5	6	DİĞER	B-B	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	63	2	0	0	0	0	0	0	67	1,0	1,0
GENÇ H.B.	32	30	2							34	1,1	1,0
YAŞLI H.B.	33	33								33	1	1

TABLO: H-16 KİŞİN ÇAMAŞIRLARI YIKAYANLARIN STATÜLERİ

	N	H.B. EŞİ KADIN		H.B. ERK. ANNESİ		KIZ ÇOCUK		GELİN		H.B. KADIN		H.B. EŞİNİN KARDEŞİ		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	67	36	53,7	0	0,0	12	17,9	10	14,9	7	10,4	0	0,0	2	3,0
GENÇ H.B.	34	20	58,8		0,0	9	26,5	2	5,9	2	5,9		0,0	1	2,9
YAŞLI H.B.	33	16	48,5		0,0	3	9,1	8	24,2	5	15,2		0,0	1	3,0

TABLO: H-17 KİŞİN ÇAMAŞIRLARIN NEREDE YIKANDIĞI

	N	1 CEV.	2 CEV.	3 CEV.	B-B	TOP. CEV.	EV İÇİ BANYO		EV İÇİ ODA		EV İÇİ DİĞER		EV DIŞI TUL. ÇEŞ. BAŞI		EV DIŞI KAPI ÖNÜ		SOFA- KORİDOR		DİĞER	
							n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	0	0	0	65	37	56,9	9	13,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	19	29,2	0	0,0
GENÇ H.B.	32	32				32	21	65,6	2	6,3		0,0		0,0		0,0	9	28,1		0,0
YAŞLI H.B.	33	33				33	16	48,5	7	21,2		0,0		0,0		0,0	10	30,3		0,0

TABLO: H-18 KİŞİN ÇAMAŞIRLARIN NASIL YIKANDIĞI

	N	MAKİNE İLE		ELDE		ELDE+MAKİN EDE		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	48	73,8	16	24,6	1	1,5	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	24	75,0	7	21,9	1	3,1		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	24	72,7	9	27,3		0,0		0,0		0,0

TABLO: H-19 KİŞİN ÇAMAŞIRLARIN NE SIKLIKTA YIKANDIĞI

	N	1 CEV.	2 CEV.	3 CEV.	B-B	TOP. CEV.	HER GÜN		GÜN AŞIRI		ÜÇ GÜNDE BİR		HAFTADA BİR		ONBEŞ GÜNDE BİR		DİĞER	
							n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	0	0	0	65	3	4,6	1	1,5	20	30,8	36	55,4	5	7,7	0	0,0
GENÇ H.B.	32	32				32	2	6,3	1	3,1	12	37,5	17	53,1		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	33				33	1	3,0		0,0	8	24,2	19	57,6	5	15,2		0,0

TABLO: H-20 YAZIN EVİN TEMİZLİĞİNİ KAÇ KİŞİNİN YAPTIĞI

	N	1	2	3	4	5	6	DİĞER	B-B	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	57	7	1	0	0	0	0	0	74	1,1	1,1
GENÇ H.B.	32	25	6	1						40	1,3	1,1
YAŞLI H.B.	33	32	1							34	1,0	1,0

TABLO: H-21 YAZIN EVİN TEMİZLİĞİNİ YAPANLARIN STATÜLERİ

	N	H.B. EŞİ KADIN		H.B. ERK. ANNESİ		KIZ ÇOCUK		GELİN		H.B. KADIN		H.B. EŞİNİN KARDEŞİ		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	74	24	32,4	0	0,0	22	29,7	16	21,6	7	9,5	1	1,4	4	5,4
GENÇ H.B.	40	13	32,5		0,0	19	47,5	4	10,0	2	5,0		0,0	2	5,0
YAŞLI H.B.	34	11	32,4		0,0	3	8,8	12	35,3	5	14,7	1	2,9	2	5,9

TABLO: H-22 YAZIN EVİN TEMİZLİĞİNİ NE SIKLIKTAKI YAPILDIĞI

	N	1 CEV.	2 CEV.	3 CEV.	B-B	TOP. CEV.	HER GÜN		GÜN AŞIRI		HAFTADA BİR		ONBEŞ GÜNDE BİR		AYDA BİR		ÜÇ AYDA BİR		ALTI AYDA BİR		DİĞER	
							n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	0	0	0	65	1	1,5	3	4,6	6	9,2	10	15,4	23	35,4	7	10,8	12	18,5	3	4,6
GENÇ H.B.	32	32				32	1	3,1	3	9,4	4	12,5	6	18,8	9	28,1	2	6,3	5	15,6	2	6,3
YAŞLI H.B.	33	33				33		0,0		0,0	2	6,1	4	12,1	14	42,4	5	15,2	7	21,2	1	3,0

TABLO: H-23 YAZIN EVİN TEMİZLİĞİNİN NE İLE YAPILDIĞI

	N	EL SÜPÜRGESİ İLE		ELEKTRİK SÜPÜRGESİ İLE		EL + ELEKTRİK SÜPÜRGESİ İLE		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	24	36,9	6	9,2	35	53,8	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	9	28,1	3	9,4	20	62,5		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	15	45,5	3	9,1	15	45,5		0,0		0,0

TABLO: H-24 KİŞİN EVİN TEMİZLİĞİNİ KAÇ KİŞİNİN YAPTIĞI

	N	1	2	3	4	5	6	DİĞER	B-B	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	59	5	1	0	0	0	0	0	72	1,1	1,1
GENÇ H.B.	32	26	5	1						39	1,2	1,1
YAŞLI H.B.	33	33								33	1	1

TABLO: H-25 KİŞİN EVİN TEMİZLİĞİNİ YAPANLARIN STATÜLERİ

	N	H.B. EŞİ KADIN		H.B. ERK. ANNESİ		KIZ ÇOCUK		GELİN		H.B. KADIN		H.B. EŞİNİN KARDEŞİ		DİĞER	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	72	31	43,1	0	0,0	19	26,4	12	16,7	7	9,7	0	0,0	3	4,2
GENÇ H.B.	39	16	41,0		0,0	16	41,0	4	10,3	2	5,1		0,0	1	2,6
YAŞLI H.B.	33	15	45,5		0,0	3	9,1	8	24,2	5	15,2		0,0	2	6,1

TABLO: H-26 KİŞİN EVİN TEMİZLİĞİNİN NE SIKLIKTA YAPILDIĞI

	N	1 CEV.	2 CEV.	3 CEV.	B-B	TOP. CEV.	HER GÜN		GÜN AŞIRI		HAFTADA BİR		ONBEŞ GÜNDE BİR		AYDA BİR		ÜÇ AYDA BİR		ALTI AYDA BİR		DİĞER	
							n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	0	0	0	65	1	1,5	3	4,6	1	1,5	10	15,4	24	36,9	9	13,8	13	20,0	4	6,2
GENÇ H.B.	32	32				32	1	3,1	3	9,4	1	3,1	7	21,9	9	28,1	3	9,4	6	18,8	2	6,3
YAŞLI H.B.	33	33				33		0,0		0,0		0,0	3	9,1	15	45,5	6	18,2	7	21,2	2	6,1

TABLO: H-27 KİŞİN EVİN TEMİZLİĞİNİN NE İLE YAPILDIĞI

	N	EL SÜPÜRGESİ İLE		ELEKTRİK SÜPÜRGESİ İLE		EL + ELEKTRİK SÜPÜRGESİ İLE		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	24	36,9	6	9,2	35	53,8	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	9	28,1	3	9,4	20	62,5		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	15	45,5	3	9,1	15	45,5		0,0		0,0

TABLO: H-28 KONUŞULANIN ÇAMAŞIRLARINDA NE KULLANDIĞI

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	5 C	6 C	7 C	8 C	B-B	TOP. CEV.	SABUN		DETERJAN		ÇAM. SUYU		ÇAM. YUMUŞATICI SI		KİREÇ ÖNLEYİCİ		DİĞER	
												n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	69	3	27	34	5	0	0	0	0	0	179	8	4,5	65	36,3	51	28,5	30	16,8	25	14,0	0	0,0
GENÇ H.B.	35	2	14	17	2						89	4	4,5	32	36,0	24	27,0	15	16,9	14	15,7		0,0
YAŞLI H.B.	34	1	13	17	3						90	4	4,4	33	36,7	27	30,0	15	16,7	11	12,2		0,0

TABLO:H-29 KONUŞULANIN ÇAMAŞIRLARINI KAYNATMA DURUMU

	N	EVET		HAYIR		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	19	29,2	46	70,8	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	8	25,0	24	75,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	11	33,3	22	66,7		0,0		0,0

TABLO: H-30 KONUŞULANIN ÇAMAŞIRLARINI ÜTÜLEME DURUMU

	N	EVET		HAYIR		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	39	60,0	26	40,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	24	75,0	8	25,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	15	45,5	18	54,5		0,0		0,0

Foto 221: Yazın halı yıkayan kadınlar

Foto 222: Evin temizliğinde elektrik süpürgesi kullananlara bir örnek

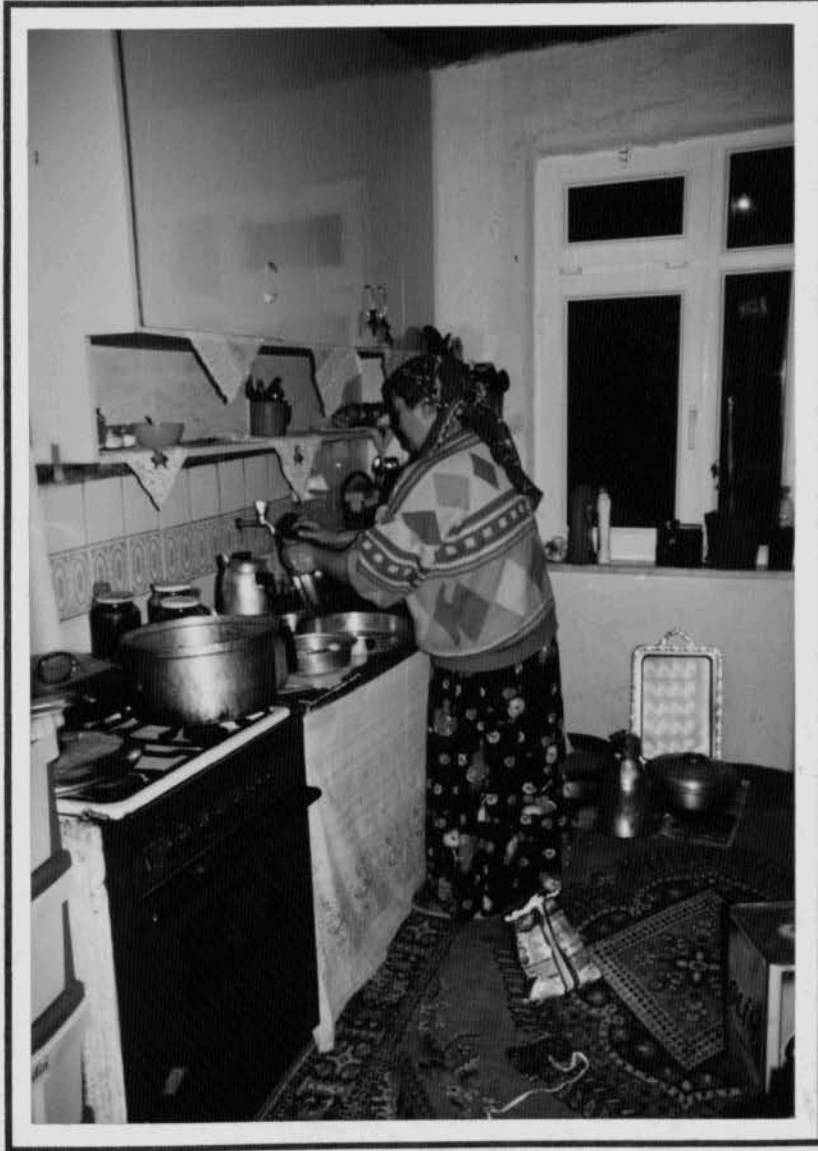

Foto 223: Bulaşık yıkayan bir kadın

Foto 224: Yazın çamaşırlarını kapı önünde yıkayanlara bir örnek

Foto 225: Çamaşırların kurutulması

Foto 226: öplerin yakılarak yok edilmesi

14. BÖLÜM

“EKONOMİ”

14. BÖLÜM

1. EKONOMİ

Mumcuoğlu Köyü insanının geçimini sağladığı alanlara bakarsak, temel birkaç ögenin ön plâna çıktığını görürüz; emekli maaşı, tarım ve hayvancılık. Tabii ki, bunlar dışında parasını halen çalışarak kazananlar da vardır.

Köydeki erkeklerin büyük çoğunluğu eski adıyla TTK (Türkiye Taşkömürü Kurumu), şimdiki adıyla TKİ (Türkiye Kömür İşletmeleri)'de çalışmış ve bu kurumdan emekli olmuşlardır. Dolayısıyla birer SSK (Sosyal Sigortalar Kurumu)'lı olarak her ay aldıkları -meblâğı 330 milyonla (220 Euro), 400 milyon (266 Euro) arasında değişen- **emekli maaşları** vardır. Bu gelir, hane ekonomisinin temelidir. Bunun yanında eşini herhangi bir nedenden ötürü kaybetmiş olan kadınların da eşlerinin maaşlarından yararlanma hakkının olması onlar için de iyi bir geçim kaynağıdır.

Kömür ocakları, yöre erkeklerinin çalışabilecekleri tek iş sahası gibi görünmektedir. Bu durum eskiden de böyleymiş, şimdi de böyle. Hatta eskiden, bu ocaklarda çalışanlar askerlik görevlerinin bile ya tamamını ya da tamamına yakını yine burada çalışmak suretiyle tamamlarlarmış. Demek ki o zaman iş gücüne de yoğun ihtiyacın olduğu bir dönemmiş. Şimdilerdeyse, köyün delikanlıları aynı kurumda bir görev alabilmek için uğraşmaktadırlar. Zira, bugün kömür ocaklarında iş gücüne daha sınırlı ihtiyaç duyulması ve işçi alınacağı zaman da her köyden beş gence şans verilmesi nedeniyle, bu gençler babaları veya dedeleri kadar şanslı değildirler; ancak babalarının ya da dedelerinin ne kadar şanslı oldukları da tartışma konusudur. Çünkü bu kömür ocaklarından emekli olmuş pek çok erkek, uzun yıllar kömür tozuna maruz kalmalarına bağlı olarak yakalandıkları, "meslek hastalığı" olarak nitelendirilen ve çoğu zaman kanserle sonuçlanan, akciğer hastalığı yüzünden hayata veda etmişlerdir.

Tarım faaliyetlerinin köy sakinlerinin hayatındaki yeri, kendi tüketimini karşılayacak kadar ürün yetiştirme şeklindedir. Yoğun biçimde ve büyük alanlarda tarımla uğraşmak, bundan beş-on yıl geride kalmıştır. Bu durumu koşullayan nedenler arasında; traktör kiralayarak toprağı sürdürmenin masraflı olması, sulama imkânlarının yetersizliği, gübrelemenin masraflı olması en çok dile getirilenlerdir. Son birkaç yazın son derece kurak geçmesi de köy halkının kendi tüketimleri için yetiştirdikleri ürünlerden bile yeterince verim alamamalarını beraberinde getirmiştir.

Köyde, en çok yetiştirilen ürünler; domates, sivri-dolmalık yeşil biber (Foto:227,228), patlıcan (Foto:229), salatalık, taze-kuru soğan, mancar (kara lahana) (Foto:230), taze-kuru fasulye, nohut (Foto:231), buğday, mısır, elma, armut, erik (Foto:232) ve ayvadır.

Bunun yanında serası olan haneler de vardır (Foto:233). Sera sahibi 7 kişiden ikisi serasını kendisi yapmıştır. Diğerlerinininki ziraat tarafından yapılmıştır. Ziraattan sera almak için, önce müracaat etmek gerekmektedir. Her köy için belli bir kontenjan belirlenmekte; bu doğrultuda ihtiyacı olana öncelik verilmektedir. Hak kazananların serası $-30*8 = 240 \text{ m}^2$ ebadında olmak üzere- ziraat tarafından bir gün içinde kurulmaktadır. Seraya tadilat gerekirse, bunu sera sahibi yerine getirmektedir.

Ziraat, sera hakkında özel bir eğitim vermemektedir. Zira, ilçede halk eğitim merkezinde seminerler düzenlenmektedir.

Ödemesi, yıldan yıla olmak şartıyla, beş taksitle tamamlanan seraların maliyeti, 2 milyar TL. (1350 Euro)'dir.

Hayvancılık faaliyetlerine gelirsek, köyde her hanenin iki, üç büyükbaş hayvanının olduğunu görürüz (Foto:234). Büyükbaş hayvanlardan elde edilen sütün bir kısmı yoğurt ve peynir olarak tüketilmekte; geriye kalan kısmı kooperatife satılmakta karşılığında un, kepek gibi şeyler alınmaktadır. Bunun yanında, büyükbaş hayvanların sayıları çoğalıp, bakımının zorlaştığı zamanlarda ya da kurban bayramlarında satılması (yilda bir kere de olsa) hane için iyi bir gelirdir diyebiliriz.

Bir de kümes hayvanlarının (horoz, tavuk) (Foto:235) etinden ve genellikle yumurtasından (Foto:236) yararlanılır. Bunlar dışında sayıları az olmakla beraber, arıcılıkla ilgilenenler de vardır(Foto:237). Elde ettikleri bal, kendi tüketimleri içindir.

Kısacası, -maaşlar bir yana- ticarî kaygı taşımaksızın yapılan tarım ve hayvancılık faaliyetleri, köy sakinlerine kendi tüketimlerini karşılayacak düzeyde ürün sağlamalarına imkân verdiğiinden, hane ekonomisi için büyük önem teşkil eder.

1.1. Kadınların Hane Ekonomisine Katkısı

Kadınların hane ekonomisine katkısı, direkt para girdisi olarak değilse de, para çıkısını düşüyor olmaları, onların hane ekonomisindeki rolünü hissettirir niteliktedir. Şöyle ki, yukarıda değindiğimiz süt karşılığında; un, kepek gibi şeyler alma işleriyle kadın ilgilenir, sağdığı sütü kooperatife vermek için sabahın erken saatlerinde kalkar. Verdiği süt miktarı kooperatifin elemanları tarafından bir yere not edilir. Ayrıca kadına da bununla ilgili bir fiş doldurulur. Bu fiş aylık olup, her ay yenisiyle değiştirilir. Görüldüğü gibi, fiş üzerinde, verilen süt miktarının gün gün yazıldığı kutucuklar yer alır.

Özemniyet
Tel: 556 20 99

**S.S. Mumcuoğlu - Müfettişler
Tarımsal Kalkındırma Kooperatifi
DEVREK**

Yekün Litre	Litre Fiyatı	TUTARI
		22.000
		22000

Yekün

Ödenecek

Aylık Süt Fişi, Ön Yüz

③

Adı, Soyadı: Kabra Güngör
Ait Olduğu Ay: 1.1. 2004

S. No.	Litre	S. No.	Litre
1	5	16	5
2	5	17	5
3	5	18	5
4	5	19	5
5	5	20	5.5
6	5	21	5
7	5	22	5
8	5	23	5
9	5	24	15
10	5	25	5
11	5	26	5
12	5	27	10
13	5	28	10
14	5	29	10
15	5	30	5
		31	

Aylık Süt Fişi, Arka Yüz

Ay sonunda, kilosu 300.000 TL.'den* (1 Euro = 1.500.000 TL.) olmak üzere, kaç litre süt satıldığı hesaplanır (Foto:238) ve ona karşılık gelen miktarda un ve kepek alınır (Foto:239,240). Unun çuvalı (50 kg.): 38.000.000 TL. (25 Euro) ; kepeğin çuvalı: 20.000.000 TL.'dir (13 Euro). Yani bugün itibariyle, bir çuval un alabilmek için 126 litre; bir çuval kepek alabilmek içinse 66 litre süt vermek gerekir. Şunu da belirtmekte fayda var ki, normal şartlarda (hamile veya hasta değilse) bir inek sabah ve akşam olmak üzere günde iki defa sağılır ve toplam 5 litre süt elde edilir. Bu sütün büyük çoğunluğu kooperatife satılsa da, kalan süt, süt olarak tüketilmesinin yanında yoğurt ve peynir olarak da değerlendirilir ki, bu da kadının hane ekonomisine katkılarından bir diğeridir.

Domatesleri değerlendirerek salça; çeşitli meyveleri (elma, armut, erik v.b.) değerlendirerek reçel, pekmez, marmelat; çeşitli sebzeleri (salatalık, biber, taze fasulye, mısır v.b.) değerlendirerek turşu, konserve yapıp bu ürünlerin bozulma sürelerini geciktirmeleri ve böylece uzun vadede tüketilmesini sağlamaları hem bir tasarruf örneği hem de kadınların hane ekonomisine bir diğer katkısıdır.

Görüşme yaptığımız kadınlardan aldığımız cevaplara bakarsak, koca evindeki ekonomik durumun baba evindeki ekonomik durumdan daha iyi olduğunu; dolayısıyla ekonomik iyileşmenin gündeme geldiğini görürüz. Kadınların hane içindeki ekonomik kararlara katılma oranları, yüksektir. Kararlarda etkili olmayan kadınlar, bunun nedenini cahil olmalarına bağlarlar. Genel toplam üzerinden %7,7'lik oranla "diğer" kategorisinde yer alan 5 kadınsa, yalnız yaşamaktadır (Tablo: I-1, I-2, I-3). Bununla beraber yalnız yaşamasa da eşi olmayan 5 kadın daha vardır. Bu noktada, eşi olmayan kadınların "geçim kaynakları"na yer verirse, aşağıdaki tabloyla karşılarız (Özel Amaçlı Tablo-3).

* Bu fiyat eylül 2003'ün fiyatıdır. Un ve kepeğin fiyatı sabit kalmakla beraber, sütün litresi Şubat 2004'de 400.000 TL.; Ağustos 2004' de ise 450.000 TL.'den hesaplanmaktaydı.

ÖZEL AMAÇLI TABLO-3: EŞİ OLMAYAN (HB. STATÜSÜNDEKİ) KADINLARIN GEÇİM KAYNAKLARI

	N	1 C.	2 C.	3 C.	TOPLAM CEVAP SAYISI	GEÇİM KAYNAKLARI											
						EŞİNDEN KALAN EMEKLİ MAAŞI		TARIM+ HAYVANCILIK		HANE İÇİNDEKİ ÇOCUK/TORUNUN MAAŞI		HANE DIŞINDAKİ ÇOCUKLARININ YARDIMI		TRAKTÖR KIRALAMA		DİĞER	
						n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	10	0	6	4	24	9	90,0	10	100	2	20,0	1	10,0	1	10,0	1	10,0
GENÇ H.B.	3		2	1	7	2	66,7	3	100	1	33,3					1	33,3
YAŞLI H.B.	7		4	3	17	7	100	7	100	1	14,3	1	14,3	1	14,3		

Diğer kategorisinde yer alan 1 kadın, eşinden boşanmış olduğundan, babasından kalan maaştan faydalanmaktadır. Annesi hayatta olduğundan, bu maaş paylaşılmaktadır. Zira, bu kadın, annesiyle aynı evde ikâmet ettiğinden ve hanede ekonomik birliktelik söz konusu olduğundan, maaş bölünmeden tek eve girmiş olur. Bu tek örnek dışında, tabloda da görüldüğü üzere, eşi olmayan kadınların ana geçim kaynakları, eşlerden kalan “emekli maaşı”; yan gelir kaynaklarıysa, tarım ve hayvancılık faaliyetleridir. Bunlardan başka; gerek hane içinde, gerekse hane dışında olan çocukların (ya da torun) sağladıkları yardım da, “eşi olmayan kadınların” geçim kaynakları arasındadır.

SONUÇ

Mumcuoğlu Köyü’nde, hane ekonomisine katkısı cinsiyetler üzerinden ele aldığımızda, rollerin Türkiye kırsalının ortak profiliyle bağdaşır nitelikte bir tablo çizdiğiyle karşılaşırız. Erkekler, çalışarak ya da emekli maaşlarıyla haneye somut olarak para girdisi sağlarken; kadınların hane ekonomisine katkısı daha dolaylı ve soyut yollardandır (kısaca, eldeki ürünlerin değerlendirilmesi). Zira, bugünün gençleri üzerinden değerlendirdiğimizde genç kızların da mümkün olduğunca çalışma hayatının içinde yer almaya başladıklarını görürüz. Hatta iş bulma

konusunda, köyde yaşayan genç erkeklerden daha bile şanslıdırlar. Bu durum da, köyün gençlerinin köy dışına ve başka illere göç etmesini beraberinde getirmiştir.

Köy halkının geçim kaynaklarından bahsettiğimiz ve cinsiyetler bazında hane ekonomisine katkılardan söz ettiğimiz bu bölümün ardından, yine cinsiyetler arasında farklı uygulamalara sahne olan bir başka konuya, “İş Bölümü”ne, yer verelim.

TABLO: I-1 EVLENMEDEN ÖNCE KON. HANESİNİN EKONOMİK DURUMUNUN NASIL OLDUĞU

	N	ÇOK İYİ		İYİ		ORTA		KÖTÜ		ÇOK KÖTÜ		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	4	6,2	27	41,5	25	38,5	6	9,2	3	4,6	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	3	9,4	12	37,5	15	46,9	2	6,3		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	1	3,0	15	45,5	10	30,3	4	12,1	3	9,1		0,0		0,0

TABLO: I-2 KON. ŞU ANDA HANESİNİN EKONOMİK DURUMUNUN NASIL OLDUĞU

	N	ÇOK İYİ		İYİ		ORTA		KÖTÜ		ÇOK KÖTÜ		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	7	10,8	44	67,7	14	21,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	4	12,5	20	62,5	8	25,0		0,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	3	9,1	24	72,7	6	18,2		0,0		0,0		0,0		0,0

TABLO: I-3 KON. HANEDEKİ EKONOMİK KARARLARA KATILMA DURUMU

	N	KATILIR		KATILMAZ		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	55	84,6	5	7,7	5	7,7	0	0,0
GENÇ H.B.	32	29	90,6	2	6,3	1	3,1		0,0
YAŞLI H.B.	33	26	78,8	3	9,1	4	12,1		0,0

Foto 227: Yetiştirilen ürünlerden, sivri biber

Foto 228: Yetiştirilen ürünlerden, dolmalık biber

Foto 229: Yetiştirilen ürünlerden, patlıcan

Foto 230: Yetiştirilen ürünlerden, mancar (kara lahana)

Foto 231: Yetiştirilen rnlerden, nohut

Foto 232: Yetiştirilen ürünlerden, erik

Foto 233: Sera örneği

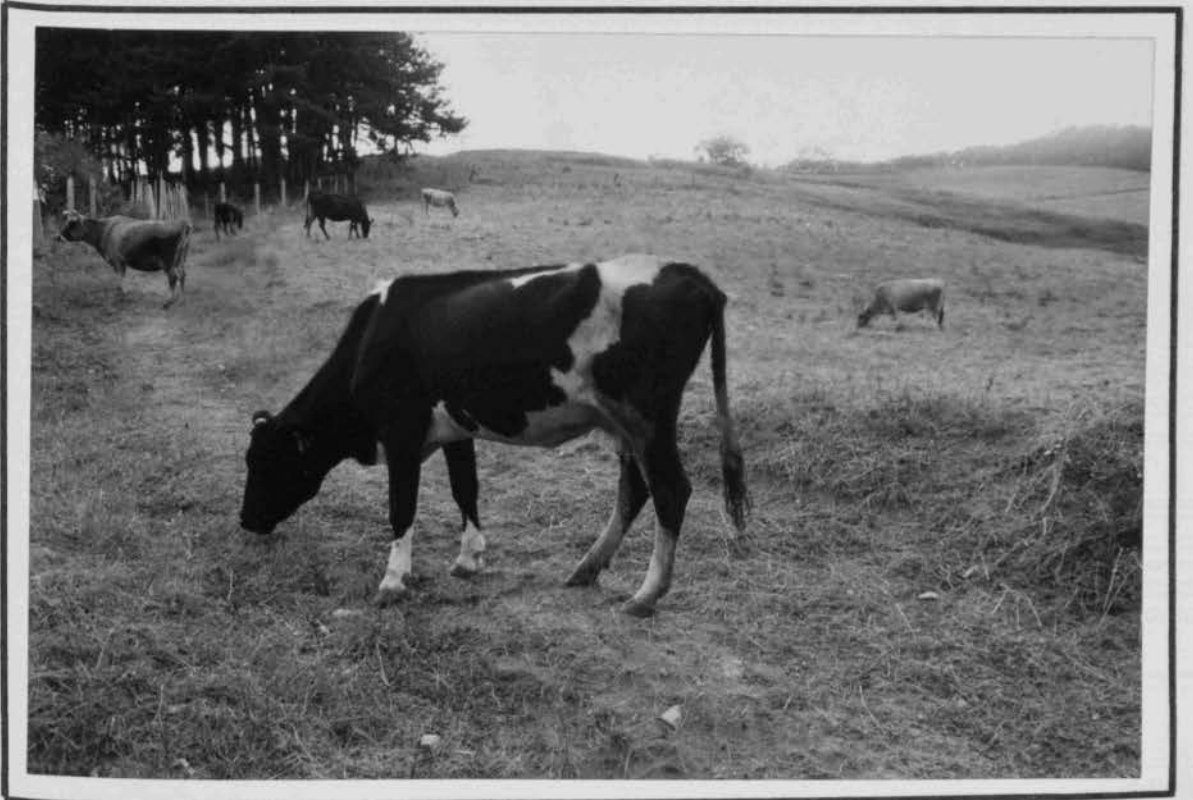

Foto 234: Büyükbaş hayvanlar

Foto 235: Kumes hayvanları

Foto 236: Kumes hayvanlarının değerlendirilen ürünü, yumurta

Foto 237: Arı kovanları

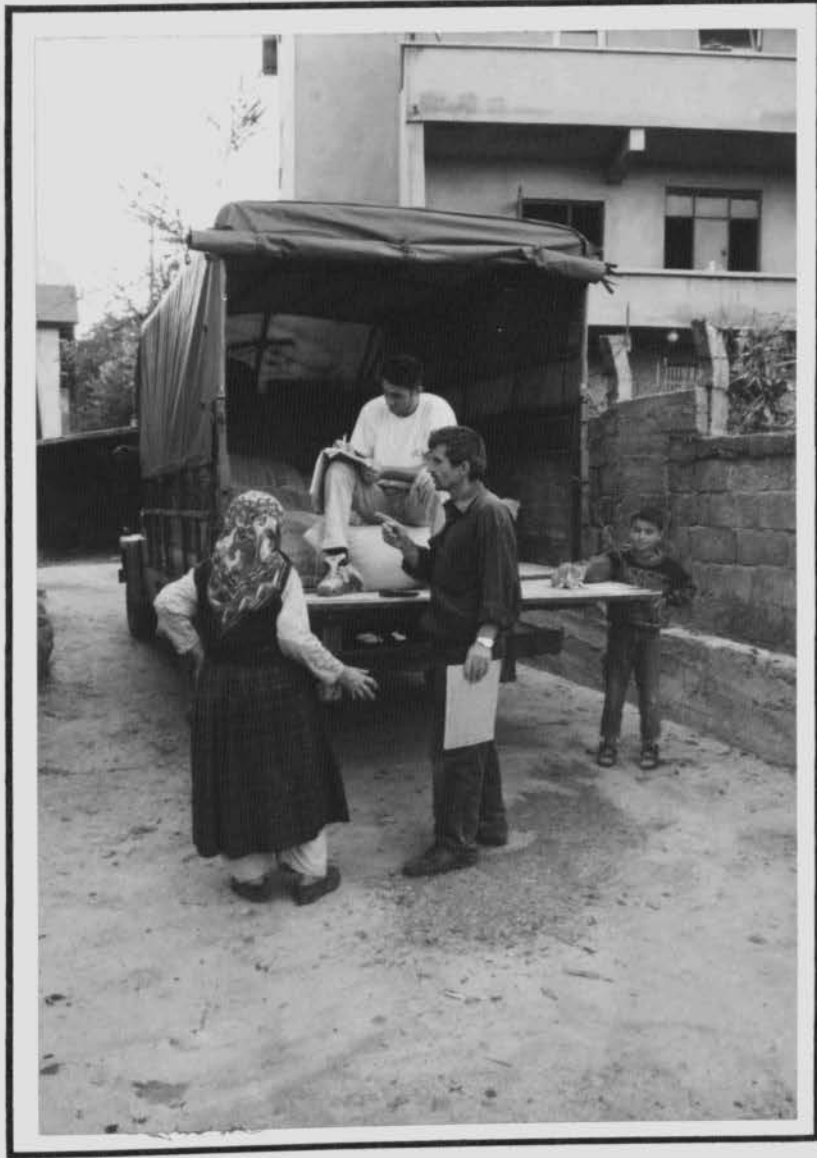

Foto 238: Aylık st hesabının yapılması

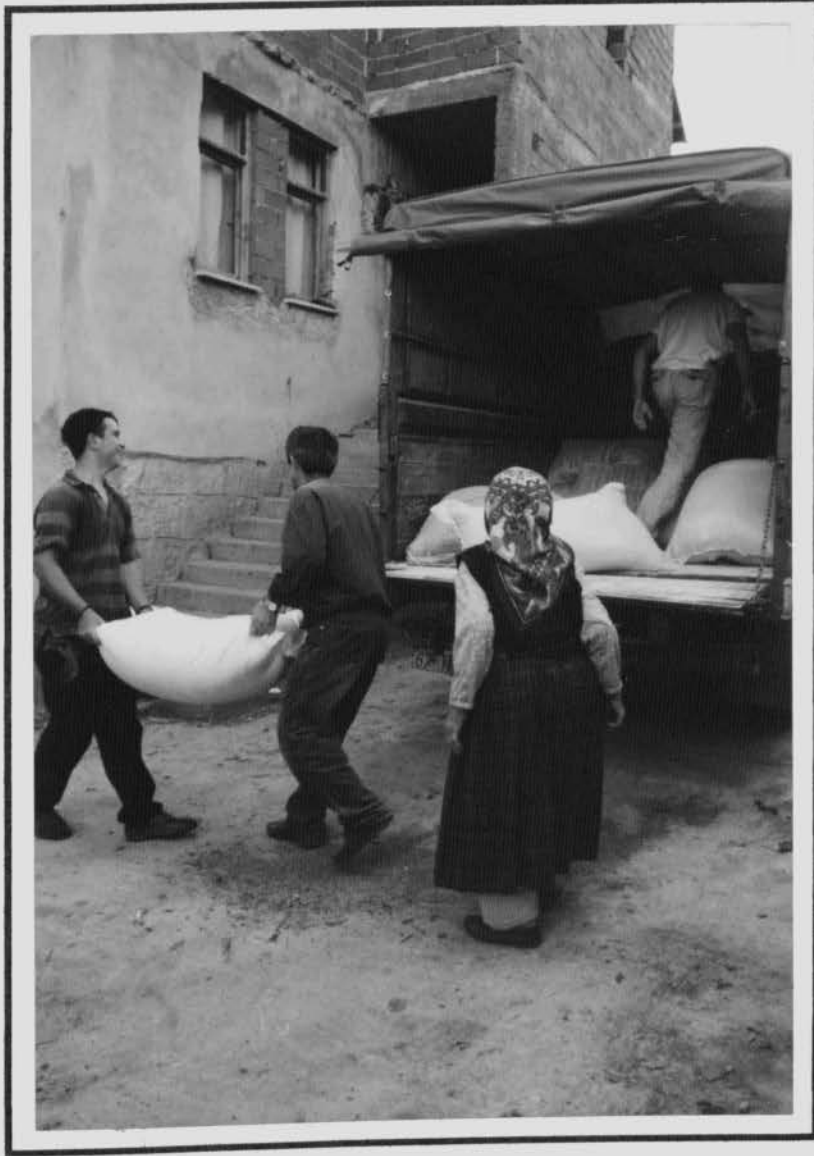

Foto 239: Süt hesabı karşılında un, kepek alınması

Foto 240: Alış-verişin tamamlanması

15. BÖLÜM

“İŞ BÖLÜMÜ”

15. BÖLÜM

1. İŞ BÖLÜMÜ

İş bölümü, her toplumun kendi kültürü çevresinde şekillense de “yaş” ve “cinsiyet”in bu konuda belirleyici olduğunu söyleyebiliriz. Bu bağlamda, Mumcuoğlu Köyü’ndeki iş bölümüne de bu iki belirleyici üzerinden değineceğiz.

1.1. CİNSİYETE DAYALI İŞ BÖLÜMÜ

“Ekonomi” başlığı altında bahsettiğimiz gibi , hane ekonomisine katkıda cinsiyetler arasında görülen farklılık, aslında cinsiyete dayalı iş bölümünün bir yansımasıdır. Kalıplaşmış bir şekilde, erkeklerden beklenen eve para getirmesiyken; kadınlardan beklenen ev işlerini lâıyığıyla yerine getirmesi ve çocukların bakımınıdır. Bunların yanında; evin yakacak ihtiyacını karşılamak amacıyla ormandan odun kesmek ve taşımak da kadının işidir; hayvanların yemini verilemesi ve sütünün sağılması, ahırın temizlenmesi de. Zira, hayvanların herhangi bir nedenden ötürü satılacağı gündemdeyse bu sefer erkekler devreye girer. Bu durumun istisnaları, kadının aynı zamanda erkeğin işlerini de yerine getirmek zorunda kaldığı (eşinin hayatta olmaması, erkek çocuklarının da çalışmak için köy dışına, hatta çoğu zaman başka illere göç etmiş olması) hanelerde görülür.

Erkekler çalışmıyor ve/veya emekli olsa da iş bölümü konusunda hemen her şey yine aynıdır. Tek farklılık, erkeklerin kendi hayatlarındaki değişikliktir; çalışmadığı için daha çok boş vaktinin kalması ve bu vakti genellikle kahvehanede geçirmesi.

1.2. YAŞA DAYALI İŞ BÖLÜMÜ

İş bölümünün yaşla ilgili kısmı, hanede bulunan bireylerin kim olduğuna paralel olarak değişebilen esnek bir belirleyicidir. İş bölümü, kız çocukların ya da gelinlerin olduğu hanelerle, yalnızca kadının olduğu hanelerde, yaş grubu ne olursa olsun, farklılık sergiler. Hane başkanının eşi (HBE) ya da hane başkanı (HB)

statüsündeki kadın, hanedeki tek kadınsa, evin tüm işleri onun omuzlarındadır. Bunun yanında hanede HBE kadın (veya HB kadın)ın dışında herhangi bir kadın varsa, o zaman ev işleri bu kişiler arasında dağılmış durumdadır. İşte bu noktada “yaş” devreye girer.

HBE yaşlıysa, temel ev işleri gelin ya da genç kızlar tarafından yürütülürken; HBE gençse temel işler onun üzerindedir. “Temel ev işleri”nden kastettiğimiz, hayvanların bakımı, bahçe işleriyle ilgilenme, ekmek yapımı gibi sık tekrarlayan “zor” işlerdir. Temel ev işleriyle ilgilenen kadının dışındakiler bulaşıkların yıkanması, evin süpürülmesi silinmesi, yemeğin yapılması gibi görece “daha basit” işlerle ilgilenirler (Foto:241). Ayrıca, ne kadar yaşlı (70’li- 80’li yaşlar) olursa olsun tüm kadınların ellerinden geldiğince (sağlığı el verdiği ölçüde) ufak tefek işlerde rol aldığı görülür (Foto:242).

Şimdi kadınların herhangi bir gününe yer verelim.

Sabah ezanıyla kalkan kadınlar, kılıyorlarsa namazın ardından, ahıra gidip süt sağdıktan sonra, hayvanların yemeğini verip, ahırını temizlerler. Evde çocuklar yoksa eve dönüşte kahvaltı sofrasını hazırlarlar, toplarlar, bulaşıkları yıkarlar. Gerekirse evi toparlayıp günlük temizliği yaparlar. Malzeme varsa öğlen yemeğini hazırlar. Yemek yapmak için, bahçeden alması gereken (soğan, maydanoz) bir şeyler varsa onları temin ederler. Öğlen yemeğinin ardından yine sofrayı toplayıp, bulaşıkları yıkarlar. Kış hazırlıklarının sürdürüldüğü bir dönemse; yufka açma, konserve, salça, pekmez, reçel yapma gibi zahmetli ve vakit alan işlerle uğraşırlar. Ormandan yakacak ihtiyacını temin ederler. Gün boyu serbest bırakılan büyükbaş hayvanları, -akşam dönünce- ahıra bağlarlar, tekrar sağlarlar ve bakımını yaparlar*.

Akşam yemeğinin ardından ise, hayvanlara sabah vereceği yemeği hazırlar. Bundan sonra günün yorgunluğunun etkisiyle 22:00 gibi yatarlar.

* Hayvanlarının sağılmasının ve bağlanmasının gerekmesi, kadınların zaman zaman; torununun, akrabasının ya da komşusunun düğününe gidememesini beraberinde getirmiştir.

Yaşa dayalı iş bölümü konusunda erkeklere yer verirse, HB'nin erkek çocuğunun (eve para girdisi sağlamanın dışında), HB erkeğe oranla çok daha aktif olduğunu söyleyebiliriz.

SONUÇ

İş bölümü, **cinsiyetler** arasında; para kazanmak ve ev işleriyle ilgilenmek gibi net bir çizgiyle ayrılmış gibi görünse de “ev işleri”ne yüklenen anlamın belirsizliği bizi, bu çizginin pek de net olmadığına götürür.

Erkeğin ilk zamanlardan itibaren ev dışındaki işlerde boy göstermesi, geriye kalan ve “ev işleri” olarak tek bir başlık altında toplanan tüm işleri kadının üzerine bırakmıştır. Dolayısıyla ihtiyaçlar ve içinde bulunulan çevre koşullarıyla olgunlaşan şartlar, “ev işleri”nin yoğunluk derecesinde etkili olmuş ve “kültür” içindeki yerini belirlemiştir.

Yaşa bağlı iş bölümü gibi görünen davranış biçimi, aslında statünün beraberinde getirdiği geleneksel bir yaklaşımdır. Örneğin; HBE genç de olsa, birçok işin -aynı haneyi paylaşan- gelin tarafından yerine getirilmesi beklentisi. Dolayısıyla, yaşa dayalı gibi görünen iş bölümünün, aslında pek çok yan etkiyle şekillendiği bir gerçektir. Bu bağlamda, zorunlulukla; içinde bulunulan duruma paralel olarak gelişen ve yön bulan uygulamalar birbirine karıştırılmamalıdır.

Şimdi kadınların yaşam içinde davranışlarına yansıyan tutumlarına ve çeşitli konular üzerinde düşüncelerini belirttikleri kanaatlerine yer verdiğimiz “Kanaat ve Tutumlar” başlıklı bölüme geçelim.

Foto 241: Öğle yemeğini hazırlayan genç kızlar

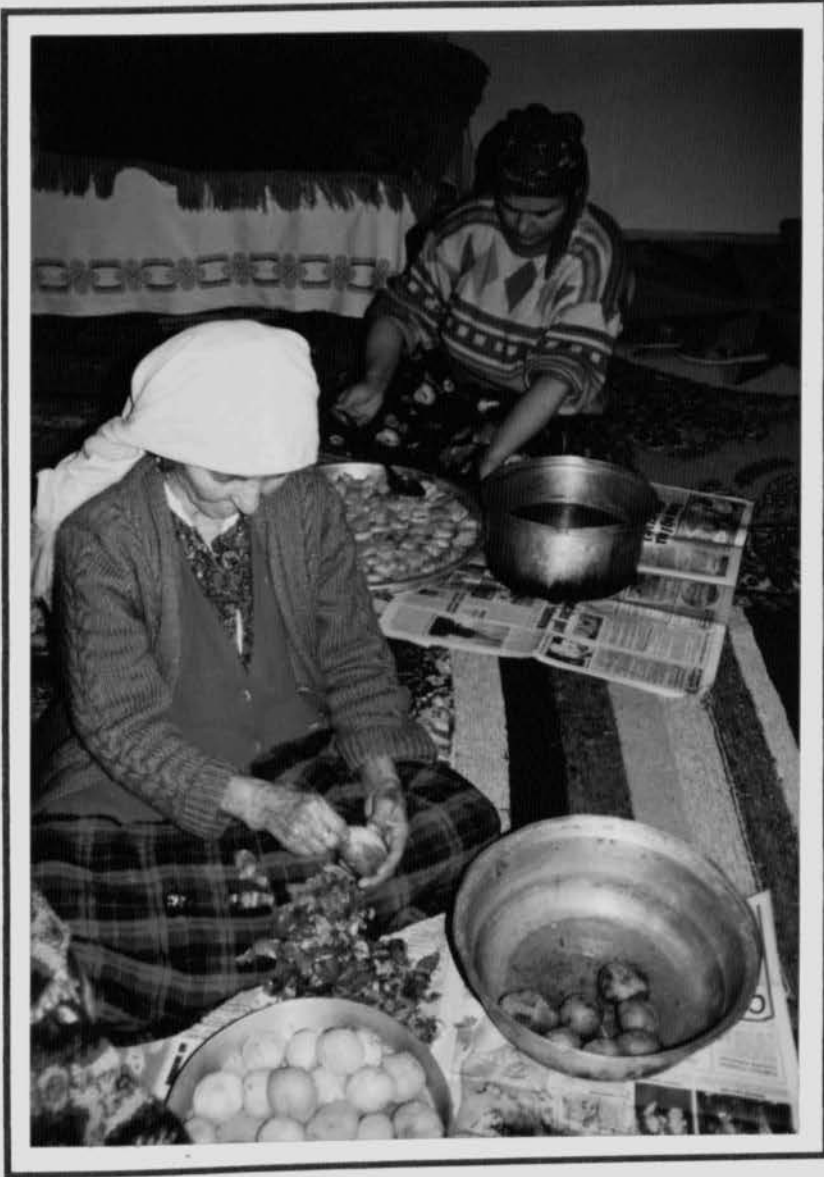

Foto 242: Elinden geldiğince ev işlerine yardım eden yaşlı bir teyze

16. BÖLÜM

“HAYATA BAKIŞ”

16. BÖLÜM

1. KANAAT VE TUTUMLAR

Kanaat, en kısa tanımıyla “düşünce” demektir. Tutum ise, “bir kimse, nesne ya da durumla ilgili oldukça organize ve sürekli olan inanç ve duygulardır. Tutumlar, dayandıkları inanç ve değer yargıları devam ettikçe devamlılıklarını sürdürürler” (Akgemci, Çelik, Şimşek, 2003:51,53).

1.1. MUMCUOĞLU KÖYÜ'NDEKİ KADINLARIN KANAAT VE TUTUMLARI

1.1.1. KADINLARIN TUTUMLARI ÜZERİNE

1.1.1.1. Sigara Kullanımı

Görüşme yaptığımız kadınlar arasında bugün itibariyle sigara içen yoktur. Zira, genç hane başkanlarının eşlerini temsil eden grup içinde % 15,6'lık orana tekâbül eden 5 kadının -geçmişte de olsa- bir dönem sigara kullandıkları görülür (Tablo: J-1).

1.1.1.2. Televizyon İzleme Alışkanlığı

Köydeki kadınların hepsi televizyon izlediğini beyan etmiştir (Tablo: J-3). Tabii ki, televizyon izlemeye ayrılan süre her bir kadın için farklıdır. Gün boyu ev dışındaki işlerle ilgilendikleri için, televizyon karşısında geçirdikleri zaman genellikle akşam saatleridir. Zira, gündüz kuşağında takip ettikleri herhangi bir program varsa, onu kaçırmamaya özen gösterirler. Köyde kaldığımız süre içinde edindiğimiz izlenimler (ilgili tablo J-4'den farklı olarak), çoğunlukla dizi ve realite programlarının tercih edildiği yönündedir. Dönemin revaçta görünen programları, köyün kadınları arasında da en çok izlenen programlardır. Bizim köyde olduğumuz dönemde; gelin adayı olarak eve giren genç kızlarla, damat adayı olarak eve giren genç erkeklerin kameralarla dolu bir ortamda bir süre yaşayarak birbirlerini tanımaya

çalışmaları ve isterlerse program sonunda evlenmeleri amacıyla katıldıkları “ Biz Evleniyoruz” adlı program ayrıntılarıyla takip ediliyordu. Hatta, çalışma sonrasında köyü ziyaret ettiğimizde bu program sona ermiş; ancak yarışmayı birincilikle tamamlayanların, evlilik istememeleri nedeniyle, bir türlü kavuşamayan çiftler olarak ekranlarda boy göstermeye devam etmesiyle beraber programın yankıları devam ediyordu. Dolayısıyla bu yankılar da görüşme yaptığımız kadınlar ve değerlendirmemiz içinde yer almayan genç kızlar tarafından ilgiyle izleniyordu. Şöyle ki, köyü bayramda ziyaret ettiğimizde, köye yakın başka bir köydeki haneye bayram ziyaretine gitmiştik. Evin genç kızlarıyla birlikte, oraya bayram ziyaretine gelmiş dört-beş genç kız, heyecanla televizyon izliyordu. Dışardan gelen misafirlere alâlelece “hoş geldiniz” dedikten sonra tekrar ekrana kilitleniyorlardı. Hatta evin kalabalıklaşmasıyla, televizyona 2 m. uzaklıktaki koltuktan bile duyamamaya başlayınca, ayağa kalkıp ekrana yaklaşarak programı o şekilde takip etmeye çalışıyorlardı. Bu kadar ilgiyle izledikleri program acaba ne? diye düşünürken “Allah kahretsin! Gız yine evlenmeyi kâbul etmeye” seslerinin yükselmesiyle birlikte olay kendiliğinden aydınlanmıştı. Bir başka zaman, bir başka hanede tablo yine aynıydı. Özellikle genç kızlar; “valla, bi daha izlemicem. Bu gız, çocuğun evlenme teklifini bi türlü kâbul etmeye. Çocuk da sürekli ağleya, bizi de ağlateya” gibi serzenişlerde bulunuyorlardı.

Köyü daha ileriki zamanlarda ziyaret ettiğimizde de durum pek farklı değildi; “Biz Evleniyoruz” adlı programın yerini, formatı aynı olan “Bir Sevda Masalı” almıştı o kadar.

En sıkı takip edilen program türlerinden bir diğeri yerli dizilerdir. Yine çalışma yaptığımız dönem, her gün yeni bir dizi filmin başladığı “dizi zengini” bir dönemdi. Âdeta her akşam bir yerli dizinin yayın günüydü. Zira, diziler de genellikle genç kızlar tarafından takip ediliyordu; ancak her evde bir tane televizyon olduğu için diğeri bireyler de aynı programı izlemeyi sürdürüyordu. Şunu da belirtmeliyiz ki, bu saatler genellikle erkeklerin kahvehanede olduğu saatlere denk gelmekteydi. Çünkü hane başkanı erkeğin evde olduğu saatlerde çoğunlukla onun açtığı program izleniyordu. Erkeklerin evde buldukları saatler de çoğunlukla akşam yemeğinin

yeneceği ve “ana haber bülteni” nin yayınlandığı saatlere denk geldiğinden erkeğin evde bulunduğu saatte izlenen program genellikle haberlerdir. Zaten erkeklerin izlediği programlar arasında ilk sırayı haberler almaktadır. Bu durum da gösteriyor ki, erkekler yaşadıkları dünyada olup bitenden haberdar olma yolunda daha istekliler.

1.1.1.3. Radyo Dinleme Alışkanlığı:

Görüşme yaptığımız kadınlar arasında radyo dinleme alışkanlığı düşüktür. İki grubu karşılaştırdığımızda, yaşlı hane başkanının eşi grubunda yer alan kadınlarda bu alışkanlığın biraz daha yüksek olduğunu görürüz (Tablo: J-5). Bunun nedenini de, onların eskiden kalma bir alışkanlıkları olarak yorumlayabiliriz.

Televizyonların insanların hayatına girmeye başlamasıyla, radyonun yavaş yavaş önemini kaybetmeye başladığı bir gerçektir. Hatta radyonun kullanım amacı, müzik dinlemekten ibaret olmaya başlamış (Tablo: J-6); televizyonlarda yaygınlaşan 24 saat müzik yayınlarıyla birlikte bu amaçla kullanılması da geri plânda kalmıştır. Zaten köyde yayını dinlenebilen iki üç tane (TRT FM, DEVREK FM v.s.) radyo frekansı vardır. Dolayısıyla bugünün gençleri de radyo dinlemeyi sürdüren bir nesil değildir. Zaman zaman temizlik yaparken düğmesine bastıkları radyoyu, yavaş yavaş unutmaya başlamışlardır. Bunun bir nedeni de gençler arasında yaygınlaşan walkman ve cdman’lerle birlikte kaset ve cd’lerin dinlenmeye başlamasıdır.

1.1.1.4. Bazı İnançlara Karşı Tutumlar:

Kadınlara; nazara, büyüye ve fala inanıp inanmadıklarını sorduğumuzda, bu üçünden en yaygın olanının “nazar inancı” olduğuyla karşılaştık (Tablo: J-18, J-20, J-22). “Nazar; insanı mezara, hayvanı kazana sokar” atasözü, köydeki kadınlar arasında da kabul görür ve çoluğa çocuğa; gence-yaşlıya hatta hayvana bile olumsuz etkisinin olduğu düşünülen nazarın bu gücünden korkulur.

Kendine, çocuğuna ya da hayvanına nazar değdiğini düşünen kadın, bu olumsuz durumdan kurtulmak için çeşitli çarelere başvurur. Böyle bir zamanda ilk ve en sık başvurulan çareler kurşun döktürmek ya da muska yazdırıp onu takmaktır.

Bunun yanında nazardan koruduğuna inanılan nazar boncuğunu (gök boncuk) takmak da yaygındır (Tablo: J-19).

Köyde kurşun döken yalnızca bir kadın vardır. Bu konuya, çalışmanın 18. bölümünde, “Kurşun Dökme” başlığı altında ayrıntılı yer verildiğinden burada değinilmeyecektir.

Büyüye inanma oranı da yüksektir (Tablo: J-20). Zira, “büyüye inanır mısınız?” diye sorduğumuzda ilk aldığımız tepki “yoğ gızım, ne büyüü! Ben bilmen öyle şeyle” gibi cevaplar oluyordu; ancak “hiç başınıza böyle bir şey geldi mi, gelse ne yaparsınız?” şeklinde sorduğumuzda “a gızım hiç sorma, bizim çocuğa yapmışlardı da.....” diye anlatmaya başlıyorlardı. Yani ilk sorumuzu “büyü yapar mısınız?” gibi algılıyorlar ve onun için tepki veriyorlardı.

Geçmişte büyüyle karşılaştığını söyleyenlerin ya da karşılaşırsa nasıl kurtulacağını düşündürtüklerimizin verdiği cevap “hocaya gidip, büyüü çözdürmek” şeklindedir (Tablo: J-21). Muska yazdırmak için çevre köyleri ziyaret eden köy halkının, büyüü bozdurmak için Bolu’ya gittikleri görülür.

Fala inanma oranınınsa, diğerlerine göre daha düşük değerler sergilediği görülür (Tablo: J-22). Faldan kastedilen genellikle kahve falıdır.

1.1.2. KADINLARIN KANAATLERİ ÜZERİNE

Bu bölüm, sorduğumuz sorulara, kadınların, hayalleri ve istekleri doğrultusunda verdikleri cevaplara; başka bir ifadeyle, çeşitli konular üzerindeki düşüncelerine dayanmaktadır.

1.1.2.1 Çocuklarının Meslek Tercihi Hakkında

Kadınların, çocuklarını görmek istediği meslekleri kız-erkek ayrımı yapmadan genel olarak değerlendirdiğimizde; doktorluk, ebelik, hemşirelik ve öğretmenliğin ön plânda olduğunu görürüz (Tablo: J-7, J-8). Bu bağlamda, sağlık

sektörü kadınların çocuklarını görmek istediği ilk tercihleridir. Bunun nedenini sorduğumuzda, aldığımız cevap; “hasta olduğumda bana bakar” ifadesidir.

Çocuklarının öğretmen olmasını istemelerinin nedeniyse “temiz, rahat meslek; çocukları eğitsin” gibi düşüncelerdir. Bir de erkek çocuklarının imam, kız çocuklarının hafız olmasını isteyenler söz konusudur ki, onların da bu tercihinin altında “başımızda kuran okuyacak kimsemiz olsun” beklentisi yatar. Bütün bunlar dışında, bazı anneler için, meslek önemli olmayıp, çocuğunun düzenli maaşının olması yeterlidir.

1.1.2.2. Çocuklarının Evliliği Hakkında

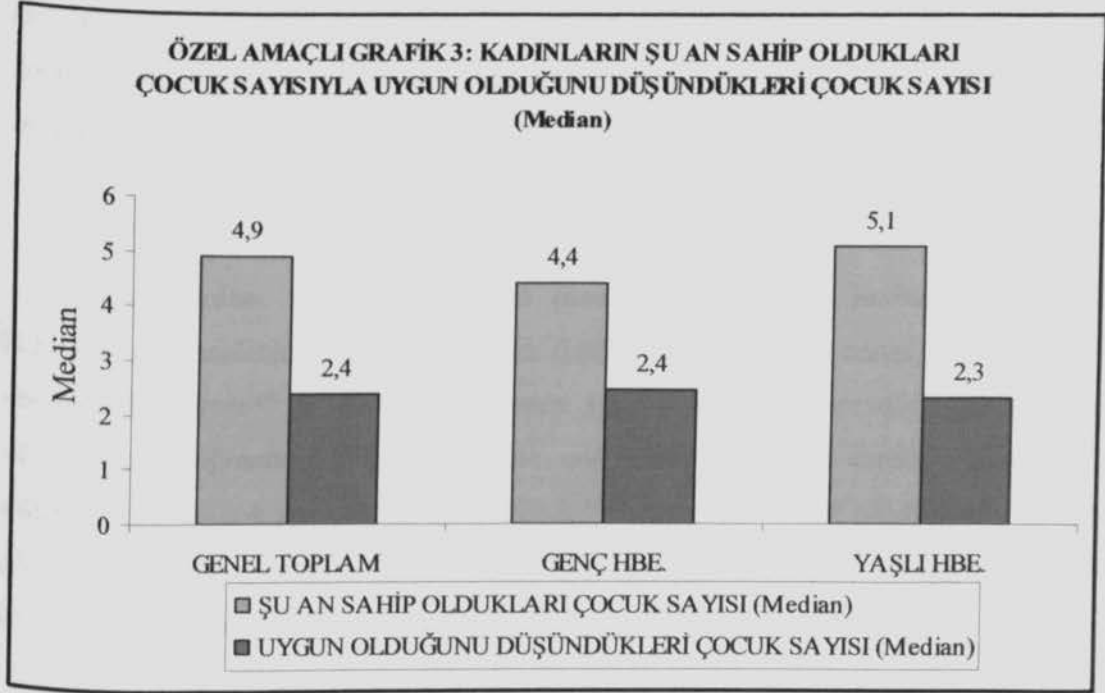
Kadınların, çocuklarının evlenmesinin uygun olduğunu düşündükleri yaş, kız-erkek ayrımında biraz farklılık sergiler (Tablo: J-9, J-10). Kız çocukları için düşündükleri yaş, erkek çocuklara oranla daha düşüktür. Bunun bir nedeni, erkeklerin askerliğini bitirdikten sonra evlenmelerinin daha doğru olduğu düşüncesidir. Böylece ailesinin başında olacak, bu sorumluluğu taşıyabilecektir.

Kızlar eğer okumuyorsa evlenmelerine de engel yoktur; ama yine de belli bir yaşa geldikten sonra evlenmesi daha uygun görülür. Çünkü olgunlaşıp, ailenin yükünü kaldırabilecek kapasiteye gelmesi beklenir. İlgili tabloya (Tablo: J-10) yansıyan yaşlar birbirinden farklı da olsa tercih edilme nedeni aynıdır. Yani 15-16 yaşı tercih edenin de, 20-25 yaşı tercih edenin de öne sürdüğü açıklama; kızın olgunlaştığı, evi çekip çevirebilecek yaşa geldiği düşüncesidir.

“Çocukların eşlerini kimin seçmesi gerekir?” sorumuza kız-erkek ayrımı yapılmadan çoğunlukla “çocuğun kendi” cevabı verilmiştir (Tablo: J-11, J-12). Kadınların bu cevabı vermelerinin sebebi; “sorumluluk kendisinin olsun, anlaşmazlık-geçimsizlik çıkarsa bizi sorumlu tutmasınlar” yaklaşımıdır.

Görüşme yaptığımız kadınların sahip olduğu çocuk sayısıyla, bu konuyla ilgili şimdiki kanaatleri arasında büyük fark vardır. Genel toplam üzerinden değerlendirdiğimizde, ortalama altı kez canlı doğum yapmış ve bugün median değer

(orta nokta) olarak 4,9 çocuğa sahip olduklarını gördüğümüz kadınlar; şimdilerde genellikle biri kız, biri erkek olmak üzere iki çocuğa sahip olmanın uygun olduğunu düşünmektedirler (Tablo: J-13, J-14, J-15), (Özel Amaçlı Grafik-3).

Dört çocuğun uygun olduğunu düşünenler, yine iki kız, iki erkek çocuk olması yönünde tercihte bulunurlarken; üç çocuğun olmasının uygun olduğunu düşünenler, cinsiyet ayrımındaki tercihlerini genellikle bir kız, iki erkek çocuk yönünde kullanmışlardır. Tercihlerin bu yönde olması, ilk tablolarla ilgili yorumlarımıza yansıyan; “Soyun devamlılığı için erkek çocuğa duyulan gereksinime paralel olarak, birçok kültürde görülen erkek çocuğa sahip olma isteği, pek de aleni olmamakla birlikte Mumcuoğlu Köyü’nde de kendini hissettirmektedir.” ifadesinin âdeta ispatı niteliğindedir.

1.1.2.3. Çocuklarının Göç Etmesi Hakkında

Kadınların, çocuklarının (kız ya da erkek) göç etmesiyle ilgili kanaatleri, çoğunlukla olumlu yöndedir (Tablo: J-16, J-17). İş olanaklarının yetersizliği zaten gençleri, köy dışına göçe itmiştir. Dolayısıyla hemen hemen her hanede o ya da bu sebepten ötürü göç etmiş çocukların olması, kadınların bu olguya yaklaşımını

yumuşatmış gibi görünmektedir. Bu bağlamda, çocuklarının göç etmesini kabul etmelerinin şartı; çalışmak için veya evlilik gibi geçerli bir nedene bağlı olmasıdır. Buna paralel olarak “çocuğunuzun köy dışına göç etmesini ister misiniz?” sorumuzun cevabı aslında “şartlı evet”tir. Çünkü evet cevabının nedeni “geleceğini garanti altına alacaksa, kendini kurtaracaksa” şeklindeki bir şarta bağlıdır. Bunun dışında, ortada geçerli bir neden yoksa, çocukların (kız ya da erkek) köyde kalması arzulanır.

SONUÇ

Kadınlardan, yaşamlarına dahil olan şeyler dışında, herhangi bir konu hakkında düşüncelerini almak son derece zordu. “Çocuğunuzun hangi mesleği tercih etmesini isterdiniz?” ya da “çocuğunuzun eşini sizce kim seçmeli?” gibi sadece düşüncelerini öğrenmek istediğimiz pek çok soru karşısında verdikleri cevaplar, düşüncelerinden çok yaşadıkları gerçeklerdi. “Bizim çocuk kendi istediğiyle evlendi” gibi başlarından geçmiş örnekleri dile getiriyorlardı. Kısacası, kadınlara hayal kurdurtmak ve onları düşündürtmek hiç de kolay değil.

TABLO: J-1 KONUŞULANIN SİGARA İÇME DURUMU

	N	EVET		HAYIR		İÇİYORDU BIRAKTI		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65		0,0	60	92,3	5	7,7	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32		0,0	27	84,4	5	15,6		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33		0,0	33	100,0		0,0		0,0		0,0

* Konuşulanların içinde sigara içen kimse olmadığı için bir sonraki tabloya "Tablo: J-2 Kon. Kaç Yaşından Beri Sigara İçtiği" yer verilmemiştir.

TABLO: J-3 KONUŞULANIN TELEVİZYON İZLEME DURUMU

	N	EVET		HAYIR		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	65	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	32	100,0		0,0		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	33	100,0		0,0		0,0		0,0

TABLO: J-4 KONUŞULANIN İZLEDİĞİ PROGRAMLAR

	N	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TOPLAM	HABER - AÇIK OTURUM		YERLİ FİLM - DİZİ		YABANCI FİLM - DİZİ		DİNİ PROGRAMLAR		KÖYLÜYE YÖN. PROG.		BELGESEL		EĞLENCİE - MAGAZİN		REALİTE PROG.		SPOR PROG.		YARIŞMA PROG.		YEMEK PROG.		DİĞER	
															n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	4		5	4	4	10	8	13	9	5	2	1	440	74	16,8	115	26,1	14	3,2	37	8,4	50	11,4	19	4,3	58	13,2	35	8,0	1	0,2	32	7,3	3	0,7	2	11,9
GENÇ H.B.	32	1		1	1	1	6	5	5	7	2	2	1	241	38	15,8	59	24,5	9	3,7	21	8,7	26	10,8	10	4,1	37	15,4	16	6,6	1	0,4	19	7,9	3	1,2	2	0,8
YAŞLI H.B.	33	3		4	3	3	4	3	8	2	3			199	36	18,1	56	28,1	5	2,5	16	8,0	24	12,1	9	4,5	21	10,6	19	9,5		0,0	13	6,5		0,0		0,0

TABLO: J-5 KONUŞULANIN RADYO DİNLEME DURUMU

	N	EVET		HAYIR		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	15	23,1	50	76,9	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	6	18,8	26	81,3		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	9	27,3	24	72,7		0,0		0,0

TABLO: J-6 KONUŞULANIN HANGİ TÜR RADYO PROGRAMLARINI DİNLEDİĞİ

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	BOŞ BELİRSİZ	TOPLAM CEVAP	HABER		MÜZİK		FARKETMEZ		DİĞER	
								n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	15	13	2	0	0	0	17	4	23,5	12	70,6	1	5,9	0	0,0
GENÇ H.B.	6	6					6	2	33,3	4	66,7		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	9	7	2				11	2	18,2	8	72,7	1	9,1		0,0

TABLO: J-7 KONUŞULANIN, ERKEK ÇOCUĞUNUN HANGİ MESLEĞİ TERCİH ETMESİNİ İSTEDİĞİ

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	5 C	6 C	7 C	8 C	FİKRİ YOK	FARK ETMEZ	MESLEK BİLMEZ	BOŞ BELİRSİZ	TOPLAM CEVAP	DOKTOR,MÜ H,MİMAR,AV UKAT		ASKER, POLİS		ÖĞRETMEN		MEMUR		İMAM		DİĞER	
															n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	57	0	0	0	0	0	0	0	2	6	0	0	57	30	52,6	2	3,5	10	17,5	2	3,5	11	19,3	2	3,5
GENÇ H.B.	32	27									5			27	11	40,7	1	3,7	7	25,9	2	7,4	4	14,8	2	7,4
YAŞLI H.B.	33	30								2	1			30	19	63,3	1	3,3	3	10,0		0,0	7	23,3		0,0

TABLO: J-8 KONUŞULANIN, KIZ ÇOCUĞUNUN HANGİ MESLEĞİ TERCİH ETMESİNİ İSTEDİĞİ

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	5 C	6 C	7 C	8 C	FARK ETMEZ	FİKRİ YOK	MESLEK BİLMEZ	BOŞ BELİRSİZ	TOPLAM CEVAP	DOKTOR,MÜ H,MİMAR,AV UKAT		EBE HEMŞİRE		ÖĞRETMEN		MEMUR		KURAN K. HOCA-HAFIZ		DİĞER	
															n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	58	0	0	0	0	0	0	0	4	3	0	0	58	11	19,0	28	48,3	15	25,9	1	1,7	1	1,7	2	3,4
GENÇ H.B.	32	29								2	1			29	6	20,7	13	44,8	7	24,1	1	3,4	1	3,4	1	3,4
YAŞLI H.B.	33	29								2	2			29	5	17,2	15	51,7	8	27,6		0,0		0,0	1	3,4

TABLO: J-9 KONUŞULANIN ERKEK ÇOCUĞUNUN KAÇ YAŞINDA EVLENMESİNİ İSTEDİĞİ

	N	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	1	0	1	1	0	3	0	27	23	0	9	22,4	22,5
GENÇ H.B.	32						2		8	15		7	23	24,2
YAŞLI H.B.	33	1		1	1		1		19	8		2	21,9	22,2

TABLO: J-10 KONUŞULANIN, KIZ ÇOCUĞUNUN KAÇ YAŞINDA EVLENMESİNİ İSTEDİĞİ

	N	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	3	1	0	6	1	28	0	11	9	0	6	20,7	20,3
GENÇ H.B.	32	1			2	1	8		8	8		4	21,6	22
YAŞLI H.B.	33	2	1		4		20		3	1		2	19,9	20,0

TABLO: J-11 KONUŞULANA GÖRE, ERKEK ÇOCUĞUN EŞİNİ KİM SEÇMELİ

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	CEVAPSİZ	FİKRİ YOK	BOŞ BELİRSİZ	TOPLAM CEVAP	ÇOCUĞUN KENDİ		ÇOCUĞUN ANNESİ+BABASI		BÜYÜKLER		DİĞER	
										n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	64	1						66	61	92,4	4	6,1	1	1,5	0	0,0
GENÇ H.B.	32	32							32	30		1		1			
YAŞLI H.B.	33	32	1						34	31		3					

TABLO: J-12 KONUŞULANA GÖRE, KIZ ÇOCUĞUN EŞİNİ KİM SEÇMELİ

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	FİKRİ YOK	CEVAPSİZ	BOŞ BELİRSİZ	TOPLAM CEVAP	ÇOCUĞUN KENDİ		ÇOCUĞUN ANNESİ+BABASI		BÜYÜKLER		DİĞER	
										n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	64	1		0	0	0	0	66	61	92,4	4	6,1	1	1,5	0	0,0
GENÇ H.B.	32	32							32	30	93,8	1	3,1	1	3,1		0,0
YAŞLI H.B.	33	32	1						34	31	91,2	3	8,8		0,0		0,0

TABLO: J-13 KON. GÖRE BİR AİLENİN TOPLAM KAÇ ÇOCUĞUNUN OLMASININ UYGUN OLDUĞU

	N	1	2	3	4	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	0	37	19	9	167	2,6	2,4
GENÇ H.B.	32		17	11	4	83	2,6	2,4
YAŞLI H.B.	33		20	8	5	84	2,5	2,3

TABLO: J-14 KON. GÖRE, BİR AİLENİN TOPLAM KAÇ ERKEK ÇOCUĞUNUN OLMASININ UYGUN OLDUĞU

	N	1	2	3	4	5	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	41	24	0	0	0	89	1,4	1,3
GENÇ H.B.	32	18	14				46	1,4	1,4
YAŞLI H.B.	33	23	10				43	1,3	1,2

TABLO: J-15 KON. GÖRE BİR AİLENİN TOPLAM KAÇ KIZ ÇOCUĞUNUN OLMASININ UYGUN OLDUĞU

	N	1	2	3	4	5	GENEL TOPLAM	MEAN	MEDIAN
GENEL TOPLAM	65	52	13	0	0	0	78	1,2	1,1
GENÇ H.B.	32	27	5				37	1,2	1,1
YAŞLI H.B.	33	25	8				41	1,2	1,2

TABLO: J-16 KONUSULANIN, ERKEK ÇOCUĞUNUN KÖY DIŞINA GÖÇ ETMESİNİ İSTEME DURUMU

	N	EVET		HAYIR		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	55	84,6	10	15,4	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	27	84,4	5	15,6		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	28	84,8	5	15,2		0,0		0,0

TABLO: J-17 KONUSULANIN, KIZ ÇOCUĞUNUN KÖY DIŞINA GÖÇ ETMESİNİ İSTEME DURUMU

	N	EVET		HAYIR		DİĞER		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	53	81,5	12	18,5	0	0,0	0	0,0
GENÇ H.B.	32	25	78,1	7	21,9		0,0		0,0
YAŞLI H.B.	33	28	84,8	5	15,2		0,0		0,0

TABLO: J-18 KONUŞULANIN NAZARA İNANMA DURUMU

	N	EVET		HAYIR		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	62	95,4	3	4,6	0	0,0
GENÇ H.B.	32	30	93,8	2	6,3		0,0
YAŞLI H.B.	33	32	97,0	1	3,0		0,0

TABLO: J-19 KONUŞULANIN NAZARA KARŞI NE YAPTIĞI

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	5 C	6 C	7 C	BİRŞEY YAPMAZ	BOŞ BELİRSİZ	TOPLAM CEVAP	DUA OKUTUR ÜFLETİR		DUA OKUR		KURŞUN DÖKTÜRÜR		NAZAR BONCUĞU TAKAR		MUSKA TAKAR		HOCAYA GİDER		TUZ ÇEVİRTİR		DİĞER	
												n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	62	5	1	5	13	17	18	3	0	0	288	25	8,7	35	12,2	55	19,1	47	16,3	57	19,8	28	9,7	41	14,2	0	0,0
GENÇ H.B.	30	3	1	1	10	7	8				131	13	9,9	17	13,0	25	19,1	21	16,0	23	17,6	13	9,9	19	14,5		0,0
YAŞLI H.B.	32	2		4	3	10	10	3			157	12	7,6	18	11,5	30	19,1	26	16,6	34	21,7	15	9,6	22	14,0		0,0

TABLO: J-20 KONUŞULANIN BÜYÜYE İNANMA DURUMU

	N	EVET		HAYIR		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	57	87,7	8	12,3	0	0,0
GENÇ H.B.	32	28	87,5	4	12,5		0,0
YAŞLI H.B.	33	29	87,9	4	12,1		0,0

TABLO: J-21 KONUŞULANIN BÜYÜYE KARŞI NE YAPTIĞI

	N	1 C	2 C	3 C	4 C	5 C	BİRŞEY YAPMAZ	BOŞ BELİRSİZ	TOPLAM CEVAP	DUA OKUTUR ÜFLETİR		DUA OKUR		HOCAYA GİDER		KARŞI BÜYÜ YAPTIRIR		MUSKA TAKAR		MUSKA YAZDIRIR		BÜYÜYÜ ÇÖZDÜRÜR	
										n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	57	20	33	4	0	0	0	0	98	2	2,0	2	2,0	53	54,1	1	1,0	1	1,0	20	20,4	19	19,4
GENÇ H.B.	28	10	17	1					47	2	4,3		0,0	26	55,3	1	2,1		0,0	7	14,9	11	23,4
YAŞLI H.B.	29	10	16	3					51		0,0	2	3,9	27	52,9		0,0	1	2,0	13	25,5	8	15,7

TABLO: J-22 KONUŞULANIN FALA İNANMA DURUMU

	N	EVET		HAYIR		BOŞ BELİRSİZ	
		n	%	n	%	n	%
GENEL TOPLAM	65	38	58,5	27	41,5	0	0,0
GENÇ H.B.	32	17	53,1	15	46,9		0,0
YAŞLI H.B.	33	21	63,6	12	36,4		0,0

17. BÖLÜM

“SOSYAL YAŞAM”

17. BÖLÜM

1. MUMCUOĞLU KÖYÜ'NDE SOSYAL YAŞAM

1.1. GİYİM

“Giyim; elbise, çamaşır, saç şekilleri, makyaj, aksesuar, başa ve ayağa giyilenlerin tümü demektir. Giyim, insanlıkla birlikte olan, ilkel toplumdan çağdaş topluma geçerken önemini daha fazla arttıran bir olgudur. Ailenin ortaya çıkışı ile örtünme başlamış ve zamanla gelenek olmuştur. İnsanların giyimi, birçok etmene bağlıdır. Onların toplumsal ve estetik değerleri, dinsel inançları ve uygulamaları, cinsiyet ve yaş, tabaka ve meslekleri ve o andaki durumları (evlenme, gömülme, yas) gibi. Birçok etmen (bazıları teknolojik); ne, nasıl, nerede, ne zaman giyiliri etkiler” (Tezcan, 2000:121).

Yukarıda bahsedilen tüm etmenler, Mumcuoğlu Köyü insanın giyiminde de etkendir. Toplumsal değerlerle şekillenen, cinsiyet ve yaşa bağlı olarak farklılıklar arz eden bir giyim tarzı söz konusudur, köyde.

1.1.1. Erkeklerin Giyimi

Mumcuoğlu Köyü'ndeki erkeklerin giyimini; gençler, orta yaşlılar ve yaşlılar üzerinden değerlendirmek yerinde olacaktır.

Gençler, günlük yaşamda daha çok kot pantolon giyerler (Foto:243). Kumaş pantolonuysa, genellikle özel günlerde (kına, düğün, bayram vb.) tercih ederler. Pantolonun üstüne giyilenler; tişört, kazak ya da gömlektir (Foto:244). Tabii ki, kışın bunun üstüne bir de mont eklenir.

Orta yaşlıların günlük yaşamda giydikleriyle, özel günlerde giydikleri arasında fark yoktur diyebiliriz. Her iki durumda da kumaş pantolon, üzerine de gömlek veya kazak tercih edilir (Foto:245). Zira, özel günlerde giyilen kıyafetlere daha bir önem verilir.

Kot pantolon giymek -gençlerde olduğu gibi- yaygın olmasa da, hiç de yok değildir.

Yaşlıları ele aldığımızda, tek tercihin kumaş pantolon ve gömlek olduğunu görürüz (Foto:246). Bunun dışında, hava şartlarına bağlı olarak, üstlerine giydiklerinin sayısı artar. Gömleğin üstüne kazak, onun da üstüne ceket, zaman zaman da kaban eklenir. Yaşlılarda görülen bir diğer özellik de; başlarına kasket veya bere gibi şeyler takmalarıdır (Foto:247,248).

Erkeklerde ayakkabı tercihi, “yaş”la paralel gitmesinin yanı sıra, belli yaş grubunda yer alınmasına rağmen, giyilen kıyafete göre de şekillenebilmekte; spor ya da klasik tarzda olabilmektedir. Özellikle gençler arasında, sandalet dediğimiz açık ayakkabıların giyildiği de görülür (Foto:249).

1.1.2. Kadınların Giyimi

Erkeklerde olduğu gibi, kadınların giyimini de; gençler, orta yaşlılar ve yaşlılar olarak ele almak gerekir.

Gençler, günlük yaşamda daha çok kot pantolon ve kumaş uzun eteği tercih ederler. Üstlerineyse, mevsime göre, uzun ya da kısa kollu penye veya kazak giyerler (Foto:250). Giyim konusunda evde ve rahat olan genç kızlar, dışarıya çıkarken daha dikkatli davranırlar. Özel günlerdeyse, gerçekten daha bir “özel” giyinirler. Böyle günlerde, uzun kumaş eteğin yanı sıra kumaş pantolonlar da giyilebilir. İsteyenler makyaj yapar, başı açık olanlar saçını yaptırır. Günlük hayatta başı bağlı gezen bir genç kızın, yakının düğününde başını açtığı, saçını yaptırmış olduğu görülebilir.

Genç kızlardan, okuyan ya da çalışanların giyim tarzı, diğerlerine oranla daha moderndir. Başlarının açık olma olasılığınca yine daha yüksektir.

Orta yaşlılar diye nitelendirdiğimiz grupta yer alanlar, aynı zamanda evlidirler de. Başı açık olan yoktur. Bu kişilerin giyim tarzı, gençlerden son derece farklıdır. Pantolon giyene rastlanmaz. Günlük yaşamda belden lastikli bol uzun etek

giyerlerken, özel günlerde bunun yerini kumaş uzun etek alabilmektedir (Foto:251). Eteğin altına, kalın külotlu çorap giyenlerin yanı sıra, iç don veya pijama giyenlerin olduğu da görülür. Üstleriniyse genellikle uzun kollu bol penye veya kazak giyerler. İş yaparken, penyelerin kolları yukarı doğru sıvanır ve kısa kollu olarak kullanılır.

Bu yaş grubunun sorumlulukları fazla olduğundan, yapılan işe göre giyilen kıyafet de gün içinde değişebilmektedir. Örneğin, ahıra giderken, gün boyu giyilen eteğin yerini, şalvar ya da bir başka etek alabilmektedir. Çünkü ahırın kokusu kadının üstündeki kıyafetlere sinmektedir. Dolayısıyla ahıra girerken giyilen kıyafetler ayrıdır.

Yaşlı kadınların tek tercihi, belden lastikli bol uzun eteklerdir. Eteğin altına iç don ya da pijama giymek yaygındır. Mevsim ne olursa olsun üstlerinden çıkartmadıkları yelekleri vardır (Foto:252,253). Başları kapalıdır ve taktıkları baş örtüsü genellikle beyaz renktedir. Orta yaşlılar için dile getirdiğimiz, yapılan işe paralel olarak gün içinde kıyafet değiştirme, bu grup için de geçerlidir.

Kadınlarda ayakkabı tercihi, erkeklerde olduğu gibi, duruma göre farklılık arz edebilmektedir. Ayağa giyilenler, "yaş"la ve "mevsim"le paralel gitmesinin yanı sıra, belli yaş grubunda -özellikle gençler- yer alınmasına rağmen, giyilen kıyafete göre de şekillenebilmekte; spor ya da klasik tarzda olabilmektedir.

Genç kızlar arasında, yazın açık ayakkabı giyenlere rastlanır. Zira, bu durum günlük yaşamdan çok, kına, düğün gibi özel günlere ve onlar için özel olan ilçeye inme günlerine (bu gün de çoğunlukla pazarın kurulduğu pazartesi günüdür) mahsustur. Orta yaş ve üzerindekilerde açık ayakkabının yerini terliğin aldığı görülür.

Günlük yaşamdaysa terlik, yaş grubu ne olursa olsun, tüm kadınların vazgeçilmezidir. Bunun yanında günlük yaşamda -gençler de değilse bile- vazgeçilmez bir diğer şey de lastik ayakkabılardır (Foto:254).

Sonuç olarak, yaş ve cinsiyet farkı gözetmeksizin, Mumcuoğlu Köyü insanının, diğer konularda olduğu gibi giyim konusunda da özel günlere (bayram, kına, düğün vb.) ayrı bir önem verdiği ortadadır. Bunun yanında gençlerin, köydeki giyim tarzını değiştirmeye başlamış olduğunu da söyleyebiliriz (Foto:255). Hatta köyün genç kızlarından biri, çalışma arkadaşımın elbisesi için (Foto:256); “o ne ya, babaannemin elbisesi gibi” şeklinde bir yaklaşımda bulunmuştur.

1.2. GÜNLÜK AKTİVİTELER

Mumcuoğlu Köyü’nde günlük aktiviteler, “cinsiyet” ve “yaş” gibi temel ayrımlarla şekillenmiştir. Bu konuya, çalışmanın 15. bölümünde “İş Bölümü” başlığıyla yer verildiğinden burada ayrıntıya girilmeyecektir. Zira, özetlemek gerekirse aşağıdaki maddeler ortaya çıkar.

1.2.1. Mumcuoğlu Köyü’nde Erkek Olmak;

- Mumcuoğlu Köyü’nde erkeksen; ya çalışarak ya da aldığın emekli maaşıyla haneye para girdisi sağlarsın,
- Mumcuoğlu Köyü’nde erkeksen; zaman zaman hayvanların bakımıyla ilgilenirsin (Foto:257),
- Mumcuoğlu Köyü’nde erkeksen; zaman zaman bahçe işleriyle ilgilenirsin (Foto:258),
- Mumcuoğlu Köyü’nde erkeksen; boş vaktini çoğunlukla kahvehanede geçirirsin (Foto:259).

1.2.2. Mumcuoğlu Köyü’nde Kadın Olmak;

- Mumcuoğlu Köyü’nde kadınsan; hayvanların bakımı, ürünlerinin değerlendirilmesiyle ilgilenirsin (Foto:260,261,262),
- Mumcuoğlu Köyü’nde kadınsan; bahçe işleriyle ilgilenirsin (Foto:263,264,265),
- Mumcuoğlu Köyü’nde kadınsan; ev işleri (ki kapsamı çok geniştir) (Foto:266,267,268,269), çocuk bakımıyla ilgilenirsin,
- Mumcuoğlu Köyü’nde kadınsan; evin kışlık yakacak ihtiyacını giderirsin,

- Mumcuoğlu Köyü'nde kadınsan; evin kışlık yiyecek ihtiyacını temin edersin (Foto:270,271,272,273,274,275,276,277,278,279),
- Mumcuoğlu Köyü'nde kadınsan; boş vaktin yoktur.

1.2.3. Mumcuoğlu Köyü'nde Çocuk Olmak

Mumcuoğlu Köyü'nün çocukları, gün boyunca, oyalanacak pek çok şey bulurlar. Ufak şeylerden mutlu olmayı başarabilen çocuklar için her an her şey oyuna dönüşebilir (Foto:280,281,282,283); çünkü onların yaratıcılıklarının da hayal gücünün de sınırı yoktur.

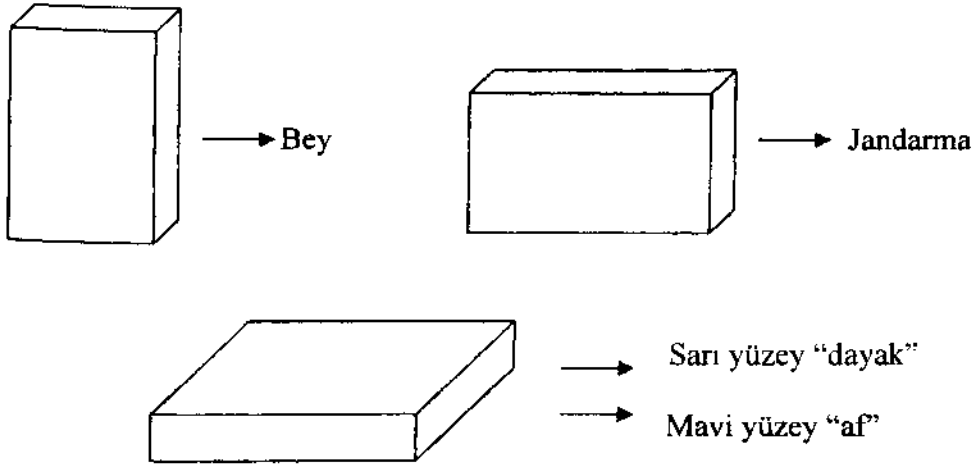
Onların oyununda kural da yoktur. Kendini oyalayacak bir şey bulması yeterlidir, güzel vakit geçirmesi için.

Ağabeyleri, ablalarıysa artık büyümüşür ve oyunu kuralına göre oynamalıdır (Foto:284,285,286). Şimdi kuralları olan bir oyundan, "Jandarma"dan, bahsedelim.

1.2.3.1. Bir Oyun: "Jandarma"

Bu oyun fazla malzeme gerektiremez; bir kibrit kutusu ve bir kemer yeterlidir oyuna başlamak için. Zira, oyunda muvaffak olmak için, dayanıklı olmak da gerekir aynı zamanda.

Herhangi bir evde, bir araya gelen çocuklar daire oluşturacak şekilde yere otururlar. Kibrit kutusunun şekli, bir yandan oyunun akışını belirlerken, bir yandan da oyuncunu kaderini belirler. Şöyle ki, kibrit kutusu dik gelirse "Bey"; yan gelirse "Jandarma", sarı yüzey üste gelirse "Dayak"; mavi yüzey üste gelirse "Af" anlamındadır. Bu durumda "sarı yüzey"i tutturmanın vay haline!

Oyuncular kibrit kutusunu sırayla atarlar (Foto:287). Kibrit kutusu dik gelip de “Bey” belli olana kadar oyun başlamaz. Bey belli olduktan sonra, oyun, anlam kazanır. “Bey”in görevi, -sarı yüzeyi tutturup da- dayak yiyecek olan oyuncuya atılacak kemer sayısını söylemektir. “Jandarma”nın göreviyse, dayak yiyecek oyuncunun eline kemerle vurmaktır. Kibrit kutusunun mavi yüzeyinin denk gelmesi, “af”; bir bakıma “pas” anlamındadır. Bu durumda oyuncu dayak yemez, sadece sırası geçer. Oyunun seyri, bu şekildedir. Bir başka oyuncunun kibrit kutusunu dik atmasıyla, önceki beyin görevi son bulur. Aynı durum jandarma için de geçerlidir. Bir tur önce dayak atan, bir diğer turda dayak yiyebilir. Fotoğraflarda da görüldüğü üzere, az önce neşe içinde, büyük bir hırsıyla arkadaşının eline vuran oyuncu, şansının dönmesiyle, bir anda arkadaşından dayak yiyen, acı çeken olabilmektedir (Foto:288,289). Kısacası, her an her şey olabilir. Onun için, bir adım ileriye düşünerek, kemer sayısını da, vuruş hızını da iyi ayarlamak gerekir. “Etme bulma dünyası!”

1.3. ÖZEL GÜNLER – RİTÜELLER

1.3.1. DİNİ BAYRAMLAR

İslâm âleminde kutlanan, iki tane dinî bayram vardır. Bunlardan biri, Ramazan Bayramı; diğeri Kurban Bayramı'dır.

Öncelikle, Mumcuoğlu Köyü'nde ramazan ayının nasıl yaşandığına değinelim, ardından da köydeki Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı aktivitelerine yer verelim.

1.3.1.1. RAMAZAN BAYRAMI

1.3.1.1.1. Ramazan Ayı

İslâmiyet'in kutsal üç aylarından biri olan Ramazan ayı, bayram arifesinde oruç tutularak geçirilen bir zaman dilimidir. Mumcuoğlu Köyü sakinleri, bu zaman dilimi için, Ramazan ayına girmeden önce hazırlıklara başlar. Yapılan hazırlıkların büyük çoğunluğu, ramazan ayında tutulan oruçların akşam ezanıyla beraber açıldığı törensel iftar sofraları içindir. Bunun için de iftar ve sahur sofralarından eksik olmayan böreklerin yapımında kullanılan yufkalar açılır. Bazlama, cizleme, kömeç gibi türleriyle sofralardan eksik olmayan ekmekler yapılır. Tatlılar yazılır. Ramazan ayı, bu tarz hazırlıkların yapılma nedeni olan, iftar davetleriyle geçer. Köydeki her hane diğeri haneleri iftar yemeğine davet eder. Ramazan ayındaki gün sayısı, köydeki hane sayısından az olunca işlerin karışması işten bile değildir. Bu karışıklığı önlemek için her mahalle kendi arasında iftar davet listesi düzenler. Bu listeye göre hangi gün hangi mahallede kimin davet verdiği önceden belirlenmiş olur. Böylelikle, davet veren yapacağı hazırlığı, davete giden de gideceği yeri çok önceden bilmiş olur. İşler birbirine karışmaz. Bir akşamda üç farklı mahallede üç farklı hanede üç farklı davet olabilmektedir. Kimin, kimin davetine gideceği Mumcuoğlu insanının seçimine bırakılsa da, 'kimsenin gönlü kimsede gönlü kalmasın diye', bir hanedeki üyelerin her biri başka davetlere katılabilmektedir. Davetlerde sunulan yemekler ve sunum biçimleri, kına ekmeği, mevlit yemeği, asker yemeği gibi diğeri yemeklerdekilere benzerlik gösterir. İftar sofralarının bu sofralardan gösterdiği tek fark, yemek

çeşidinin biraz daha az olmasıdır. İftar yemeğinin nerede, kim tarafından yapılacağı önceden bilinmesine rağmen, gün içinde cami hoparlörü aracılığıyla imam tarafından anons edilerek köy halkına bir kez daha hatırlatılır.

İftar sofralarından kalkan köylüler teravih namazını kılmak için camideki yerlerini alırlar. Bu tarz aktivitelere köyün çok yaşlıları katılamazken, gençlerin büyük çoğunluğu bu aktivitelerin yürütülmesinde aktif görev alırlar. Bu aktivitelerin kusursuz bir şekilde işleminde yardımlaşma ve dayanışmaya dayanan 'imece usulü'nün payı büyüktür.

1.3.1.1.2. Mumcuoğlu Köyü'nde Ramazan (Şeker) Bayramı Hazırlıkları

Mumcuoğlu Köyü'nde Ramazan Bayramı için hazırlıklar birkaç gün önceden başlar. Hemen hemen bütün haneler bayram için evlerini temizler. Eski halılar yenileriyle değiştirilir. Köy dışında ikamet eden gelinler ya da evli kız çocukları bayrama birkaç gün kala gelip gerek temizlik, gerekse bayram alış veriş için ailelerine yardım eder.

1.3.1.1.3. Et Pazarı (Arife Günü)

Mumcuoğlu Köyü'nde arife günü "Et Pazarı" olarak ifade edilir. Et pazarı denmesinin nedeni ise, eskiden arife günleri Devrek'te (ilçede) et satılıyor olmasıdır.

Devrek'in diğer çevre köylerinde olduğu gibi, Mumcuoğlu Köyü'nün sakinleri de Ramazan Bayramı hazırlıklarına günler öncesinden başlar. Bayrama bir gün kala ise tüm köy sakinleri ayrı bir heyecan ve telaşa kapılırlar. "Et Pazarı" diye ifade ettikleri "Arife Günü", son eksiklerini tamamlamak için ilçe merkezi Devrek'e inerler. Çocuklara yeni kıyafetler, bayram ziyaretine gelecek misafirlere şekerler, çikolatalar almak için genç yaşlı tüm köy sakinleri Devrek'tedir o gün (Foto:290,291,292,293). İlçe merkezi hiç olmadığı kadar kalabalığa sahne olur et pazarında (Foto:294).

Alış-verişini tamamlayanlar köye geri dönerler.* Çünkü kaybedecek zamanları yoktur köy sakinlerinin, özellikle de kadınların.** Daha evde çeşit çeşit yemekler, tatlılar, kompostolar hazırlanacaktır. Gecenin geç saatleri de olsa devam eder hazırlıklar (Foto:295,296). Örneğin arife gecesini misafiri olduğumuz hanenin gelini, bayram sabahı pişirecekleri ekmeğin hamurunu yoğurduğunda saat gece 02:00'yi gösteriyordu ve farkında olmadan Ramazan Bayramı'na girmiştik bile.

1.3.1.1.4. Mumcuoğlu Köyü'nde Ramazan Bayramı

Bayram sabahı kadın ve erkekler farklı aktiviteleri gerçekleştirmek için açarlar gözlerini yeni doğan güne. Ama erken kalkmak, güne erken başlamak her ikisi için de ortaktır. Erkekler bayram namazını kılmak için kendilerine en yakın camideki yerlerini alırken (Foto:297,298), kadınlar da ya ekmek pişirmek için fırının önündeki ya da yemek pişirmek için kuzinenin önündeki yerlerini alırlar (Foto:299,300). Erkekler bayram namazını kılarken, kadınlar bayram yemeklerine son şeklini vermenin yanı sıra, bayram namazından dönecek eşleri, çocuklarıyla birlikte yiyecekleri kahvaltı sofrasını da hazırlarlar (Foto:301). Bu durumda evde bir kız çocuğunu ya da gelinin olması işleri son derece kolaylaştırır.

Bayram namazından çıkan erkekler, tutulan bayram şekerlerinden aldıktan sonra, caminin önünde -başta imam olmak üzere- birbirleriyle bayramlaşırlar (Foto:302). Bayramlaşma sonrası kalabalık dağılmadan camiye yardım parası toplanır (Foto:303). Herkes gönlünden koparı, belki de eldeki imkânlarıyla gönlünden kopanın çok altındaki bir miktarı bırakır oraya, camisinin ihtiyaçlarının karşılanması için. Yardım paralarının sayılmasıyla birlikte, tüm erkekler köyün mezarlığına giderler. Mezarlık, Mumcuoğlu Köyü'nün her 3 mahallesindeki erkeklerin Ramazan Bayramı'nda, bayram namazından sonra gelip dua ettikleri (Foto:304,305) ve birbirleriyle bayramlaştıkları ortak mekânları olmuştur. Köyün

* Köye giden araçlar arife günleri sistematik olarak çalışmayıp, araç doldukça hareket ederler.

** Çalışmanın arkasında ek olarak sunulan "köyümüzde bayram var" adlı belgesel cd'sinde yer alan bir röportajda "bayram için ne gibi yemekler hazırlanır?" sorusuna: "Kızım ben ne bileyim kaç çeşit yemek hazırlanır. Sen git de onu kadınlara sor. O işe onlar bakıyor, biz sadece malzemeleri alıp, köye çıkarmasını biliriz." şeklinde gelen cevap, kadının bitmeyen sorumluluğuyla beraber; cinsiyetler arasındaki iş bölümünü de bir kere daha gözler önüne sermektedir.

mezarlığında Mumcuoğlu Köyü'nün tüm erkekleri dua sonrası birbirleriyle bayramlaşırlar, ayak üstü sohbetler ederler (Foto:306,307).

Mezarlıktaki görevlerini de yerine getiren erkekler evlerine dönerlerken, kadınlar da kahvaltıyı çoktan hazırlamışlardır. Erkekler eve döndüğünde; küçüklerin, büyüklerinin elini öpmesiyle hane içi bayramlaşmalar yaşanır, çocuklara paralar verilir (Foto:308,309,310,311). Tüm aile fertleri hoş sohbetler eşliğinde kahvaltılarını yaparlar (Foto:312).

Kahvaltıdan sonra, Mumcuoğlu Köyü'nde birinci bayramın yaşanacağı Merkez Mahallede ayrı bir hareketlilik başlar.* Köyün diğer iki mahallesinde ve çevre köylerde ikamet eden sakinler saat 12.00-13.00 gibi bu mahalledeki komşu ya da akrabalarına bayram ziyaretine gelmeye başlarlar (Foto:313,314,315). Ev sahibi, gelen misafirlere kolonya ve şeker ya da çikolata tattuktan sonra**, sofralar kurar. Bu sofralar, çeşit çeşit yemeklerle, tatlılarla donatılır (Foto:316,317,318,319). Tabii ki bu arada çocuklar da unutulmaz ve zaman zaman annelerinden ayrı, sadece kendilerine hazırlanan ve akranlarının yer aldığı sofralara oturtulurlar (Foto:320). Yemeklerini yiyen misafirler, bir iki çift laf ettikten sonra diğer tanıdıklarını ziyaret etmek için o evden ayrılırlar. Bayramlaşmalar bu şekilde gece saat 22:00-23.00'e kadar sürer.

Her girdiği evde bir şeyler yemek zorunda olması kişiyi rahatsız etmektedir. Yememesi ise ayıp olacağından böyle bir alternatif söz konusu bile değildir. En azından biraz tatlı ya da dolma yenmelidir, ziyaret edilen evde.

* Mumcuoğlu Köyü'nde bayramlar, 3 mahallesine göre sıralamaya konmuştur. "birinci bayram" diye ifade ettikleri bayramın birinci günü Mumcuoğlu Köyü Merkez Mahallesinin (bu mahallenin adı köyün adıyla özdeşleşmiştir ve Mumcuoğlu olarak telaffuz edilmektedir) bayramıdır. İkinci bayram çevre köylerin, üçüncü bayram ise Mumcuoğlu Köyü'nün Kılıçoğlu ve Hırçaoğlu Mahallelerinin bayramıdır.

** Köyde şeker ya da çikolata tutulduğu zaman özellikle genç kızlar çift sayıda alırlar. Bunun nedeni de kişinin çift olması, yani tek kalmaması (evde kalmaması, dul kalmaması) şeklinde yorumlanır.

Bir yandan bayramlaşmalar sürerken bir yandan da kabir ziyaretleri devam eder gün boyu (Foto:321,322). Kabir ziyaretleri ve temizlikleri (Foto:323,324)...

İkinci bayram da (bayramın ikinci günü) birinci bayram gibi geçer; ancak küçük bir fark vardır. Erkekler bayramın ikinci gününde öğlen namazından sonra "zirat" için mezarlıkta buluşurlar (Foto:325,326). "Zirat" , "ziyaret" kelimesinden gelmektedir. Zirat için herkes evinden kuru yiyecekler (kek, börek vs.) getirir. Serilen gazeteler üzerine getirilen yiyecekler konur (Foto:327). Herkes ölmüşlerin ruhu için, birer lokma yer hepsinden. Ancak bu âdet bayramların soğuk havalara denk gelmesiyle birlikte terk edilmeye başlanmıştır. Önceden köyün tüm erkeklerinin katıldığı bu ziyarete, şimdi üç-beş kişi katılmaktadır. Getirilen yiyecekler yendikten sonra mezarlıkta dua edilir ve herkes evine doğru yol alır. Bu aktive dışında ikinci ve üçüncü bayram da birinci bayram gibi geçer Mumcuoğlu Köyü'nde. Roller farklı da olsa yapılanlar hep aynıdır. Bir gün önce misafir konumunda olan, ertesi gün ev sahibi konumundadır o kadar...

EK: “KÖYÜMÜZDE BAYRAM VAR” ADLI BELGESEL HAKKINDA

Belgeselin Konusu :Son sahur yemeğinden başlayarak, arife günü de dahil Mumcuoğlu Köyü’nde Ramazan Bayramı’nın nasıl yaşandığıdır.

Belgeseli kendi içinde üç bölüme ayırmak mümkündür. Birinci bölümde, Mumcuoğlu Köyü’nden bir ailenin sahur yemeğine ait görüntülere; ikinci bölümde, köy sakinlerinin arife günü aktivitelerine; üçüncü bölümde ise köyde Ramazan Bayramı’nın üç gün boyunca nasıl yaşandığına ait görüntülere yer verilmiştir. Bu bağlamda görüntüler, yer yer röportajlarla da desteklenmiştir.

Teknik Özellikler :Çekimlerde; Panasonic M 3500 VHS kamera, Sony VHS kaset ve zaman zaman da tripod kullanılmıştır.

Belgeselin kurgusu, İlkay Nişancı tarafından; İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Mavi Stüdyo’da yapılmıştır.

Günümüze geldikçe, eski heyecanını yitiren ve birçok değişimin söz konusu olduğu bayramlarımızın bundan sonra nasıl yaşanacağı da belirsizdir. Dolayısıyla, ileride, “eski bayramlar...” diye başlayan cümlelere, tanıklık edecek nitelikte bir görsel malzeme olan belgeselimiz, antropolojik yaklaşımdan hareketle; hiçbir aşamada, hiçbir yaşanana müdahale etmeden; tamamen “olanı (yaşananı) belgeleme”ye dayanmaktadır.

Kamerayı ilk kez elimize almamıza paralel olarak, hazırladığımız belgeselin ilk çalışmamız olması, belgeselimizi hayatımızda özel bir yere oturtmamızı da beraberinde getirmiştir.

Çalışma arkadaşımınla birlikte, yoğun emek ve fedakârlıklarla hazırlayıp ortaya koyduğumuz belgeselimizin bir amacı, kalıcı bir görsel malzeme elde etmekken; diğer amacı bu görsel malzeme aracılığıyla insanları, kendi hayatlarındakinden farklı bir bayrama götürebilmektir. Bugün itibarıyla belgeselimiz her iki amacına da ulaşmıştır.

İstanbul Üniversitesi'nin İletişim Fakültesi ile Edebiyat Fakültesi'nden öğretim görevlilerinin ve öğrencilerin izleyici olduğu bir salonda yaptığımız gösterimle belli kitleye ulaşmamızın yanında; İletişim Fakültesi'ndeki değerli hocalarımızın desteğiyle 18-30 Kasım 2004 5. Uluslar arası İzmir Kısa Film Festivali'nde de oradaki izleyicilere ulaşma imkânı yakaladık. Bunlar dışında yine hocalarımızın tavsiyesiyle; Aydın Doğan Vakfı'nın düzenlemiş olduğu 16. Genç İletişimciler Yarışması'na ve 20-23 Eylül 2004 Safranbolu 5. Uluslar arası Altın Safran Belgesel Film Festivali'ne katıldık. Aldığımız "Teşekkür Belgesi" ve birilerinin bizim belgeselimizden haberdar olması bizim için gurur ve mutluluk vericidir. En önemlisi de geride kalıcı bir çalışma bırakmış olmamızdır.

Bütün bunlarla beraber, -erkeklerle ve kadınlara ayrı ayrı izletme fırsatını yakaladığımız- bu belgeselle köy sakinlerine de kendilerine dışarıdan bakma fırsatı vermiş olduk (Foto:328,329,330,331). Kendilerini izlemekten oldukça mutlu olan köy sakinlerinin, zaman zaman kendilerini eleştirdiklerine tanık olduk. Örneğin, bir genç, "ne kadar garip konuşuyormuşuz, hiçbir şey anlaşılıyor" diyerek öz eleştiride bulunmuştur.

1.3.1.2. KURBAN BAYRAMI

1.3.1.2.1 Mumcuoğlu Köyü'nde Kurban Bayramı Hazırlıkları

Mumcuoğlu Köyü'nde Kurban Bayramı yaklaşıncaya hangi köy sakinlerinin ahırından kendi hayvanını keseceği belli olur ve diğer birkaç köy sakini de o kişinin hayvanına karışır (ortak olur). Bayram gününe kadar kimin kiminle ortak olacağı ya da kimin tek başına kurban keseceği belli olur. Zira, tanık olunan bu Kurban Bayramı'nda tek başına kurban kesene rastlanmamıştır. Bunun dışında Mumcuoğlu Köyü'nde Kurban Bayramı hazırlıkları da Ramazan Bayramı hazırlıklarına benzer. Yine evler temizlenir, eski halılar yenileriyle değiştirilir, yine ekmekler pişirilir, tatlılar, börekler, yemekler hazırlanır (Foto.332,333,334,335); yine uzaktaki çoluk çocuk ailesinin yanında bayram geçirmek için bayram tatilini fırsat bilerek köye gelir. Kız çocukları ya da gelinler, ailelerine yardımcı olmak için birkaç gün önceden ailelerinin yanında olmaya çalışırlar.

1.3.1.2.2. Et Pazarı (Arife Günü)

Köy sakinleri, Ramazan Bayramı'nda olduğu gibi Kurban Bayramı'nda da "Et Pazarı" (Arife Günü) ilçe merkezi Devrek'e inerler. Yapılanlar aynıdır; eksikler tamamlanıp köye dönülür ve evdeki hazırlıklar bitirilmeye çalışılır.*

1.3.1.2.3. Mumcuoğlu Köyü'nde Kurban Bayramı

Bayram sabahı, genç- yaşlı herkes erkenden kalkar: Erkekler camide bayram namazını kılmak için; kadınlarsa sabah pişirilmesi gereken yemekleri pişirmek, camiden dönecek eşleri ve çocuklarıyla yapacakları sabah kahvaltısını hazırlamak için.

Erkekler yavaş yavaş camiye gelirken; kadınlar akşamdan yoğurdukları ekmeğin hamuruna son şeklini verip, fırına atarlar (Foto:336,337,338).

* Ayrıntılı bilgi için bk. "Mumcuoğlu Köyü'nde Ramazan Bayramı Hazırlıkları" başlığı içinde yer alan "Et Pazarı (Arife Günü)" alt başlığı..

Bayram namazdan çıkan erkekler, cami önünde -başta imam olmak üzere- birbirleriyle bayramlaşırlar (Foto:339,340). Örneğin; imamla bayramlaşan onun yanına geçer, ondan sonra gelen kişi, hem imamla hem yanındakiyle bayramlaşır ve üçüncü kişi olarak sıradaki yerini alır. Yani her bayramlaşan kuyruğun sonundaki durur ve bu kuyruk, tek sıra halinde, herkes birbiriyle bayramlaşana kadar uzar gider (Foto:341). Bayramlaşma sonrası camiye yardım parası toplanır (Foto:342). Camide bu yardım paralarıyla alınmış bir televizyon ve uydu alıcısı (recevier) bulunmaktadır.

Ramazan bayramında, cami önündeki bayramlaşmadan sonra toplu halde köyün mezarlığı ziyaret edilip dua okunurken; kurban bayramında mezarlık ziyareti bayramın ikinci gününe bırakılır. Çünkü birinci gün, vakit geçmeden kurban kesilmesi gerekmektedir.* Bu yüzden herkes bir an önce kurbanını kesmek için evinin önündeki yerini alır. Eğer kurban ortak kesilecekse ortakların da orada olması beklenir. Zira, bir kurbanı örneğin 5 kişi ortaksa, bunlardan 2'si ya da 3'ü aynı haneden olabilir ve onlardan aldığı vekaletle haneden bir kişi orada bulunabilir. Ayrıca rahmetli olmuş birinin de, kesilen kurbanı ortak edildiği görülmüştür.

Köyde, Kurban Bayramlarında köy sakinlerinin kurbanlarını kesen kişiler mevcut olduğundan, bu iş için, dışardan birilerinin getirilmesine pek gerek kalmaz.

1.3.1.2.4. Kurban Kesimi

Kesilecek kurban, erkekler tarafından güç bela, sol yanı üzerine, yere yatırıldıktan sonra, ön ve arka ayakları sağlam bir ip yardımıyla birbirine bağlanır (Foto:343).** Kurban, kesime hazır hale getirildikten sonra kurbanı kesecek kişi, ortaklardan vekalet alır ve tekbir getirip kurbanı keser. Kurban kesilirken, diğer erkekler de hayvanın debelenmesini engellemek ve hayvanı zapt etmek için var güçleriyle çalışırlar.

* Kurbanlar genellikle bayramın birinci günü kesilir. Zira bazıları bayramın ikinci gününde keserler; ancak bu işi bayramın üçüncü gününe bırakmak bu köyde âdet değildir.

** Genelde hayvanın üç ayağının bağlanıp, bir ayağının da hayvanın can çekişmesini kolaylaştırmak için serbest bırakılması uygulaması yaygınken; tanık olduğumuz kurban kesiminde hayvanın dört ayağının da birbirine bağlandığı görülmüştür. Ayrıca, kurban edilecek hayvanın gözlerinin bağlanması da çoğunlukla yerine getirilen bir uygulamayken, bu örnekte böyle bir duruma da rastlanmamıştır.

Kurban kesildikten sonra, kanının akması için bir süre beklenir ve başı bir kenara konup, ayakları çözüldür. Yerdeki kan yıkanarak mekanın temizliği sağlanır (Foto:344), hayvan sırtüstü yatırılır ve diğer erkeklerin de yardımıyla derisi yüzülmeye başlanır (Foto:345). Bir miktar yüzüldükten sonra, bu işlemi kolaylaştırıp daha temiz bir sonuç elde etmek için kurban edilen hayvan, arka ayaklarına geçirilen demirle havaya kaldırılır (Foto:346,347).

Derisi yüzülen kurbanın bir yandan etleri parçalanırken bir yandan da iç organları çıkarılır (Foto:348,349). Öncelikle kesilen kurbanın yüreği, ortak sayısına bölünerek paylaşılır (Foto:350). Çünkü bu parçadan tüm ortakların yemesi gerekir. Ciğerleriyse eve götürülüp evdeki kadın tarafından pişirilir. Daha sonra da etler, kemikli ve kemiksiz olmak üzere iki gruba ayrılıp, göz kararı olarak ortak sayısına bölünerek yere serilen muşamba üzerine konur (Foto:351). Pratik bir çözümlle, yerden alınan ince bir dal, ortak sayısına bölünüp üzerlerine de birbirinden ayırt edilmelerini sağlayacak işaretler yapıldıktan sonra rastgele et gruplarının üzerine konur (Foto:352,353).^{*} Tabii ki bu çubukların birer de çifti mevcuttur. Ortakların her biri, etlere konan çubukların eşlerini kura yöntemiyle çekip, çubuğun eşinin yer aldığı et grubuna sahip olur. Kime ne çıkarsa kabul eder. Bu yolla etler, ortaklar arasında adil bir şekilde paylaşılır. Bu arada ciğer de pişmiştir. Kahvaltı olarak orada bulunanlara sunulur. Bir yandan kahvaltı yapılırken, bir yandan da paylaşılan etler toparlanır (Foto:354).

Etlerin evlere taşınması sırasında da ortaklar arasında yardımlaşma olur. Özellikle etlerin götürüleceği ev biraz uzaktaysa, gerek kovalara gerekse köhünlere (küfelere) konup gençler tarafından taşınarak otomobile yerleştirilir (Foto:355,356,357,358). Böylece kurban kesimi, ortakların birbiriyle helalleşmesiyle son bulur (Foto:359).

Kurbanlar kesildikten sonra, etler pişirmeye başlanır ve saat 14:00'ten sonra bayram ziyaretleri yaşanmaya başlanır. Başta akrabalar olmak üzere, tüm tanıdıklar

^{*} Bu işlem için benden de yardım aldılar ve çubukları et gruplarının üzerine koymamı istediler.

ziyaret edilir. Bayramın birinci günü, gelen misafirlere ev sahipliği yapan mahalle, Merkez Mahalledir. Diğer mahallelerden ve çevre köylerden gelen konuklar, bu mahalle sakinleri tarafından ağırlanır. Ev sahipleri gelen her misafire, üzeri çeşit çeşit yemeklerle donatılan, yer sofraları kurar. Bayramın birinci günü bu ziyaretlerle sürer gider.

İkinci bayramın (bayramın ikinci günü), birinci bayramdan farkı; ev ziyaretlerinin yanında mezarlığın da ziyaret edilmesidir (Foto:360,361,362). Gün boyunca fırsat bulan herkes mezarlıkta dua okur. Yine bayramın ikinci günü öğlen namazından sonra yapılan “zirat” âdeti ise yavaş yavaş terk edilmeye başlanmıştır. Ramazan bayramında üç-beş kişi arasında yaşatılmaya çalışılan bu olaya, Kurban Bayramında rastlanmamıştır. Bunun nedeni, daha önce de belirtildiği gibi bayramların soğuk ve yağmurlu havalara denk gelmesidir.

İkinci bayram, Mumcuoğlu Köyü'nün yakınındaki komşu köylerin bayramı olduğundan, köy sakinleri bu köylerdeki tanıdıklarını ziyaret ederler (Foto:363,364). Kadınlar kendi aralarında toplanarak beşerli, onarlı gruplar halinde ev ev gezerler. Karı-koca olarak bayram ziyaretine gidenlerin sayısı çok da fazla değildir.

Bayramın üçüncü günü ise, Mumcuoğlu Köyü'nün Kılıçoğlu ve Hırçaoğlu Mahallelerinin bayramıdır. Bayramlaşmalar ve yapılanlar birinci ve ikinci günden farksızdır. Yemekler yenir, sohbetler edilir, gönüller hoş tutulur. Tanıdıklarını görmenin mutluluğunu yaşar insanlar.

Kısacası, öncesiyle sonrasıyla yorucu geçer Mumcuoğlu Köyü'nde bayramlar. Yorucu ama güzel, yorucu ama sıcak, yorucu ama sınımsız...

1.3.2. AŞURE AYI

Hicrî takvime göre Kurban Bayramı'ndan sonraki Arabî ayların ilki olan, muharrem ayının onuncu günü, aşure günüdür. Muharrem ayı boyunca evlerde aşure pişirilmesi de âdettendir. Yapılan aşurenin konu komşuya, eşe dosta dağıtılmasıysa, hayır işlemeye vesile olduğu gibi, dostlukları pekiştirerek toplumsal birlikteliği devam ettirmeye de yardımcı olur.

1.3.2.1. Mumcuoğlu Köyü'nde Aşure Ayı

Aşure ayı geldiğinde isteyen kendi, isteyen de birleşip aşure yapar. Aşure yapamayanlar ise su kaynatır. Genellikle şekerli olarak yapılan aşure, bu köyde isteğe bağlı olarak tuzlu da yapılır. Her ne şekilde yapılırsa yapılsın içine en az yedi çeşit malzeme (buğday, kuru fasulye, nohut, incir, kayısı, kuru üzüm vs.) konması gerekir. Pişirilen aşurenin başında, hem bereketli olması hem de şükretmek amacıyla, dua okunur.

En az yedi eve dağıtılması gereken aşure, bakraca konarak ev ev dolaştırılır. Dağıtma işlemi, evde kadın olarak kim varsa onun tarafından gerçekleştirilir. Ev ev dolaşan kadın, kim, hangi büyüklükte kap getirirse getirsin aşureyle doldurur. Aşureyi alan kişi, karşısındakine teşekkür eder, Allah kabul etsin der ve yerken de -getiren kişiye- dua eder. Ayrıca dışarıdan gelen aşureyi yemek çok sevaptir.

1.3.3. MEVLİT

Mumcuoğlu Köyü'nün sosyal yaşamında hareketliliği sağlayan bir uygulama da, herhangi bir olay üzerine yapılan mevlitlerdir. Genellikle doğum ve ölüm adına kutlama ya da hatırlama maksadıyla yapılan mevlitler, adak adanılan durumlar için de yapılabilmektedir.

2003 yılı yazında mülâkat uygulama sırasında katılımlı gözlem sayesinde belgeleme şansını yakaladığımız bir mevlit üzerinden Mumcuoğlu Köyü'nün bu uygulaması hakkında bilgi sahibi olabiliriz.

Mumcuoğlu Köyü'nde herhangi biri mevlit yapmaya karar verdiğinde, bu karar anında tüm köye yayılır. Bunda mevlitte verilecek yemeklerin öncesinde yapılan hazırlıkların gözle görülebilir ve kulaktan kulağa ulaştırılabilir nitelikte olması önemli rol oynar. Bu erken haberin ardından mevlidin kim tarafından, nerede ve ne zaman yapılacağı cami hoparlörü aracılığıyla tüm köye anons edilir.

Mumcuoğlu Köyü'nde mevlitler genellikle, Mumcuoğlu Mahallesiinde bulunan, köyün kullanılmayan camisinde yapılır. Bu cami sıklıkla kullanılmayıp sadece bu tarz uygulamalar için kullanıldığından içinin temizlenmesi gerekir. Gerekli temizlik, imece usulüne dayanarak, köyün genç kızları tarafından yapılır. Elektrik süpürgesi ve el gırgırı yardımıyla camideki tüm halılar süpürülür, duvarlardaki tozlar ve varsa örümcekler bir fırça yardımıyla temizlenir. (Foto:365,366). Camide temizlik yapan bu genç kızların, giydikleri kıyafetlerin kolları kısa olsa bile, başlarını örtmeleri gerekir.

Mevlitler genellikle akşam ezanından sonra yapılır. Akşam ezanından sonra mevlit dinlemek için camiye gelen erkekler alt katta, kadınlarsa üst katta bir araya gelirler. Mevlit okunduktan sonra hep beraber dualar edilir, namazlar kılınır (Foto:367,368). Edilen dualar ve kılınan namazlarla tamamlanmış olan mevlidin ardından camide bulunanlara gül suyu dökülür, meyve suyu ikram edilir (Foto:369,370). Böylece mevlit bitmiş, sıra mevlit yemeğine gelmiştir. Mevlit yemeği genellikle evlerde verildiğinden camiden çıkan kişiler yemeğin verildiği evlere doğru giderler (Foto:371,372). Mevlide katılanların hemen hemen hepsi mevlit yemeğine de katılır. Evlere gelen misafirler, önceden kurulmuş sofralara (Foto:373) otururlar. Erkekler için ayrı (Foto:374) kadınlar için ayrı (Foto:375) sofralar hazırlanır. Sofralar ayrı olsa da sunulan yemekler aynıdır. Meşakkatli bir uğraşın sonunda hazırlanan yemeklerin çeşidi boldur. Mumcuoğlu yemek kültürünün tüm yansımalarını mevlit yemeğinde de görürüz.

1.3.4. HAC İBADETİ

Hacca gitmek, dinimizce, hali vakti yerinde olan her Müslümanın yerine getirmesi gereken bir ibadet olarak kabul edilir. Hac mevsimi geldiğinde -ki bu mevsim Kurban Bayramının 20-25 gün öncesidir- bu ibadeti yerine getirmek isteyen Müslümanlar kutsal topraklara doğru yola çıkarlar. Hatta kurbanlarını da bayramın birinci günü bu kutsal topraklarda keserler.

Hac ibadeti, Mumcuoğlu Köyü'nde de hali vakti yerinde olanlar tarafından yerine getirilmeye çalışılır. Hacca gidecek olan adaylar, köy sakinleri tarafından uğurlanır ve yine köy sakinleri tarafından karşılanır.

1.3.4.1. Mumcuoğlu Köyü'nde Hacı Adayını Uğurlama

Hacı adayı, yola çıkacağı günden bir gün önce evinde kuran okutur ve yemek verir. O gün tüm köy sakinleri hacı adayının evindedir. Sohbetler edilir, helâlleşmeler yaşanır. Daha sonra köy sakinleri, hacı adayına “ Yüce Peygamberimize selam söyle. Bizim için de hayırlı dualar ediver. Allah haccını kabul etsin. Bizim de günahlarımız bağışlansın diye dua ediver” diyerek yavaş yavaş oradan ayrılırlar.

Hacı adayını seven köy sakinleri, ertesi sabah, kendisini uğurlamaya gider. İsteyenler, hacı adayıyla köyün meydanında vedalaşır, isteyenler (hacı adayının kiraladığı arabayla) otobüse bineceği yer olan Devrek'e (ilçeye) kadar kendisine eşlik eder. Böylece hacı adayı kutsal topraklara uğurlanmış olur.

1.3.4.2. Hacdan Döneni Karşılama

Hacı, yine kendisini sevenler tarafından Devrek'te karşılanır. Hacı evine döndükten sonra 10-15 gün içinde kurban keser. Evinde kuran okutacağını cami hoparlörü aracılığıyla duyurur ve tüm köy halkını davet eder. Hacca gitmeden önce yaptığı gibi yine yemek verir.

Köy sakinleri hacının gelmesiyle birlikte kendisini ziyarete giderler. Bu ziyaretler 15-20 gün devam eder. Gelenler, hacıya “Allah kabul etsin, hayırlı olsun” derler. Hacı da gelen misafirlere -hacdan getirdiği- tespih, yüzük, seccade, takke gibi hediyelerden verir.

1.3.5. ASKERE UĞURLAMA

Mumcuoğlu Köyü insanı için askerlik, erkek çocuğun ‘erkekliğini’ kanıtladığı bir geçiş evresidir. Askerliğini yapmayan, erkek sayılmaz dolayısıyla bu kişiye kız verilmez. Askerlik, sorumlulukların öğrenileceği bir süreç olarak kabul edilir.

Askerliğe bu kadar anlam yüklenen Mumcuoğlu Köyü’nde, sosyal yaşamın ayrılmaz bir parçası da askere uğurlama törenleridir. Bunun için de özel uygulamalar yapılır. Bu özel uygulamalar ailenin ekonomik durumuna göre birbirinden farklılık gösterebilmektedir. Kimi sadece mevlit okuturken, kimi sadece davul getirtir, kimi de hem mevlit okutur hem de davul getirtir. Eğer aynı dönemde askere gidecek asker sayısı fazlaysa, tüm askerler ve asker aileleri aralarında birleşerek bu organizasyonun masraflarına ortak olurlar. Bu ortaklık ekonomik giderleri azalttığından, böyle kalabalık grupların asker törenleri için hem mevlit okutulur hem de davul getirtilir.

Askere uğurlama gününden bir gece önce yapılan mevlit, Mumcuoğlu Köyü’nün diğer mevlitlerinde olduğu gibi yapılır. Öncelikle mevlitte verilecek yemek hazırlıkları yapılır. Mevlidin ne zaman ve nerede yapılacağı cami hoparlöründen tüm köye duyurulur. Genellikle akşam ezanından sonra yapılan mevlit zamanı geldiğinde tüm köy camiye gelir. Kadınlar üst kattaki yerini alırken, erkekler alt kattaki yerini alır. Mevlit okunduktan sonra hep beraber askerlere hayır duaları edilir, namazlar kılınır. Mevlidin bitiminde mevlit yemeğine geçmeden önce imam, erkek cemaatten askerlere yardım olsun diye para toplar. Topladığı parayı askere gidecek gençlere verir. Gençler köy tarafından verilen bu parayı aralarında pay ederler.

Askerlere yardım parasının toplanmasının hemen ardından mevlit yemeğine geçilir. Askerler için yapılan mevlitlerde, mevlit yemeği genellikle camilerde verilir. Bu yüzden mevlit bitiminde cemaat dağılmaz. Camide verilen yemek için en uygun cami Hırçaoğlu Mahallesiindeki camidir. Zira, bu caminin alt katında plastik masa ve sandalyeler, mutfak dolabı, hatta dijital uydu alıcılı bir de televizyon bulunmaktadır. Erkekler yemek için bu mekâna geçerlerken, kadınlar mevlidi dinledikleri üst katta kahırlar. Mumcuoğlu'nun tüm yemek organizasyonlarında olduğu gibi, bu organizasyonda da yemekler aynı, sofralar ayrıdır. (Foto:300-301).

Mevlidin ertesi günü davul zurnayla 'askere uğurlama' yapılır. Bunun için asker aileleri tarafından tutulan davul zurna ekibi köye getirilir. Bu ekip askere gidecek genç erkeklerin her birini evlerinin önüne giderek davul ve zurna eşliğinde evlerinden toplar. Evlerinden ayrılan askerler köy meydanında toplanır. Köy halkı, 'Sağ gidip sağ gelenlerden olun', 'Güle güle gidin, güle güle gelin', 'Allah'a emanet olun', 'hayırlı tezkereler' gibi sözlerle genç erkekleri yüreklendirerek, önceden Türk bayrağı asılmış minibüslere bindirerek köyden çıkarırlar.

Askere giden bu genç erkeklerin yakın arkadaşları ile yakın akrabalarından bazıları onlara ilçe garajına kadar eşlik edebilmektedir.

Köy halkı, askere evlât gönderen ailelerin evlatları askere gittiğinde 'Allah kavuştursun'a, izne geldiğinde 'hoş geldin'e, tezkeresini alıp da köye tamamen döndüğünde ise 'göz aydını'nına gider.

Askere giden genç erkek veya ailesi, askerlik süresinin sağ salim bir çırpıda tamamlaması için adak adayabilmektedirler. Genç erkek askerliğini sağ salim yapıp geldikten sonra adanan adak yerine getirilir. Adak olarak Kur'an da okutulabilir, kurban da kesilebilir.

1.3.6. HIDRELLEZ

“En yaygın efsaneye göre Hızır ve İlyas iki kardeştir. Aynı düşmüşler ve Allah dualarını kabul ederek kardeşlere yılda bir kez buluşma izni vermiştir. Hidrellez günü iki kardeşin buluşma günüdür. Bu günde Hızır’ın kendilerini ziyaret etmesi ve dileklerini kabul etmesi ihtimaline karşı hazırlık yapılarak Hidrellez kutlanır. Hidrellez’de karada yaşayıp oradaki işlerle ilgilenen İlyas anılmayıp, denizlerde dolaşan kardeş Hızır beklenir. Hızır’dan sağlık dağıtması, uğur, bereket getirmesi, kısmet ve talihi açması, mal ve servet kazandırması dilenir” (Emiroğlu, Aydın 2003:376).

“Hidrellez günü, güneşin Ülker burcuna girdiği, eski takvimle 23 Nisan, Miladî 6 Mayıs günüdür ve Ruz-ı Hızır döneminden Ruz-ı Kasım’ın başlangıcı olan 9 Kasım’a kadar sürer. Yani 6 Mayıs, Ülker burcuna göre yılı ikiye bölen dönemin başı ve en eski takvimlere göre bahar başıdır. Bu niteliği ile Hidrellez bahar bayramıdır” (Emiroğlu, Aydın 2003:376).

Bu geleneksel bayram, her yılın 6 Mayıs günü Mumcuoğlu Köyü’nde de kutlanmaktadır. Mumcuoğlu Köyü insanı, hidrelleze girmiş olduğunu anlamak için, sütü pişirip bir kenara koyar ve mayalanmadan yoğurt olmasını bekler. Süt, tutup da yoğurt olursa hidrelleze girildiğine inanılır.

Eskiden üç gün boyunca kutlanan bayram, günümüzde sadece bir gün kutlanır. Kutlamalar için hazırlıklar yapıldıktan sonra bir araya gelinir. Çayırılık yerlere, pikniğe gidilir. Dolma, pasta, börek, kek, poğaç, meyve, çay gibi yiyecek ve içeceklerden oluşan hazırlıklar çıkartılır hep beraber yenir. Sohbetler edilir, oyunlar oynanır. Doğanın içinde doğal bir şekilde gün tamamlanır.

Hidrellez boyunca toprak ekilmez, dal kırılmaz, ağaç kesilemez, bir şey kökünden koparılmaz.

1.3.7. YAĞMUR DUASI

Kuraklığa çare bulmak için düzenlenen yağmur duası, özellikle geçimi tarıma dayalı olan kırsal kesimde uygulanan bir ritüeldir.

Bundan beş yıl öncesine gidildiğinde, Mumcuoğlu Köyü'nde de tarım faaliyetlerinin yoğun olarak kendisini hissettirdiği bir dönemle karşılaşılır. Bu dönemde, kuraklığa çare olarak köy halkının ilk aklına gelen de yağmur duasına çıkmak olmuştur. Zira, tarım faaliyetleri şimdilerde sadece hanelerin kendi ihtiyaçlarını karşılamak için yaptıkları bir uğraş halini aldığından, bu ritüel terk edilmiş durumdadır. Ama biz yine de bu ritüelin Mumcuoğlu Köyü'nde -eskiden de olsa- nasıl gerçekleştirildiğine değinelim.

1.3.7.1. Mumcuoğlu Köyü'nde Yağmur Duası

Köy sakinlerinden Satılmış Alptekin'den alınan bilgiye göre Mumcuoğlu Köyü'nde yağmur duası şöyle yaşanır:

Köyün ihtiyar heyeti yağmur duasının yapılmasına karar verdikten sonra, bu karar ilçede, pazarın kurulduğu gün, hoparlörle duyurulurdu. Bu sayede civar köylerin de (İsabeyli, Müfettişler, Hatipler, Sakallar) haberdar edilmesi sağlanırdı. Aynı haber ilçeden sonra, köye de duyurulurdu. Zira, Mumcuoğlu Köyü'nde elektrik olmadığı dönemde bunu hoparlörle duyurmak mümkün olmadığından köy halkını yağmur duasına çağırmak için sesi gür olan biri "Ey cemaat! Yarın Mumcuoğlu Köyü'nde yağmur duası var. Duyanlar duymayanlara söylesin" diye üç defa bağırdı.

Yağmur duasının yapılacağı gün, hazırlıklar namazından sonra başlardı ve öncelikle kurban kesilirdi. Kesilecek kurban, köy halkının aralarında topladığı para karşılığında, herhangi bir köy sakininden satın alınırdı. Zira, yağmur duasına çevre köylerden katılanlar bu işlere karışmaz; bütün masrafları ev sahibi olan köy halkı karşılardı. Kesilen kurban etinden çeşitli yemekler hazırlanırdı. Bunun dışında başka çeşitlerde yemekler de yapılırdı. Bu yemekler açık alanlarda kazanlarda pişirilir, 12:00-13:00'e kadar hazır olurdu.

Başta, ev sahipliği yapan köyün sakinleri olmak üzere tüm cemaat büyük bir alanda toplanırdı. İleri gelen bir hocanın vaaz vermesinin ardından, tüm cemaat, hoca önderliğinde 2 rekât namaz kılardı. Namaz bitiminde sıra yağmur duasına gelirdi. Yağmur duası okunurken -işlerin ters gittiği düşüncesinden yola çıkılarak- eller ters tutulur, ceketler ters giyilirdi. Duanın ardından hoca “Ekinler kurudu, fakara kullarının beli büküldü. Semadan bize indir rahmetini. Allahım, ben sana yalvarmayayım da kime yalvarayım” gibi yakarışlarda bulunur, çoluk çocuk tüm cemaat (cemaat arasında kadınlar bulunmazdı) de âmin derdi. Dua bitiminde tüm köy halkının hep birlikte yemek yemesiyle bu ritüel son bulurdu.

Yağmur duası -Cuma namazı olduğu için- Cuma günü hariç herhangi bir gün yapılırdı ve yaklaşık bir saat sürerdi.

1.3.8. ÖLÜM

“Batı dünyasında bedenin tıbbî sonu olarak görülen ölüm, birçok kültürde beden ve ruhun ilişkisi olarak görülür ve bu dünya ve öteki dünyayla kurulan çeşitli ilişkiler, bu dünyada çeşitli biçimlerde dönüşler söz konusu olur.” (Antropoloji Sözlüğü, 2003:657).

Mumcuoğlu Köyü’nde de ölüm, beden ve ruhun ilişkisi olarak görülür. Ruhun bedenden kolay bir biçimde ayrılması için ölüm döşeğindeki kişinin başında gece gündüz Kur’an okunur. Ölüm döşeğinde olan kimseden helâllik almak isteyen konu komşular bu kimsenin evine ziyarete gelerek “*Allah çekirtmesin*”, “*Allah kurtarsın*”, “*Allah mekânını cennet eylesin*” diyerek helâlleşirler.

“Ölümün topluluk içinde nasıl karşılandığı ve ölümün kavramsal, ritüel ve toplumsal sistem içinde anlamlandırılması, ölümün toplumsal ve kültürel örgütlenme içinde biçimlenişini ifade eder.”(Antropoloji Sözlüğü, 2003:657). Ölüm, Mumcuoğlu Köyü’nde doğanın bir kanunu olarak kabul edilir. Doğadan gelenin bir an önce doğaya gitmesi için, onların deyimiyle “*günah olmasın, bir an önce yerini bulsun*” diye ölüm olayı gerçekleşir gerçekleşmez ölen kişi defnedilmek istenir. Ancak ölen kimsenin sahibi köy dışındaysa ölüyü gömmeye yetişmesi için ölü bir gün evde

bekletilir*. Bekletme süresi içinde kibleye doğru sırt üstü yere yatırılmış ölünün karnının şişmesini önlemek için ölünün üstüne bıçak konulur. Olası bir kokuyu önlemek için de, varsa, vantilatör açılır. Ölünün bekletilmesi arzu edilmeyen bir durum olduğundan** bir an önce defin işlerine başlanır.

Defin işleri ölen kişinin cinsiyetinin kadın veya erkek olmasına bağlı olarak değişiklikler arz etse de temelde yapılan organizasyon aynıdır. Bu organizasyonun başlaması için yapılan ilk işlem ölüm olayının duyulması için verilen selâdır. Cami imamının okuduğu selâdan sonra ölünün yıkanmasına geçilir.

Ölüyü yıkayan kimselere ‘yıkayıcı’ adı verilir. Ölen kişinin cinsiyetine göre yıkayıcının cinsiyeti de değişir. Ölen kişi kadınsa yıkayıcısı da kadın, erkekse yıkayıcısı da erkek olur. Bu kişilere yaptıkları bu iş için 2003 yazı fiyatlarıyla yaklaşık 50.000.000 Türk lirası (33 Euro) verilmektedir. Bu para, ölü sahibinin ekonomik durumuna göre değişebilmekte, verilen miktar veren kişinin gönlünden kopan kadar olabilmektedir.

Yıkama işlemi, ölen kimsenin evinde yapılır. Bu işlem için köyün ortak malı olan camide tutulan ‘ölü yıkama teknesi’ kullanılır. Yıkama işlemine başlamak için yıkayıcının abdest alması gerekir. Bu gerekliliği yerine getiren yıkayıcı ölüyü orta sıcaklıktaki suyla yıkamaya başlar. Sabun ve sünger de kullanarak yıkama işlemini tamamlar. Ölmüş kimse kadınsa, yıkama işleminin hemen ardından, kadının ellerine, başına ve ayaklarına birer tutam kına yakılır.

* Bu gibi durumlarda ölü evinde çocukların bulunması istenmez.

** Köy sakinleri bu durumdan hiç hoşlanmaz. Bu durumdan hoşlanılmamasına rağmen hane dışındaki çocukların cenaze törenine katılabilmeleri için yine de beklemek gerekir. Köy, bu konuyu çok önemseydiğinden köye morg yaptırma kararı almıştır.

Yıkama işlemi bittikten sonra ölmüş kişi kefenlenir.* Kefenlenen ölü camiden getirilen tabuta yerleştirilerek ölü evinden çıkarılır. Ölen kimse kadınsa tabutunun üzerine bir yazma (tülbent) örtülür. Tabut evden çıkarılırken ölü sahibi tabutun üzerine daha önce hiç kullanılmamış, yeni havlular bırakır. Bu havlular mezarlıkta cenaze namazı kılan cemaat arasında pay edilir. Tabutun üzerine örtülen yazma (tülbent) da daha sonra birine verilir.

Tabut evin önüne çıkarıldığında orada toplanan cemaatten, özellikle kadınlardan, üç kez helâllik istenir. Zira, bu aşamadan sonraki aşamalara kadınlar katılmaz. Tabutu ellerinin üstünde taşıyan erkekler mezarlığa kadar hep beraber yürürler.

Mezarlığa gelen cemaatten, gençler, köyün ortak malı olan kazma ve küreklerle mezarı kazarlar. Erkekler bel derinliğine kadar, kadınlar göğüs derinliğine kadar gömüleceğinden, erkeklerin mezarları 1 metre 10 santim, kadınların mezarlarıysa 1 metre 20 santim derinliğinde kazılır.**

Cenaze namazı mezarlıkta kılınır. Cenaze namazının kılınmasından sonra ölü mezara defnedilir. Defin işleminden sonra köy imamı Kur'an okur, cemaat de dinler. Daha sonra cemaat dağılır.

Ölü evinde ilk gün yemek pişirilmez. Bunda, ölü çıkan eve kan sıçradığı inancı etkilidir. Bu gün boyunca konu komşu tabaklarla ölü evine yemek taşır. Getirilen yemekler yettiği kadarıyla gelenlere sunulur.

* Yaşlı kişiler ya kefenlerini alacak miktarda parayı ya da daha önceden almış oldukları kefenlerini evde hazır bulundurlar. Kefenleme işlemi için evde bulunan hazır kefenler kullanılır. Evde böyle bir hazırlık yoksa, bu ihtiyaç para karşılığında ya köyde kefen sahibi olan birinden ya da ilçeden alınarak giderilir.

** Kazma işlemi için mezarı kazanlara eskiden gönülden koptuğu kadar bir miktar para ödenirken, şimdi bu iş için herhangi bir para ödenmez. Yapılan iş imeceye girer.

Dışarıdan gelen yemeklerin yanı sıra, gömünün yapıldığı gece ölü evinde yapılan un helvası da taziyeye gelenlere ikram edilir.**

Ölü evi ilk gece çok kalabalık olur. “*Mancarları diktin, yiyemeden gittin*”, “*bizi bırakıp nerlere gittin*”, “*biz sensiz napıcaz*”, “*benim uşağımı mı buldu*” gibi cümlelerle acılarını dile getiren ölü yakınlarına, taziyeye gelenler “*Başın sağ olsun*”, “*Allah sabır versin*”, “*Sadece senin başına değil, ölüm hepimizin başına*”, “*Zaten yaşlıydı, mekânı cennet olsun*” gibi cümlelerle destek olmaya çalışırlar. Başka bir destek de, ölü sahibinin ekonomik durumunun iyi olmadığı zamanlarda görülür. Köylü, ölü evine yardım olsun diye, aralarında topladığı parayı bu evle paylaşır.

Ölen kişinin eski giysileri yakılırken, daha önce hiç kullanmadığı ya da çok az kullandığı giysileri de ihtiyaç sahiplerine dağıtılır.

Ölü çıkan evin süpürülmemesi gerektiğine inanılır. Aksi hâlde, ölü evinde bulunan diğer kişiler de süpürülür, yani ölür.

Ölüm olayının gerçekleşmesinden üç gün sonra üçü, yedi gün sonra yedisi, kırk gün sonra kırkı, elli iki gün sonra elli ikisi, bir sene sonra da senesi yapılır. Ölüm olayının gerçekleşmesinden sonra belli zaman aralıklarıyla yapılan bu uygulamaların asıl amacı, ölünün hatırlanmasını sağlamak ve onun adına dualar okutularak, yemekli sofralar kurularak hayır işlemektir. Hayır için hazırlanan yemekli sofralar, ölüm olayının üçüncü, yedinci, kırkıncı, elli ikinci gününde ve senesinde yapılsa da, hayır için edilen dualar ölüm olayını takip eden kırk gün boyunca aralıksız biçimde devam eder. Kırk gün boyunca ölü evinde ölen kimsenin ruhuna dualar okutulur. Kırk gün geçtikten sonra özel olarak mevlit okutulur. Senesi yapıldıktan sonra ise “*başın gözün Allah'a emanet*” diyerek ölü Allah'a teslim edilmiş olur.

** Ölüm gibi bir olguda bile Mumcuoğlu yemek kültürü karşımıza çıkmaktadır. Ölü evine komşular tarafından getirilen yemekler ve gömünün yapıldığı gün ölü evinde yapılan un helvasının gelenlerle sofralar kurularak paylaşılması böyle bir olgu içinde bile mümkün olabilmektedir.

Ölüm olayının üzerinden zaman geçse de , Mumcuoğlu Köyü'nde, ölümlere de, yattıkları yer olan, mezarlara da ayrı bir saygı duyulur. Mezarlıkta mezar taşlarına basılması hoş karşılanmadığı gibi mezarların ve mezarlığın otlarla kapanması da hoş giden bir durum değildir. Bunun için, mezarlar ve mezarlık temizlenir. Mezar temizlikleri bireysel olarak yapılabildiği gibi, camiden yapılan anonsla imece olarak tüm köy tarafından da yapılır. Bunun dışında ölen kimseler hiç unutulmaz, mezarları ziyaret edilir, mezar başlarında dualar edilir. Özellikle dini bayramlarda mezarlık, tüm ölümlerin ruhuna hep beraber duaların okunduğu, bayramlaşmaların yapıldığı kaynaşmanın tekrar tekrar sağlandığı yerlerdir.

1.4. MUMCUOĞLU SOSYAL YAŞAMINDA BATIL İNANÇLAR

- ✓ Gece aynaya bakılmaz (kardeşin ölüür)
- ✓ Gece tırnak kesilmez (çok günahdır)
- ✓ Yatsı ezanından sonra sakız çiğnenmez (ölülerin eti çiğnenir)
- ✓ Kara kedi görünce yedi kez saç çekilir (uğursuzluk getirir)
- ✓ Evin yakınında karga ötmesi (uğursuzluk getirir)
- ✓ Mezar taşı okumak (unutkanlık yapar)
- ✓ Mezara el uzatılırsa, mezar parmakla gösterilirse, parmağı iyice ısırarak gerek
- ✓ Kapı eşiğinde oturulmaz (evde sıkıntı olur)
- ✓ Uyanınca yüz yıkanmazsa sofranın bereketi kaçar (şeytan gece yüz yalarmış)
- ✓ Vakitsiz köpek ulursa-horoz öterse (cenaze çıkar)
- ✓ İki gelin arabası karşılaşıncı (uğursuzluk olur)
- ✓ Kırklı kadınlar, kırkları karışmasın diye birbirine gidip gelmez
- ✓ Kadının kaç çocuğu ölmüşse bayramlardan önce o kadar gün iğne tutmaz
(çocuğun gözüne batar)
- ✓ Süpürge üzerinden atlanmaz
- ✓ Hidrellezde yeşillik kesilmez
- ✓ Hidrellezde dal koparılmaz
- ✓ Hidrellezde toprak işlenmez
- ✓ Âdetliyken, kına yakılmaz
- ✓ Âdetliyken, kıl alınmaz
- ✓ Âdetliyken, kırklı bebeğe bakılmaz
- ✓ Âdetliyken, mezarlığa girilmez
- ✓ Âdetliyken, ağaca basılmaz, çıkılmaz
- ✓ Âdetliyken, turşu kurulmaz, turşu kavanozu açılmaz
- ✓ Âdetliyken, herkile (kilere), ambara inilmez
- ✓ Âdetliyken, camiye girilmez
- ✓ Âdetliyken, namaz kılınmaz
- ✓ Âdetliyken, kurşun döktürülmez

Foto 243: Erkeklerin (gençlerin) giyim tarzı 1

Foto 244: Erkeklerin (gençlerin) giyim tarzı 2

Foto 245: Erkeklerin (orta yaştakilerin) giyim tarzı

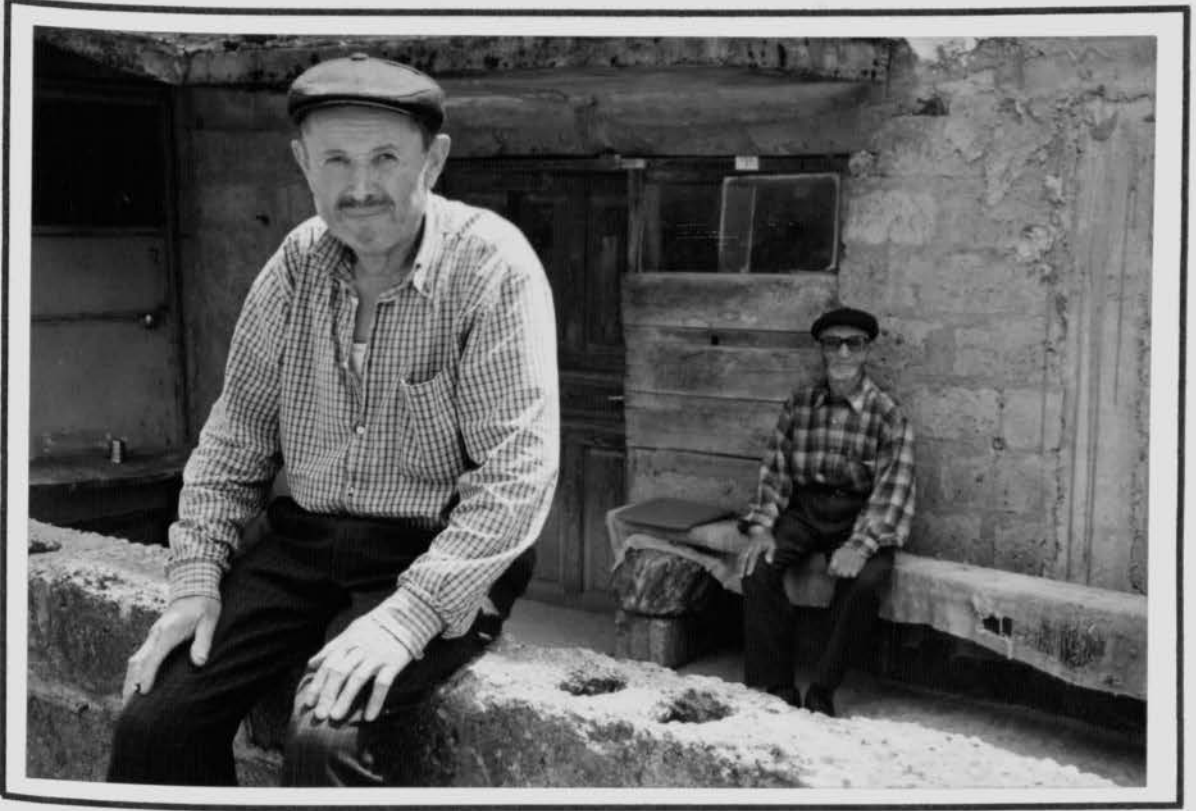

Foto 246: Erkeklerin (yaşlıların) giyim tarzı 1

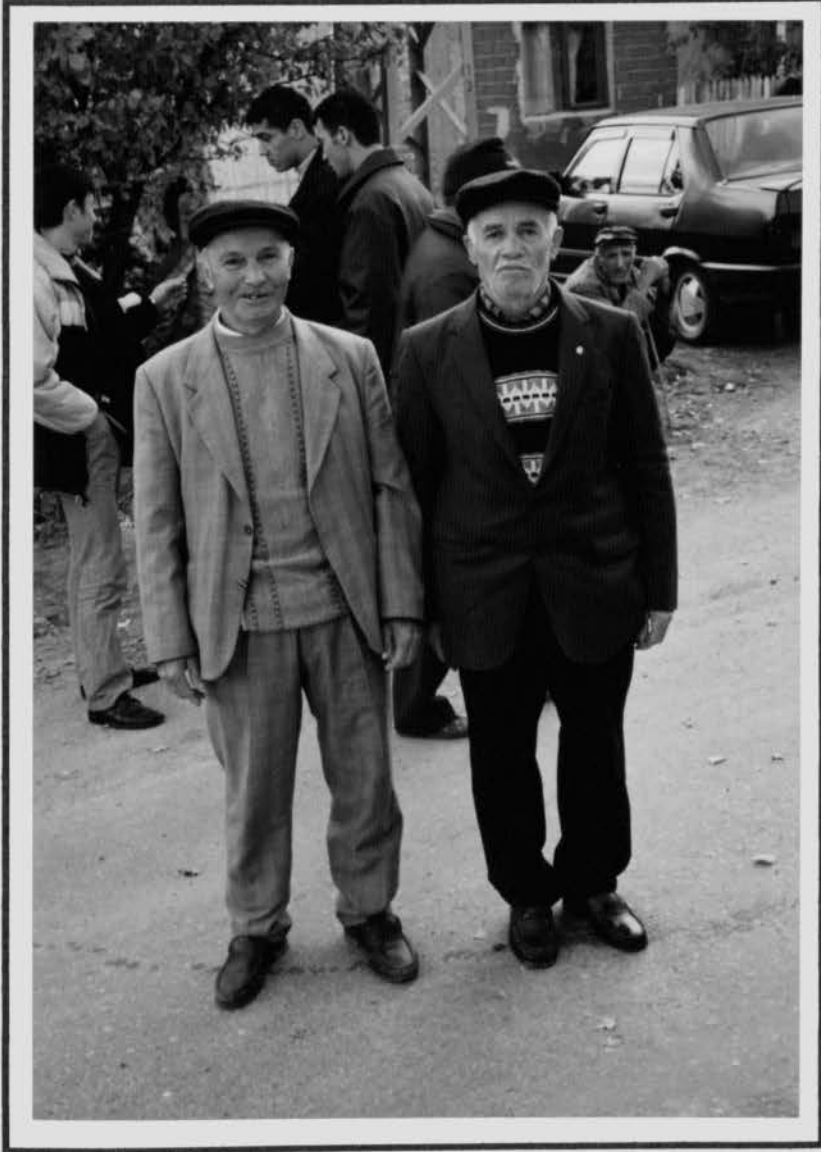

Foto 247: Erkeklerin (yaşlıların) giyim tarzı 2

Foto 248: Erkeklerin (yaşlıların) giyim tarzı 3

Foto 249: Erkeklerin ayakkabı tercihi

Foto 250: Kadınların (gençlerin) giyim tarzı

Foto 251: Kadınların (orta yaştakilerin) giyim tarzı

Foto 252: Kadınların (yaşlıların) giyim tarzı 1

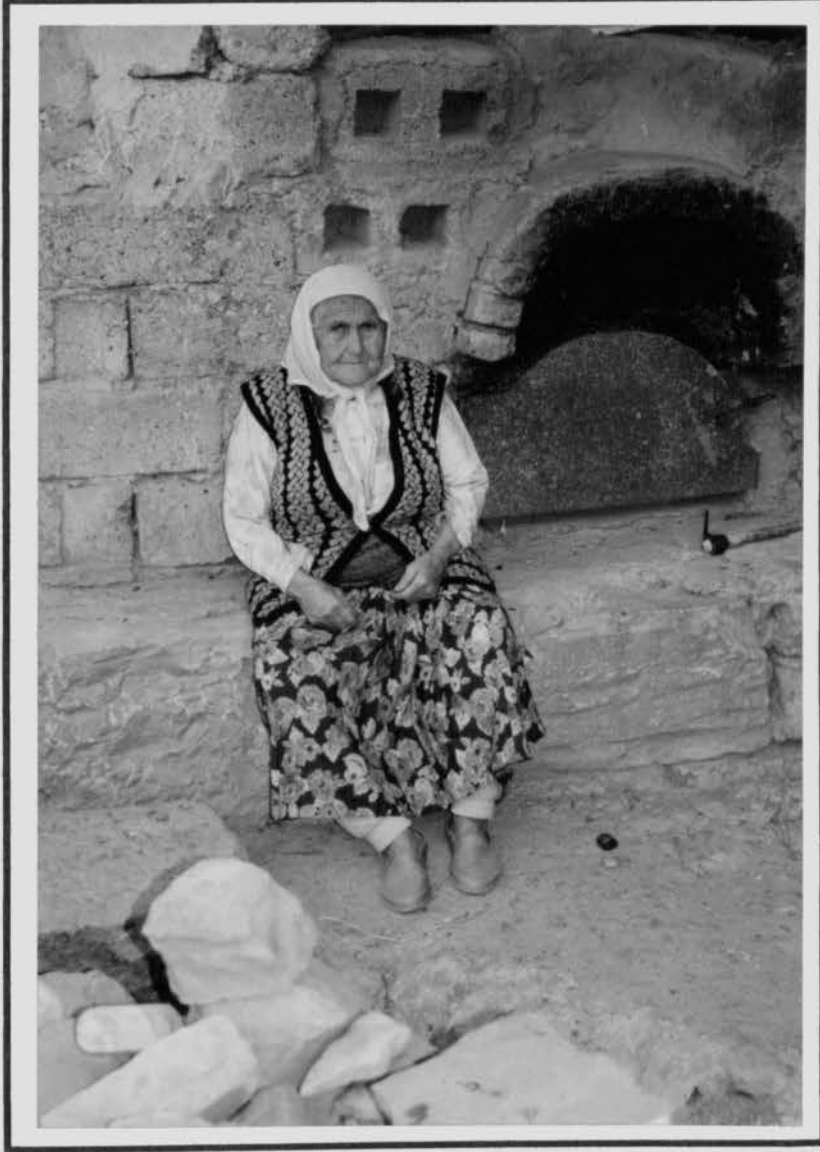

Foto 253: Kadınların (yaşlıların) giyim tarzı 2

Foto 254: Kadınların ayakkabı tercihi

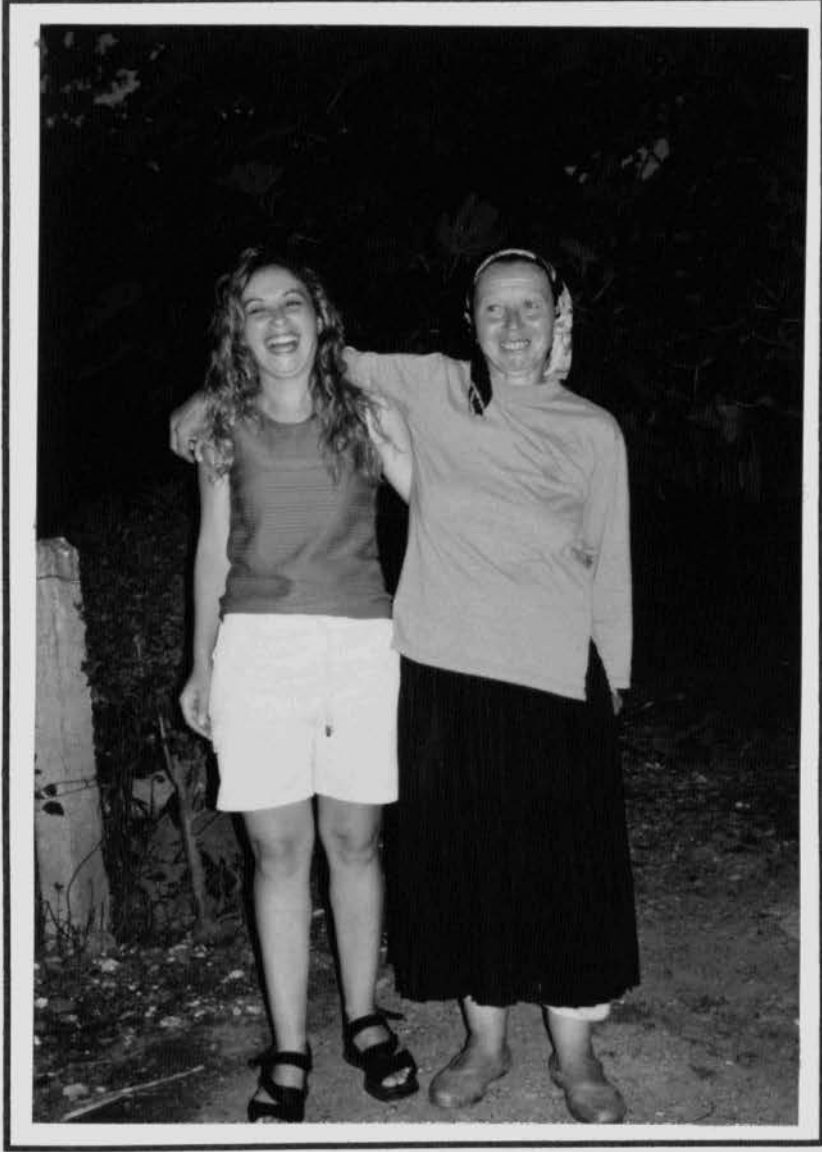

Foto 255: Gençler, köydeki giyim tarzını değiştiriyor “anne-kız”

Foto 256: Çalışma arkadaşımın eleştirilen elbisesi

Foto 257: Mumcoğlu Köyü'nde erkek olmak
(büyükbaş hayvanlara ot kesen bir erkek)

Foto 258: Mumcoğlu Köyü'nde erkek olmak (mısır ayıklayan bir erkek)

Foto 259: Mumcoğlu Köyü'nde erkek olmak (kahvehanede vakit geçiren erkekler)

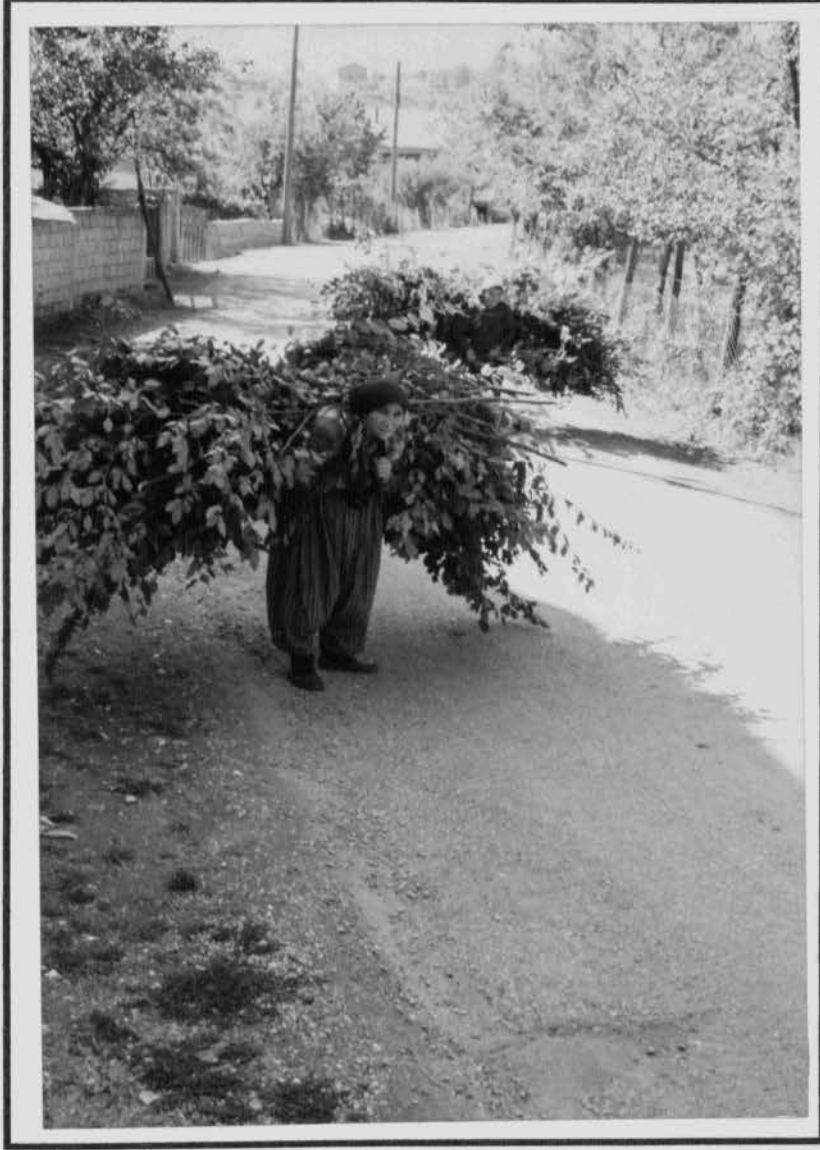

Foto 260: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak
(büyükbaş hayvanlara yiyecek taşıyan kadınlar)

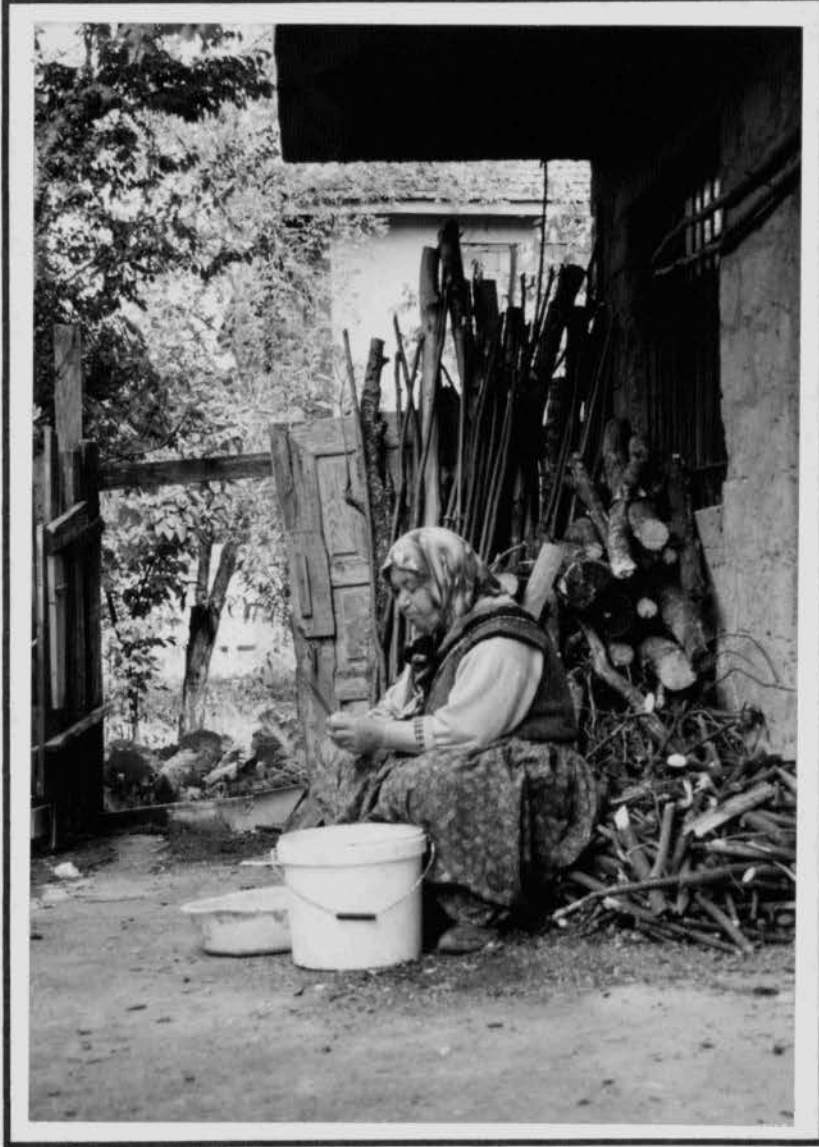

Foto 261: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak
(büyükbaş hayvanlara yiyecek hazırlayan bir kadın)

Foto 262: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (süt sağan bir kadın)

Foto 263: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (bahçe işleriyle ilgilenen kadınlar)1

Foto 264: Mumcoğlu Koy'nde kadın olmak (bahçesinden ürün toplayan bir kadın)

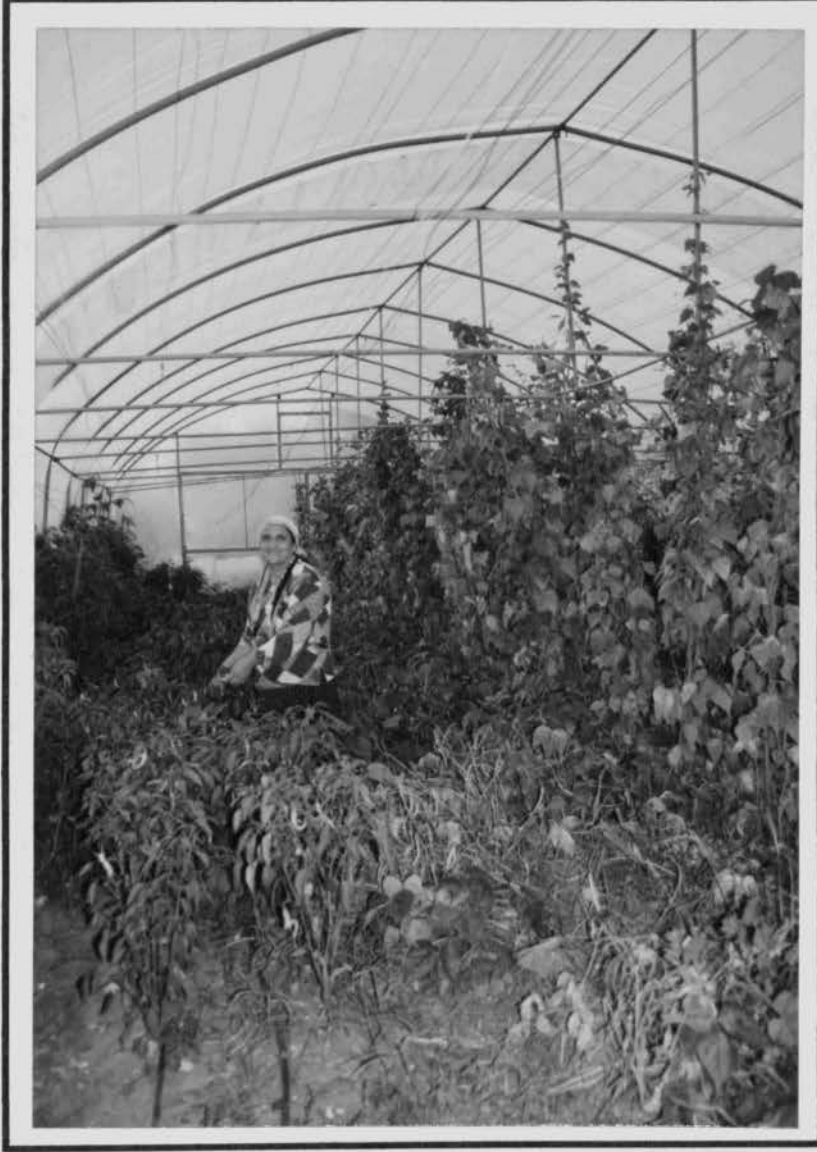

Foto 265: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak
(serasından ürün toplayan bir kadın)

Foto 266: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (ekmek yapan kadınlar)

Foto 267: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak
(yaptığı ekmekleri eve taşıyan bir kadın)

Foto 268: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (ğle yemeğini hazırlayan kadınlar)

Foto 269: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak

(eski kazakların iplerini değerlendirerek pas pas yapan bir kadın)

Foto 270: Mumcoğlu Koy'nde kadın olmak (kışa hazırlık), komposto yapan kadınlar

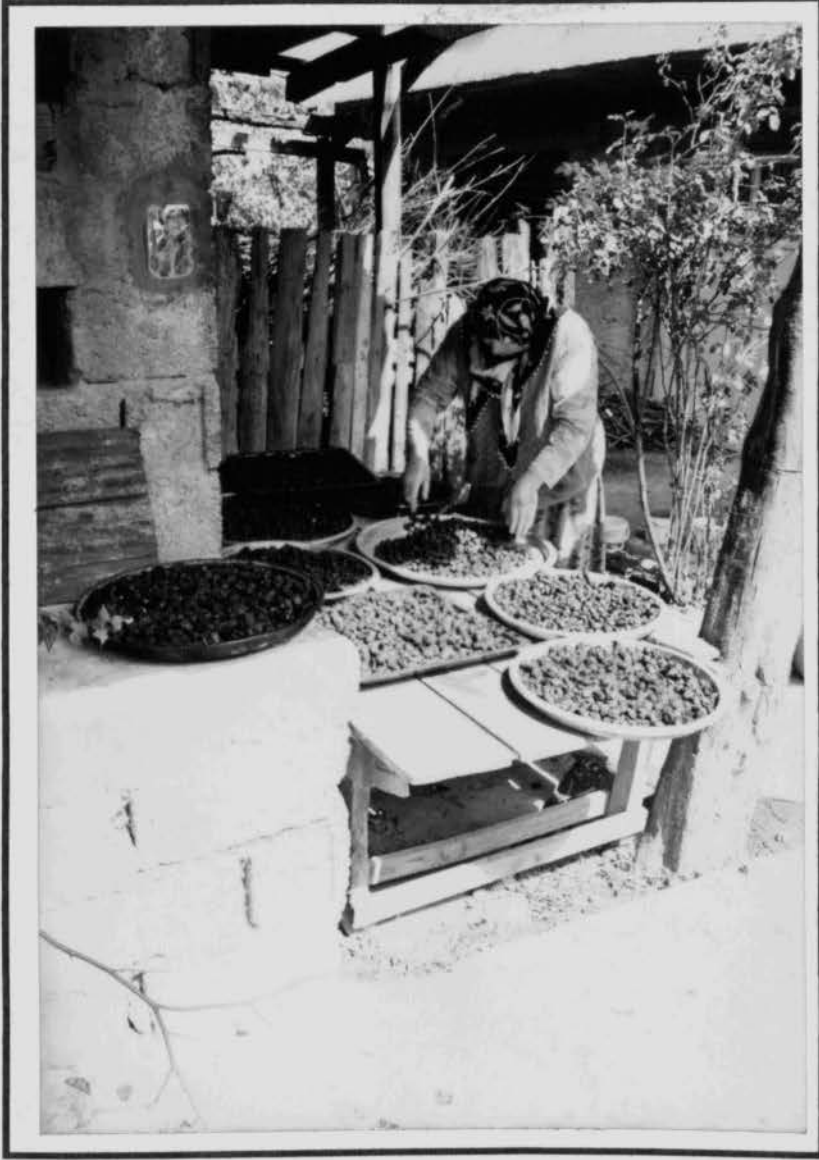

Foto 271: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (kışa hazırlık),
erik kurutan bir kadın

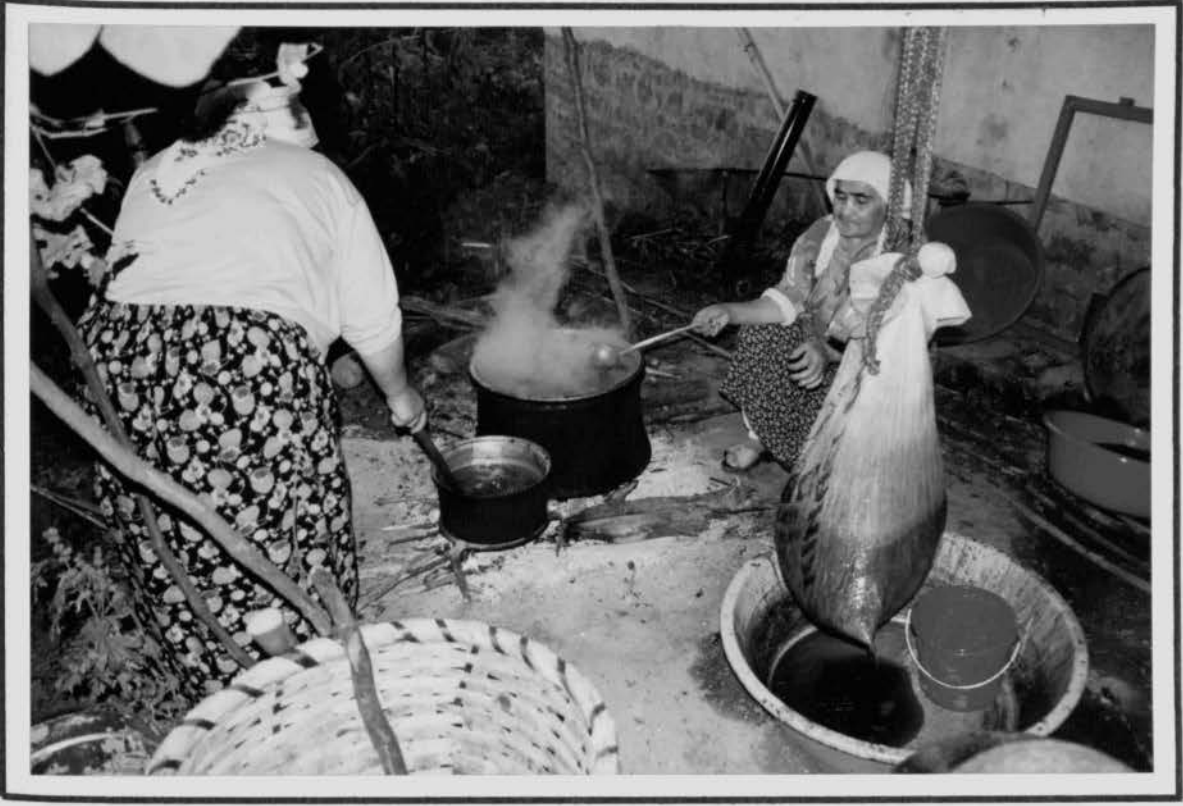

Foto 272: Mumcoğlu Koy'nde kadın olmak (kışa hazırlık), pekmez yapan kadınlar

Foto 273: Mumcoğlu Koy'nde kadın olmak (kışa hazırlık), buğday ayıklayan kadınlar

Foto 274: Mumcoğlu Koy'nde kadın olmak (kışa hazırlık), yufka yapan kadınlar

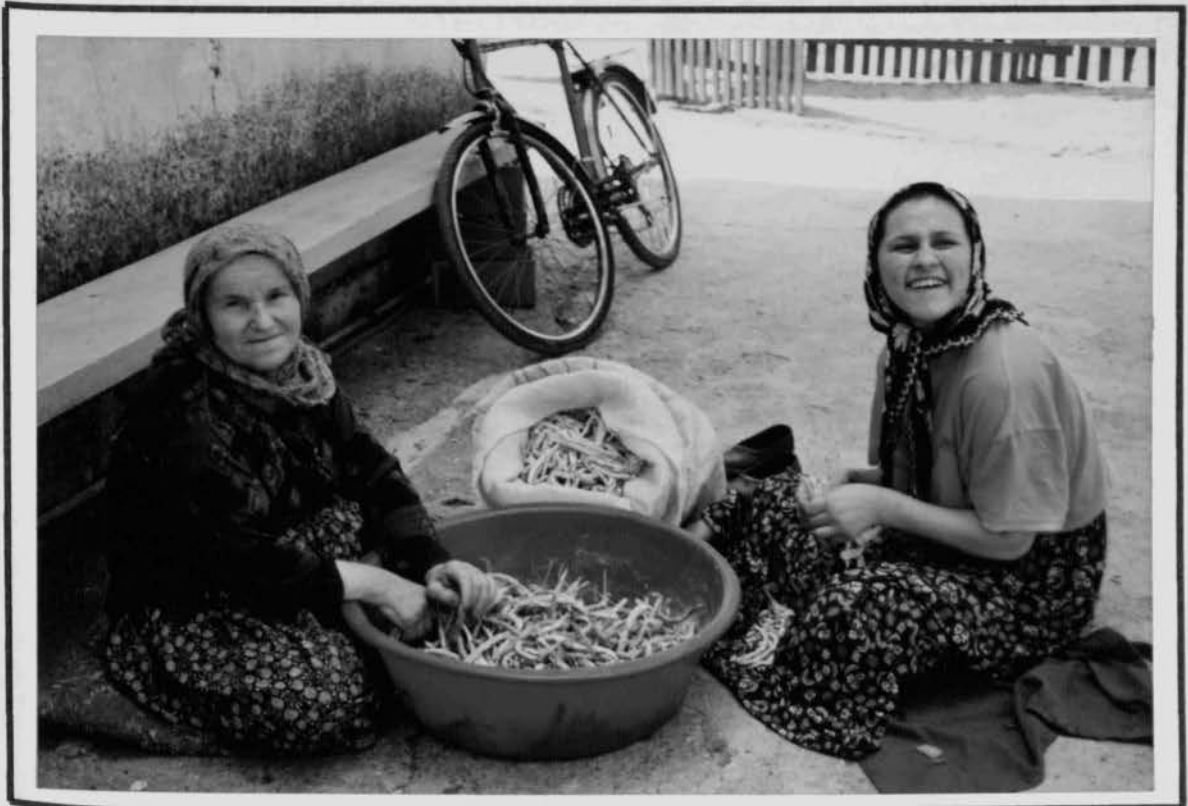

Foto 275: Mumcoğlu Koy'nde kadın olmak (kışa hazırlık), fasulye ayıklayan kadınlar

Foto 276: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (kışa hazırlık), mısır ayıklayan kadınlar

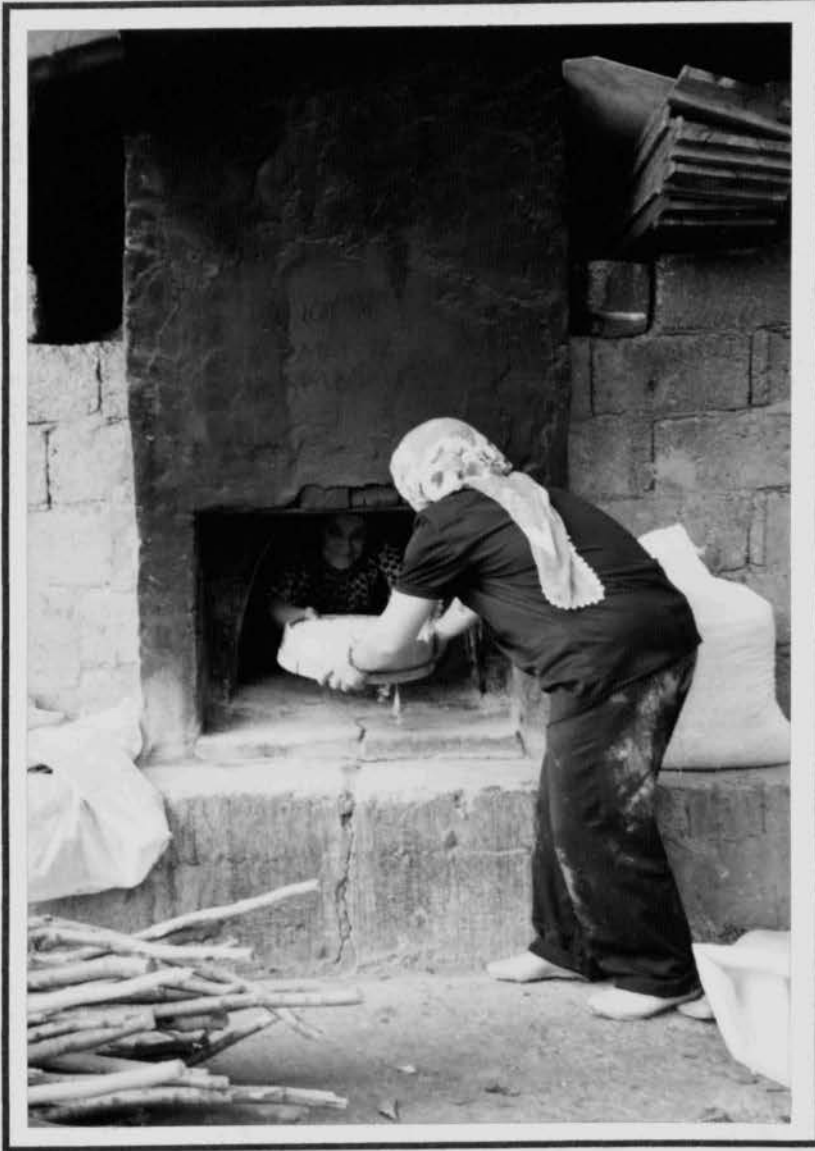

Foto 277: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (kışa hazırlık),
fırında mısır kurutan kadınlar

Foto 278: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (kışa hazırlık), konserve yapan bir kadın

Foto 279: Mumcoğlu Köyü'nde kadın olmak (kışa hazırlık), salça yapan bir kadın

Foto 280: Mumcuoğlu Köyü'nde ocuk olmak 1

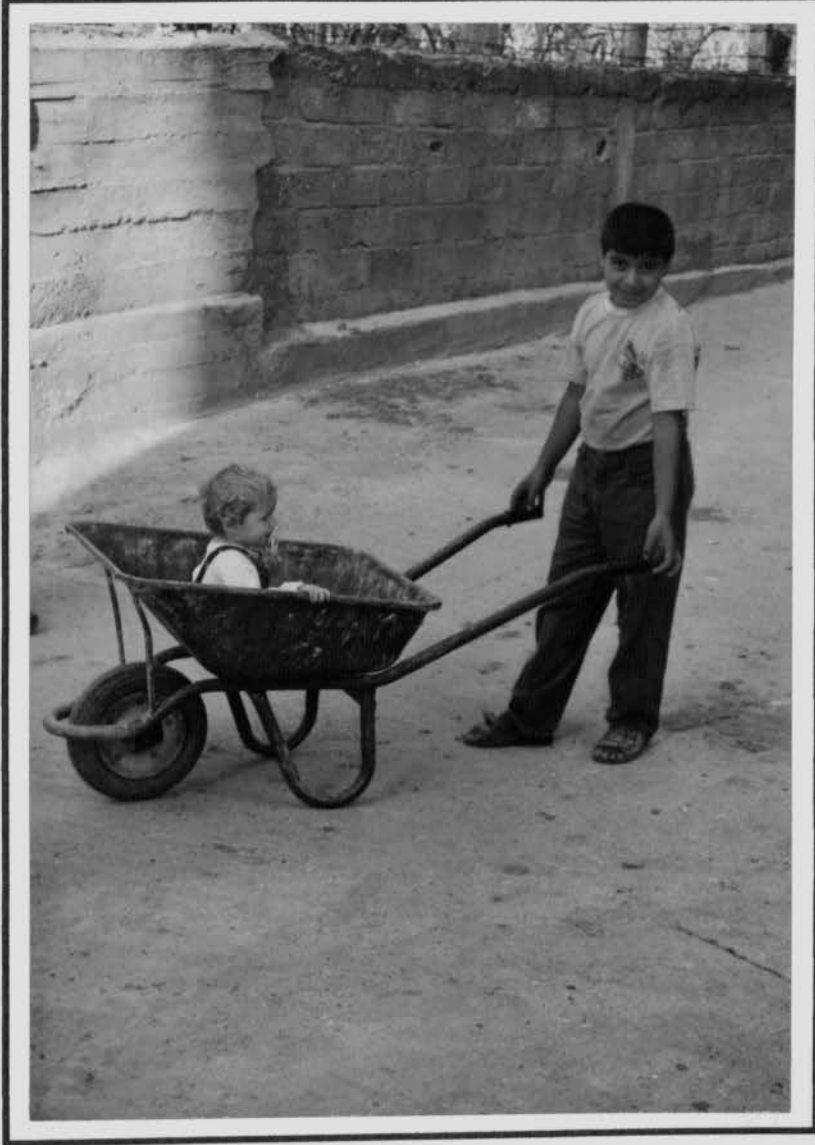

Foto 281: Mumcuoğlu Köyü'nde ocuk olmak 2

Foto 282: Mumcuoğlu Köyü'nde ocuk olmak 3

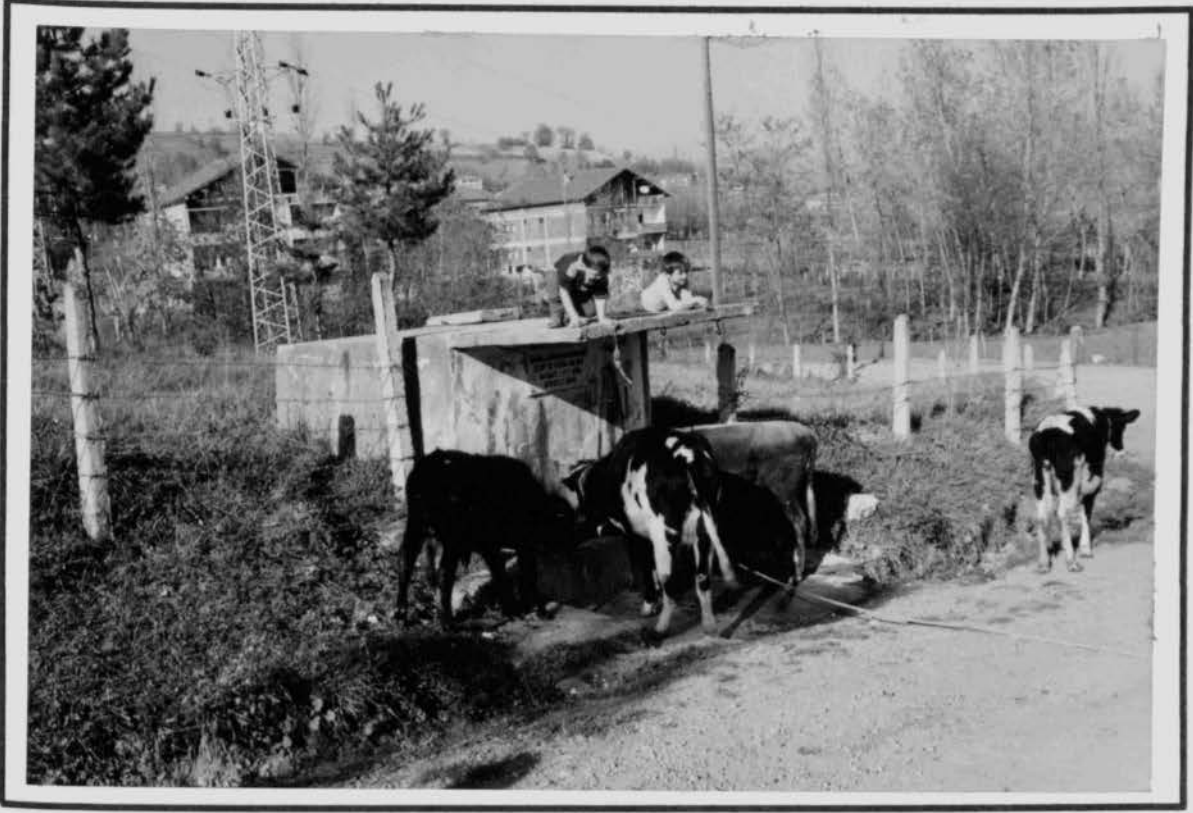

Foto 283: Mumcuoğlu Köyü'nde ocuk olmak 4

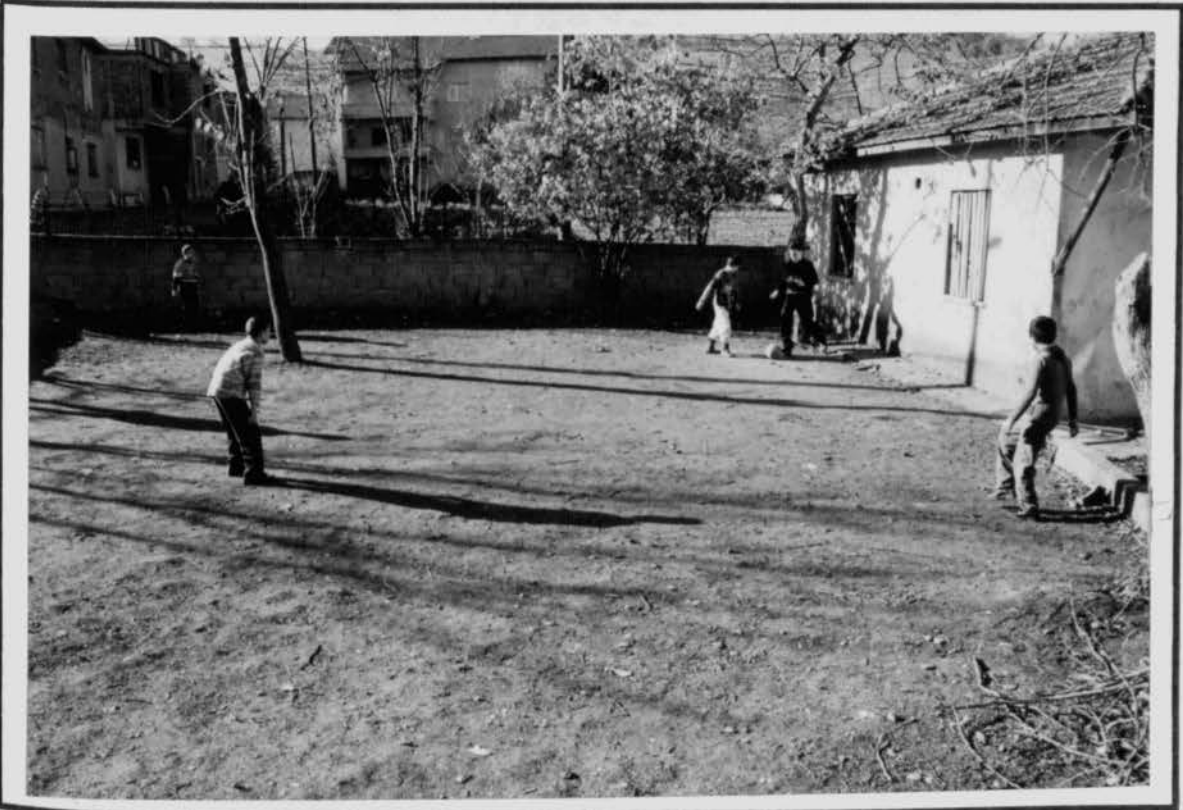

Foto 284: Mumcuoğlu Köyü'nde ocuk olmak, futbol maçı yapan ocuklar

Foto 285: Mumcuoğlu Köyü'nde ocuk olmak, sek sek oynayan ocuklar

Foto 286: Mumcuoğlu Köyü'nde ocuk olmak, okey oynayan genç kızlar

Foto 287: Mumcuoğlu Köyü'nde ocuk olmak, "jandarma" oynayan ocuklar 1

Foto 288: Mumcuoğlu Köyü'nde çocuk olmak, "jandarma" oynayan çocuklar 2

Foto 289: Mumcuoğlu Köyü'nde çocuk olmak, "jandarma" oynayan çocuklar 3

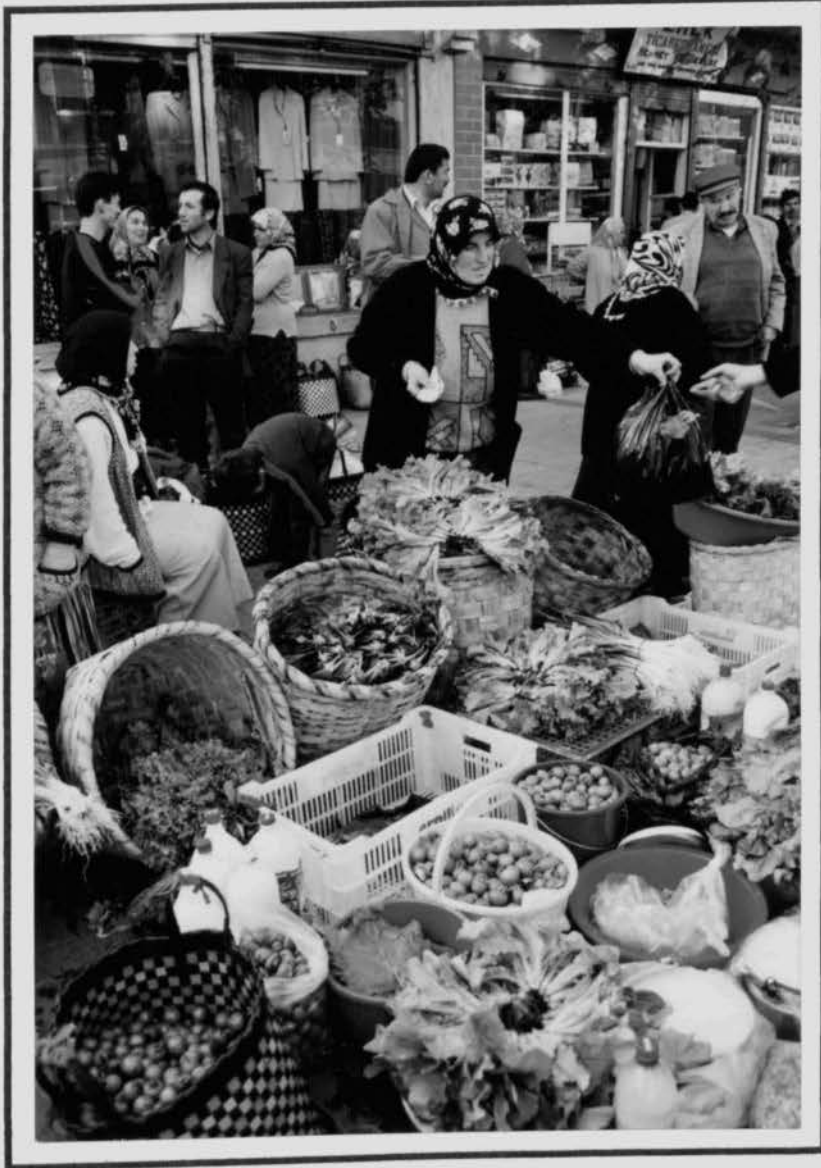

Foto 290: Ramazan Bayramı hazırlıkları,
“Et pazarı” (Arife günü), alışverişler 1

Foto 291: Ramazan Bayramı hazırlıkları,
“Et pazarı” (Arife günü), alış verişler 2

Foto 292: Bayram alış-verişini tamamlayan köy sakinlerinden, bir çift

Foto 293: Bayram alış-verişini tamamlayan köy sakinlerinden, bir teyze

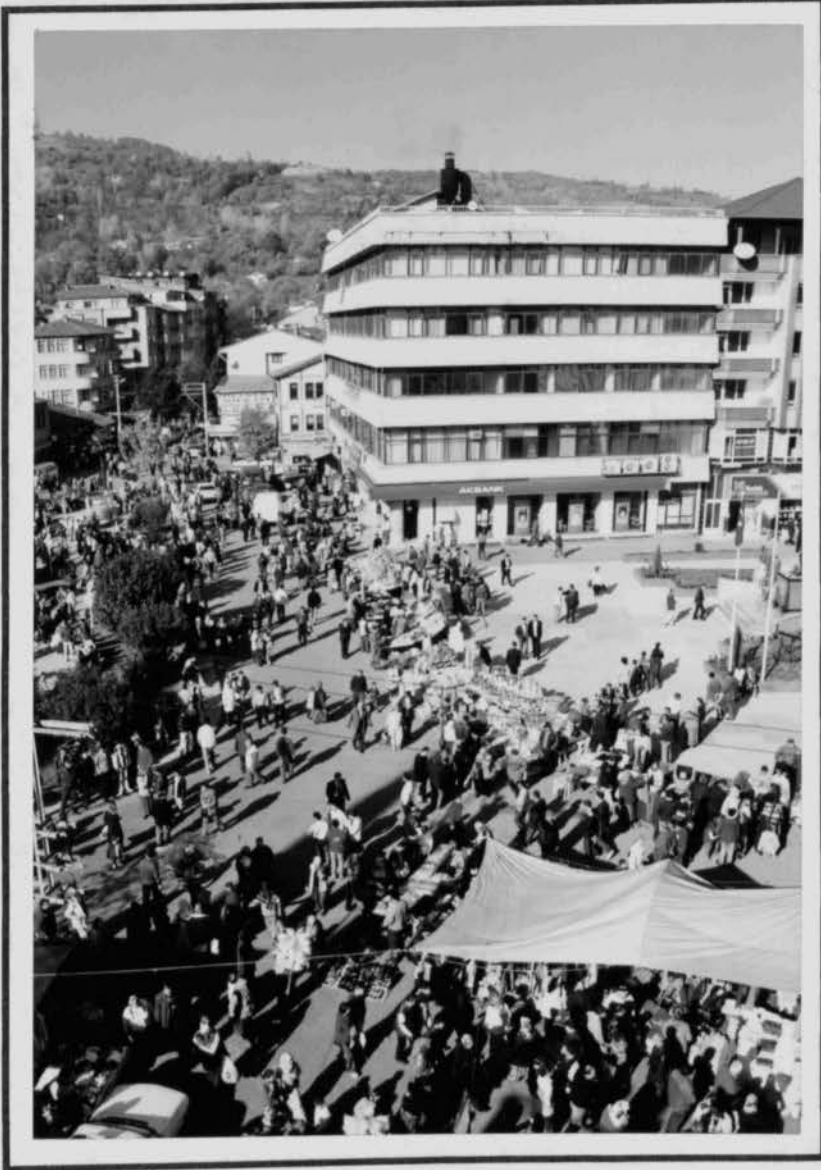

Foto 294: “Et Pazarı” (Arife günü) Devrek ilçe merkezi kalabalığı

Foto 295: Ramazan Bayramı hazırlıkları 1

Foto 296: Ramazan Bayramı hazırlıkları 2

Foto 297: Ramazan Bayramı, bayram namazı için camiye gelen erkekler

Foto 298: Ramazan Bayramı, bayram sabahı vaaz dinleyen erkekler

Foto 299: Ramazan Bayramı, bayram için ekmek ve kahvaltı için kömeç yapan bir kadın 1

Foto 300: Ramazan Bayramı, bayram için ekmek ve kahvaltı için kömeç yapan bir kadın 2

Foto 301: Ramazan Bayramı, kahvaltı hazırlayan bir kadın

Foto 302: Ramazan Bayramı, bayram namazından çıkan erkeklerin birbiriyle bayramlaşması

Foto 303: Ramazan Bayramı, camiye yardım parası toplanması

Foto 304: Ramazan Bayramı, mezarlıkta dua eden erkekler

Foto 305: Ramazan Bayramı, mezarlıkta dua eden yaşlı bir köy sakini

Foto 306: Ramazan Bayramı, mezarlıkta bayramlaşan erkekler

Foto 307: Ramazan Bayramı, mezarlıkta dua sonrası ayak üstü sohbetler

Foto 308: Ramazan Bayramı, hane içi bayramlaşmalar, evli bir çift

Foto 309: Ramazan Bayramı, hane içi bayramlaşmalar, damat-kayınvalide

Foto 310: Ramazan Bayramı, hane içi bayramlaşmalar, dede-kız torun

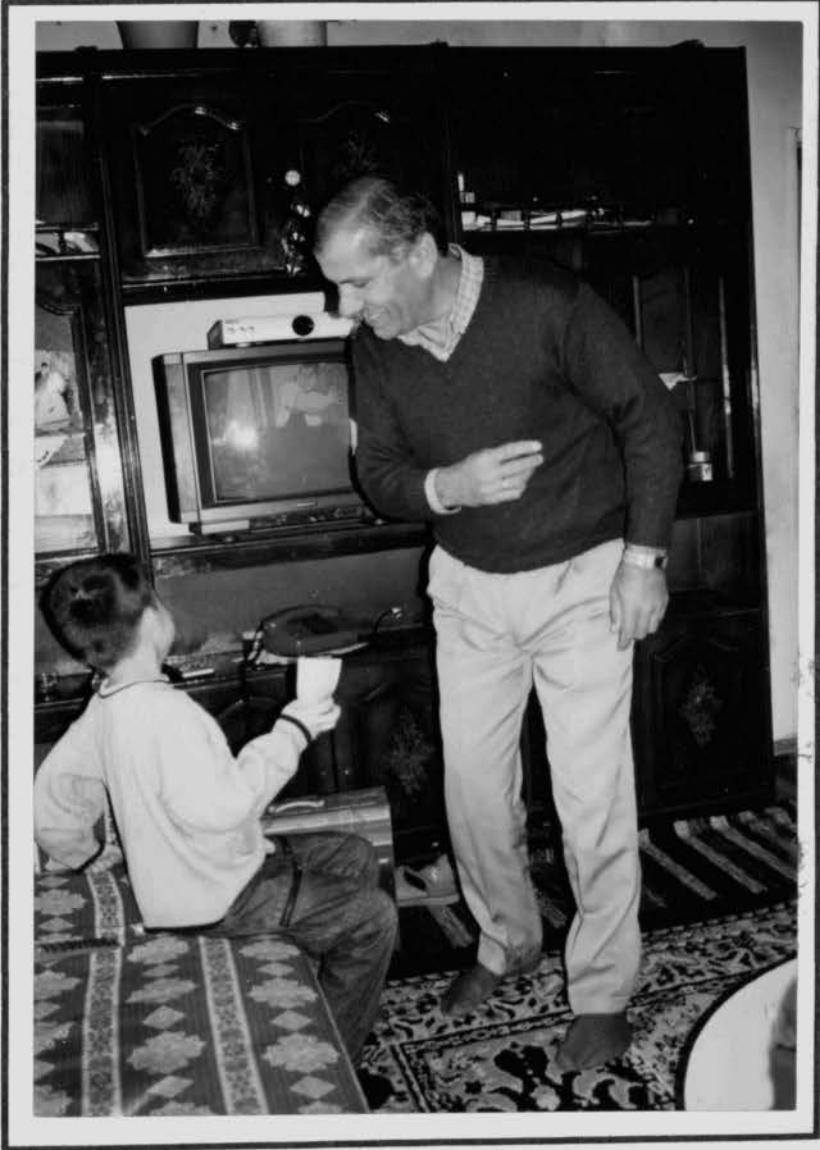

Foto 311: Ramazan Bayramı, hane içi bayramlaşmalar, dede-erkek torun

Foto 312: Ramazan Bayramı, hoş sohbetler eşliğinde bayram kahvaltısı

Foto 313: Ramazan Bayramı, bayram ziyaretine giden köy sakinleri 1

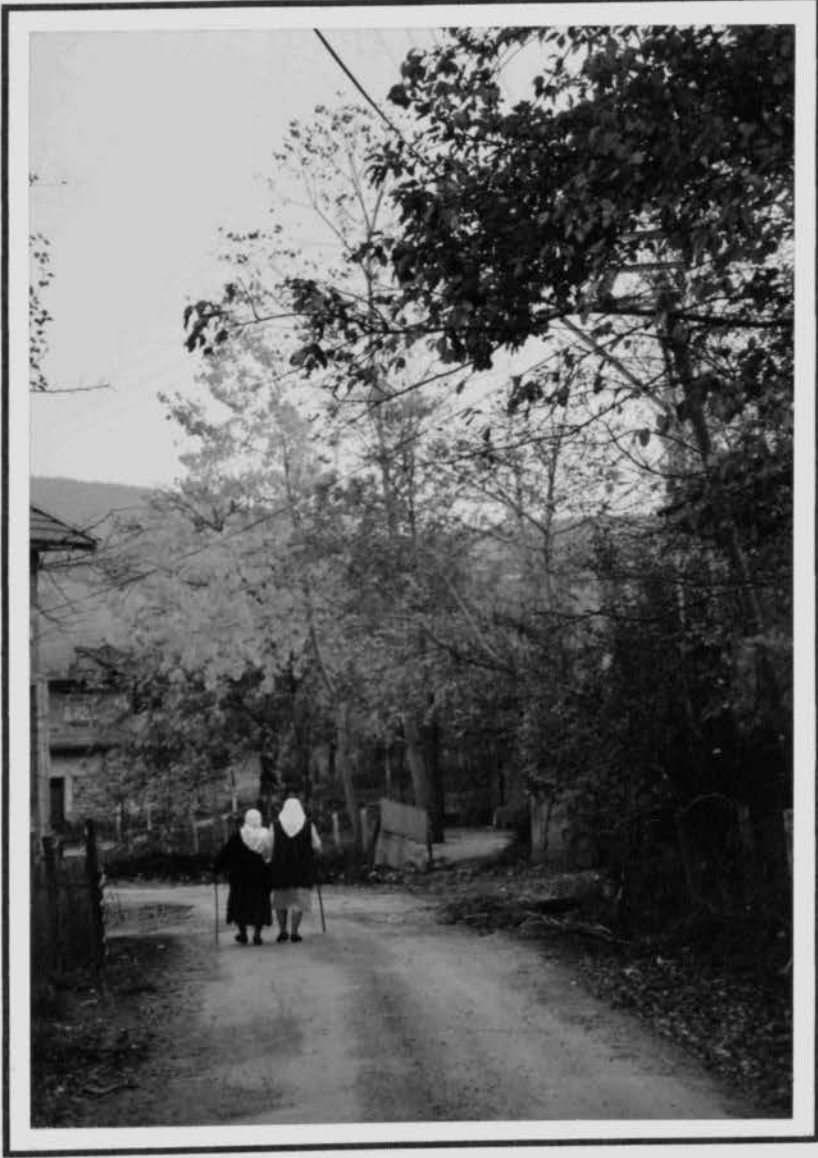

Foto 314: Ramazan Bayramı, bayram ziyaretine giden köy sakinleri 2

Foto 315: Ramazan Bayramı, haneler arası bayramlaşmalar

Foto 316: Ramazan Bayramı, yemek servisi

Foto 317: Ramazan Bayramı, sunulan yemek çeşitleri

Foto 318: Ramazan Bayramı, bayram yemeklerinden yiyen misafirler 1

Foto 319: Ramazan Bayramı, bayram yemeklerinden yiyen misafirler 2

Foto 320: Ramazan Bayramı, çocukların bayram sofrası

Foto 321: Ramazan Bayramı, kabir ziyaretleri 1

Foto 322: Ramazan Bayramı, kabir ziyaretleri 2

Foto 323: Ramazan Bayramı, kabir temizlikleri 1

Foto 324: Ramazan Bayramı, kabir temizlikleri 2

Foto 325: Ramazan Bayramı, “zirat” için mezarlığa gelen erkekler

Foto 326: Ramazan Bayramı, “zirat” âdetini sürdürmeye çalışan erkekler

Foto 327: Ramazan Bayramı, “zirat” âdetinden bir kare

Foto 328: “Köyümüzde Bayram Var” isimli belgeselde kendilerini izleyen köy sakinleri (erkekler) 1

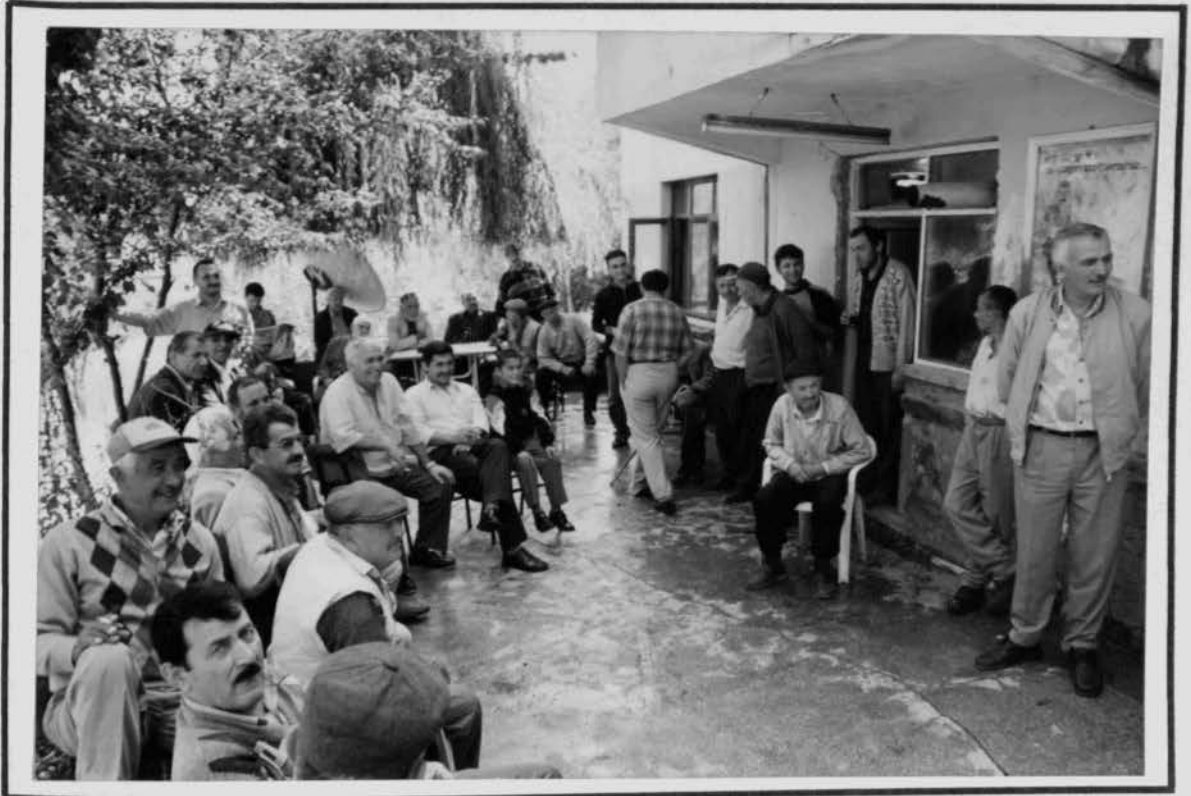

Foto 329: “Köyümüzde Bayram Var” isimli belgeselde kendilerini izleyen köy sakinleri (erkekler) 2

Foto 330: “Köyümüzde Bayram Var” isimli belgeselde kendilerini izleyen köy sakinleri (kadınlar) 1

Foto 331: “Köyümüzde Bayram Var” isimli belgeselde kendilerini izleyen köy sakinleri (kadınlar) 2

Foto 332: Kurban Bayramı için hazırlıklar, eski halıların kaldırılması

Foto 333: Kurban Bayramı için hazırlıklar, yeni halıların serilmesi

Foto 334: Kurban Bayramı için hazırlıklar, böreklerin dilimlenmesi

Foto 335: Kurban Bayramı için hazırlıklar, patateslerin soyulması, tatlıların şerbetlenmesi

Foto 336: Kurban Bayramı, bayram namazı için camiye gelen erkekler 1

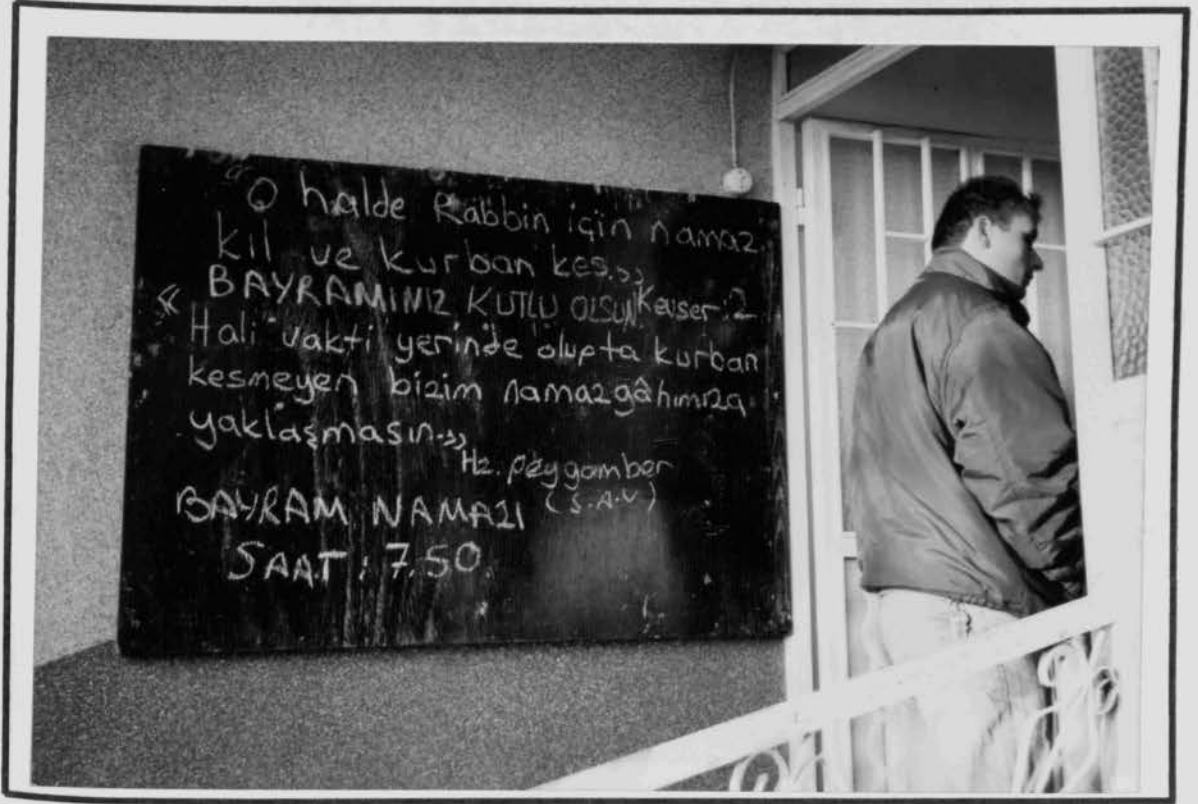

Foto 337: Kurban Bayramı, bayram namazı için camiye gelen erkekler 2

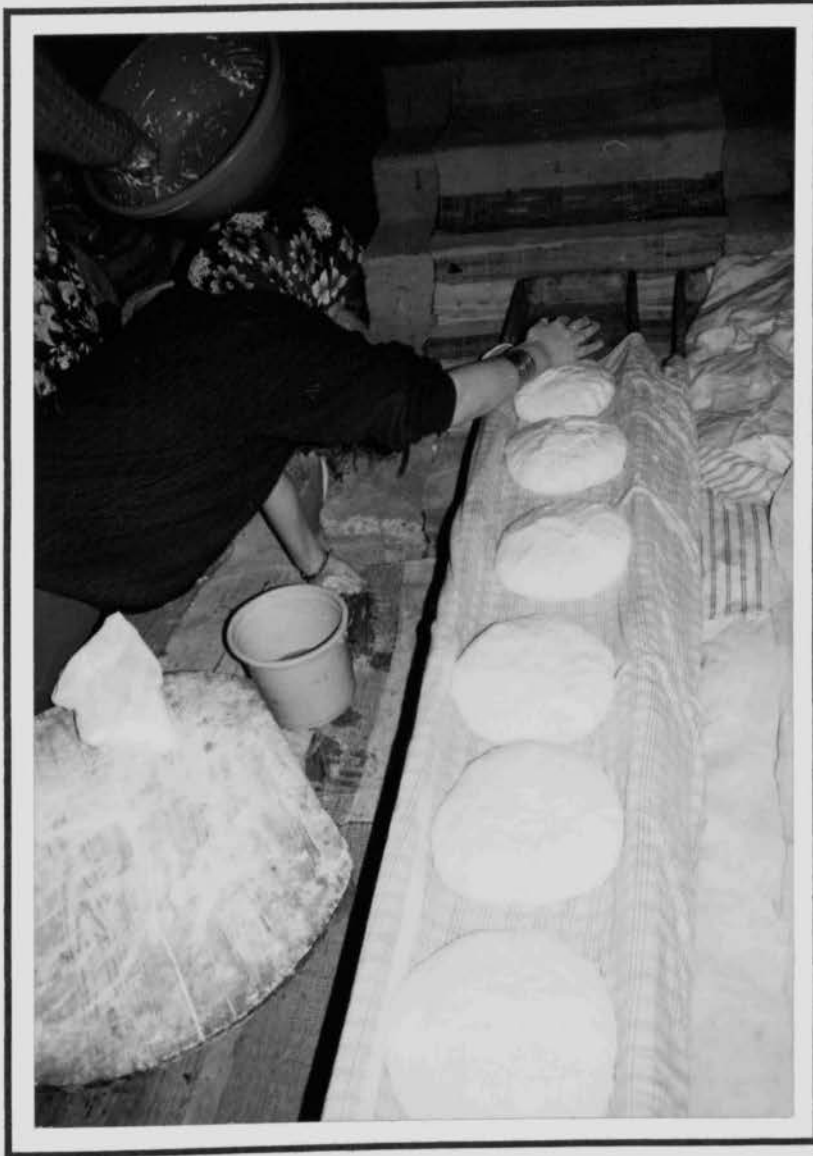

Foto 338: Kurban Bayramı, bayram için ekmek yapan kadınlar

Foto 339: Kurban Bayramı, bayram namazından çıkan erkeklerin birbiriyle bayramlaşması 1

Foto 340: Kurban Bayramı, bayram namazından çıkan erkeklerin birbiriyle bayramlaşması 2

Foto 341: Kurban Bayramı, bayram namazından çıkan erkeklerin birbiriyle bayramlaşması 3

Foto 342: Kurban Bayramı, camiye yardım parası toplanması

Foto 343: Kurban Bayramı, kurban kesimi, hayvanın ayaklarının bağlanması

Foto 344: Kurban Bayramı, kurban kesimi, mekânın temizlenmesi

Foto 345: Kurban Bayramı, kurban kesimi, hayvanın derisinin yüzülmesi

Foto 346: Kurban Bayramı, kurban kesimi, hayvanın derisinin rahat yüzülmesi için yukarıya asılması 1

Foto 347: Kurban Bayramı, kurban kesimi, hayvanın derisinin rahat yüzülmesi için yukarıya asılması 2

Foto 348: Kurban Bayramı, kurban kesimi, derisi yüzülen hayvan

Foto 349: Kurban Bayramı, kurban kesimi, kurbanın etlerinin parçalanması

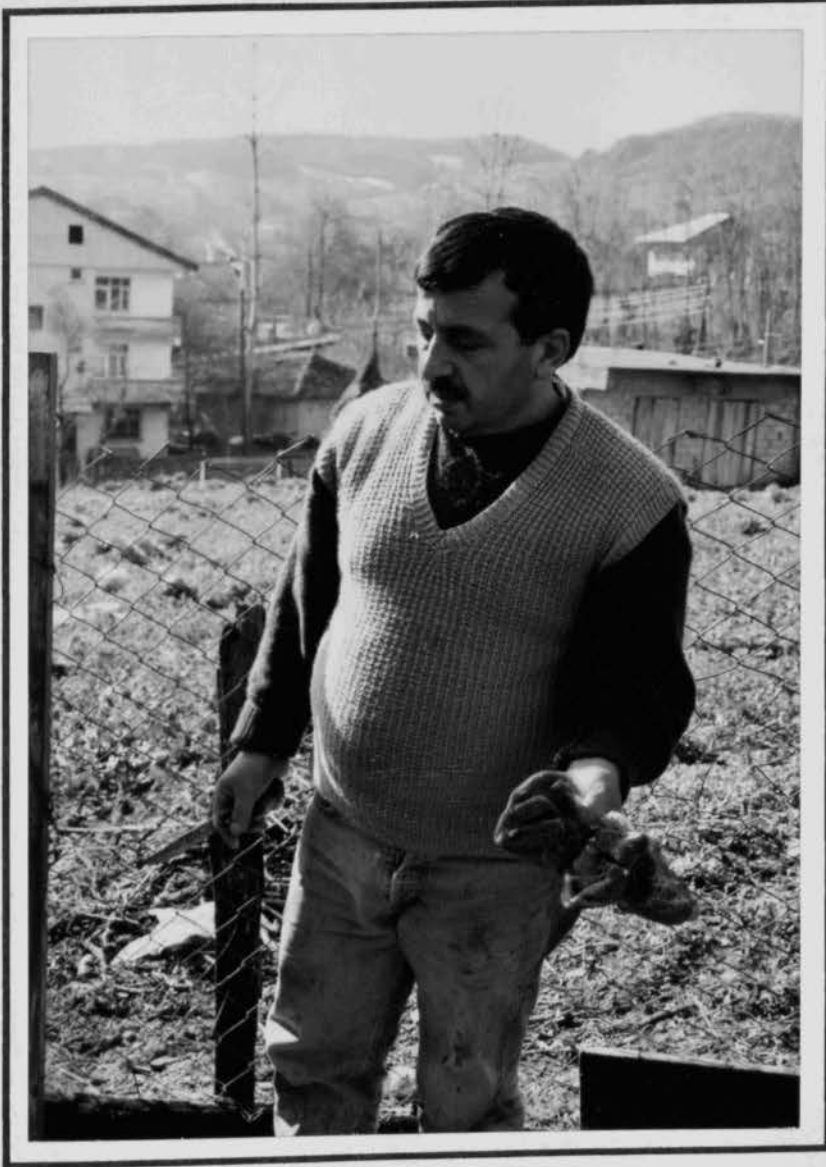

Foto 350: Kurban Bayramı, kurban kesimi, kurbanın yüreği

Foto 351: Kurban Bayramı, kurban kesimi, etlerin ortak sayısına bölünmesi

Foto 352: Kurban Bayramı, kurban kesimi, etlerin paylaşılması 1

Foto 353: Kurban Bayramı, kurban kesimi, etlerin paylaşılması 2

Foto 354: Kurban Bayramı, kurban kesimi, pişirilen
ciğerle yapılan kahvaltı

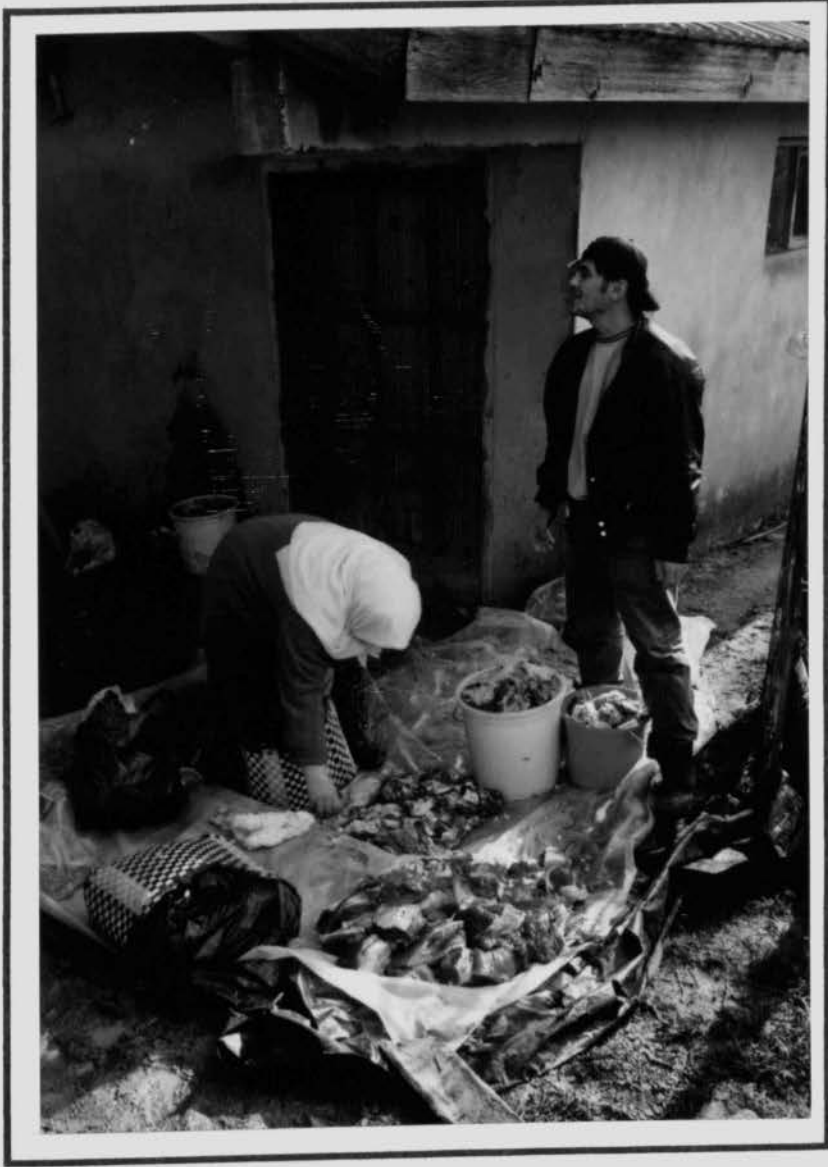

Foto 355: Kurban Bayramı, kurban kesimi,
etlerin eve taşınması, yardımlaşma 1

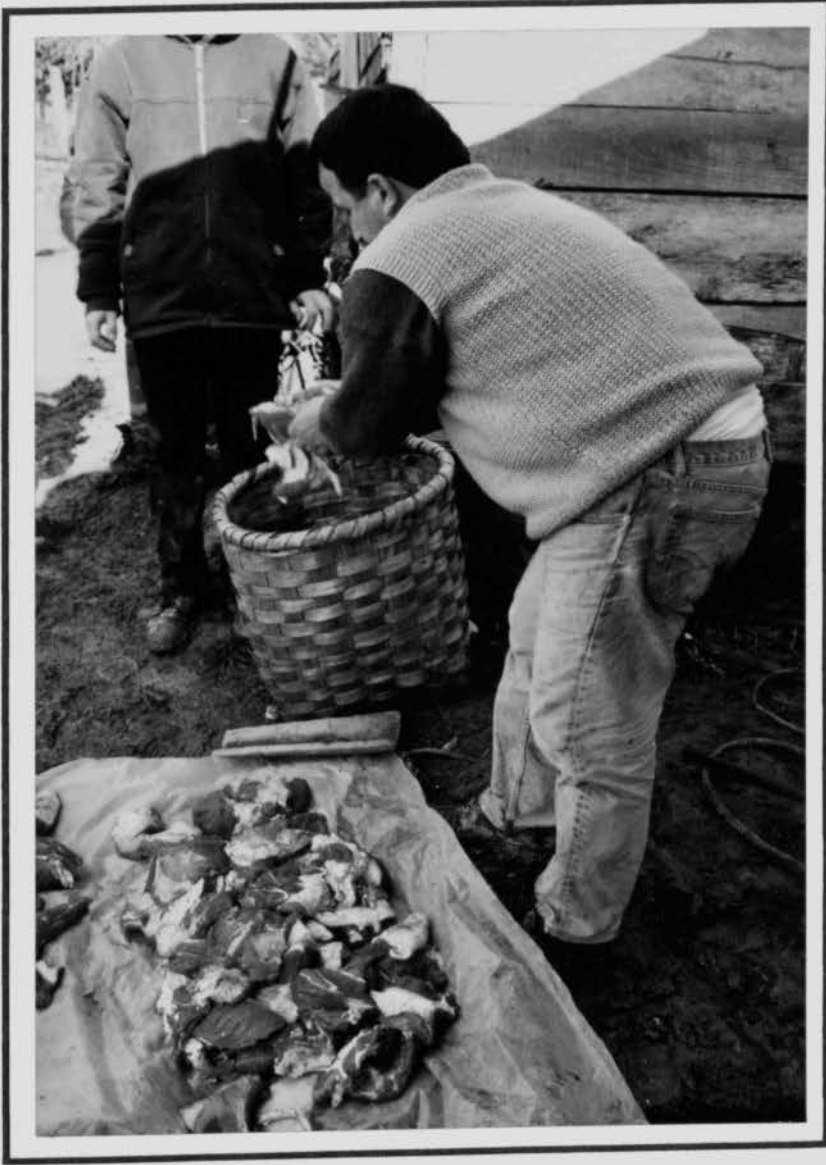

Foto 356: Kurban Bayramı, kurban kesimi,
etlerin eve taşınması, yardımlaşma 2

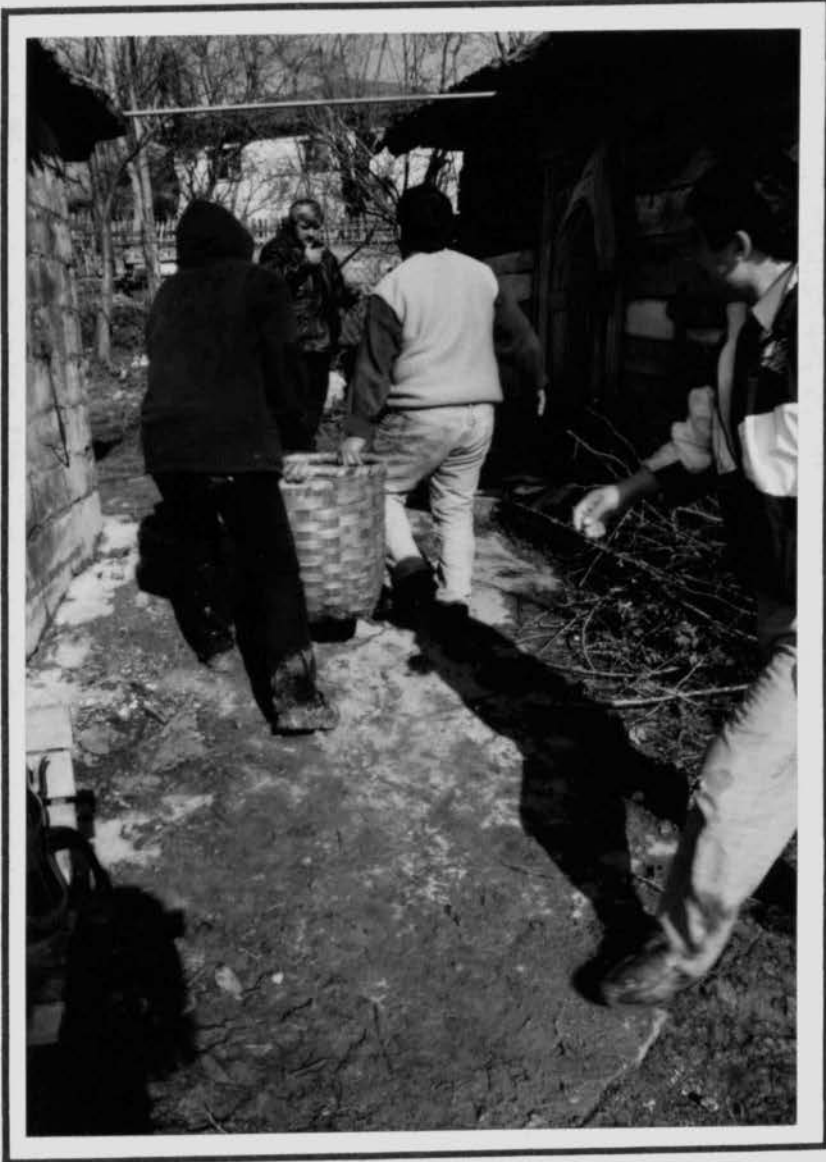

Foto 357: Kurban Bayramı, kurban kesimi,
etlerin eve taşınması, yardımlaşma 3

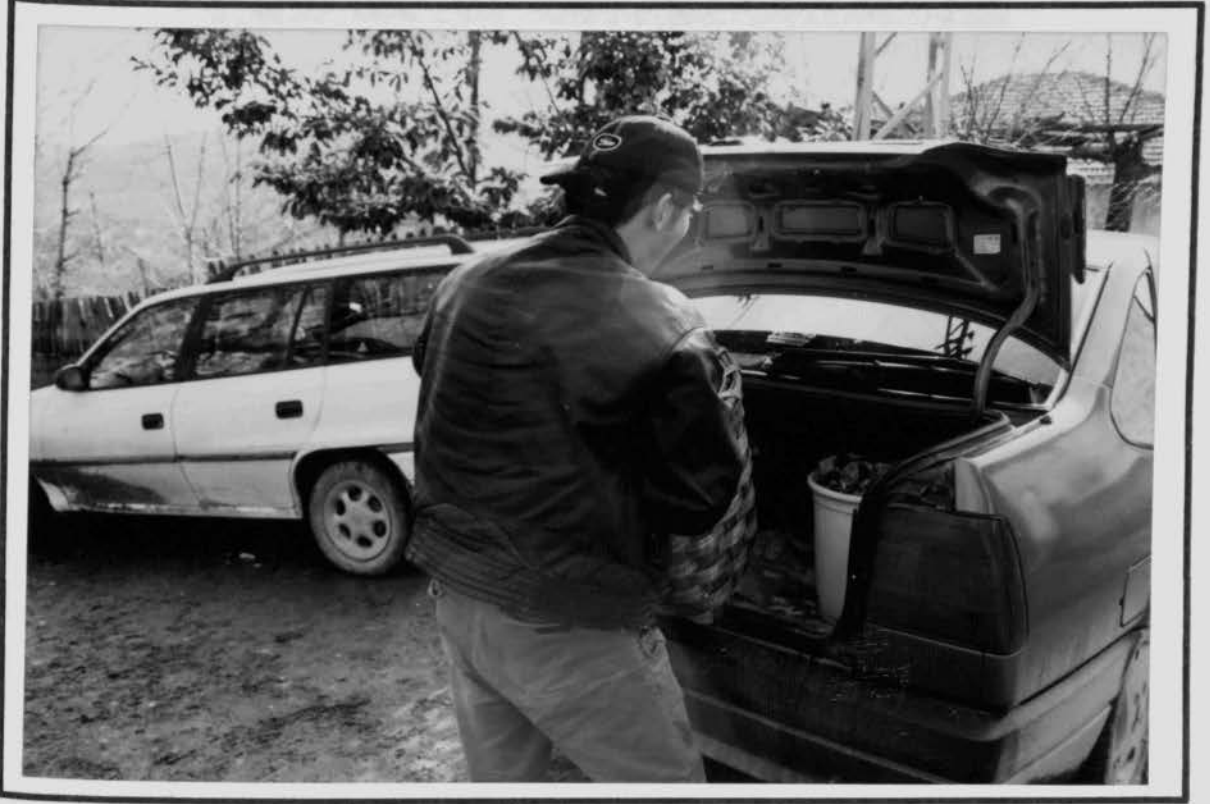

Foto 358: Kurban Bayramı, kurban kesimi, etlerin eve taşınması, yardımlaşma 4

Foto 359: Kurban Bayramı, kurban kesiminin sona ermesi

Foto 360: Kurban Bayramı, kabir ziyaretleri 1

Foto 361: Kurban Bayramı, kabir ziyaretleri 2

Foto 362: Kurban Bayramı, kabir ziyaretleri 3

Foto 363: Kurban Bayramı, komşu köylere bayram ziyaretine giden köy sakinleri 1

Foto 364: Kurban Bayramı, komşu köylere bayram ziyaretine giden köy sakinleri 2

Foto 365: Mevlit, caminin hazırlanması 1

Foto 366: Mevlit, caminin hazırlanması 2

Foto 367: Mevlit, dua eden erkekler

Foto 368: Mevlit, namaz kılan kadınlar

Foto 369: Mevlit, gül suyu ikramı

Foto 370: Mevlit, meyve suyu ikramı

Foto 371: Mevlit yemeğinin verileceği eve giden kadınlar

Foto 372: Mevlit yemeğinin verileceği eve giden erkekler

Foto 373: Mevlit, misafirler için kurulan sofralar

Foto 374: Mevlit, erkekler sofrası

Foto 375: Mevlit, kadınlar sofrası

Foto 376: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 1

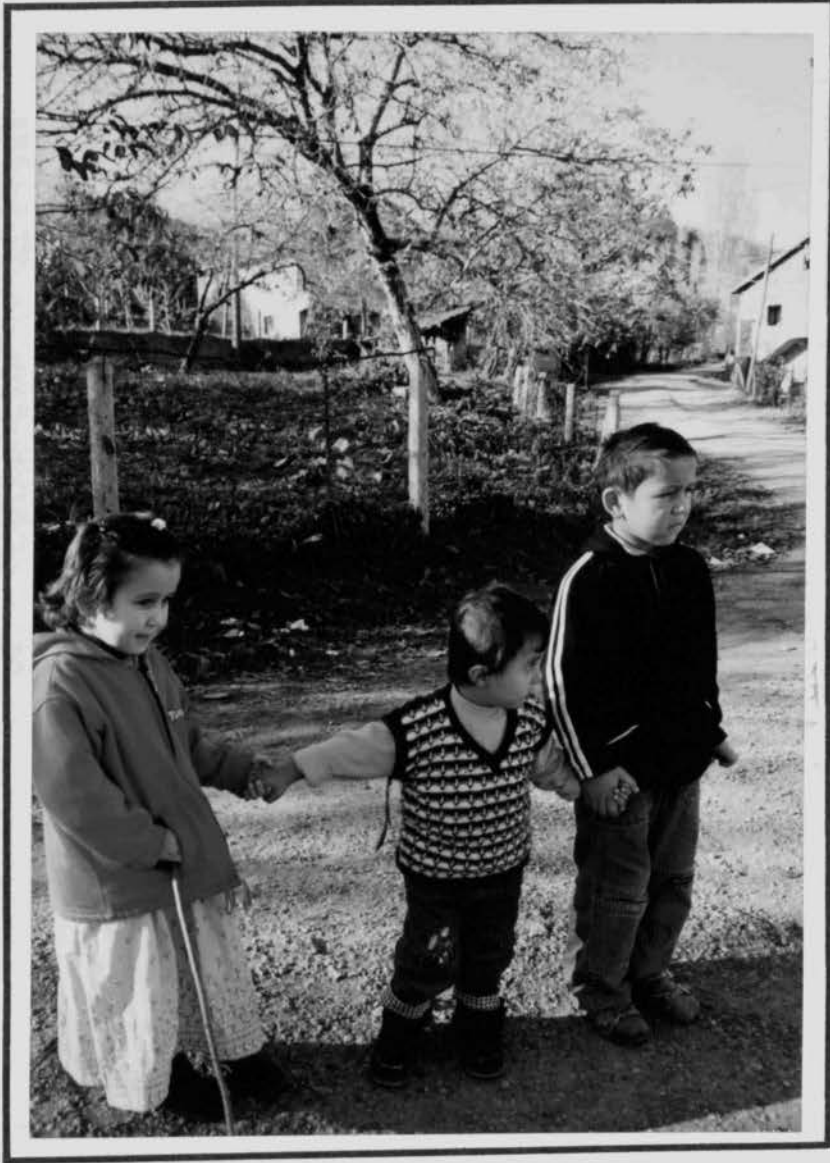

Foto 377: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 2

Foto 378: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 3

Foto 379: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 4

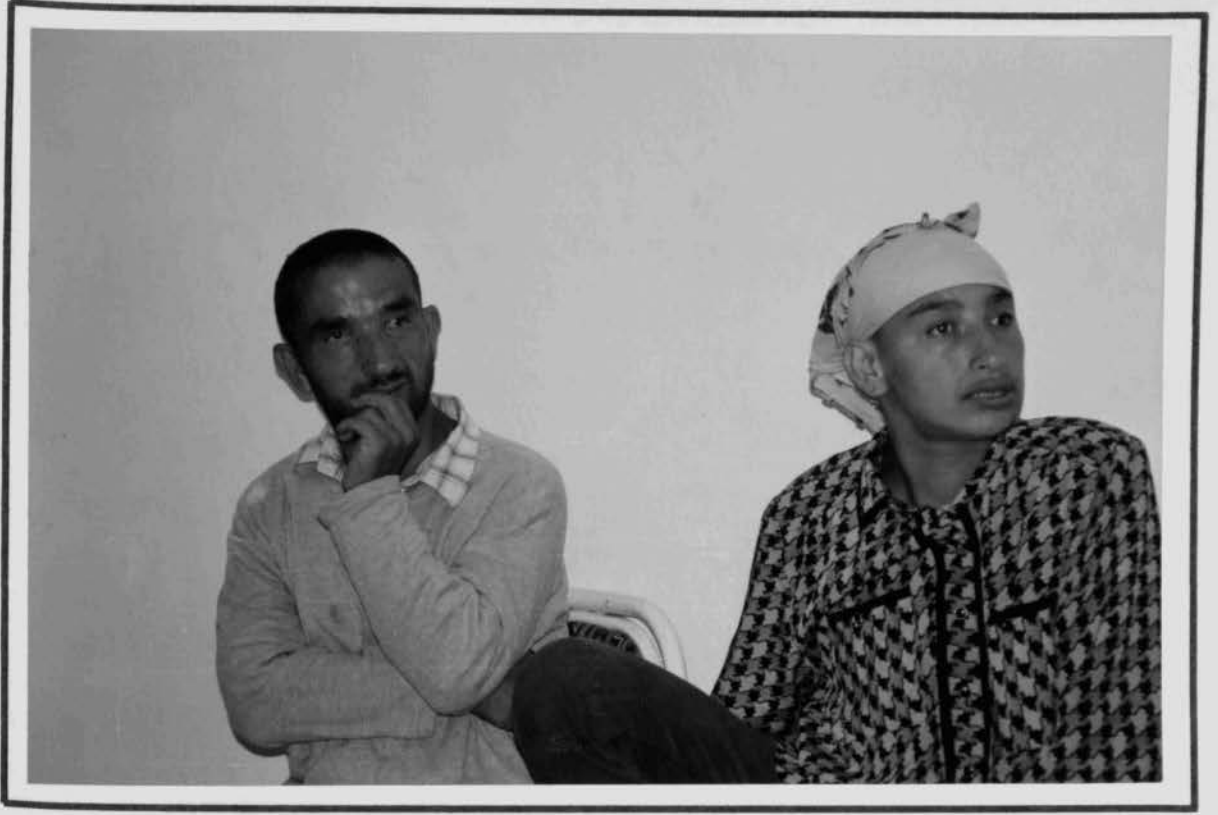

Foto 380: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 5

Foto 381: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 6

Foto 382: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 7

Foto 383: Mumcuoğlu Kđyü'nden insan manzaraları 8

Foto 384: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 9

Foto 385: Mumcuoğlu Köyü'nden insan manzaraları 10

Foto 386: Güzel vakit geçirdik 1

Foto 387: Güzel vakit geçirdik 2

Foto 388: Güzel vakit geçirdik 3

Foto 389: Güzel vakit geçirdik 4

Foto 390: Güzel vakit geçirdik 5

Foto 391: Güzel vakit geçirdik 6

Foto 392: Sevdik, sevildik 1

Foto 393: Sevdik, sevildik 1

Foto 394: Sevdik, sevildik 3

Foto 395: Ağaca çıktık, eğlendik

Foto 396: Ekmek çıkardık, eğlendik

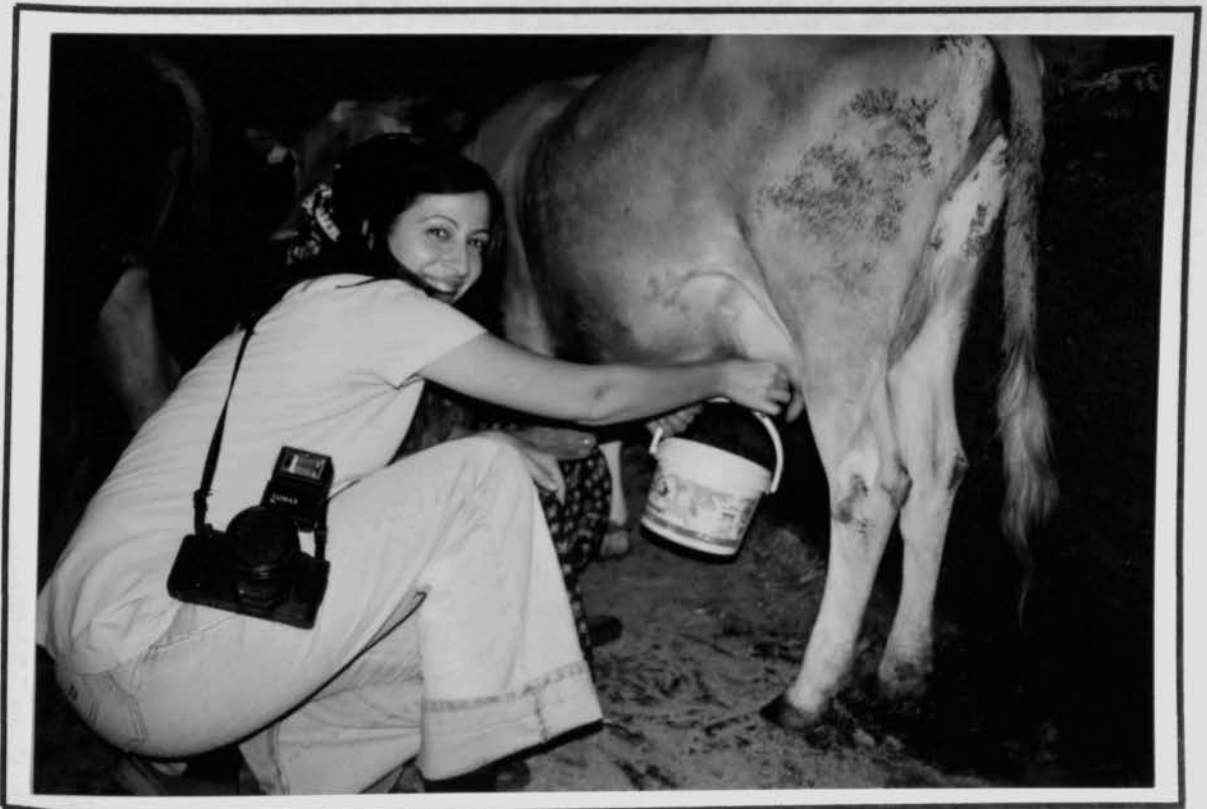

Foto 397: Süt sağdık, eğlendik

Foto 398: Dalından domates koparıp yedik, eğlendik

Foto 399: "Güle Güle"

18. BÖLÜM

“ETNOLOJİK BELGELEMELER”

KURŞUN DÖKME

Kurşun dökme, genellikle bir insana ya da hayvana nazar değmesi durumunda, canlıyı nazardan kurtararak eski sağlıklı haline dönmesini sağlamak için kullanılan bir yöntemdir. Kentsel alanda da görülmesine rağmen, kırsal alanda daha yaygın olan bir pratiktir.

Herhangi bir canlıda görülen bazı tuhaf ve olumsuz haller, canlıya nazar değdiği ya da başka bir ifadeyle canlının nazara geldiği şeklinde yorumlanır. Böyle bir teşhis konduktan sonra da bu olumsuz halleri ortadan kaldırmak için bazı çarelere başvurulur. Kurşun dökme de bu durumlarda başvuru yöntemlerinin başında gelenlerdendir. Bu yöntem, Mumcuoğlu Köyü'nde de herhangi bir canlıya nazar değmesi durumunda başvuru bir rahatlama şekli olarak karşımıza çıkar.

MUMCUOĞLU KÖYÜ'NDE KURŞUN DÖKME OLAYI

Araştırmacılar, daha önce hiç tanık olmadıkları "Kurşun Dökme" olayını görmek ve fotoğraflarla belgelemek isteme çabası içinde fırsat kollarken, kendilerini aniden tesadüfi bir şekilde başrol oyuncusu olarak olayın içinde bulmuşlardır. Şöyle ki, çalışma arkadaşımın bir gün köyden kadınlarla sofrada yemek yerken gelişen bir olaya üzülüp ağlaması ve bunun sonucunda da başının ağrması, biraz terlemesi ve halsizleşmesi, o anda orada bulunan kadınlar tarafından "nazar değmiş sana, kurşun dökür" şeklinde söylencelere sebep olmuş; zaten kurşun dökme belgelenen isteyen araştırmacılar için de iyi bir fırsat olmuştur.

Bizim gibi kurşun dökülmesine tanık olmamış ve merak edenler için işte Mumcuoğlu Köyü'nden bir örnek! Ama öncelikle, Mumcuoğlu Köyü'nde kurşun dökme Emine Teyzenin bu işe nasıl başladığına ve kimlere kurşun döküldüğüne bakalım.

EMİNE TEYZE KURŞUN DÖKMEYE NASIL BAŞLADI?

Bugün Mumcuoğlu Köyü'nde sadece Emine Teyze kurşun dökmemektedir. Emine Teyze, 20 yıl önce hasta olduğu bir gün, yine Mumcuoğlu Köyü'nde ikamet eden birisine götürülür ve kurşun döktürülür. Emine Teyzeye kurşun döken bu kişi kendi saçından bir miktar yolup Emine Teyzenin baş parmağına dolar ve "Elimin yarısı senin olsun" der. O saç iki gün Emine Teyzenin baş parmağında durur ve ondan sonra Emine Teyze de kurşun dökmeye başlar. Tabii ki kurşun dökerken hangi duaları okuyacağını da bu kişiden öğrenir. Zira, Emine Teyze "kesinlikle şu dualar okunacak diye bir kural yoktur, aklına hangi dua gelirse okursun" der. Emine Teyze, o gün bugündür (20 yıldır) kurşun dökmemektedir. El aldığı kişiye, yaşlılığın etkisiyle eli titrediği için şimdilerde kurşun dökmemektedir.

EMİNE TEYZE KİMLERE KURŞUN DÖKER?

Emine Teyze sadece Mumcuoğlu Köyü'nde ikamet edenlere değil, çevre köylerden gelen hastalara da kurşun dökmemektedir.

Genellikle başı ağrıdığı, çok uykusu olduğu ve hali olmadığı için kendisine nazar değdiğini düşünen kişilere kurşun döker. Zira, sadece insanlara değil, hayvanlara da kurşun dökmemektedir. Örneğin, büyükbaş bir hayvan tuhaf nefes alırsa ya da yemek yemezse hayvana kurşun döktürürler. Ancak köy sakinleri, hayvanın sütü azalırsa, durumun daha ciddi olduğunu düşünerek kurşun döktürmeyip muska yazdırırlar. Bunların yanında kurşunun döküleceği bir durum da söz konusudur ki, o da kurşun döken ya da döktüren kişinin regl olması halidir. Bu durumda kurşun dökülememesinin nedeni de tamamen dinî olup, kurşun dökülmesi sırasında dua okunuyor olmasıdır.

KURŞUN NASIL DÖKÜLÜR?

Kullanılan malzemeler: Bir miktar kurşun, kepçe, sıvı yağ, içi su dolu bir tas, ateş, çarşaf ve havlu (Foto:1).

Kurşun dökme işlemine başlamadan önce ateşin yakılması gerekmektedir.*
Bu işlemi bazen, Emine Teyzenin yerine gelini de yapmaktadır. Gelin, ateş yakmak için, bahçede duran odunlardan bir miktar eve çıkarır (Foto:2). Getirdiği ağaç dallarıyla mutfağın içinde bulunan ve "ocak" denilen yerde ateşi yakar (Foto:3).

Ateş yandıktan sonra Emine Teyze, bir miktar kurşunu kepçeye koyar ve üzerine de biraz sıvı yağ dökerek kepçeyi ateşin üstüne tutar (Foto:4-5). Ateşin etkisiyle kurşun eriyip, tamamen sıvı bir hâl alınca (Foto:6-7-8), nazar değdiği düşünülen kişiyi yere oturtur ve her yeri kapanacak şekilde çarşafla örter (Foto:9).

Emine Teyze, yanmasın diye bir elini havluyla sarar (Foto:10) ve içi su dolu tası bu eline alır (Foto:11). Diğer eline de içinde tamamen erimiş halde kurşun bulunan kepçeyi alır. Tası, nazar değdiği düşünülen kişinin başının üstüne tutar ve kepçedeki kurşunu, dualar okuyarak tek hamlede içinde su bulunan tasa döker (Foto:12-13). Tasa dökülen kurşun, tastaki suyun soğuk olmasının etkisiyle hemen katı bir hâl alır. Emine Teyze kurşunu sudan çıkarır ve yorumlar (Foto:14). Eğer kurşunda delik varsa canlıya nazar değmiştir (Foto:15). Ayrıca Emine Teyze, bu deliklerin şekline göre, nazarı değen kişinin erkek mi, kadın mı olduğunu da yorumlayabilmektedir.

Emine Teyze, sertleşen kurşunu iki eliyle yoğurarak toplar (Foto:16-17), ikinci defa kepçeye koyup ateşte eritir (Foto:18-19) ve içi su dolu tasa bir defada boşaltır (Foto:20). Aynı işlemi üçüncü ve son kez tekrarlar. Zira son defa kurşun suya dökülünce, nazar değdiği düşünülen kişi, çıkan dumanı biraz içine çeker. Daha sonra suda katı bir hâl alan kurşun, tasta çıkarılır. Nazar değdiği düşünülen kişi, önce tasta kalan sudan bir yudum içer (Foto:21), sonra kalan suyu Emine Teyzenin deyimiyle "Besmele çekip, yukarıdan aşağıya çalar". Yani abdest alır gibi eline, yüzüne, kollarına, kulaklarına, boynuna, ensesine ve ayaklarına sürer (Foto:22-23-

* ateş yakmaya gerek kalmadan, piknik tüpü de bazı yerlerde –özellikle de kentlerde- aynı işlem için kullanılmaktadır.

* ocak, eski meskenlerin hemen hepsinde -şömineyi andıran bir bölüm olarak- mutfaklardaki yerini alırken, şimdiki yapılarda ocağa pek rastlanmamaktadır.

24-25-26). Eğer hayvana kurşun dökülüyorsa, kurşun çıkarıldıktan sonra tasta kalan suyun bir kısmı hayvanın sırtına sürülür. Artan su ise, hayvana içirilir.

Emine Teyze, kurşun dökme işlemi bitikten sonra, nazar değdiği düşünülen kişiyi dizinin dibine oturtur, bildiği duaları okur ve onun yüzüne doğru üfler (Foto:27). Emine Teyze bu sırada esnerse, nazar çoktur (Foto:28).

Nazar değdiği düşünülen kişi, kurşun dökülen günün gecesi rahat uyursa, kurşun dökülmesi işe yaramıştır ve o günü takip eden günlerde iki defa daha kurşun dökürmesi gerekmektedir. Eğer kurşun döküldüğü gece rahat uyuyamazsa, kurşun dökülmesi işe yaramamıştır ve iki defa daha kurşun dökürmesine gerek yoktur. Kurşun, hayvana döküldüğü zaman ise, durum biraz farklıdır ve hayvanın yemek yiyip yemediğine bakılarak kurşunun işe yarayıp yaramadığı yorumlanır. Yani hayvan, kurşun döküldükten sonra yemek yemeğe başlarsa kurşun dökülmesi işe yaramıştır; yemek yemezse işe yaramamıştır. Zira, kurşun dökülmesinin işe yaramadığı düşünülse de hayvana, -insanlara yapılan uygulamadan farklı olarak- o günü takip eden günlerde iki defa daha kurşun dökülür.

Emine Teyze kurşun döküldüğü zaman bu iş karşılığında herhangi bir ücret talep etmemektedir. Ancak bu iş için Emine Teyzeye başvuranlar, gönüllerinden koparı Emine Teyzeye verirler. Buna karşılık hiçbir şey vermeden gidenler de olur.

EMİNE TEYZE KURŞUNU NEREDEN TEMİN EDER?

Emine Teyze, kurşunu, ilçede (Devrek'te) bulunan kalaycıdan alır. 5 milyonluk (3 Euro) kurşun aldığı zaman bu kurşunu 5-6 defa kullanır.

Kurşun, azaldıkça üstüne yenisi eklendiğinden hiçbir zaman atılmamakta ve dolayısıyla da bitmemektedir. Zira, hastaya çok nazar değmişse; kurşun, suya döküldüğü sırada çok sıçradığı için tasta oldukça az kurşun kaldığından, tekrar kullanılacak kurşun miktarı da buna bağlı olarak azdır.

Sonuç olarak; kurşun dökülmesinin işe yaraması, çoğu zaman psikolojik rahatlama olarak değerlendirilse de, durumun tamamen böyle olmadığı hayvanlara da kurşun dökülüyor olmasından anlaşılmaktadır.

Kaldı ki, kimyasal bir madde olan kurşun; kurşun dökülmesi sırasında canlının metabolizmasına girmekte (kurşunun dumanı çektiliriliyor, kurşunlu su vücutla temas ettiriliyor, kurşunlu sudan içiriliyor); belki de yarar sağlamaktadır. Ayrıca böyle bir deneysel çalışma da henüz yapılmamıştır.

Kısacası; maneviyatın yanında, maddesel unsurlar da söz konusudur.

Foto 1: Kurşun dökme, kullanılan malzemeler

Foto 2: Kurşun dökme, ateşi yakma hazırlığı

Foto 3: Kurşun dökme, ateşin yakılması

Foto 4: Kurşun dökme, kurşunun eritmeye hazırlanması

Foto 5: Kurşun dökme, kurşunun eritilmesi 1

Foto 6: Kurşun dökme, kurşunun eritilmesi 2

Foto 7: Kurşun dökme, eriyen kurşun 1

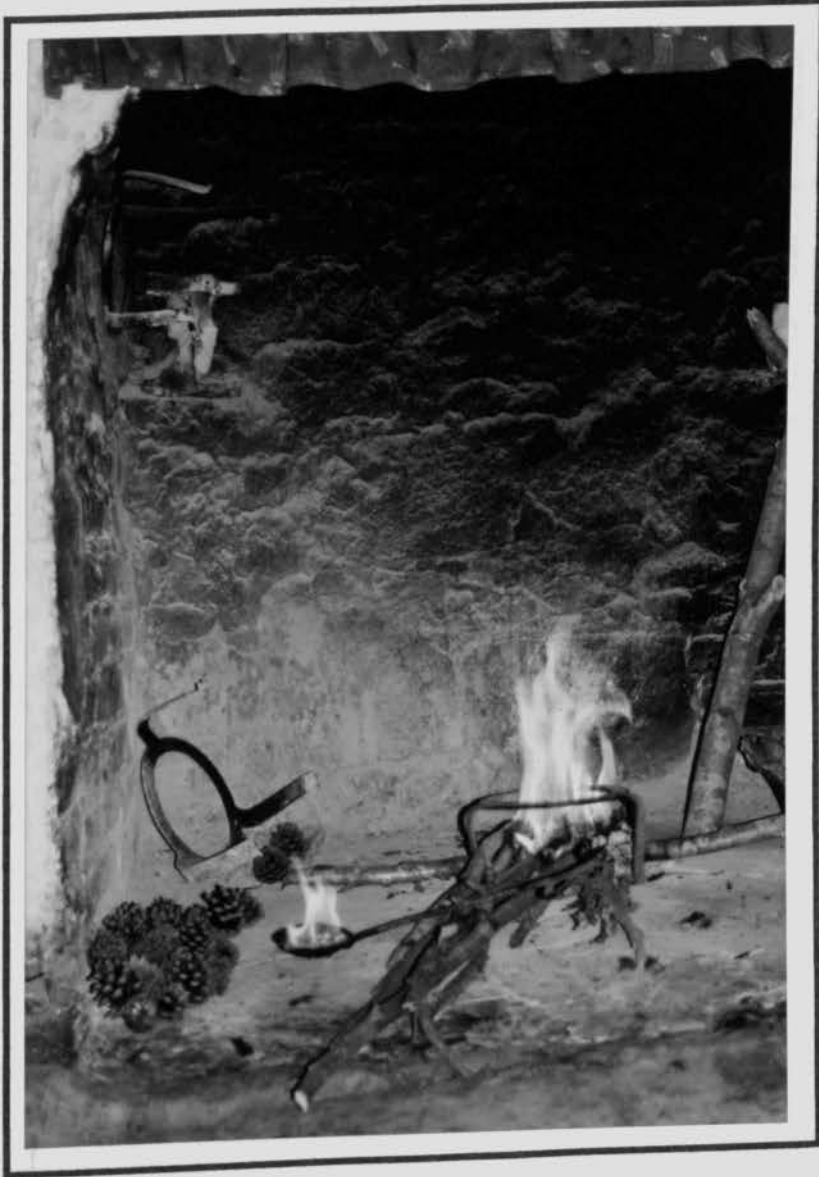

Foto 8: Kurşun dökme, eriyen kurşun 2

Foto 9: Kurşun dökme, kurşun dökülecek kişinin örtülmesi

Foto 10: Kurşun dökme, kurşun döken kişinin, yanmaması için, elini sarması

Foto 11: Kurşun dökme, kurşunu suya dökme hazırlığı

Foto 12: Kurşun dökme, kurşunun suya dökülmesi 1

Foto 13: Kurşun dökme, kurşunun suya dökülmesi 2

Foto 14: Kurşun dökme, suya dökülen kurşunun katılaşmış hali

Foto 15: Kurşun dökme, yoruma hazır olan kurşun

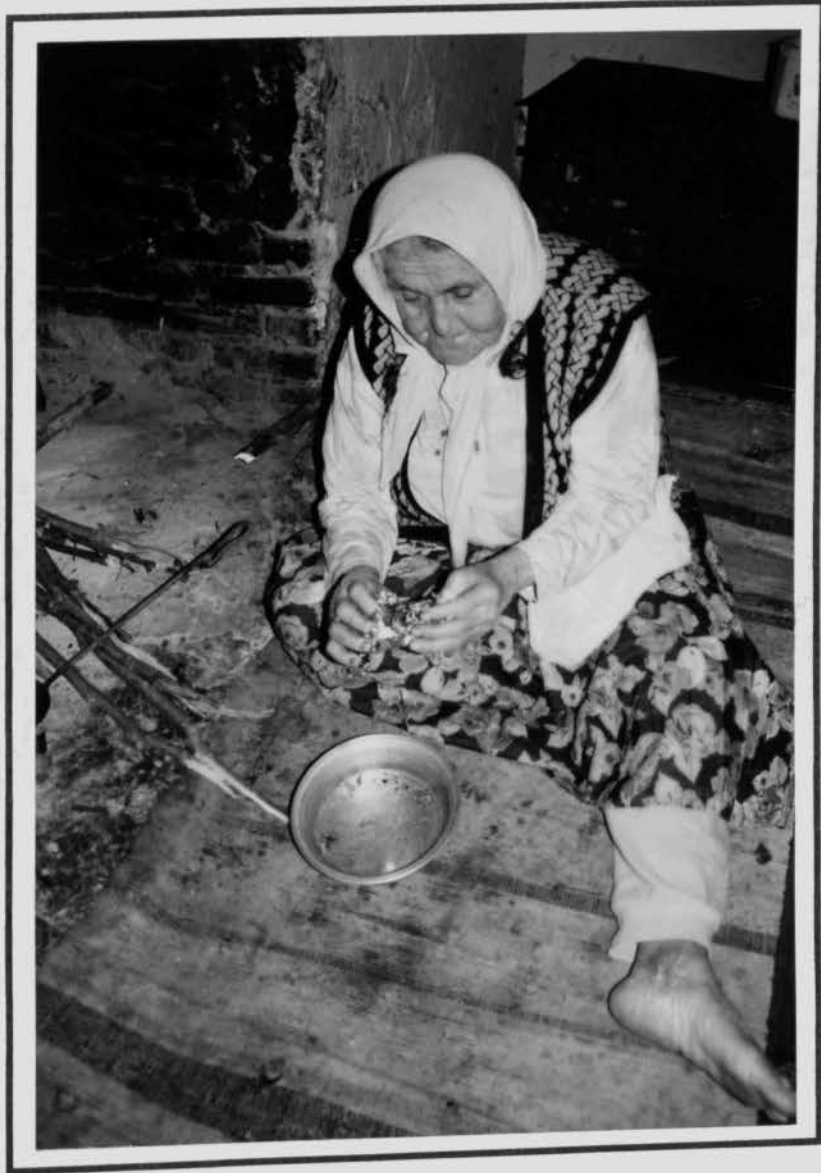

Foto16: Kurşun dökme, kurşunun ikinci defa eritmek üzere hazırlanması 1

Foto 17: Kurşun dökme, kurşunun ikinci defa eritmek üzere hazırlanması 2

Foto18: Kurşun dökme, kurşunun ikinci defa eritilmesi 1

Foto 19: Kurşun dökme, kurşunun ikinci defa eritilmesi 2

Foto 20: Kurşun dökme, kurşunun ikinci defa suya dökülmesi

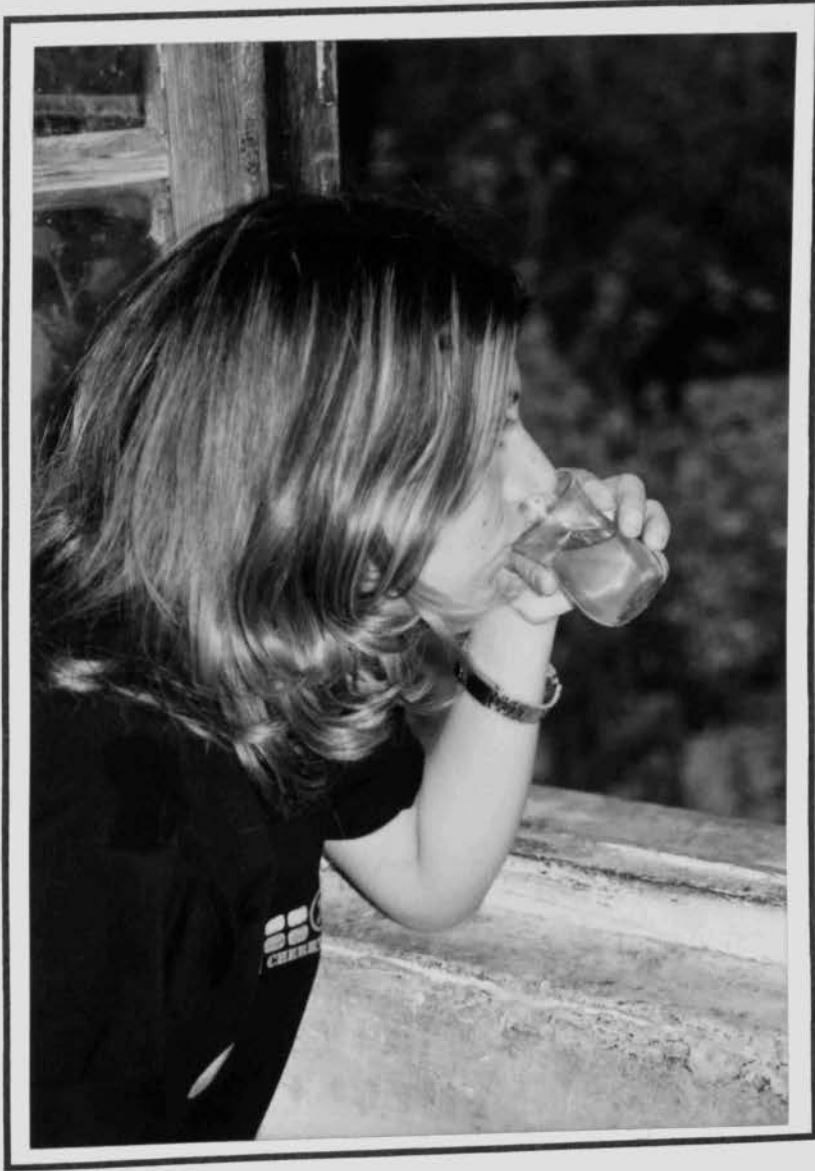

Foto 21: Kurşun dökme, kurşun dökülen kişinin kurşunlu sudan içmesi

Foto 22: Kurşun dökme, kurşun dökülen kişinin kurşunlu suyu vücuduna sürmesi 1

Foto 23: Kurşun dökme, kurşun dökülen kişinin kurşunlu suyu vücuduna sürmesi 2

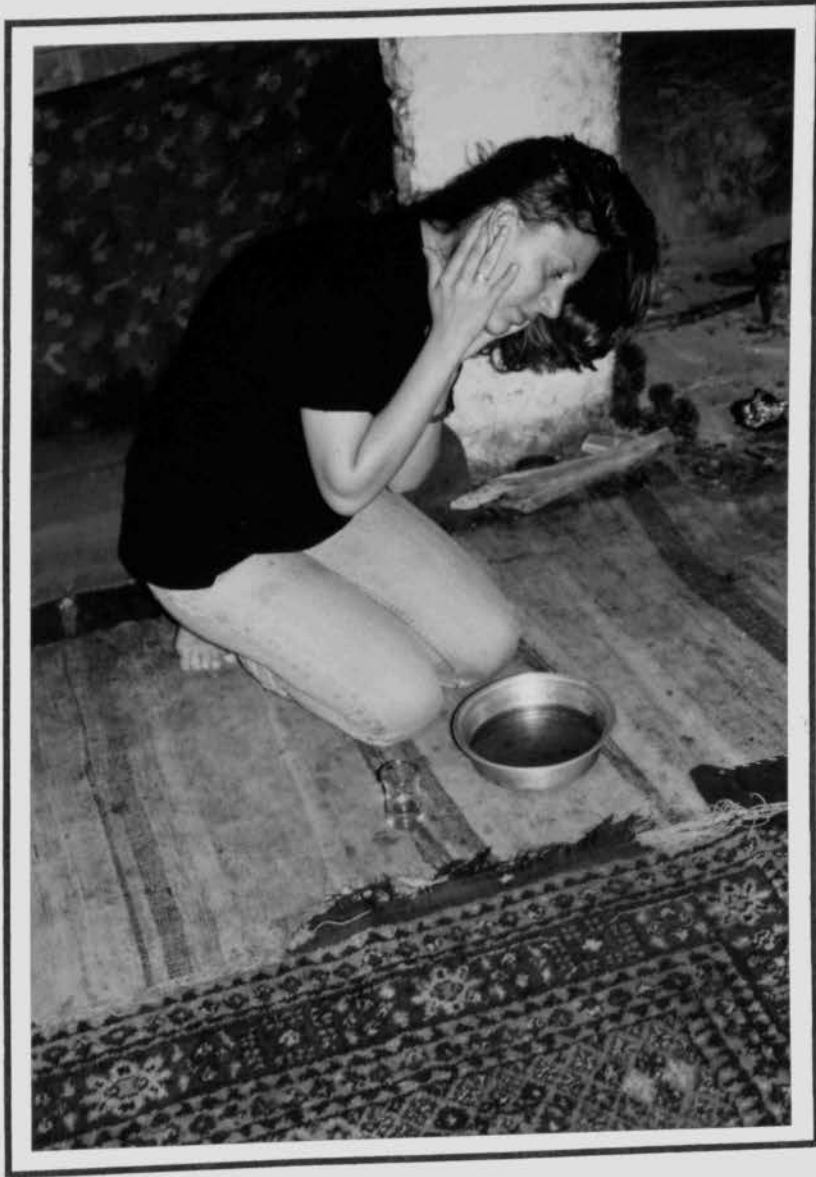

Foto 24: Kurşun dökme, kurşun dökülen kişinin kurşunlu suyu vücuduna sürmesi 3

Foto 25: Kurşun dökme, kurşun dökülen kişinin kurşunlu suyu vücuduna sürmesi 4

Foto 26: Kurşun dökme, kurşun dökülen kişinin kurşunlu suyu vücuduna sürmesi 5

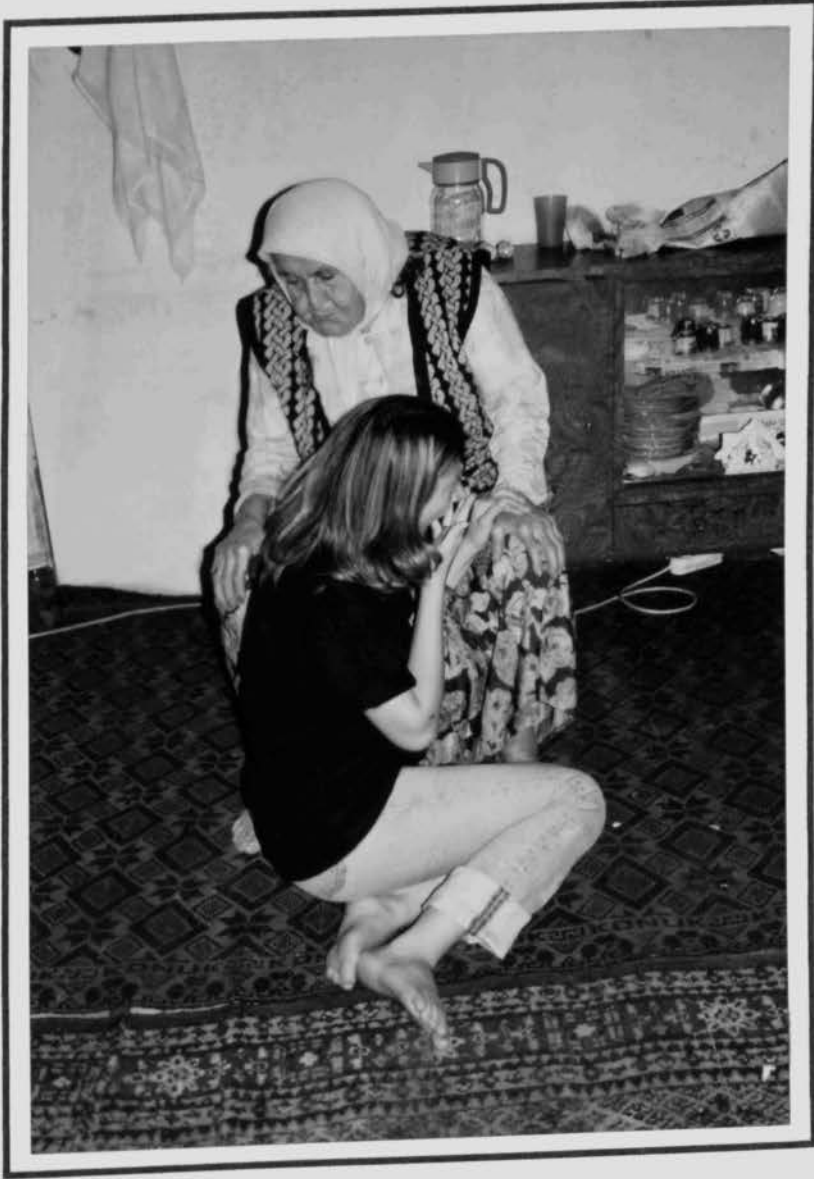

Foto 27: Kurşun dökme, kurşun dökülen kişiye dua okunması

Foto 28: Kurşun dökme, nazarın çok olduğunun bir belirtisi, kurşun döken kişinin esnemesi

LOKUM (LOKMA)

Lokum, genellikle lokma olarak bilinen bir hamur işidir. Lokum, Mumcuoğlu Köyü'nde çoğu zaman özel günlere (bayram, mevlit, kına) özgü, büyük organizasyonlarda yer alan, yapımı oldukça zahmetli ve vakit alan bir yiyecektir.

Lokumun günlük hayatta sık tüketilen bir yiyecek olmaması ve genellikle çok sayıda insanın tüketimine sunulacağı günlerde yapılması, her seferinde fazla miktarda hazırlanmasını gerektirir. Bu durum da, lokum yapan kişinin malzeme listesinin göz kararı miktarlardan oluşmasını beraberinde getirdiğinden, malzeme listesinin ölçek hesabına dayanmasını engellemektedir.

Dolayısıyla malzeme listesinde yalnızca malzemelere yer verilecek, miktarları belirtilemeyecektir. Bizim belgelememize konu olan lokum da kına ekmeği (kına gecesi günü öğlen saatlerinde kız evinde verilen yemek) organizasyonu için hazırlanmıştır.

LOKUM (LOKMA) YAPIMI

Malzeme Listesi: Un, süt, su, yumurta (15 adet), yaş maya, ekşi hamur mayası, tuz; kızartmak için sıvı yağ.

Yapılışı: Un, hamurun hazırlanacağı kabın içine elenir (Foto:1). Aynı bir kaptaki soğuk süt ile ılık su karıştırılır ve içine bir miktar tuz ilâve edilir. Bir kaseye biraz bu karışımdan alınır ve içinde yaş maya ezilir. Bir başka kaba da yumurtalar kırılır.

Elenen unun içine; ekşi hamur mayası, sütlü suyla ezilen yaş maya ve yumurtalar ilave edilir (Foto: 2-3). Bu malzemeler hafifçe unla karıştırılır. Hazırlanan sütlü su, yavaş yavaş una yedirilerek, cıvık kıvamda bir hamur elde edilene kadar yoğrulur (Foto:4-5). Hamur cıvıklaşmaya başlayınca kol, hemen hemen dirseğe kadar, hamurun içine sokulur ve hamur çırpılmaya başlanır (Foto:6).

Oldukça yorucu olan bu işlem, hamur pürüzsüz bir hâl alana kadar sürdürülür. İstenilen sonuç elde edildiğinde, hamurun üstü kapatılır ve bezlere sarılarak taşması (kabarması) için bir kenara bırakılır (Foto:7-8).

Hamur, yaklaşık bir saat sonra taşmıştır ve kızarmaya hazırdır (Foto:9). Bunun için öncelikle ateş yakılır. Hava güzel olduğu için kızartma işlemi evin dışında yapılır. Havanın kötü olduğu zamanlarda ise, evin içinde kuzine üzerinde kızartılır. Odunlar iyice yanmaya başlayınca, sac ayağı yerleştirilir ve kızartma kabı bu sac ayağının üzerine konur. Hamurun iyi kızarması ve yağ çekmemesi için bol yağda kızartılması gerekir. Dolayısıyla, bol miktarda sıvı yağ kızartma kabına dökülür ve iyice kızması beklenir (Foto:10). Bu arada hamur da kızartmanın yapılacağı alana getirilir (Foto:11-12).

Tüm malzemeler hazır olunca (Foto:13-14); bir yemek kaşığı (kaşık, hamurun yapışmaması için, arada bir kasedeki yağa batırılır) yardımıyla, leğendeki hamurdan küçük parçalar oluşturulur ve kızgın yağa atılır (Foto: 15-16-17). El mahareti gerektiren bu işlem, yılların tecrübesinin etkisiyle kolayca yerine getirilir bir hâl almıştır. Kızgın yağın etkisiyle hamurlar çabuk kızarır. Bu yüzden birisinin de kızartma işlemini üstlenmesi gerekir (Foto:18). Bir yandan kızaran hamurlar kevgir yardımıyla süzülerek yağdan çıkarılırken; bir yandan da yeni hamurlar yağa atılır (Foto: 19-20-21). Yağı süzülen lokumlar bir leğene alınır ve üzeri kapatılır (Foto: 22-23-24). Bu işlem tüm hamur bitene kadar tekrar edilir.

Uzun uğraşlar sonucu hazırlanan lokumlar, misafirlere sunulmak için hazırdır (Foto: 25).

Foto 1: Lokum yapımı, unun elenmesi

Foto 2: Lokum yapımı, yumurtaların una eklenmesi

Foto 3: Lokum yapımı, mayanın una eklenmesi

Foto 4: Lokum yapımı, hamurun yoğrulması 1

Foto 5: Lokum yapımı, hamurun yoğrulması 2

Foto 6: Lokum yapımı, hamurun kolla irpılması

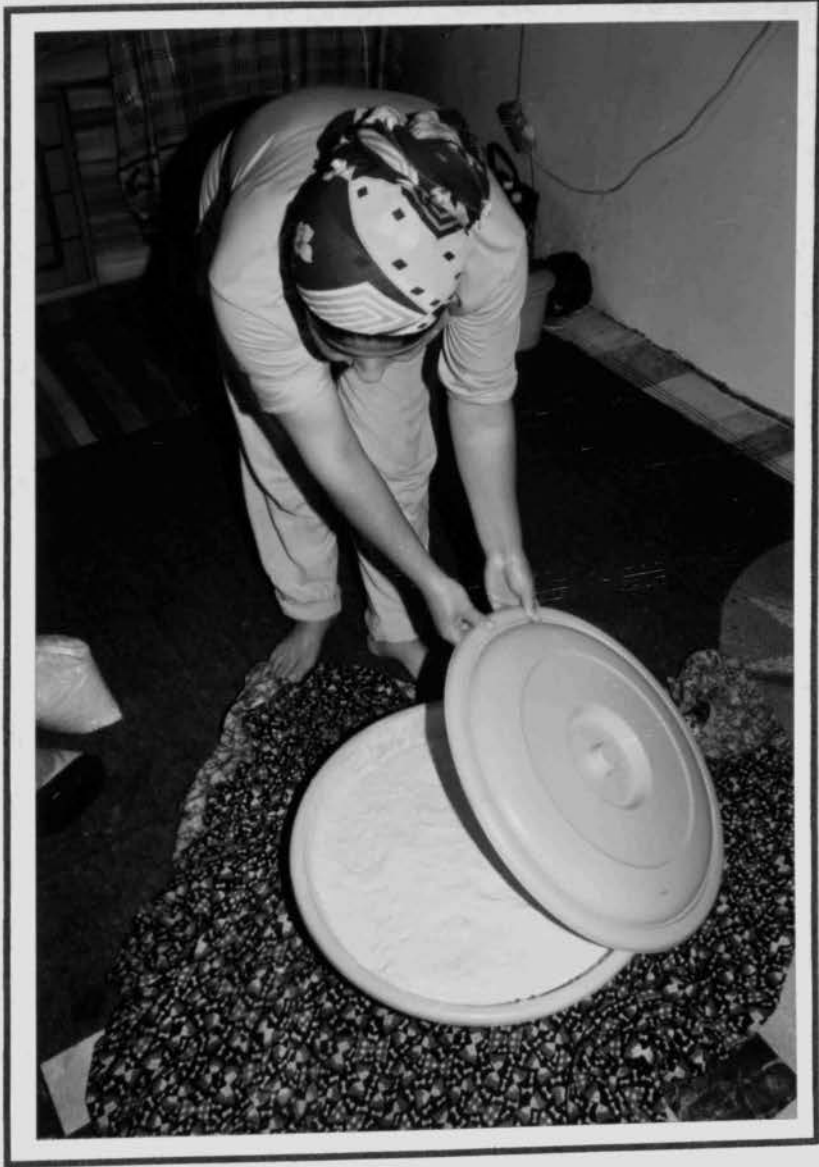

Foto 7: Lokum yapımı, hamurun, taşması (kabarması) için, dinlenmeye bırakılması 1

Foto 8: Lokum yapımı, hamurun, taşması(kabarması) için, dinlenmeye bırakılması 2

Foto 9: Lokum yapımı, taşan (kabaran) hamur

Foto 10: Lokum yapımı, kızartma işlemi için yağın kızdırılması

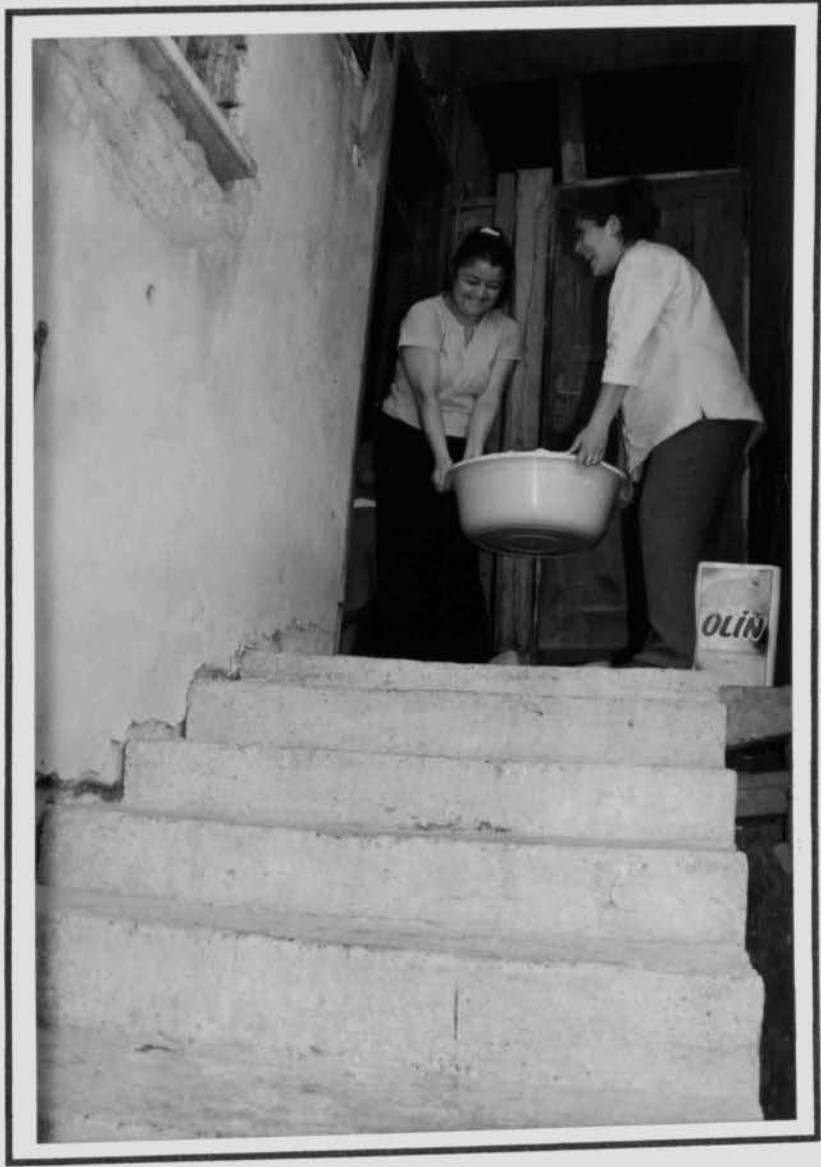

Foto 11: Lokum yapımı, lokum hamurunun kızartma yapılacak alana getirilmesi 1

Foto 12: Lokum yapımı, lokum hamurunun kızartma yapılacak alana getirilmesi 2

Foto 13: Lokum yapımı, kızartma için hazır olan malzemeler 1

Foto 14: Lokum yapımı, kızartma için hazır olan malzemeler 2

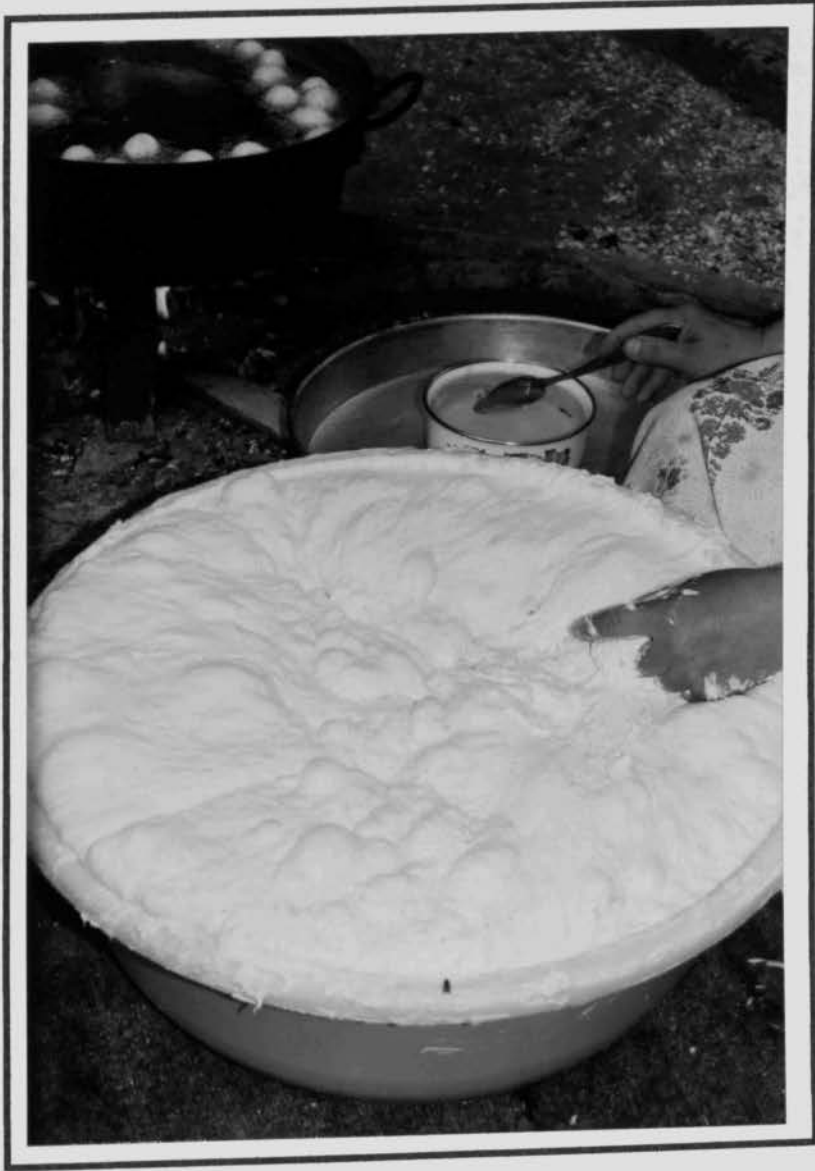

Foto 15: Lokum yapımı, lokumların kızartılması 1

Foto 16: Lokum yapımı, lokumların kızartılması 2

Foto 17: Lokum yapımı, lokumların kızartılması 3

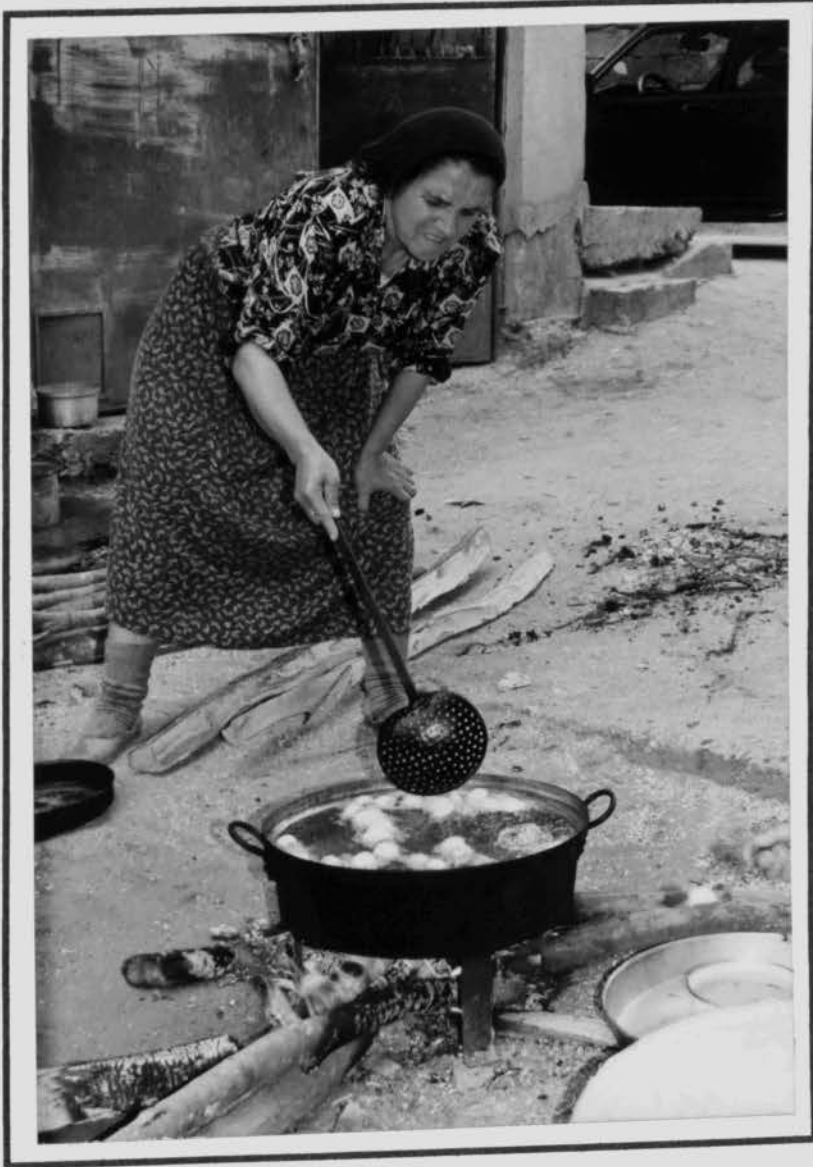

Foto 18: Lokum yapımı, lokumların kızartılması 4

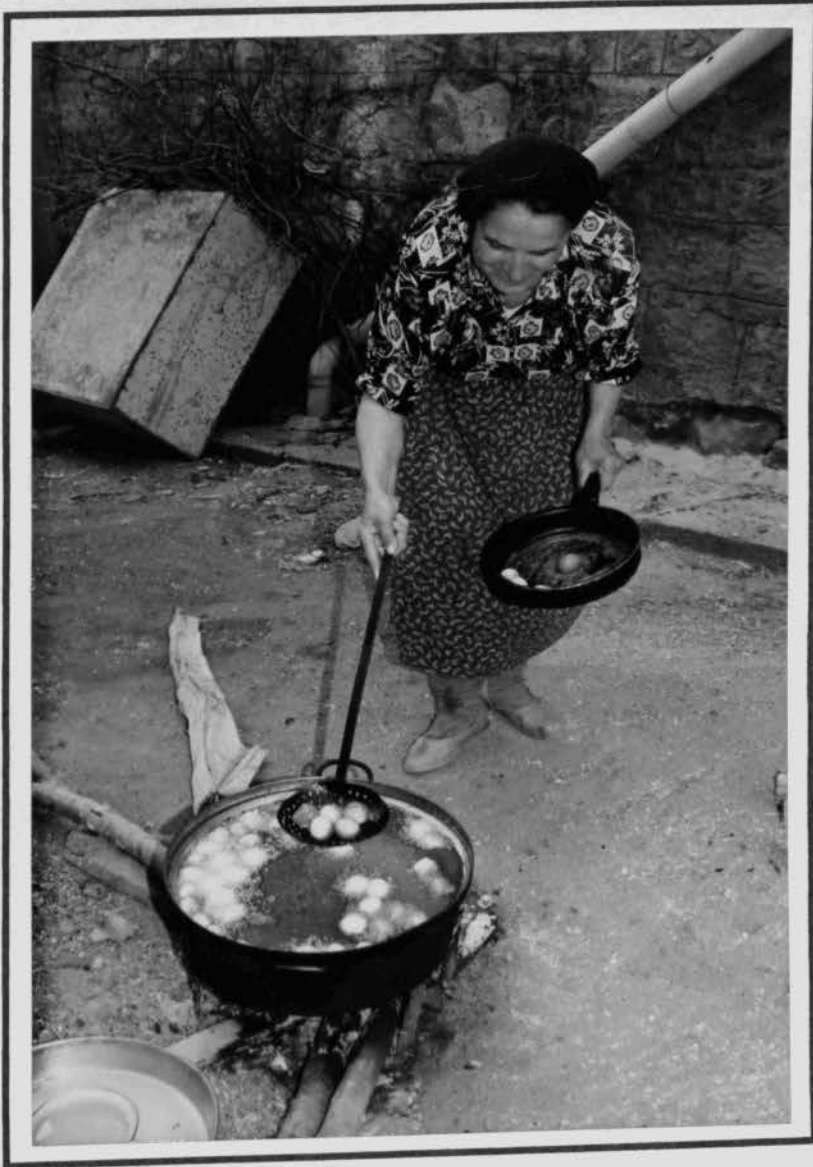

Foto 19: Lokum yapımı, lokumların yağdan çıkarılması 1

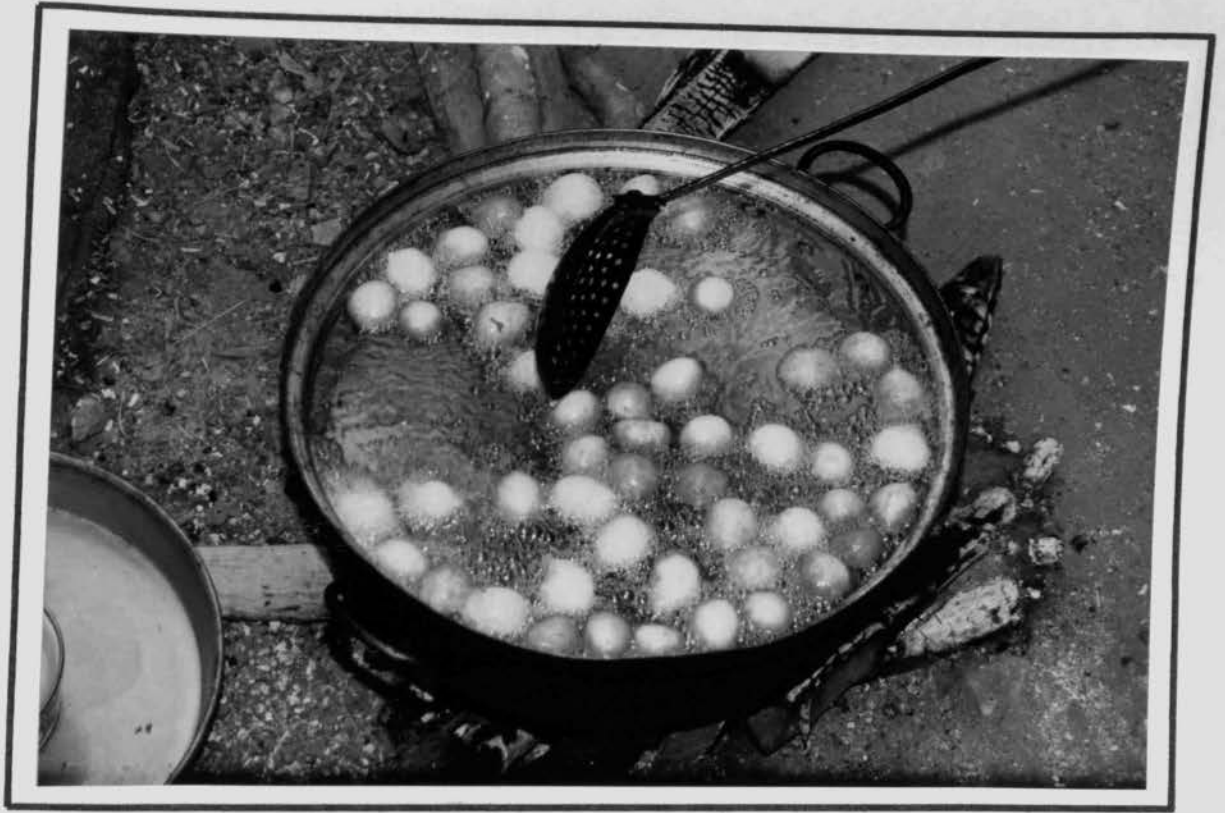

Foto 20: Lokum yapımı, lokumların yağdan çıkarılması 2

Foto 21: Lokum yapımı, lokumların yağdan çıkarılması 3

Foto 22: Lokum yapımı, yağdan çıkarılan lokumların bir kaba aktarılması 1

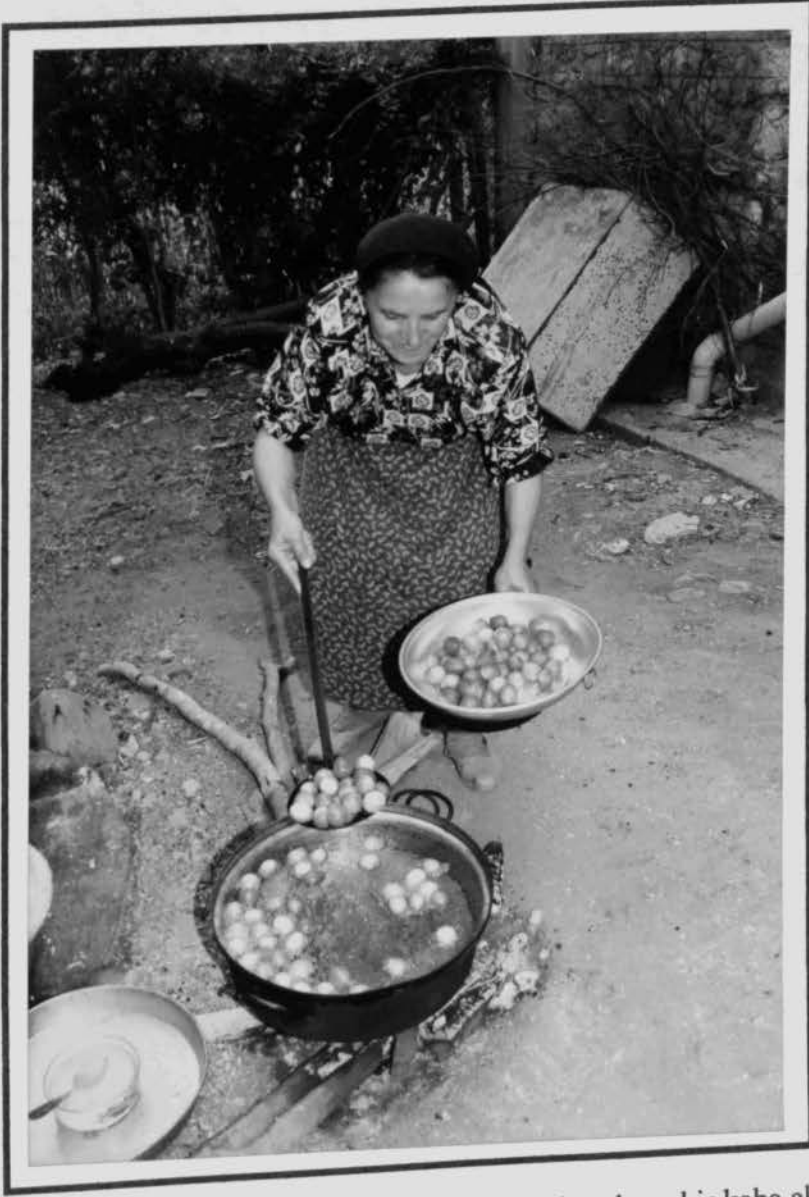

Foto 23: Lokum yapımı, yağdan çıkarılan lokumların bir kaba aktarılması 2

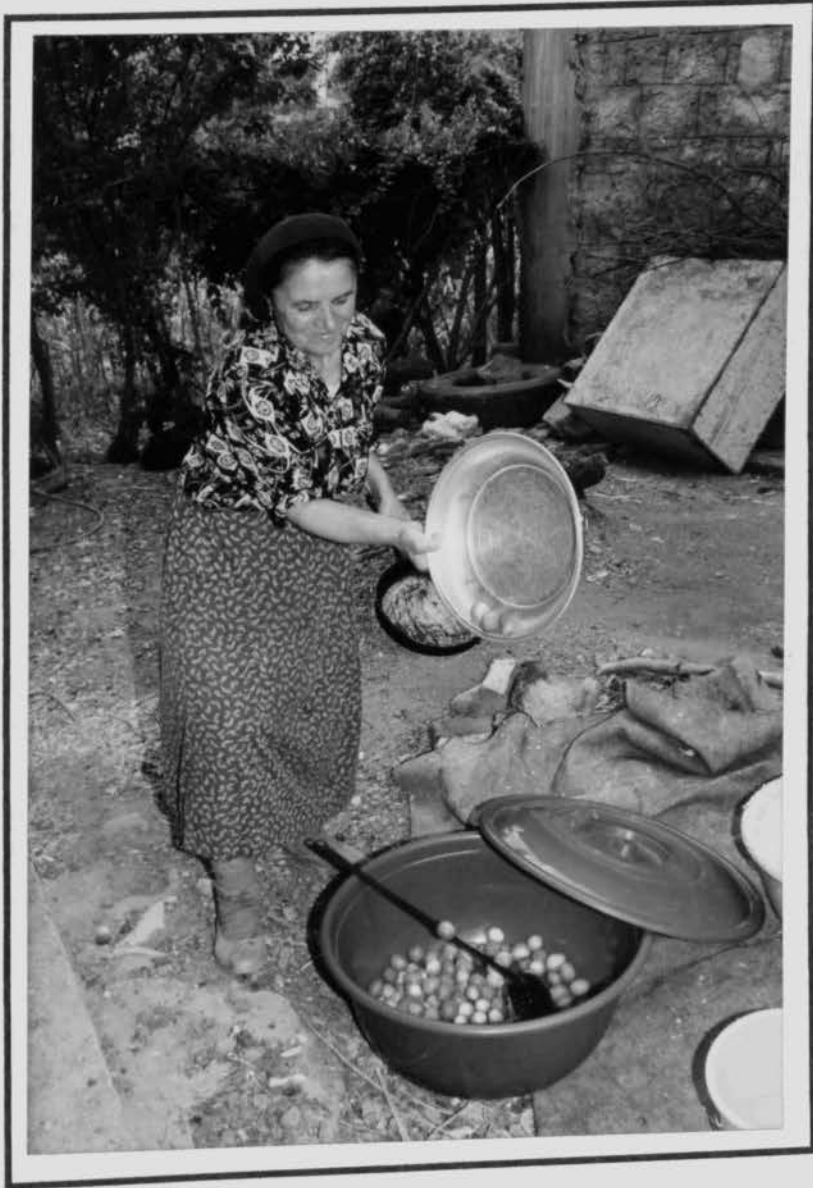

Foto 24: Lokum yapımı, yağdan çıkarılan lokumların bir kaba aktarılması 3

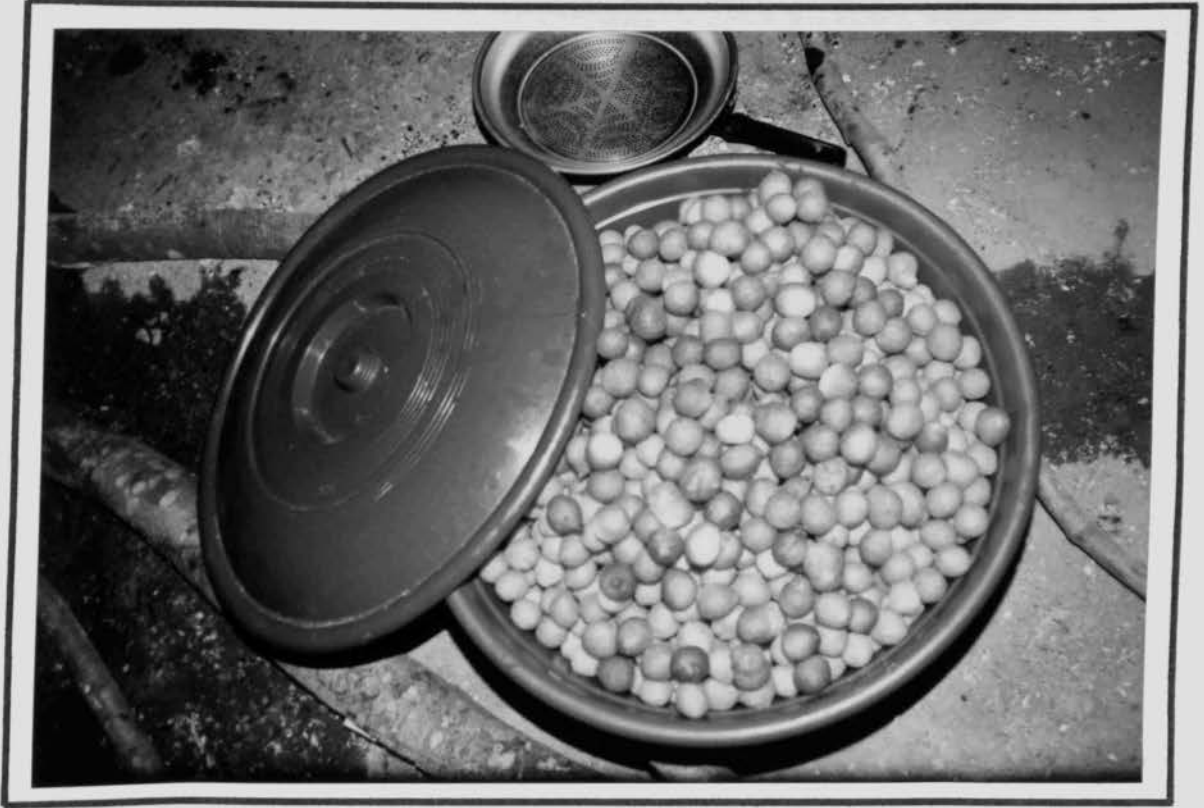

Foto 25: Lokum yapımı, hazır olan lokumlar

19. BÖLÜM

19. BÖLÜM

GENEL DEĞERLENDİRMELER

1. ÖZET

KÖY HAKKINDA GENEL BİLGİ

Mumcuoğlu Köyü; Zonguldak ilinin Devrek ilçesine bağlı, 67 haneli, 242 nüfuslu, Müslüman bir Türk köyüdür. Üç mahalleden oluşan köyün, ilçeye olan uzaklığı 15 km'dir.

Köydeki ortak mallar; her mahallede birer tane bulunan üç cami, bir mezarlık şimdilerde kullanılmayan bir ilkokul ve bir de un değirmenidir. Ticarî üniteler ise, bir bakkal, iki kahvehane ve bir de marangozdur.

Köyde, çekirdek aileye dönüş söz konusudur. Köy nüfusunun tamamına yakını bu köy doğumludur. Köy dışı doğumlu olanlar ise, ya tayin (imam, ormancı vb.) ya da evlilik nedeniyle Mumcuoğlu Köyü'ne gelmiş kişilerdir. Zaten kadınların göçe katılması çoğu zaman eşlerinin yanında yer alma şeklinde olmuştur.

KÖYÜN EKONOMİSİ

Köyün ekonomisi; maden işçiliğinden elde edilen emekli maaşıyla beraber, ufak çaplı tarım ve hayvancılık faaliyetlerine dayalıdır.

Hanelerin tamamına yakınında büyükbaş hayvan ve kümes hayvanı beslenmektedir. Büyükbaş hayvanlardan elde edilen sütün bir kısmı hanenin tüketimine ayrılır; kalan kısmı kooperatife verilir ve karşılında un, kepek gibi şeyler alınır. Ayrıca büyükbaş hayvanların; sayıları arttığında ve bakımlarının zorlaştığı zamanlarda ya da kurban bayramlarında satılması haneye para girdisi sağlar.

Kümes hayvanlarıysa, hanenin gıda ihtiyacını temin etmeye yönelik olarak beslenir ve daha çok yumurtasından yararlanır.

GÖÇ OLGUSU

Eskilerin kömür madeni ocaklarında çalışma imkânı varken, bugünün gençleri, babaları ya da dedeleri kadar şanslı değildir. Gençlerin işsizlik sorunuyla karşı karşıya kalmaları, onları köy dışına göç etmeye mecbur bırakmıştır. Bu durum da köyün nüfusunun daha çok yaşlı nüfus barındırmasını beraberinde getirmiştir. Göçle gelen kültür etkileşimi, köye pek çok alanda yenilik sağlamıştır.

KÖYDE MESKEN ÖZELLİKLERİ

Köydeki evler genellikle iki katlıdır. Bunun yanında Almanci ailelerin köye getirdikleri üç dört katlı apartmanlar da köyde yaygınlaşmaktadır. Eskinin ahşap yapıları, yerini yığma ya da betonarme yapılara bırakmıştır.

Yapı malzemeleri değişse de yapıların kullanım amacı aynıdır. Alt kat; ahır, depo, odunluk, kömürlük olarak kullanılırken; üst katlar hanenin yaşam alanıdır. Zira, yeni yapılarda ahır, samanlık gibi ünitelerin, yapıdan ayrı bir yere, ek ünite olarak, yapıldığı da görülür.

İŞ BÖLÜMÜ: KÖYDE “KADIN” YA DA “ERKEK” OLMAK

Erkekler -ister çalışıyor olsun, ister emekli olsun- haneye para girdisi sağlarken; kadınlar toprakla ve hayvanlarla ilgilenme, ev işleri ve çocukların bakımı, gibi çeşitli işlerle meşgul olurlar. Erkekler de ender olarak hayvanların bağlanması ya da toprakla ilgilenme gibi işlere el atsalar da asıl yoğunluk kadınların üzerindedir. Bu bağlamda, kadınların sabahtan akşama kadar “boş vakit” lüksü yokken; erkeklerin boş vakti çoktur ve bu vakit, çoğunlukla kahvehanede sohbet etmekle, çeşitli oyunlar oynamakla ya da gazete okumakla geçirilir.

KÖYDE EĞİTİM

Görüşme yaptığımız kadınlar arasında kurumsal eğitim almış olanların sayısı son derece azdır. Eğitim almış olanlar da en fazla ilkokul mezunudur. Bugün ise, eğitim konusunda bir iyileşme söz konusudur.

Köyde eğitim seviyesinin yükselmeye başladığı, çocukların mümkün olduğunca okutulmaya çalışıldığı görülür. Üniversite eğitiminin ardından İngilizce öğretmeni ya da matematik öğretmeni olmuş bir iki kişinin köydeki varlığı ailelere olumlu yönde örnek olmuştur.

Köyde herhangi bir eğitim kurumu hizmet vermemektedir. İlköğretim eğitimi komşu köydeki okulda (Müfettişler Köyü) tamamlanırken; lise eğitimine ilçede devam edilmektedir.

EVLİLİK

Genç kızların -okuyorlarsa- eğitimini tamamladıktan sonra; erkeklerinse askerlik görevini yerine getirdikten ya da bir meslek sahibi olduktan sonra evlenmeleri için hiçbir engel yoktur. Düşünerek atılan adımlar, evlilik yaşının geçmişten günümüze gelindikçe yükselir bir seyir izlemesini beraberinde getirmiştir. Eş seçimi konusunda aileler toleranslı davranmakta, bu tercihi çoğunlukla gençlere bırakmaktadır. Evliliğin geçtiği aşamalar ve yerine getirilen âdetlerde değişimin izleri görülür. Yerel kıyafetlerin yerini gelinlikler, köy düğünlerinin yerini salon düğünleri almış; çeyiz serme, duvak gibi olaylar ortadan kalkmaya yüz tutmuştur. Bunun yanında davetiye bastırma, stüdyoda fotoğraf çekirme gibi birçok yenilik de gençlerin hayatına çoktan girmiş, âdeta olmazsa olmazlar arasındaki yerini almıştır.

RİTÜELLER

Bayramlar, düğünler, mevlitler gibi pek çok ritüel köy halkı arasındaki sosyal ilişkileri güçlendirmektedir. Bu tür organizasyonlarda bütün köy bir araya gelir. Kendiliğinden bir kaynaşma, kendiliğinden bir imece ortaya çıkar. Bu günlerin yoruculuğu, yaşattığı güzelliklerin gölgesinde kalır ve hiç hissedilmez.

Bazı ritüeller içinde bulunulan şartlarla paralellik gösterdiğinden terk edilmeye yüz tutmuştur. Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin eskisi kadar yoğun bir şekilde sürdürülmemesi “yağmur duası”na çıkmayı; bayramların soğuk havalara denk gelmeye başlaması, bayramın ikinci günü yapılan “zirat”ı unutturmaya başlamıştır.

DOĞUM

Bundan beş, on yıl önce tarım tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yoğun bir şekilde sürdürüldüğü Mumcuoğlu Köyü’nde, kol gücüne duyulan ihtiyaç paralelinde çocuk sayısını fazla olduğu görülür. Bunun yanında kendi deyimleriyle cahillik, bilinçsizlik de bu durumu koşullamıştır.

Şimdiki düşünceleriyle bir ailenin iki çocuğunun olmasının uygun ve yeterli olduğunu söylemeleri, kadınların geç de olsa konuya yaklaşımlarının değiştiğinin ve bilinçlendiklerinin göstergesidir.

SÜNNET

Mumcuoğlu Köyü’nde erkek çocukların sünnet ettirilmesi, dinî bir gerekliliğin yerine getirilmesi şeklindedir. Dolayısıyla bazı yörelerde görülen şaşalı kutlamalara ya da sünnet düğünlerine bu köyde rastlanmamaktadır.

BESLENME

Mumcuoğlu Köyü’nde, “Beslenme”, çevre koşullarının sunduğu imkânlar ve “vakit ayırabilme” gibi etkenlerle şekillenmiştir. Bu doğrultuda, -özellikle yaz aylarında- vakit yetersizliği, kadınların tencere yemeğiyle uğraşmasına imkân vermemekte; bu durum da köy halkının çoğunlukla aperatif yiyeceklere yönelmesini koşullamaktadır. Zira, hanede kız çocuğun ya da diğer kadınların (gelin, kız torun vb.) bulunması hanede yemek pişirilmesi şansını arttırmaktadır.

SAĞLIK

İnsanların hastalıklara olan yaklaşımı genellikle eğitim seviyesiyle bağdaştırılsa da; ulaşım, ekonomik imkânlar ve alışkanlıkların da bu yöndeki tutumu son derece etkilediği ortadadır.

2. SONUÇ

➤ Mumcuoğlu Köyü göç veren bir köydür. Bu noktada, göçün -“yaş”la ve “cinsiyet”le ilgili olan- seçiciliği devreye girmiştir. Bu paralelde, yaşlılara kıyasla gençlerin; kadınlara kıyasla erkeklerin başı çektiği görülür. Dolayısıyla, gençler köy dışına aktığından, köyde daha çok yaşlı nüfus hâkimdir. Bunun yanında kadınlar da göçe katılır. Zira, kadınların göç hareketinde var olmaları, genellikle eşlerinin yanında yer alma şeklindedir. Bunun dışında, bugünün genç kızları arasında; okumak ya da çalışmak için -kendi başına- köy dışına göç edenlerin varlığı da söz konusudur.

Görüşme yaptığımız hanelerin hemen hemen hepsinde -Zonguldak, İstanbul, ve Almanya başta olmak üzere- göç etmiş birileri vardır. Bu durumu koşullayan neden, işsizlik sorunudur. Köy halkının yarattığı izlenime göre, böyle bir sorun olmasa, göçün önü kesilecek gibi görünmektedir. Görüşme yaptığımız ebeveynlerin, emekli olduktan sonra, çocuklarının mutlaka köye geri döneceğini söylemeleri bu görüşü destekler niteliktedir.

➤ Göçle gelen kültürel değişim, pek çok alanda kendini göstermekte; geleneksellik, modernleşmeyle birlikte sürdürülmektedir. Örneğin; düğünler eskiden vardı, şimdi de var. Zira, bugün köy düğünlerinin yerini salon düğünleri almıştır. Ya da tarhana eskiden de evde yapılırdı, şimdi de evde yapılır. Zira, kuruyan tarhana eskiden elde ufalanırken, şimdilerde bu işlemi mutfak robotunda yapmaya başlayan hanelerin varlığı söz konusudur. Ya da evde yapılan köy ekmeğinin ekmeğe kızartma makinesine girdiğini görmek mümkündür.

Göçle gelen kültür etkileşiminin yanında; ihtiyaçlar, yaşam standartları ve çağa ayak uydurma hareketi de değişime yön veren diğer unsurlardır.

Değişim izleri; mesken, ev eşyaları, giyim tarzı gibi maddî kültür unsurları yanında; manevî kültür unsurları arasında yer alan çeşitli ritüellere de yansımıştır.

➤ Ne olursa olsun, pek çok ritüel, köy halkının sosyal ilişkilerini pekiştirmektedir. Ramazan aylarında düzenlenen mevlitler, birlikte oruç açmalar, kınalar, düğünler, bayramlar köy halkının bir arada ve dayanışma içinde olduğu organizasyonlardır.

➤ Köyde, eğitim seviyesinin yükselmeye başladığı görülür. Bugünün ebeveynleri bu konuya eskiye oranla daha fazla önem vermeye başladığından, okul çağındaki çocuklarını mümkün olduğunca okutmaya gayret ederler. Bu yöndeki iyileşmenin nedenini, ekonomik faaliyetlerin nitelik değiştirmesiyle beraber çocukların kol gücüne duyulan ihtiyacın eski önemini yitirmesine bağlayabiliriz. Bunun yanında okullara ulaşımın kolaylaşması da bir diğer etkidir.

Kısacası;

➤ Mumcuoğlu Köyü; yeniliklere açık, değişmekte ve gelişmekte olan bir köydür.

3. TECRÜBEYLE GELEN ÖNERİLER

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Antropoloji Bölümünün çalışma disiplini paralelinde öğrenciler, saha çalışması deneyimini kazanmak için, alt yapısı üçüncü sınıfta başlayan, dördüncü sınıfın uygulamalı dersi olan “lisans bitirme çalışması uygulaması” dersi kapsamında devam eden ve yıl sonunda bitirme tezi olarak ortaya koyacakları bir çalışma hazırlarlar. Bu bağlamda, edindiğimiz tecrübelerden yola çıkarak hazırladığımız öneriler; bizden sonraki öğrencilerin de yerine getirmesi gereken bir uygulama olan “saha araştırması”na dayalı bir çalışmada ufak tefek tüyolar almaları konusunda kendilerine yardımcı olacaktır.

Her araştırmacı için duyulan ihtiyaçlar farklılık arz edebileceği gibi, gerek çalışmanın gerekse çalışma mekânının beraberinde getirdiği ortak ihtiyaçlardan da bahsetmek mümkündür.

BELGELEME İÇİN GEREKENLER :

- Çekim amacına uygun fotoğraf makinesi ve -mümkünse- kamera.
- Fotoğraf makinesi araç gereçleri: Harici flaş, değişik ISO’lu negatif, istenirse diyapozitif filmler, makinenize uygun pil (mümkünse hepsi yedekli olmalı). Görünmez bir kaza sonucu flaşın kırılması ve kullanılamaz hâle gelmesi edindiğim tecrübeler arasındadır.
- Ajanda, not defteri, içi kalem dolu bir kalemlik, makas, maket bıçağı, silgi, dosya vb. kırtasiye malzemeleri.
- Mülakatları taşıyacağınız sağlam bir çanta.

GIDALANMA İÇİN GEREKENLER :

- Tedbiri elden bırakmak istemeyenler, gıdalanma için; her ortama dayanıklı, bozulmayacak, kolay muhafaza edilebilir, enerji verici, karın doyurucu cinsten gıdaları (konserve, süt, galeta, çikolata vb.) yanlarında götürebilirler.
- Bunun yanında, sahada, özellikle küçük çocuklara, yaşlılara ya da mülakat uyguladığınız kişilere minik şeker ya da çikolatalar ikrâm edebilirsiniz.

TEMİZLİK İÇİN GEREKENLER :

Temizlik için gerekenler; kişisel temizlik için ayrı, ortam temizliğinde ayrı şeyleri gerekmektedir.

- Kişisel temizlik için; diş fırçası, diş macunu, şampuan, saç kremi, sabun, lif, kulak çubuğu, kağıt mendil, kağıt havlu veya peçete (kağıt havlu daha kullanışlı), ıslak mendil, kolonya, tarak, tırnak makası, tırnak törpüsü, cımbız, küçük bir ayna, el kremi, deo stick, deodorant, saçları toplamada taç ya da toka vb. şeyler gerekebilmektedir.
- Uzun zaman geçireceğiniz saha çalışmasında mekân temizliği gerekebilmektedir. Özellikle de mutfak, banyo, tuvalet gibi ortak kullanım alanlarında. Bunun için de; temizlik eldiveni, çamaşırlarınızı elde yıkamak istiyorsanız (ya da mecbursanız) deterjan, ortamı temizlemek için cif veya çamaşır suyu gerekebilir.

SAĞLIK İÇİN GEREKENLER :

- Sağlık güvenceniz varsa, sağlık karneniz.
- İlk yardım kitabı.
- Kronik rahatsızlıklarınız için sürekli kullanmanız gereken ilaçlar.
- Ağrı kesici, ateş düşürücü, antigribal ilaçlar.
- Pamuk, yara bandı, sargı bezi.
- Oksijenli su, tentürdiyot.
- Yanıklara, kesiklere ve böceklere karşı merhem.

GİYİM İÇİN GEREKENLER :

Her araştırmacının kendine has bir giyim tarzı vardır; ancak söz konusu saha olunca, tarzınızı gözden geçirmeniz gerekmektedir. Tarzınıza müdahale etmeniz gerekebilmektedir.

- Tarzı ne olursa olsun, erkek ve kadın araştırmacıların yanlarında bulundurmaları gereken bazı giysiler vardır. Özellikle mevlit, cenaze töreni vb. özel günlerde ya da kına, düğün gibi kutlamalarda gerekebilir. Bu nedenle; erkek araştırmacıların, mümkünse en azından bir adet kumaş ya da keten pantolonlarıyla beraber uzun kollu bir gömlek bulundurmalarında fayda var. Kadın araştırmacıların

ise, uzun etek ya da elbise, uzun kollu dökümlü gömlek ya da bluz, baş örtüsü götürmeleri gerekmektedir.

➤ Ayrıca, banyo ve yüz havlusu, bol yedekli olarak çorap, iç çamaşırı, pijama ya da eşofman takımı, ev içinde giymek için terlik, kolay giyilip çıkarılabilecek, kapalı ayakkabı.

BAŞKA BAŞKA ...

➤ Boş zamanım kalırsa müzik dinlerim diyorsanız yanınıza walkmen ya da discman almanız mümkün; ancak TRT FM ile Yerel radyolardan başka çeken bir şey yok. Zira, kaset veya cd'leriniz için çantanızda yer varsa bu sorunu halledebilirsiniz.

➤ Cep telefonları köylerimizde çekmese de telefonunuzun şarjını almayı unutmayın.

➤ Çalıştığınız sahada kuracağınız dostâne ilişkiler ve tadı damağınızda kalabilecek bazı paylaşımları maddî bir hâle dönüştürmek isteyebilirsiniz. Sizden hatıra kalmasını istediğiniz birkaç küçük hediye alabilirsiniz yanınıza. Bir adet havlu veya bir başörtü olabilir. Eğer çalıştığınız sahayı bayramlarda ziyaret ediyorsanız, bunlar bir kutu çikolataya ya da bir şişe kolonyaya dönüşebilir.

ÇALIŞMA DİSİPLİNİYLE İLGİLİ ÖNERİLER :

- “Kişi yalnızca kendi deneyimi doğrultusunda gördüğünü yorumlayabilir” (Pitchard, 1998:97). Dolayısıyla, araştırmacı; sağlıklı bir çalışma ortaya koymak, yanlış yorumlamalara gitmemek için, sahada kaldığı süreyi mümkün olduğunca uzun tutmalıdır. Bu sayede, içinde çalışılan grup tüm yönleriyle gözlenecek, araştırmacı ayrıntılı bilgi edinme fırsatı yakalayacaktır. Çünkü köy halkı için yaşam biçimi haline gelmiş olan ve günlük yaşamda rutin olarak yaptıkları bazı davranış biçimleri dışarıdan bakıldığında son derece ilginç davranışlar olarak karşımıza çıkabilir. Bu tür ayrıntıları yakalayabilmek de sadece o gruba dahil olunarak, onlar gibi yaşayarak elde edilir. Onlarla yaşamadan ve olaylara bizzat tanık olmadan sadece sorular sorarak bilgi edinme biçimi ise, pek çok eksikliği beraberinde getirir. Çünkü dışarıdan gelen birisi, yalnızca kendi bildiği kadarını karşısındakine sorar ve cevap alır. Oysa ki olayın can alıcı kısmı belki de bilmediği için sormadığı ayrıntıda gizlidir.
- Araştırmacı; çalışmanın amacına uygun hareket etmeli, mümkün olduğunca onlar gibi yaşamalı, onlara orada bulunuş amacını doğru ifade etmelidir. Böylece çalışılan grubun güvenini kazanmak kolaylaşacak, bu da araştırmacının her zaman daha samimi bilgiler elde etmesini beraberinde getirecektir. *
- Araştırmacı; dikkatli gözlemler sonucu köye (çalıştığı gruba) has özellikleri ve köy halkının kullandığı terimleri tespit etmeli, mülâkatlarda yer alan soruları yöneltme şeklini de bu paralelde değiştirmelidir. Sorunu doğru soruluş biçiminin bulunması araştırmayı kolaylaştıracaktır. Bu da, hem mülâkat süresini kısaltacak hem de istenilen cevabı almaya yardımcı olacaktır. Örneğin; biz, araştırmamız sırasında; “resmî nikâhı ne zaman yaptınız?” sorusunu “muamele ne zaman kalktı?” şeklinde değiştirerek yöneltmemizin, çalışma yaptığımız grup içinde, daha anlaşılır olduğunu fark ettik.

* Araştırmamızın ardından köyü ziyaretlerimizde duyduklarımız; “köy halkına uyum sağlamamızın çok hoşlarına gittiği, dolayısıyla tüm köyün bizi çok sevdiği ve her konuda takdirlerini kazandığımız” yönündeydi. Camiye girerken ve mevlitlere katıldığımız zamanlarda başımızı örtmemiz, onlarla sofrada ve aynı kaplardan yemek yememiz, onlarla dolma sarmamız, fasulye ayıklamamız, kimsenin lafını kimseye taşımamamız, onların deyimiyle İstanbullu olmamıza rağmen burnu havada olmayışımız; kısacası içimizden geldiği şekliyle samimi bir yaklaşımda bulunmamız, köy halkından da aynı karşılığı görmemizi beraberinde getirmiştir.

- Başarılı, güvenilir ve tarafsız bir çalışma ortaya koymak içinse; araştırmacı kendi kimliğini, kendi kültür birikimini, kendi yaşam biçimini mümkün olduğunca unutmamalıdır. Unutmamalıdır ki, yanlış yorumlamalara gitmesin.

CALIŞMA SAHASININ İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN ÖNERİLER :

- Gençlere yeni iş sahaları açılmalı, böylece göçün önüne geçilmelidir.
- Köy halkı, tarım aktivitelerinden gelir elde edebilmesi için, teşvik edilmeli; bunun yanında sulama imkânları iyileştirilmelidir.
- Köy halkının dile getirdiği kanalizasyon ve yol sorunu halledilmelidir.

4. SON SÖZ

Çoluğuyla çocuğuyla, kadınıyla erkeğiyle, genciyle yaşlısıyla; sıcakkanlı, güler yüzlü insanlardan oluşur, Mumcuoğlu Köyü (Foto:376,377,378,379,380,381,382,383,384,385). Bu güzel insanlarla tanışmak, kaynaşmak, bir şeyler paylaşmak; kısacası, onlarla “onlar” gibi vakit geçirmek çok güzeldi (Foto:386,387,388,389,390,391,392,393,394,395,396,397,398).

Köy sakinlerinin “Bizim Kızlar” olarak nitelendirerek bağrılarına bastıkları bizler, “Bizim Köy” olarak hayatımıza kattığımız köyün âdeta birer üyesi olduk. Artık bizim de bir köyümüz vardı; adı da “Mumcuoğlu”.

Yaşattığımız tüm güzellikler için sonsuz teşekkürler, MUMCUOĞLU KÖYÜ SAKİNLERİ...

“Güle Güle!” (Foto:399)

5. KAYNAKÇA

- Akgemci, Çelik, Şimşek
2003 **Davranış Bilimlerine Giriş ve Örgütlerde Davranış**, Konya: Adım Matbaacılık ve Ofset.
- Akkayan, Taylan
1979 **Göç ve Değişme**, İstanbul: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Akkayan, Taylan
“Kırsal Türkiye’de Demografik Özellikler”, 2002-2003 öğretim yılı, Kırsal Alan Antropolojisi ders notları.
- Akkayan, Taylan
1979 “Türkiye’de Okur-Yazarlık I”, **Sosyal Antropoloji ve Etnoloji Dergisi**, 3. Sayı, İstanbul: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Aydın, Suavi-Emiroğlu, Kudret
2003 **Antropoloji Sözlüğü**, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Çelikkönmez, Ömür
2000 **Devrek Tarihi**, Ankara: Devrek Ticaret ve Sanayi Odası.
- Duvarger, Maurice
1999 **Sosyal Bilimlere Giriş**, çeviren: Ünsal Oskay, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Emiroğlu, Kudret
2001 **Gündelik Hayatımızın Tarihi**, Ankara: Dost Kitabevi.

- Erdentuğ, Nermin
1970
“Türkiye’nin Karadeniz Bölgesinde Evlenme
Görenekler ve Törenleri”, **Antropoloji**, 5. Sayı,
Ankara.
- Erman, Tahire
1997
“Göçmenin Bakış Açısından Kent/Köy
Kimliği”, **A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi
Dergisi**, 51. Sayı, Ankara.
- Haviland, William
2002
Kültürel Antropoloji, çeviren:Hüsamettin
İnaç, İstanbul: Kaknüs yayınları.
- Kırımlı, Yüksel
1997
**Köyde Sosyal Organizasyon ve Sihri Hıstımlık
İlişkileri**, İstanbul: İ.Ü. Basımevi ve Film
Merkezi.
- Kottak, Conrad Phillip
2001
Antropoloji, Ankara: Ütopya yayınevi.
- Köse, Metin
2002
Bizim Devrek, Devrek: Birlik Yayınları.
- Pritchard, E. Evans
1998
Sosyal Antropoloji, çeviren:Fuat Aydın-İrfan
İnce-Muharrem Kılıç,İstanbul: Birey Yayıncılık.
- Saran, Nephana
1989
Antropoloji, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Tezcan, Mahmut
1998
Türk Kişiliği ve Kültür-Kişilik İlişkileri,
Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

- Tezcan, Mahmut
2000
Türk Ailesi Antropolojisi, Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Wells, Calvin
1994
İnsan ve Dünyası, çeviren: Erzen Onur, İstanbul: Remzi Kitabevi.
-
1997
Devrek Turizm Gazetesi, Özel Sayı:1.
-
1999
Devrek Turizm Gazetesi, Özel Sayı:2
-
2000
İmlâ Kılavuzu, Ankara: Türk Dil Kurumu yayınları.
-
2002-2003
Kırsal Alan Antropolojisi ders notları.
-
Meydan Larousse Büyük Lugat ve Ansiklopedi, Cilt 5
-
1998
Türkçe Sözlük, Ankara: TDK Yayınları.
- 12.02.2005
www.devrek.gov.tr

Kaynak Kişiler:

Alptekin, Satılmış

Cinkılıç, Emine

Çetin, Hasan - Say, Faruk

Mumcuoğlu Köyü, köy sakinlerinden

Mumcuoğlu Köyü, köy sakinlerinden

Devrek, Kadastro Teknikerleri.

6. ÖZ GEÇMİŞ

Esra Günsal, 1980 yılında İstanbul'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamladı.

1999 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü Sosyal Antropoloji Ana Bilim Dalında okumaya hak kazandı. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü'nde bir yıl İngilizce hazırlık eğitimi aldı.

2000-2001 öğretim yılında "Peruk Yapımı" üzerine yazılı görsel belgeleme çalışması yaptı.

2001-2002 öğretim yılında "Nazar İnancı" üzerine yazılı görsel belgeleme çalışması yaptı.

2002-2003 öğretim yılında İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümünde "Yandal Eğitim Programı"na kayıt oldu ve bu programı başarıyla tamamladı.

2003 yılında "Köyümüzde Bayram Var" adlı Görsel Antropolojik bir belge film çekti.

2002-2003 öğretim yılında başladığı Kırsal Alan Antropolojisi üzerine, sahaya dayalı, lisans bitirme tezi olan bu çalışmayı Şubat 2005'te sonuçlandırarak Antropoloji bölümünden mezun oldu.

20. BÖLÜM

“EKLER”

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ ANTROPOLOJİ BÖLÜMÜ SOSYAL ANTROPOLOJİ ANA BİLİM DALI TÜRKİYE GELENEKSEL KÜLTÜR HARİTASI ÇALIŞMASI 2003 F2 (KADIN MÜLAKAT FORMU)

MÜLAKAT KOD NO :.....
MÜLAKATÇI :.....
MÜLAKAT TARİHİ :.....
MÜLAKAT YERİ :.....
TELEFON :.....
MÜLAKAT BAŞLANGIÇ SAATİ :.....
MÜLAKAT BİTİŞ SAATİ :.....

ÇALIŞMA YAPILAN KÖYÜN ADI:.....BAĞLI OLDUĞU İLÇE:.....BAĞLI OLDUĞU İL:.....

1. DEMOGRAFİK YAPI :

1.1 HANE BAŞKANI KİM :.....
1.2 KONUŞULANIN ADI :.....
1.3 HANE NÜFUSU KAÇ KİŞİ :.....

2. KONUŞULANIN ÖZELLİKLERİ

STATÜSÜ	ADI	DOĞUM TARİHİ (Yıl-Ay-Gün)	DOĞUM YERİ (Ülke-İl-İlçe-Köy)	EĞİTİMİ (Mezun-Devam-Terk)	MEDENİ HALİ E B EÖ A () () () ()	İŞİ SEKTÖRÜ
.....

2.1 KONUŞULANIN ANNE - BABASI SAĞ MI: 1- AS BS () 2- AS BÖ () 3- AÖ BS () 4- AÖ BÖ ()

2.2 KONUŞULANIN EBEVEYNİ ÖLÜ İŞE :

	<u>DOĞUM TARİHİ</u>	<u>DOĞUM YERİ</u>	<u>EĞİTİMİ</u>	<u>İŞİ -SEKTÖRÜ</u>	<u>ÖLÜM YAŞI</u>	<u>ÖLÜM YERİ</u>	<u>ÖLÜM NEDENİ</u>	<u>ÖZ-ÜVEY DURUMU</u>	
	(Yaşı)	(Ülke-İl-İlçe-Köy)	(Mezun-Terk)		(Yıl – Yaşı)	(Ülke-İl-İlçe-Köy)		ÖZ	ÜVEY
ANNE	()	()
BABA	()	()

2.3 KONUŞULANIN EBEVEYNİ SAĞ İŞE :

	<u>DOĞUM TARİHİ</u>	<u>DOĞUM YERİ</u>	<u>EĞİTİMİ</u>	<u>MEDENİ HALİ</u>	<u>İŞİ -SEKTÖRÜ</u>	<u>SU ANDA NEREDE OTURUR</u>	<u>ÖZ-ÜVEY DURUMU</u>	
	(Yaşı)	(Ülke-İl-İlçe-Köy)	(M.-D.-T.)	E B E.Ö. A		(Ülke-İl-İlçe-Köy)	ÖZ	ÜVEY
ANNE	() () () ()	()	()
BABA	() () () ()	()	()

2.4 ANNE VE BABASI KONUŞALANLA AYNI EVDE Mİ OTURUR: 1- EVET () 2- HAYIR ()

2.5 HAYIRSA NEREDE OTURUR VE KONUŞULANI ZİYARETE GELİRLER Mİ

	<u>AYNI KÖY</u>	<u>BAŞKA YER</u>	<u>SİZİ ZİY. GELİRLER Mİ</u>		<u>EVETSE NE KADAR SIKLIKLA</u>	<u>HAYIRSA NİÇİN GELMEZ</u>
	()	(Ülke-İl-İlçe-Köy)	EVET	HAYIR		
ANNE	()	()	()
BABA	()	()	()

2.6 KONUŞULAN ANNE VE BABASINI ZİYARET EDER Mİ:

	<u>KONUŞULANI ZİYARETE GİDER Mİ</u>		<u>EVETSE NE KADAR SIKLIKLA</u>	<u>HAYIRSA NİÇİN GİTMEZ</u>
	EVET	HAYIR		
ANNE	()	()
BABA	()	()

2.7 KONUŞULANIN (HAYATTA VE ÖLMÜŞ) KARDEŞİ VAR MI: 1-VAR () 2-YOK ()

VARSA ÖZ-ÜVEY TOPLAM KARDEŞ SAYISI: TOPLAM:.....ERKEK:.....KIZ:.....
HAYATTA OLAN ÖZ KARDEŞ SAYISI: TOPLAM:..... HAYATTA OLAN ÜVEY KARDEŞ SAYISI: TOPLAM:.....
ERKEK:..... ERKEK:.....
KIZ:..... KIZ:.....

2.8 KONUŞULAN ÖZ-ÜVEY KARDEŞLERİYLE GÖRÜŞÜR MÜ: 1-EVET () 2-HAYIR () 3-DİĞER ()

HAYIRSA KAÇIYLA GÖRÜŞMEZ: TOPLAM:.....ERKEK:.....KIZ:.....
HAYIRSA NEDEN GÖRÜŞMEZ:.....
GÖRÜŞTÜĞÜ ÖZ KARDEŞ SAYISI: TOPLAM:..... GÖRÜŞTÜĞÜ ÜVEY KARDEŞ SAYISI: TOPLAM:.....
ERKEK:..... ERKEK:.....
KIZ:..... KIZ:.....

3. EVLİLİK

3.1 KONUŞULANIN MEDENİ DURUMU: 1-EVLİ () 2- BEKAR () 3-EŞİ ÖLMÜŞ () 4- AYRILMIŞ ()

3.2 KONUŞULAN KADININ VE EŞİNİN KAÇINCI EVLİLİKLERİ: 1- E1K1 () 2- E2K1 () 3- E2K2 () 4- E3K1 () 5- E3K2 () 6-DİĞER:.....

	<u>ERKEK</u>	<u>KADIN</u>
3.3 İLK EVLİLİK YAŞI
3.4 İLK EVLİLİK YILI
3.5 SON EVLİLİK YAŞI
3.6 SON EVLİLİK YILI

SON EVLİLİKLE İLGİLİ BİLGİLER:

3.7 NİKAH ŞEKLİ: 1- RESMİ () 2-DİNİ () 3-RESMİ+DİNİ () 4-NİKAH YOK ()

3.8 EŞLERİN RESMİ+DİNİ NİKAHI VARSA HANGİSİ ÖNCE YAPILDI: 1-RESMİ () 2-DİNİ () 3- İKİ NİKAH ARASI SÜRE :(YIL/AY/HAFTA/GÜN)

3.9 EŞLERİN EVLİLİK DURUMU FİİLEN HANGİ AŞAMADAN SONRA BAŞLADI: 1-D.NİKAH () 2-R.NİKAH () 3-DİĞER.....

3.10 EŞ SEÇİMİ NASIL OLDU: 1-ERKEK BEĞENDİ AİLE ONAYLADI () 2-AİLE BEĞENDİ ERKEK ONAYLADI () 3-KENDİLERİ ANLAŞARAK () 4-GÖRÜCÜ ()
5-KAÇMA – KAÇIRMA () 6-DİĞER:

3.10.1 KAÇMA-KAÇIRMA İSE: 1-ANLAŞARAK KAÇTILAR () 2-ERKEK KAÇIRDI () 3-DİĞER :.....

3.10.2 KAÇMA KAÇIRMANIN NEDENİ: 1-AİLE (LER) ONAYLAMADI () 2-KIZ İSTEMEDİ () 3-EKONOMİK NEDENLER () 4-DİĞER:

3.11 SON EVLİLİĞİN GEÇTİĞİ AŞAMALAR : 1- GÖRÜCÜ () 2- SORUŞTURMA () 3-KIZ İSTEME () 4-SÖZ () 5-NİŞAN () 6-ÇEYİZ SERME ()
7-KINA GECESİ () 8-NİKAH () 9-DÜĞÜN () 10-DUVAK () 10-DİĞER.....

3.12 AİLENİZ EŞİNİZ İÇİN SORUŞTURMA YAPTI İSE, KİM YAPTI:.....SORUŞTURMA YAPILMA NEDENİ.....

3.13 EŞİNİZ İLE ARANIZDA AKRABALIK VAR MI: 1-VAR () 2-YOK ()

VARSA KADIN ERKEĞİN NESİ OLUR

ANNE TARAFI ()

BABA TARAFI ()

3.14 NİŞANDA VE DÜĞÜNDE TÖREN YAPILDI MI:

	<u>TÖREN</u>		<u>TÖREN YAPILDI İSE</u>		<u>DAVET YAPILDI İSE NASIL YAPILDI</u>				<u>OKU DAĞITILDI MI</u>		<u>NE DAĞITILDI</u>
	YAPILDI	YAPILMADI	DAVET YAPILDI	D.YAPILMADI	HOPARLÖR İLE	OKUYUCU TUFULDU	DAVETİYE BASTIRILDI	DİĞER	EVET	HAYIR	
NİŞAN	()	()	()	()	()	()	()	()	()
DÜĞÜN	()	()	()	()	()	()	()	()	()

3.15 NİŞAN YAPILDI İSE:

<u>NEREDE YAPILDI</u>	<u>MEKAN OLARAK NERERE YAPILDI</u>					<u>MİSAFİRLERE NE İKRAM EDİLDİ</u>					
(Ülke-İl-İlçe-Köy)	EV	BAHÇE	D.SALONU	KÖY KONAĞI	DİĞER	İKRAM YOK	YEMEK	PASTA	ALKOLLÜ İÇKİ	MEŞRUBAT	DİĞER
.....	()	()	()	()	()	()	()	()	()

3.16 DÜĞÜN YAPILDIYSA :

<u>NEREDE YAPILDI</u>	<u>MEKAN OLARAK NERERE YAPILDI</u>					<u>MİSAFİRLERE NE İKRAM EDİLDİ</u>					
(Ülke-İl-İlçe-Köy)	EV	BAHÇE	D.SALONU	KÖY KONAĞI	DİĞER	İKRAM YOK	YEMEK	PASTA	ALKOLLÜ İÇKİ	MEŞRUBAT	DİĞER
.....	()	()	()	()	()	()	()	()	()

3.17 KONUŞULAN VE EŞİ TÖRENLER SIRASINDA YEREL KIYAFETLER GİYDİ Mİ: 1-KONUŞULAN GİYDİ () 2- EŞİ GİYDİ () 3-DİĞER

EVETSE ;	<u>KONUŞULAN</u>	<u>EŞİ</u>	<u>KONUŞULAN</u>	<u>EŞİ</u>
SÖZ ()	DÜĞÜN ()
NİŞAN ()	D.NİKAH ()
KINA ()	R.NİKAH ()

3.18 KONUŞULAN EVLENİRKEN BEYAZ GELİNLİK GİYDİ Mİ: 1-EVET () 2-HAYIR () 3-DİĞER:.....

3.19 EVLİLİK AŞAMASINDA TARAFLAR BİRBİRLERİNE HEDİYE (BOHÇA) VERDİ Mİ : 1-EVET () 2-HAYIR () 3-DİĞER:.....

3.20 VERİLDİ İSE HANGİ AŞAMALARDA KİM KİME VERDİ :

	<u>VERİLDİ</u>	<u>VERİLMEDİ</u>	<u>ERKEK TARAFI</u>	<u>KIZ TARAFINA</u>	<u>KIZ TARAFI</u>	<u>ERK.TARAFINA</u>
KIZ İSTEME	()	()	()	()	()	()
NİKAH	()	()	()	()	()	()
KINA	()	()	()	()	()	()
DÜĞÜN	()	()	()	()	()	()
DUVAK	()	()	()	()	()	()
DİĞER

3.21 EVLİLİK AŞAMASINDA FOTOĞRAF / VİDEO ÇEKİMİ YAPILDI MI : 1- EVET () 2- HAYIR ()

YAPILDIYSA HANGİ AŞAMALARDA YAPILDI

	<u>FOTOĞRAF</u>	<u>VIDEO</u>
KIZ İSTEME	()	()
KINA	()	()
DUVAK	()	()
KIZ İSTEME	()	()
NİKAH	()	()
KINA	()	()
DÜĞÜN	()	()
DUVAK	()	()
DİĞER

3.22 EVLİLİK AŞAMASINDA TAKI TAKILDI MI : 1-EVET () 2-HAYIR () 3-DİĞER:.....

	<u>TAKI</u>		<u>KİME TAKILDI</u>		<u>NE TAKILDI</u>			<u>PARA</u>		<u>PARA TAKILDIYSA</u>	
	VAR	YOK	KIZA	ERKEĞE	ALTIN	BİLEZİK	DİĞER	VAR	YOK	TL	DÖVİZ
KIZ İSTEME	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
SÖZ	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
NİŞAN	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
KINA GECESİ	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
NİKAH	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
DÜĞÜN	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
DUVAK	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
DİĞER.....											

2.13 KONUŞULAN EVLENDİKTEN SONRA NEREYE YERLEŞTİ: 1-ERKEK BABASININ EVİ () 2-KADIN BABASININ EVİ () 3-AYRI EV () 4-DİĞER.....

2.14 KONUŞULAN EVLENDİKTEN SONRA İLK YERLEŞME YERİNDE DEĞİŞİKLİK OLDU MU: 1-EVET () 2-HAYIR ()

EVETSE; 1-ERKEĞİN BABASININ EVİNDEN AYRI EVE () 2-KIZIN BABASININ EVİNDEN AYRI EVE () 3-AYRI EVDEN ERKEĞİN BABASININ EVİNE ()

4-AYRI EVDEN KADININ BABASININ EVİNE () 5-DİĞER:.....

OLDUYSA DEĞİŞİKLİĞİN NEDENİ:.....

4.GÖÇ :

4.1 KONUŞULANIN DOĞUM YERİ İLE MEMLEKETİ AYNI MI : 1-AYNI () 2-FARKLI () 3-DİĞER:.....FARKLIYSA:.....

4.2 KONUŞULAN MEMLEKET OLARAK NEREYİ KABUL EDER:.....NEDEN:.....

4.3 KONUŞULANIN BABASININ MEMLEKETİ :

4.4 KONUŞULANIN ANNESİNİN MEMLEKETİ :

4.5 KONUŞULAN ÇALIŞMA YAPILAN KÖY DIŞI DOĞUMLU İŞE ; BU KÖYE İLK KEZ (YERLEŞMEK AMACI İLE) :

KAÇ YAŞINDA – YILINDA

KİMİNLE - KİMLERLE

NEREDEN GELDİ (Ülke-İl/İlçe-Köy)

NEDEN GELDİ

.....

.....

.....

.....

5. DOĞUM :

5.1 KONUŞULAN HIÇ GEBE KALDI MI : 1-EVET () 2-HAYIR ()

5.2 EVETSE EVLENDİKTEN NE KADAR SÜRE SONRA GEBE KALDI :

5.3 İLK GEBELİĞİN SONUCU : 1-CANLI DOĞUM () 2-DÜŞÜK () 3-ÖLÜ DOĞ. () 4-KÜRTAJ () 5-GEBELİK HALEN SÜRER () 6-DİĞER

5.4 KONUŞULAN TOPLAM KAÇ KEZ GEBE KALDI :

5.5 K. BİR DEN FAZLA KEZ GEBE KALDI İSE; SON GEBELİĞİN SONUCU : 1-CANLI DOĞUM () 2-DÜŞÜK () 3-ÖLÜ DOĞ. () 4-KÜRTAJ ()

5-GEBELİK HALEN SÜRER () 6-DİĞER

5.6 KONUŞULAN HIÇ KÜRTAJ YAPTIRDI MI : 1-EVET () 2-HAYIR () 3-EVETSE KAÇ KEZ.....

5.7 KONUŞULAN HIÇ DÜŞÜK YAPTI MI : 1-EVET () 2-HAYIR () 3-EVETSE KAÇ KEZ.....

5.8 KONUŞULAN HIÇ ÖLÜ DOĞUM YAPTI MI : 1-EVET () 2-HAYIR () 3-EVETSE KAÇ KEZ.....

5.9 KONUŞULAN İKİZ, ÜÇÜZ YA DA DAHA FAZLA DOĞUM YAPTI MI : 1-EVET () 2-HAYIR ()

EVEYSE BİR DOĞUMDA DOĞAN ÇOCUK SAYISI.....KAÇINCI GEBELİK.....

5.10 KONUŞULAN HIÇ CANLI DOĞUM YAPTI MI: 1-EVET () 2-HAYIR () EVETSE KAÇ KEZ

5.11 CANLI DOĞUM YAPTI İSE ; TOPLAM ÇOCUK SAYISIERKEK ÇOCUK SAYISI.....KIZ ÇOCUK SAYISI.....

5.12 İLK VE SON CANLI DOĞUMLARLA İLGİLİ BİLGİLER :

	<u>GEBE YAŞI</u>	<u>GEBE YILI</u>	<u>HAMİLELİKTE DOKTORA GİDİLDİ Mİ</u>	
			EVET	HAYIR
İLK DOĞUM	()	()
SON DOĞUM	()	()

5.13 İLK VE SON CANLI DOĞUMLAR NEREDE YAPILDI :

	<u>DOĞUM NEDERE YAPILDI</u>					<u>DOĞ. KİM YAPTIRDI</u>				
	EV	SAĞ.OC.	SAĞ.EVİ	ÖZ.HAST.	DEV. HAST.	DİĞER	DOK.	DİP.EBE	DİP.SIZ EBE	DİĞER
İLK DOĞUM	()	()	()	()	()	()	()	()
SON DOĞUM	()	()	()	()	()	()	()	()

5.14 İLK VE SON ÇOCUKLA İLGİLİ BİLGİLER:

	<u>ÇOCUĞUN CİNSİYETİ</u>		<u>CANLI DOĞAN ÇOCUK ŞU ANDA HAYATTA MI</u>		
	ERKEK	KIZ	EVET	HAYIR	DİĞER
İLK ÇOCUK	()	()	()	()
SON ÇOCUK	()	()	()	()

5.15 ÖLEN ÇOCUK VARSA:

	<u>ÖLEN Ç. CİNSİYETİ</u>	<u>ÖLÜM YAŞI (YAŞI)</u>	<u>ÖLÜM NEDENİ</u>
1. ÇOCUK	() ERKEK () KIZ
2. ÇOCUK	() ERKEK () KIZ
3. ÇOCUK	() ERKEK () KIZ

5.16 ŞU ANDA SÜREN GEBELİĞİNİZ VAR MI : 1-VAR () 2-YOK ()

5.17 KONUŞULAN AİLE PLANLAMASI UYGULUYOR MU : (BU SORU İÇİN 49 YAŞ SINIRDIR) 1-EVET () 2- HAYIR ()

5.18 KONUŞULANIN ENGELLİ ÇOCUĞU VAR MI : 1-VAR () 2-YOK ()

5.19 KONUŞULANIN ENGELLİ ÇOCUĞU VAR İSE SAYISI :

<u>KACINCI ÇOCUK</u>	<u>CİNSİYETİ</u>		<u>ENGELLİLİĞİN OLUŞU VE TÜRÜ</u>			
	ERKEK	KIZ	DOĞUŞTAN	SONRADAN	BEDENSEL ENGEL	ZİHİNSEL ENGEL
.....	()	()	()	()	()	()
.....	()	()	()	()	()	()

5.20 KONUŞULAN İLK VE SON ÇOCUĞUNU KUNDAKLADI MI, SÜT VERDİ Mİ :

	<u>KUNDAKLADI MI</u>			<u>NE KADAR KUNDAKLADI</u>	<u>SÜT VERDİ Mİ</u>			<u>VERDİYSE NE KADAR SÜRE VERDİ</u>
	EVET	HAYIR	DİĞER	(Yıl/Ay/Gün)	EVET	HAYIR	DİĞER	(Yıl/Ay/Gün)
İLK ÇOCUK	()	()	()	()
SON ÇOCUK	()	()	()	()

5.21 ÇOCUKLARIN ADININ NE OLACAĞINI KİM BELİRLERDİ :

	<u>KON.KENDİSİ</u>	<u>KEN.EŞİ</u>	<u>KON.EŞİNİN BABASI</u>	<u>KON.EŞİNİN ANNESİ</u>	<u>KONUŞULANIN BABASI</u>	<u>KON.ANNESİ</u>	<u>DİĞER</u>
İLK ÇOCUK	()	()	()	()	()	()
SON ÇOCUK	()	()	()	()	()	()

5.22 ÇOCUKLARIN ADLARININ NEYE GÖRE BELİRLENDİĞİ :

	<u>ÖZEL BİR NEDENİ YOK</u>	<u>DİNİ KİTABA GÖRE</u>	<u>AİLE BÜYÜKLERİNİN ADINA GÖRE</u>	<u>DİĞER</u>
İLK ÇOCUK	()	()	()
SON ÇOCUK	()	()	()

5.23 DOĞUMDAN SONRA (LOĞUSALIĞINIZ SÜRESİNCE) ŞİZE YARDIM EDEN OLDU MU:

	<u>OLDU</u>	<u>OLMADI</u>	<u>OLDUYSA KİM/KİMLER</u>	<u>NE YARDIMI YAPILDI</u>
İLK ÇOCUK	()	()
SON ÇOCUK	()	()

5.24 KONUŞULANIN İLK VE SON ÇOCUĞUNUN YATAK VE DİĞER EŞYALARINI KİM YAPTI :

	<u>KIZ TARAFI</u>	<u>ERKEK TARAFI</u>	<u>ERK+KIZ TARAFI</u>	<u>KENDİLERİ</u>	<u>DİĞER</u>
İLK ÇOCUK	()	()	()	()
SON ÇOCUK	()	()	()	()

6. SÜNNET

6.1 KONUŞULANIN SÜNNET OLAN ÇOCUĞU VAR MI : 1-VAR () 2-YOK () 3-KON.TÜM.ÇOC.KIZ. () 4-DİĞER.....

6.2 VARSA KAÇ TANE :

6.3 SÜNNET OLAN ÇOCUKLAR;

	<u>SÜNNETE KİM KARAR VERDİ</u>			<u>SÜNNET YAŞI</u>	<u>SÜNNETİ YALNIZ MI OLDU</u>		<u>HAYIRSA KİMİNLE OLDU</u>		<u>TOP.KAÇ ÇOC. SÜNNET OLDU</u>
	<u>ANNE</u>	<u>BABA</u>	<u>DİĞER</u>	(Gün/Ay/Yıl)	<u>EVET</u>	<u>HAYIR</u>	<u>KARDEŞİYLE</u>	<u>BAŞ.ÇOC.İLE</u>	
İLK.SÜN.OLAN Ç.	()	()	()	()	()	()
SON SÜN.OLAN Ç.	()	()	()	()	()	()

6.4 SÜNNETİN NEREDE OLDUĞU :

	<u>SÜNNET NEREDE OLDU</u>						<u>KİM TARAFINDAN YAPILDI</u>		
	<u>EV</u>	<u>SAĞ.OC.</u>	<u>SAĞ.EV</u>	<u>ÖZ.HST.</u>	<u>DEV.HST.</u>	<u>DİĞER</u>	<u>DİP.SÜN.</u>	<u>DİP.SİZ SÜNNETÇİ</u>	<u>DİĞER</u>
İLK.SÜN.OLAN.ÇOC.	()	()	()	()	()	()	()
SON SÜN.OLAN ÇOC.	()	()	()	()	()	()	()

6.5 SÜNNETTE ÇOCUĞA KIYAFET ALINDI MI :

	<u>EVET</u>	<u>HAYIR</u>
İLK SÜN. OLAN ÇOC.	()	()
SON SÜN. OLAN ÇOC.	()	()

6.6 SON ÇOCUĞA KIYAFET ALINMADIYSA ÖNCE SÜNNET OLAN ÇOCUĞUN KIYAFETLERİ KULLANILDI MI: 1-KULLANILDI () 2-KULLANILMADI ()

6.7 SÜNNETTE ÇOCUĞA ALINAN KİYAFETLER;

	<u>İLK ÇOCUK</u>		<u>SON ÇOCUK</u>	
	ALINDI	ALINMADI	ALINDI	ALINMADI
ŞAPKA	()	()	()	()
PELERİN	()	()	()	()
GÖMLEK	()	()	()	()
CEKET	()	()	()	()
PANTOLON	()	()	()	()
AYAKKABI	()	()	()	()
TERLİK	()	()	()	()
UZUN GÖM.	()	()	()	()
MAŞALLAH	()	()	()	()
ASA	()	()	()	()
DİĞER

6.8 SÜNNETTE YAPILAN AŞAMALAR :

	<u>İLK ÇOCUK</u>	<u>SON ÇOCUK</u>
HİÇBİR AŞAMA YAPILMADI	()	()
YATAK SÜSLENDİ	()	()
SÜNNET KINASI	()	()
ÇOCUK GEZDİRİLDİ (ALAY)	()	()
DÜĞÜN YAPILDI	()	()
MEVLÛT OKUTULDU	()	()
DİĞER.....	()	()

6.9 DÜĞÜNDE VE MEVLÛTTE TÖREN YAPILDI MI :

	<u>TÖREN</u>		<u>TÖREN YAPILDI İSE</u>		<u>DAVET YAPILDI İSE NASIL YAPILDI</u>				<u>OKU DAĞITILDI MI</u>		<u>NE DAĞITILDI</u>
	YAPILDI	YAPILMADI	DAVET YAPILDI	D.YAPILMADI	HOPARLÖR İLE	OKUYUCU TUTULDU	DAVETİYE BASTIRILDI	DİĞER	EVET	HAYIR	
<u>DÜĞÜN</u>											
İLK ÇOC.	()	()	()	()	()	()	()	()	()
SON ÇOC.	()	()	()	()	()	()	()	()	()
<u>MEVLÛT</u>											
İLK ÇOC.	()	()	()	()	()	()	()	()	()
SON ÇOC.	()	()	()	()	()	()	()	()	()

6.10 DÜĞÜN YAPILDI İSE:

	<u>NEREDE YAPILDI</u>	<u>MEKAN OLARAK NERERE YAPILDI</u>					<u>MİSAFİRLERE NE İKRAM EDİLDİ</u>						
	(Ülke-İl-İlçe-Köy)	EV	BAHÇE	D.SALONU	KÖY	KONAĞI	DİĞER	İKRAM YOK	YEMEK	PASTA	ALKOLLÜ	İÇKİ	MEŞRUBAT
İLK ÇOC.....		()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
SON ÇOC.....		()	()	()	()	()	()	()	()	()	()

6.11 MEVLÛT YAPILDIYSA :

	<u>NEREDE YAPILDI</u>	<u>MEKAN OLARAK NERERE YAPILDI</u>					<u>MİSAFİRLERE NE İKRAM EDİLDİ</u>					
	(Ülke-İl-İlçe-Köy)	EV	BAHÇE	D.SALONU	KÖY	KONAĞI	DİĞER	İKRAM YOK	YEMEK	PASTA	MEŞRUBAT	DİĞER
İLK ÇOC.....		()	()	()	()	()	()	()	()	()
SON ÇOC.....		()	()	()	()	()	()	()	()	()

6.12 SÜNNETTE TAKI –PARA TAKILDI MI : 1-EVET () 2-HAYIR () 3-DİĞER

EVETSE;

	EVET	HAYIR	PARA	PARANIN CİNSİ				
				DÖVİZ	TL	ALTIN	SAAT	DİĞER
İLK ÇOCUK	()	()	()	()	()	()	()
SON ÇOCUK	()	()	()	()	()	()	()

6.13 SÜNNETTE FOTOĞRAF ÇEKİLDİ Mİ:

	EVET	HAYIR	DİĞER
İLK ÇOCUK:	()	()
SON ÇOCUK:	()	()

6.15 SÜNNETTE VİDEO ÇEKİLDİ Mİ:

	EVET	HAYIR	DİĞER
İLK ÇOCUK:	()	()
SON ÇOCUK:	()	()

7. BESLENME

7.1 GÜNDE KAÇ ÖĞÜN YEMEK YENİR :

	KAHVARTI	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	DİĞER
YAZ	()	()	()	()
KIŞ	()	()	()	()

7.2 KAHVALTIDA NE YENİR, NE İÇİLİR :

	ÇAY	SÜT	ÇORBA	KIZARTMA	SALATA	YAĞ	PEYNİR	ZEYTİN	BAL-REÇEL	YUMURTA	SUCUK-SALAM VS.	KAYMAK	TAHİN-PEKMEZ	DİĞER
YAZ	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
KIŞ	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()

7.3 AKŞAMDAN KALAN YEMEKLER KAHVALTIDA YENİR Mİ : 1-EVET () 2-HAYIR () 3-DİĞER

7.4 YEMEKLER GENELDE NEREDE YENİR : 1- YER SOFRASINDA () 2- MASADA () 3-YER SOF+MASA () 4-DİĞER

7.5 KONUŞULAN EKMEĞİNİ NEREDEN TEMİN EDER:

	KENDİ YAPAR	SATIN ALIR	DİĞER
YAZ	()	()
KIŞ	()	()

7.6 SATIN ALIYORSA : HAFTALIK KAÇ TANE EKMEK ALIR ALDIĞI EKMEK TÜRÜ NEREDEN ALIR NEDEN SATIN ALIR
YAZ
KIŞ

7.7 KENDİ YAPARSA: HAFTADA KAÇ TANE YAPILIR YAPTIĞI EKMEK TÜRÜ EKMEĞİ KİM YAPAR NEDEN EVDE EKMEK YAPILIR
YAZ
KIŞ

7.8 EVDE TÜKETİLEN ET TÜRLERİ : 1-KIRMIZI ET () 2-BEYAZ ET () 3-SU ÜRÜNÜ () 4-SAKATAT () 5- AV ETİ () 6-DİĞER

7.9 EVDE TÜKETİLEN AYLIK ET MİKTARI: KIRMIZI ET MİKTARI (KG):.....BEYAZ ET MİKTARI (KG):.....S.ÜRÜNÜ MİKTARI (KG):.....
SAKATAT MİKTARI (KG) AV ETİ MİKTARI (KG).....

7.10 TÜKETİLEN ET NASIL TEMİN EDİLİR

	<u>KIRMIZI ET</u>	<u>BEYAZ ET</u>	<u>S.ÜRÜNLERİ</u>	<u>SAKATAT</u>	<u>AV ETİ</u>
1) SATIN ALINIR	()	()	()	()	()
2) KEN. HAYVANINDAN	()	()	()	()	()
3) AVLANMA	()	()	()	()	()
4) DİĞER.....	()	()	()	()	()

7.11 ET NEREDEN TEMİN EDİLİR : 1-KÖY KASABINDAN () 2-İLÇEDEN () 3-İLDEN () 4-AVLANMA () 5-DİĞER

7.12 AV ETİ YENİYORSA : 1-TAVŞAN ETİ () 2-GEYİK ETİ () 3-KEKLİK ETİ () 4-ÖRDEK ETİ () 5-DİĞER.....

7.13 EVDE GIDA MADDESİ YAPILIR MI : 1-EVET () 2-HAYIR ()

7.14 YAPILIRSA NE TÜR GIDA MADDELERİ YAPILIR : 1-TARHANA () 2-ERİŞTE-MAKARNA-KUS KUS () 3- SALÇA () 4-TURŞU () 5-KONSERVE ()
6-PEKMEZ () 7-REÇEL () 8-YAĞ () 9-PEYNİR VE ÇEŞİTLERİ () 10-YOĞURT () 11-KAYMAK ()
12-KAVURMA () 13-KURUTULMUŞ SEBZE () 14-DİĞER.....

7.15 YEMEKLERDE KULLANILAN YAĞIN TÜRÜ : 1-SIVI YAĞ () 2-KATI YAĞ () 3-DİĞER.....

7.16 KATI YAĞ TÜKETİLİRSE TÜRÜ: 1-MARGARİN () 2-TEREYAĞ () 3-KUYRUK YAĞI () 4-DİĞER.....

7.17 SIVI YAĞ TÜKETİLİRSE TÜRÜ : 1-ZEYTİNYAĞ () 2-AYÇİÇEK () 3-MISIRÖZÜ () 4-SOYA YAĞI () 5- FINDIK YAĞI () 6-DİĞER

8. SAĞLIK TEMİZLİK

8.1 SON BİR AYDA HANEDE HASTALANAN OLDU MU : 1-VAR () 2-YOK () 3-DİĞER.....

8.2 HASTALANDIĞINDA NE YAPILDI (8.1 SORUNUNUN CEVABI EVET İSE BİLGİ ALINACAKTIR)

NE YAPILDI

<u>STATÜ</u>	<u>HASTALIK NE İDİ</u>	<u>DOKTORA GİDİLDİ</u>	<u>EVDE TED. YAP.</u>	<u>EVDE TED.YAP.İSE NE YAP.</u>	<u>KİM YAPTI</u>
.....	()	()
.....	()	()
.....	()	()

8.3 EVDEKİ BULAŞIKLARI

<u>KİM YIKAR</u>	<u>NASIL YIKANIR</u>		<u>NASIL YIKANIR</u>		<u>NE KULLANILIR</u>			<u>NEREDE YIKANIR</u>					
	<u>STATÜSÜ</u>	<u>EL İLE</u>	<u>MAK. İLE</u>	<u>SICAK SU</u>	<u>SOĞUK SU</u>	<u>SABUN</u>	<u>DETERJAN</u>	<u>DİĞER</u>	<u>EVİN İÇİ</u>		<u>EVİN DIŞI</u>		
									<u>MUTFAK ODA</u>	<u>DİĞER</u>	<u>TUL.ÇEŞ. BAŞI</u>	<u>KAPI ÖNÜ</u>	<u>DİĞER</u>
YAZIN.....	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()
KIŞIN.....	()	()	()	()	()	()	()	()	()	()

8.4 MUTFAKTA KULLANILAN KAPLARIN CİNSİ : 1-BAKIR () 2-ALÜMİNYUM () 3-ÇİNKO () 4-ÇELİK () 5-TEFLON () 6-CAM-PORSELEN () 7-EMAYE ()
8-PLASTİK () 9-MELAMİN () 10-DİĞER:.....

8.5 EVİN GENEL TEMİZLİĞİNİ KİM YAPAR

<u>STATÜ</u>	<u>NE SIKLIKTA</u>			<u>KULLANILAN TEM.MADDE</u>			<u>NE İLE TEMİZLENİR</u>		
	<u>HAF.BİR</u>	<u>ONBEŞTEBİR</u>	<u>DİĞER</u>	<u>SABUN</u>	<u>DETERJAN</u>	<u>DİĞER</u>	<u>ELK. SÜP.</u>	<u>SÜPÜRGE</u>	<u>DİĞER</u>
YAZIN.....	()	()	()	()	()	()
KIŞIN.....	()	()	()	()	()	()

8.6 EVDEKİ ÇAMAŞIRLARI

KİM YIKAR STATÜSÜ	NEREDE YIKANIR						NASIL			NE SIKLIKTA YIKAR
	EVİN İÇİ			EVİN DIŞI			ELDE	MAKİNE İLE	DİĞER	
	BANYO	ODA	DİĞER	TUL.ÇEŞ.BAŞI	KAPI ÖNÜ	ÇAMAŞIR H.	DİĞER			
YAZIN.....	()	()	()	()	()	()	()	()
KIŞIN.....	()	()	()	()	()	()	()	()

8.7 KONUŞULAN ÇAMAŞIRLARINDA NE KULLANIR : 1-SABUN () 2-DETERJAN () 3-ÇAMAŞIR SUYU () 4-ÇAMAŞIR YUMUŞATICISI () 5-ÇİVİT () 6-KİL ()

7-KÜL () 8-ÇAM SODASI () 9-DİĞER

8.8 KONUŞULAN ÇAMAŞIRLARINI KAYNATIR MI : 1-EVET () 2-HAYIR () EVETSE NELERİ : İÇ GİY. () DIŞ GİY. () EV EŞYASI () DİĞER

8.9 KONUŞULAN ÇAMAŞIRLARINI ÜTÜLER Mİ : 1-EVET () 2-HAYIR () EVETSE NELERİ : İÇ GİY. () DIŞ GİY. () EV EŞYASI () DİĞER

9.EKONOMİ

9.1 EVLENMEDEN ÖNCE HANENİZİN EKONOMİK DURUMU DİĞER HANELERE GÖRE NASILDI : 1-ÇOK İYİ () 2-İYİ () 3-ORTA () 4-KÖTÜ () 5-ÇOK KÖTÜ ()

9.2 ŞU ANDA HANENİZİN EKONOMİK DURUMU DİĞER HANELERE GÖRE NASIL : 1-ÇOK İYİ () 2-İYİ () 3-ORTA () 4-KÖTÜ () 5-ÇOK KÖTÜ ()

9.3 KONUŞULAN HANE İÇİNDE ALINAN EKONOMİK KARARLARA KATILIR MI : 1-KATILIR () 2-KATILMAZ ()

9.4 KATILMAZSA KİM KARAR VERİR:.....

9.5 KATILMAZSA NEDEN:.....

10.KANAAT VE TUTUMLAR

10.1 KONUŞULAN SİGARA İÇER Mİ: 1-EVET () 2-HAYIR () 3-İÇİYORDU, BIRAKTI () 4-DİĞER:.....

10.2 KAÇ YAŞINDA SİGARA İÇMEYE BAŞLADI:.....SİGARA İÇMEYE NEDEN BAŞLADI:.....

10.3 KONUŞULAN HANGİ MARKA SİGARA İÇER:.....HAFTADA NE KADAR SİGARA İÇER:.....

10.4 KONUŞULAN TELEVİZYON İZLER Mİ:1-EVET () 2-HAYIR () 3-DİĞER() :.....EN ÇOK İZLEDİĞİ KANAL/KANALLAR:.....

10.5 HANGİ PROGRAMLARI İZLER: 1-HABER () 2-AÇIK OTURUM () 3-YERLİ DİZİ () 4-YABANCI DİZİ () 5-YERLİ FİLM () 6-YABANCI FİLM ()

7-DİNİ PROGRAM () 8-KÖYLÜYE YÖNELİK PROGRAM () 9-BELGESEL () 10-EĞLENCE PROGRAMI () 11-SPOR PROGRAMI ()

12-MAGAZİN PROGRAMI () 13-YARIŞMA PROGRAMI () 14-DİĞER:.....

10.6 GÜNDE KAÇ SAATİNİ TV İZLEMeye AYIRIR : 1-KIŞ:.....2-YAZ:.....

10.7 KONUŞULAN RADYO DİNLER Mİ: 1-EVET () 2-HAYIR () 3-DİĞER () :EVETSE EN ÇOK DİNLEDİĞİ KANALLAR:
NE TÜR PROGRAMLAR DİNLER:

***ÇOCUKLARLA İLGİLİ KANAAT VE TUTUM SORULARI KONUŞULANIN ÇOCUĞU OLSUN OLMASIN HERKESE SORULACAKTIR.**

10.8 KONUŞULAN İLK OKULDAN SONRA ÇOCUKLARINI OKUTTU MU / OKUMALARINI İSTER MİYDİ:

HAYIRSA OKUMALARINI İSTER MİYDİ

	EVET	HAYIR	<u>HAYIRSA NEDEN</u>	EVET	HAYIR	<u>NEDEN</u>
ERKEK ÇOCUK	()	()	()	()
KIZ ÇOCUK	()	()	()	()

10.9 KONUŞULAN ÇOCUKLARINI CAMİYE KUR'AN ÖĞRENMEYE GÖNDERDİ Mİ / GÖNDERMEK İSTER MİYDİ:

HAYIRSA GÖNDERMEK İSTER MİYDİ

	EVET	HAYIR	<u>HAYIRSA NEDEN</u>	EVET	HAYIR	<u>NEDEN</u>
ERKEK ÇOCUK	()	()	()	()
KIZ ÇOCUK	()	()	()	()

10.10 KONUŞULAN OĞLUNUN HANGİ MESLEĞİ TERCİH ETMESİNİ İSTER / İSTERDİ:NEDEN:.....

10.11 KONUŞULAN KIZININ HANGİ MESLEĞİ TERCİH ETMESİNİ İSTER / İSTERDİ:NEDEN:.....

10.12 KONUŞULAN ÇOCUKLARININ KAÇ YAŞINDA EVLENMELERİNİ İSTER/ İSTERDİ:

ERKEK ÇOCUK:.....NEDEN:.....

KIZ ÇOCUK:.....NEDEN:.....

10.13 SİZCE ÇOCUKLARINIZIN EŞLERİNİ KİMİN SEÇMESİ DAHA İYİ OLUR:

	KİM-KİMLER	NEDEN
ERKEK ÇOCUK
KIZ ÇOCUK

10.14 KONUŞULANA GÖRE BİR AİLENİN KAÇ ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR: TOPLAM:.....ERKEK:.....KIZ:.....

10.15 KONUŞULAN ÇOCUKLARININ KÖY DIŞINA GÖÇ ETMELERİNİ İSTER Mİ / İSTER MİYDİ:

	EVET	HAYIR	DİĞER	NEDEN
ERKEK ÇOCUK	()	()	()
KIZ ÇOCUK	()	()	()

DEMOGRAFİK YAPİ:

1) HANE NÜFUSU:

MÜLAKAT KOD NO:

MÜLAKATI KODLAYAN:

KONUŞULANIN ÖZELLİKLERİ

STATÜ	YAŞI	DOĞ. İDARI AYRIMI	DOĞ. YERİ İL KODU	EĞİTİMİ	MED. HALİ	ÇALIŞIR MI	KAÇ İŞ YAPAR	İŞİ	SEKTÖRÜ	ÇALIŞMAZ A NEDEN
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

13) KONUŞULANIN EBEVEYN DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) ASBS ()
2) ASBÖ ()
3) AÖBS ()
4) AÖBÖ ()
5) DİĞER ()

ÇALIŞMA DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) ÇALIŞIR
2) ÇALIŞIR+EMEKLİ
3) ÇALIŞMAZ
4) DİĞER

ÖLÜ EBEVEYN İÇİN

	D. YERİ İD AYR.	D. YERİ İL KODU	EĞİTİMİ	ÇALIŞIR MIYDI	İŞİ	SEKTÖRÜ	ÖLÜM YAŞI	ÖL. İDARI AYRIM	ÖL. YERİ İL KODU	ÖLÜM NEDENİ	HASTALIK İSE	ÖZ MÜ ÜVEY MI
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
ANNE												
BABA	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37

SAĞ EBEVEYN İÇİN

	YAŞI	D. YERİ İD. AYR.	D. YERİ İL KODU	EĞİTİMİ	MED. HAL	ÇALIŞIR MI	İŞİ	SEKTÖRÜ	ÇALIŞMAZ NEDEN	ŞU AN NE OT. İD. AYRI	OT. YER İL KODU	ÖZ MÜ ÜVEY MI
	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
ANNE												
BABA	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61

SAĞ EBEVEYN ZİYARET TABLOSU

	EBV ZİY. EDER MI	GELİRSE SIKLIĞI	GELMEZ NEDEN	KON ZİY. EDER MI	EVETSE SIKLIĞI	HAYIRSA NEDENİ
	62	63	64	65	66	67
ANNE						
BABA	68	69	70	71	72	73

74) KONUŞULANIN KARDEŞLERİ VAR MI (HAYATTA VE ÖLÜ OLAN)

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) BİLMEZ ()
2) YOK ()
3) VAR YALNIZ ERKEK ()
4) VAR YALNIZ KADIN ()
5) VAR KADIN + ERKEK ()
6) DİĞER ()

84) KONUŞULANIN HAYATTA ÖZ KARDEŞİ VAR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) BİLMEZ ()
2) YOK ()
3) VAR YALNIZ ERKEK ()
4) VAR YALNIZ KADIN ()
5) VAR KADIN + ERKEK ()
6) DİĞER ()

75) KON. TOP HAYATTA VE ÖLÜ KARDEŞ SAYISI

85) KON. HAYATTA ÖZ KARDEŞ SAYISI

76) KON. TOP HAYATTA VE ÖLÜ ERK KRDŞ SAYISI

86) KON. HAYATTA TOPLAM ÖZ ERKEK KARDEŞ SAYISI

77) KON. TOP. HAYATTA VE ÖLÜ KIZ KRDŞ SAYISI

87) KON. HAYATTA TOPLAM ÖZ KIZ KARDEŞ SAYISI

78) KON. TOP HAYATTA KARDEŞ SAYISI

88) KON HAYATTA ÜVEY KARDEŞİ VAR MI

79) KON. TOP HAYATTA ERKEK KARDEŞ SAYISI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YOK ()
2) VAR YALNIZ ERKEK ()
3) VAR YALNIZ KADIN ()
4) VAR KADIN + ERKEK ()
5) DİĞER ()

80) KON. TOP HAYATTA KIZ KARDEŞ SAYISI

89) TOPLAM HAYATTA ÜVEY KARDEŞ SAYISI

81) KON. TOP ÖLMÜŞ KARDEŞ SAYISI

90) TOPLAM HAYATTA ÜVEY ERKEK KARDEŞ SAYISI

82) KON. TOP ÖLMÜŞ ERKEK KARDEŞ SAYISI

91) TOPLAM HAYATTA ÜVEY KIZ KARDEŞ SAYISI

83) KON. TOP ÖLMÜŞ KIZ KARDEŞ SAYISI

92) KONUŞULAN ÖZ-ÜVEY KARDEŞLERİYLE GÖRÜŞÜR MÜ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

93) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ KARD. SAYISI.....

94) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ ERK. KARD. SAYISI.....

95) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ KIZ. KARD. SAYISI.....

96) HAYIRSA NEDEN GÖRÜŞMEZ:

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) ANLAŞAMAZ-EŞLERİ ANLAŞAMAZ ()
2) MİRAS-MAL DAVASI ()
3) DEDİKODU ()
4) HAYIRSIZ ()
5) HABER ALMAZ-ALAMAZ ()
6) DİĞER ()

97) TOP. GÖRÜŞTÜĞÜ ÖZ KARD. SAYISI.....

98) TOP. GÖRÜŞTÜĞÜ ÖZ ERK. KARD. SAYISI.....

99) TOP. GÖRÜŞTÜĞÜ ÖZ KIZ KARD. SAYISI.....

100) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ ÖZ KARD. SAYISI.....

101) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ ÖZ ERK. KARD. SAYISI.....

102) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ ÖZ KIZ. KARD. SAYISI.....

103) TOP. GÖRÜŞTÜĞÜ ÜVEY KARD. SAYISI.....

104) TOP. GÖRÜŞTÜĞÜ ÜVEY ERK. KARD. SAYISI.....

105) TOP. GÖRÜŞTÜĞÜ ÜVEY KIZ KARD. SAYISI.....

106) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ ÜVEY KARD. SAYISI.....

107) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ ÜVEY ERK. KARD. SAYISI.....

108) TOP. GÖRÜŞMEDİĞİ ÜVEY KIZ. KARD. SAYISI.....

EVLİLİK:

109) KONUŞULANIN MEDENİ DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVLİ ()
2) BEKAR ()
3) EŞİ ÖLMÜŞ ()
4) AYRILMIŞ ()
5) DİĞER ()

110) KONUŞULAN KADININ VE EŞİNİN KAÇINCI EVLİLİK.

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) E1K1 ()
2) E2K1 ()
3) E2K2 ()
4) E3K1 ()
5) E3K2 ()
6) E1K2 ()
7) E1K3 ()
8) DİĞER ()

	İLK EV. YAŞI	İLK EV. YILI	SON EV. YAŞI	SON EV. YILI
	111	112	113	114
ERKEK				
	115	116	117	118
KADIN				

İLK EVL. YAŞI-YILI/SON EVL YAŞ-YILI

999) BOŞ-BELİRSİZ

998) BİLMEZ-

HATIRLAMAZ

997) DİĞER

119) NİKAH ŞEKLİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YALNIZ RESMİ ()
2) YALNIZ DİNİ ()
3) RESMİ+DİNİ ()
4) NİKAH YOK ()
5) DİĞER ()

120) EŞLERİN RESMİ+DİNİ NİKAHI VARSA HANGİSİNİN ÖNCE YAPILDIĞI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
2) RESMİ NİKAH ÖNCE ()
3) DİNİ NİKAH ÖNCE ()
4) İKİSİ AYNI GÜN ()
5) DİĞER ()

121) İKİ NİKAH ARASINDAKİ SÜRE

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
2) AYNI GÜN ()
3) 1 HAFTA VEYA DAHA AZ ()
4) 8-14 GÜN ARASI ()
5) 15-29 GÜN ARASI ()
6) 1-3 AY ARASI ()
7) 4-6 AY ARASI ()
8) 7-9 AY ARASI ()
9) 10-12 AY ARASI ()
11) 12+ AY ()
22) DİĞER ()

122) EVLİLİK HANGİ AŞAMADAN SONRA BAŞLADI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
2) DİNİ NİKAHTAN SONRA ()
3) RESMİ NİKAHTAN SONRA ()
4) AYNI GÜN ()
5) DİĞER ()

123) KON. EVLİ İSE EŞ SEÇİMİ NASIL OLDU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) ERK. BEĞENDİ AİLE ONY ()
2) AİLE BEĞENDİ ERK. ONY. ()
3) KENDİLERİ ANLAŞARAK ()
4) GÖRÜCÜ ()
5) KAÇMA-KAÇIRMA ()
6) AİLE BEĞENDİ KIZ ON ()
7) BEŞİK KERTMESİ ()
8) BERDER (DEĞİŞ) ()
9) DİĞER ()

124) KAÇMA KAÇIRMA İSE:

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) ANLAŞARAK KAÇTILAR ()
2) ERKEK KAÇIRDI ()
3) DİĞER ()

- 125) KAÇMA KAÇIRMA İŞE NEDENİ:
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
- 1) AİLELER ONAYLAMADI ()
- 2) KIZ İSTEMEDİ ()
- 3) EKONOMİK NEDENLER ()
- 4) ÖZEL BİR NEDENİ YOK ()
- 5) BİLİNÇSİZLİKTEN ()
- 6) DİĞER ()

- 126) SON EVLİLİĞİN GEÇTİĞİ AŞAMALAR
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
- 1) GÖRÜCÜ ()
- 2) SORUŞTURMA ()
- 3) KIZ İSTEME ()
- 4) SÖZ ()
- 5) NİŞAN ()
- 6) ÇEYİZ SERME ()
- 7) KİNA GECESİ ()
- 8) NİKAH ()
- 9) DÜĞÜN ()
- 11) DUVAK ()
- 22) MEVLÜT ()
- 33) KATIP GELME ()
- 44) DİĞER ()

- 127) SORUŞTURMA YAPILDI İŞE KİM YAPTI:
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
- 1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
- 2) KON. BABASI ()
- 3) KON. DEDESİ ()
- 4) KON. AĞABEYİ ()
- 5) KON. AMCASI ()
- 6) KON. ENİŞTESİ ()
- 7) KON. ANNE TARAFI DİĞER AKR. ()
- 8) KON. BABA TARAFI DİĞER AKR. ()
- 9) KOMŞU/TANIDIK/KÖYLÜ ()
- 11) KON. ANNESİ ()
- 22) DİĞER ()

- 128) NEDEN SORUŞTURMA YAPILDI:
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
- 1) EŞ. KÖTÜ ALIŞKANLIĞI VARMI ()
- 2) EŞİNİN NİYETİ CİDDİMİ ()
- 3) USÛL ADET ()
- 4) NEDİR- KİMDİR ()
- 5) HUYU İYİ Mİ-KÖTÜ MÜ ()
- 6) GİDECEĞİ YER NASIL ()
- 7) EŞİNİN AİLESİ NASIL ()
- 8) EKONOMİK DUR.ÖĞR.İÇİN ()
- 9) DİĞER ()

- 129) EŞİYLE ARASINDAKİ AKRABALIK DURUMU:
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
- 1) VAR ()
- 2) YOK ()
- 3) DİĞER ()

- 130) EŞİ İLE ARASINDA AKRABALIK VARSA KADIN ERKEĞİN NESİ OLUR?
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
- 1) ANNE TARAFI ()
- 2) BABA TARAFI ()
- 3) ANNE + BABA TARAFI ()
- 4) DİĞER ()

NİŞAN DÜĞÜN YAPILDIYSA

TÖREN YAPILDIMI	DAVET YAPILDIMI	D. NASIL YAPILDI	OKU DAĞITILDI	OKU NE DAĞITILDI
131	132	133	134	135
136	137	138	139	140

NİŞAN

DÜĞÜN

TÖREN YAPILDI MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
- 1) HATIRLAMAZ
- 2) YAPILDI
- 3) YAPILMADI
- 4) DİĞER

DAVET YAPILDI MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
- 1) HATIRLAMAZ
- 2) YAPILDI
- 3) YAPILMADI
- 4) DİĞER

DAVET NASIL YAPILDI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
- 1) DAVETİYE DAĞITILARAK
- 2) PUSULA-KAĞIT YAZILDI
- 3) OKUYUCU TUTULDU
- 4) ÇOCUKLAR DOLAŞTIRILARAK
- 5) YENGELER GEZDİ
- 6) KON+AİLESİ ÇAĞIRDI
- 7) HOPARLÖRLE
- 8) AĞIZDAN AĞIZA
- 9) CAMİDE DUYURULDU
- 11) DİĞER

OKU OLARAK

- NE DAĞITILDI
- 0) BOŞ-BELİRSİZ
- 1) EKMEK
- 2) ŞEKER, LOKUM.
- 3) KİNA, MENDİL VS.
- 4) GELİN TELİ
- 5) KİBRIT-MUM
- 6) BAKLAVA-KIVIRMA
- 7) BÖREK-GÖZLEME
- 8) TAVUK-PILAV
- 9) BİSKÜVİ-KURABIYE
- 10) HELVA
- 11) ADI BELİRSİZ TATLI
- 22) YAZMA-TULBENT-BAŞÖRTÜSÜ
- 33) DİĞER

OKU DAĞITILDI MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
- 1) EVET
- 2) HAYIR
- 3) DİĞER

NİŞAN VE DÜĞÜN YAPILDI İŞE:

YAP (İlan ayırım)	YAP (İL KODU)	M. NER. YAPIL.	İKRAM YAP. MI?	NE İKRAM EDİLDİ
141	142	143	144	145
146	147	148	149	150

NİŞAN

DÜĞÜN

MEKAN OLARAK NEREDE YAPILDI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
- 1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
- 2) EV
- 3) BAHÇE
- 4) EV+BAHÇE
- 5) DÜĞÜN SALONU
- 6) OKUL-OKUL BAHÇESİ
- 7) KAHVE
- 8) KÖY MEYDANI
- 9) CAMİİ
- 11) DİĞER

İKRAM YAPILDI MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
- 1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
- 2) YAPILDI
- 3) YAPILMADI
- 4) DİĞER

NE İKRAM EDİLDİĞİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
- 1) YEMEK
- 2) PASTA-KURU PASTA
- 3) BAKLAVA-KIVIRMA
- 4) ADI BELİRSİZ TATLI
- 5) BÖREK - GÖZLEME
- 6) ÇEREZ
- 7) ALKOLLÜ İÇKİ
- 8) MEŞRUBAT - AYRAN
- 9) GELENEKSEL YEMEKLER
- 11) DİĞER

151) KON. VE EŞİNİN TÖRENLER SIRASINDA

YEREL KİYAFET GİYME DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
- 1) KON.VE EŞİ GIYMEDİ ()
- 2) KON.VE EŞİ GIYDI ()
- 3) KON GIYDI EŞİ GIYMEDİ ()
- 4) KON GIYMEDİ EŞİ GIYDI ()
- 5) DİĞER ()

152) KON. VE EŞİ GIYDIYSE GIYDIĞI AŞAMA SAYISI ..

GIYİLDİYSE HANGİ AŞAMALARDA GIYILDI

	KON. GIY.	EŞİ GIY.
SÖZ	153	154
NIŞAN	155	156
NIKAH	157	158
KİNA	159	160
DÜĞÜN	161	162
DUVAK	163	164
DIĞER	165	166

GIYIP GIYMEME DURUMU
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)GIYDI
2)GIYMEDI
3)DIĞER

167) KON. EVLENİRKEN BEYAZ
GELİNLİK GIYILME DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DIĞER ()

168) EVLİLİK AŞAMALARINDA
BOHÇA VERİLME DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) VERİLDİ ()
2) VERİLMEDİ ()
3) BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
4) DIĞER ()

169) VERİLDİYSE KAÇ AŞAMADA VERİLDİ.....
EVLİLİK AŞAMASINDA BOHÇA VERİLDİYSE

KIZ İST. VER	KİM KİME	VERİLİP-VERİLMEME DURUMU
170	171	0)BOŞ-BELİRSİZ 1)VERİLDİ 2)VERİLMEDİ 3)DIĞER
SÖZ VER	KİM KİME	
172	173	
NIŞAN VER	KİM KİME	KİM-KİME 0)BOŞ-BELİRSİZ 1)ERKEK TARAFI KIZ TARAFINA 2)KIZ TARAFI ERKEK TARAFINA 3)KIZ+ERKEK 4)DIĞER
174	175	
NIKAH VER	KİM KİME	
176	177	
KİNA VER	KİM KİME	
178	179	
DÜĞÜN VER	KİM KİME	
180	181	
DUVAK VER	KİM KİME	
182	183	
DIĞER VER	KİM KİME	
184	185	

KİME TAKILDI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)KIZA
2)ERKEĞE
3)KIZ+ERKEK
4)DIĞER

NE TAKILDI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)ALTIN
2)BİLEZİK
3)YÜZÜK-KÜPE
4)PARA
5)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
6)DIĞER

PARA TÜRÜ

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)TL
2)DOLAR
3)MARK
4)EURO
5)DIĞER

186) EVLİLİK AŞAMASINDA FOTO/VIDEO ÇEKİMİ YAPILDI MI
YAPILDI MI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)YAPILDI ()
2)YAPILMADI ()
3)BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
4)DIĞER ()

187) EVLİLİK AŞAMASINDA FOTO/VIDEO ÇEKİMİ YAP KAÇ AŞAM YAPILDI

EVLİLİK AŞAMASINDA FOTO/VIDEO ÇEKİMİ YAPILDIYSA

	FOTO ÇEK. Mİ	VIDEO ÇEK. Mİ
KIZ	188	189
İSTEME		
SÖZ	FOTO ÇEK. Mİ	VIDEO ÇEK. Mİ
	190	191
NIŞAN	FOTO ÇEK. Mİ	VIDEO ÇEK. Mİ
	192	193
KİNA GECESİ	FOTO ÇEK. Mİ	VIDEO ÇEK. Mİ
	194	195
NIKAH	FOTO ÇEK. Mİ	VIDEO ÇEK. Mİ
	196	197
DÜĞÜN	FOTO ÇEK. Mİ	VIDEO ÇEK. Mİ
	198	199
DUVAK	FOTO ÇEK. Mİ	VIDEO ÇEK. Mİ
	200	201
DIĞER	FOTO ÇEK. Mİ	VIDEO ÇEK. Mİ
	202	203

FOTO-VIDEO ÇEK.
TAKI VAR OLMA DUR.
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)EVET
2)HAYIR
3)DIĞER

204) EVLİLİK AŞAMASINDA TAKI TAKILDI MI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)HATIRLAMAZ ()
4)DIĞER ()

205) TAKI TAKILDIYSA KAÇ AŞAMADA TAKILDI.....

	T. VARMİ	KİME TAK	NE TAK.	PARA TÜ.
KIZ	206	207	208	209
İSTEME				
SÖZ	210	211	212	213
NIŞAN	214	215	216	217
KİNA GECESİ	218	219	220	221
NIKAH	222	223	224	225
DÜĞÜN	226	227	228	229
DUVAK	230	231	232	233
DIĞER	234	235	236	237

238)EVLENDIKTEN SONRA ÇİFTLERİN YERLEŞTİĞİ YER
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)ERKEĞİN BABA EVİ ()
2)KIZIN BABA EVİ ()
3)AYRI EV ()
4)DİĞER ()

239)İLK YERLEŞTİKLERİ YERDE BİR DEĞİŞME OLDU MU
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)DİĞER ()

240)EVETSE NASIL BİR DEĞİŞME OLDU
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)AYRI EVD ERK. BABA EVİ ()
2)ERK. BABA EVN. AYRI EVE ()
3)ERK.BABA EV. KIZ BABA EVİ ()
4)KIZBABA EVD.ERK.BABA EV ()
5)KIZ BABA EVD AYRI EVE ()
6)AYRI EVD KIZ BABA EVİ ()
7)AYRI EVDEN AYRI EVE ()
8)DİĞER ()

241) BAŞKA EVE GEÇME NEDEN.
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) KALABALIK-EV KÜÇÜK ()
2) EVE YENİ GELİN GELDİ ()
3)YENİ EV YAPILDI-SATIN ALINDI ()
4) GÖÇ NEDENİ İLE ()
5) İŞ NEDENİYLE ()
6) GEÇİMSİZLİK ()
7) ANNE BABAYA BAKMA ()
8) ZORUNLULUK ()
9) DOĞAL AFETTEN DOLAYI ()
11) DİĞER ()

GÖÇ :

242) KON.DOĞUM YERİ İLE MEMLEKETİ AYNI MI:
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1)AYNI ()
2)FARKLI ()
3) DİĞER ()

243) FARKLIYSA KONUŞULAN MEMLEKET OLARAK
NEREYİ KABUL EDER (İL KODU)

244)FARKLIYSA NEDEN KABUL EDER
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EŞİNİN MEMLEKETİ OLDUĞU İÇİN ()
2) ORADA BÜYÜDÜĞÜ İÇİN ()
3)ORADAN PARA KAZANDIĞI İÇİN ()
4) AİLESİ ORALI OLDUĞU İÇİN ()
5)BURADA YAŞADIĞI İÇİN ()
6)SEVDİĞİ İÇİN ()
7) DOYDUĞU YER OLDUĞUNDAN ()
8)DİĞER ()

245) KON. BABASININ MEMLEKETİNİN KODU.....

246) KON.ANNESİNİN MEMLEKETİNİN KODU.....

KONUŞULAN ÇALIŞMA YAPILAN KÖY DIŞI DOĞUMLU İSE:
247) BU KÖYE İLK KEZ KAÇ YAŞINDA GELDİ:.....

248) BU KÖYE İLK KEZ KAÇ YILINDA GELDİ:.....

249) BU KÖYE İLK KEZ KİMİNLE-KİMLERLE GELDİ:.....

KİM YA DA KİMLERLE GELDİ
0) BOŞ-BELİRSİZ 5) ANNESİYLE 11)DİĞER
1) YALNIZ 6) BABASIYLA
2) EŞİYLE 7) ANNE+BABASIYLA
3) ÇOCUKLARIYLA 8) AİLESİYLE
4) EŞ+ ÇOCUKLAR 9) KARDEŞLERİYLE

250) NEREDEN GELDİ (İDARİ AYRIM).....

251) NEREDEN GELDİ (İL KODU)

252) BU KÖYE İLK KEZ NEDEN GELDİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVLENDİ ()
2)ÇALIŞMAYA ()
3)ZORUNLU GÖÇ ()
4)TAYİN ()
5)BURAYA YERLEŞTİK ()
6)DOĞAL AFET ()
7) DİĞER ()

DOĞUM :

253)KONUŞULAN HIÇ GEBE KALDI MI
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)DİĞER ()

254)EV.NE KADAR SÜRE SONRA GEBE KALDI
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) NET AY VEREN ()
2) EVLİLİĞİN İLK YILI İÇİNDE ()
3) BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
4) İLK 29 GÜN ()
5) DİĞER ()

255) NET AY VERDİ İSE KAÇ AY SONRA

256)İLK GEBELİĞİN SONUCU
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)CANLI DOĞUM ()
2)DÜŞÜK ()
3)ÖLÜ DOĞUM ()
4)KÜRTAJ ()
5)GEBELİK HALEN SÜRER ()
6)DİĞER ()

257)KON TOPLAM KAÇ KEZ GEBE KALDI:

258)KON.BIRDEN FAZLA KEZ GEBE KALDIYSA
SON GEBELİĞİN SONUCU
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)CANLI DOĞUM ()
2)DÜŞÜK ()
3)ÖLÜ DOĞUM ()
4)KÜRTAJ ()
5)GEBELİK HALEN SÜRER ()
6)DİĞER ()

259) KONUŞULAN HIÇ KÜRTAJ YAPTIRDI MI:
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)HATIRLAMAZ ()
4)DİĞER ()

260)KON. KÜRTAJ YAPTIRDI İSE SAYISI:.....

261)KONUŞULAN DÜŞÜK YAPTI MI
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)HATIRLAMAZ ()
4)DİĞER ()

262)KONUŞULAN DÜŞÜK YAPTIYSA KAÇ KEZ.....

263)KON. HIÇ ÖLÜ DOĞUM YAPTI MI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)HATIRLAMAZ ()
4)DİĞER ()

264)ÖLÜ DOĞUM YAPTIYSA SAYISI.....

265)KON.İKİZ,ÜÇÜZ, DÖRDÜZ DOĞUM YAPTI MI:

- 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)HATIRLAMAZ ()
4)DİĞER ()

266)BİR DOĞUMDAN DOĞAN ÇOCUK SAYISI.....

267)KAÇINCI GEBELİĞİNDE.....

- 999)BOŞ-BELİRSİZ
998)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
997)DİĞER

268)KON. CANLI DOĞUM YAPTI MI?

- 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)DİĞER ()

269) KON.CANLI DOĞUM YAPTI İSE TOPLAM KAÇ KEZ.....

270) KON.CANLI DOĞUM YAPTI İSE TOP. ERK. ÇOCUK SAYISI.....

271) KON.CANLI DOĞUM YAPTI İSE TOP. KIZ ÇOCUK SAYISI.....

İLK VE SON DOĞUMLA İLGİLİ BİLGİLER

GEBELİK YAŞI	GEBELİK YILI	HAMİLE DR GİDİLDİ Mİ	DOĞ. NERD. APILDI	DOĞ. KİM YAPTIRDI	ÇOCUK CINSİ.	ÇOCUK HAYAT.
272	273	274	275	276	277	278
279	280	281	282	283	284	285

İLK ÇOCUK

SON ÇOCUK

HAM. DR. GİDİLDİ Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1)GİTTİ
2)GİTMEĞİ
3)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
4)DİĞER

GEBELİK YAŞI-GEBELİK YILI

- 999)BOŞ-BELİRSİZ
998)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
997)DİĞER

ÇOCUĞUN CİNSİYETİ

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)ERKEK
2)KIZ
3)DİĞER

DOĞUMU KİM YAPTIRDI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)DİPLOMALI EBE
2)DİPLOMASIZ EBE
3)DOKTOR
4)HB.ERK.ANNESİ
5)KON. ANNESİ
6)AKRABALAR
7)KOMŞU
8)KENDİSİ
9)DİĞER

ÇOCUK HAYATTA MI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)EVET
2)HAYIR
3)DİĞER

DOĞUM NEREDE YAP

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)EV
2)SAĞLIK OCAĞI
3)SAĞLIK EVİ
4)ÖZEL HASTANE
5)DEVLET HASTANESİ
6)YOLDA
7)DİĞER

286) CANLI DOĞ. ÖLEN ÇOCUK VAR MI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)VAR ()
2)YOK ()
3)BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
4)DİĞER ()

287)ÖLEN ÇOCUK SAYISI.....

- 999)BOŞ-BELİRSİZ ()
998)BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
997) DİĞER ()

288)ÖLEN ERKEK ÇOCUK SAYISI.....

- 999)BOŞ-BELİRSİZ ()
998)BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
997) DİĞER ()

289)ÖLEN KIZ ÇOCUK SAYISI.....

- 999)BOŞ-BELİRSİZ ()
998)BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
997) DİĞER ()

ÖLEN ÇOCUK VARSA:

ÖLEN Ç. CİNSİYETİ	ÖLÜM YAŞI	ÖLÜM NEDENİ
290	291	292
1.ÇO		
293	294	295
2.ÇO		
296	297	298
3.ÇO		
299	300	301
4.ÇO		
302	303	304
5.ÇO		
305	306	307
6.ÇO		
308	309	310
7.ÇO		
311	312	313
8.ÇO		

ÖLEN ÇOCUĞUN CİNSİYETİ

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)ERKEK
2)KIZ
3)DİĞER

ÖLÜM YAŞI

- 999)BOŞ-BELİRSİZ
998)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
997)0-29 GÜN
996)1-3 AY
995)4-6 AY
994)7-9 AY

ÖLÜM NEDENİ

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2)KAZA
3)DOĞAL AFET
4)NAZAR-YANIKARA-PERİ BOĞDU
5)KADER/ECEL
6)ERKEN DOĞUM
7)YAŞITTAN-SÜBYANDAN
8)HASTALIK
9)İSHAL

993)10-12 AY

992)DİĞER

DİĞERLERİ YILA ÇEVİRİLECEK

11)ÇOCUK HASTALIKLARI (KIZAMIK, SU ÇİÇEĞİ VS)

22)YÜKSEK ATEŞ-HAVALE

33)İNTİHAR-CİNAYET

44)DİĞER

314) KON. HALEN DEVAM EDEN GEBELİĞİ VAR MI?

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) VAR ()
2) YOK ()
3) DİĞER ()

315) KON. AİLE PLANLAMASI UYGULAMA DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) 49 YAŞ VE ÜSTÜ ()
4) DİĞER ()

316) KON. ENGELLİ ÇOCUĞU VAR MI?

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) VAR ()
2) YOK ()
3) DİĞER ()

317) KON. ENGELLİ ÇOCUĞU VARSA SAYISI.....

	KAÇINCI ÇOCUK	CİNSİYET	ENGELLİ OLUŞU	ENGELLİ TÜRÜ
	318	319	320	321
1 ÇO.				
	322	323	324	325
2.ÇO.				
	326	327	328	329
3.ÇO.				
	330	331	332	333
4.ÇO.				

ENGELLİ ÇO. CİNS.	ENGELİN OLUŞ NED.	ENGEL TÜRÜ
0) BOŞ-BELİRSİZ	0) BOŞ-BELİRSİZ	0) BOŞ-BELİRSİZ
1) ERKEK	1) DOĞUŞTAN	1) BEDENSEL
2) KIZ	2) SONRADAN	2) ZİHİNSEL
3) DİĞER	3) DOĞ.+ SONRADAN	3) BEDEN+ZİHİNSEL
	4) BİLMEZ	4) BİLMEZ
		5) DİĞER

İLK VE SON ÇOCUĞUN KUNDAKLANMA SÜT VERME DURUMU

	KUNDAK YAPTI MI	KUNDAK SÜRE	BELEME YAPTI MI	BELEME SÜRE	SÜT VERDİ MI	NE SÜRE VERDİ
	334	335	336	337	338	339
İLK ÇOCUK						
	340	341	342	343	344	345
SON ÇOCUK						

KUNDAK-BELEME YAPTI MI	SÜT VERDİ MI
0) BOŞ-BELİRSİZ	0) BOŞ-BELİRSİZ
1) EVET	1) EVET
2) HAYIR	2) HAYIR
3) HATIRLAMAZ	3) HATIRLAMAZ
4) DİĞER	4) DİĞER

NE SÜRE KUNDAK-BELEME YAPTI

- 999) BOŞ-BELİRSİZ
998) 40 GÜN
997) HALEN DEVAM EDER
996) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
995) 0-6 GÜN
994) 7-14 GÜN
993) 15-29 GÜN
DİĞERLERİ AYA
ÇEVİRİLİP YAZILACAK

- SÜT VERDİ İSE NE SÜRE
999) BOŞ-BELİRSİZ
998) 2 YILDAN FAZLA
997) 1 YILDAN FAZLA
996) HALEN SÜT VERİR
995) HATIRLAMAZ
994) 0-6 GÜN
993) 7-14 GÜN
992) 15-29 GÜN
DİĞERLERİ AYA ÇEVİRİLİP YAZ.

ÇOCUĞUN ADININ KONULMASI VE DOĞUM SONRASI

Ç. ADINI KOYAN	ADIN NEYE G. BELİR	LOH. YARD YAPILDI MI	YAPILDI YSA KİM	NE YARDIMI	ÇOC EŞY YAPILDI MI	YAT VE DİĞ EŞY KIMHAZ
346	347	348	349	350	351	352
353	354	355	356	357	358	359

İLK ÇOC.

SON ÇOC.

ÇOCUĞUN ADINI KOYAN

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) KON.EŞİNİN BABASI
2) KON.EŞİNİN ANNESİ
3) KON.BABASI
4) KON.ANNESİ
5) KON.EŞİ
6) KON.KENDİ
7) KON.KENDİSİ VE EŞİ
8) KON.EŞİNİN AKR.
9) KON.AKRABALARI
10) KOMŞUSU
11) EBE
12) KON.ÇOCUKLARI
13) DİĞER

LOHUSALIK SÜRE.

YARD. YAPILDI MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) YAPILMADI
2) YAPILDI
3) DİĞER

YARDIMI KİMİN YAPTIĞI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) KON.ANNESİ
2) KON.EŞİNİN ANNESİ
3) KON.KIZ KARDEŞİ
4) KON.EŞİNİN KIZ KARDEŞLERİ
5) KON. ELTİLERİ
6) KON.DİĞER AKRABALARI
7) KON.EŞİNİN DİĞER AKR.
8) KON.KIZ ÇOCUKLARI
9) KON. EŞİ
10) KOMŞULAR
11) DİĞER

ÇOC. ADININ NEYE

GÖRE BELİRLENDİĞİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) ÖZEL BİR NEDENİ YOK
2) DİNİ KİTABA GÖRE
3) AİLE BÜYÜKLERİNİN ADINA GÖRE
4) İSİM UYUMUNA GÖRE
5) PIRASA KESİLMESİ
6) ÜNLÜ KİŞİ ADI
7) DİĞER

YAPILAN YARDIMIN NE OLD.

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) EV İŞLERİ
2) ÇOCUK BAKIMI
3) KON.BAKIMI
4) TARLA BAHÇE İŞİ
5) DİĞER

ÇOC. EŞY. YAPILDI MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) YAPILDI
2) YAPILMADI
3) DİĞER

YATAK VE DİĞ. EŞYALARI KİM HAZIR.

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) KIZ TARAFI
2) ERKEK TARAFI
3) KIZ+ERKEK TARAFI
4) KENDİLERİ
5) DİĞER ÇOCUĞUN EŞYALARI KULLANILDI
6) DİĞER

SÜNNET :

SÜN.KİM.KARAR VER

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)KON.EŞİNİN BABASI
2)KON.EŞİNİN ANNESİ
3)KON.BABASI
4)KON.ANNESİ
5) KON ANNESİ + BABASI
6)KON.EŞİ
7)KON.KENDİ
8) KON EŞİ + KENDİSİ
9)KON.EŞİNİN AKR.

- 11)KON.AKRABALARI
22)KOMŞULAR
33)DOKTOR
44)ÇOCUĞUN KENDİSİ
55)DİĞER

- SÜN.KİM.YAP**
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2)DİP.SÜNNETÇİ
3)DİP.SİZ SÜNNETÇİ
4)DOKTOR
5)DİĞER

- YAPILAN AŞAMALAR**
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)HİÇBİR AŞAMA YAPILMADI
2)YATAK SÜSLENDİ
3)SÜNNET KINASI
4)ALAY
5)DÜĞÜN
6)MEVLÜT
7)SUYA OTURTMA
8)DİĞER

- İKRAM**
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) İKRAM YOK
2) PASTA - KURU PASTA
3) BAKLAVA-KIVIRMA
4)ADI BELİRSİZ TATLI
5) BÖREK - GÖZLEME
6) ÇEREZ
7) ALKOLLÜ İÇKİ
8) MEŞRUBAT-ŞERBET-
KOMPOSTO - AYRAN
9) PİLAV - TAVUK - ET
11) YEMEK
22) DİĞER

- MEKAN**
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2)EV
3)BAHÇE
4)EV+BAHÇE
5)DÜĞÜN SALONU
6)OKUL-OKUL BAHÇESİ
7)KAHVE
8)KOY MEYDANI
9)CAMİİ
11)DİĞER

360)KONUŞULANIN SÜNNET OLAN ÇOCUĞU VAR MI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)KON. SÜNNET OLAN ÇOCUĞU VAR ()
2)KON. SÜNNET OLAN ÇOCUĞU YOK ()
3)ÇOCUKLARIN HEPSİ KIZ ()
4)HENÜZ SÜNNET OLAN ÇOC.YOK ()
5)DİĞER ()

361)KONUŞULANIN SÜNNET OLAN ÇOCUĞU VARSA SAYISI.....

KİM KAR. VERDİ	SÜNNET YAŞI	YALNIZ MI YAPILDI	KİMLİLE OLDU	TOP ÇOC. SAY	SÜN. NRD. YAPILDI	SÜNNETİ KİM YAP
362	363	364	365	366	367	368
369	370	371	372	373	374	375

İLK ÇOCUK

SON ÇOCUK

SÜNNET YAŞI

- 999)BOŞ-BELİRSİZ
998)HATIRLAMAZ
997)İLK 1 AY İÇİNDE
996) İLK 1 YIL İÇİNDE
995)DİĞER

DİĞERLERİNİ YILA ÇEVİR

YALNIZ MI OLDU

- 0)BOŞ BELİRSİZ
1)EVET
2)HAYIR
3)DİĞER

KİMLİLE OLDU

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)KARDEŞİYLE
2)BAŞ. ÇOCUKLARLA
3)DİĞER

TOP.

- KAÇ ÇOC.SÜN.OLDU
999)BOŞ BELİRSİZ
998)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
997)DİĞER

SÜN.NRD.YAP.

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)EV
2)SAĞ. OCAĞI/EVİ/KABİNİ
3)ÖZ.HAST.
4)DEV.HAST.
5)CAMİ/CAMİ YANI
6)KAHVE
7)DİĞER

SÜNNET İÇİN

KİYAFET ALINDIMI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2)ALINDI
3)ALINMADI
4)KARDEŞ KİY.KULLANILDI
5)DİĞER

KİYAFETLER

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) ŞAPKA
2) PELERİN
3) GÖMLEK
4) U. GÖMLEK
5) CEKET
6) PANTOLON
7) AYAKKABI
8) TERLİK
9) MAŞALLAH
11) ASA
22) HEPSİ
33) DİĞER

KİY.ALINDI MI	KİYAFETLER	YAP.AŞAMALAR
376	377	378
379	380	381

İLK ÇOCUK

SON ÇOCUK

DÜĞÜN YAPILDIYSA

TÖREN YAPILDIMI	DAVET YAPILDIMI	DAV.NASIL YAPILDI	OKU DAĞITIL MI	OKU NE DAĞITILDI	DÜĞ.NRD. YAP(IDARI AYR)	İL KODU	DÜĞ.MEK. OL.NRD.Y AP.	İKRAM
382	383	384	385	386	387	388	389	390
391	392	393	394	395	396	397	398	399

İLK ÇOCUK

SON ÇOCUK

MEVLÜT YAPILDIYSA

TÖREN YAPILDIMI	DAVET YAPILDIMI	DAV.NASIL YAPILDI	OKU DAĞITIL MI	OKU NE DAĞITILDI	MEV.NRD. YAP(IDARI AYR)	İL KODU	MEV.MEK. OL.NRD.Y AP.	İKRAM
400	401	402	403	404	405	406	407	408
409	410	411	412	413	414	415	416	417

İLK ÇOCUK

SON ÇOCUK

TÖREN /DAV. YAPILDIMI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2)YAPILDI
3)YAPILMADI
4)DİĞER

DAVET NASIL YAPILDI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)DAVETİYE DAĞITILARAK
2)PUSULA-KAĞIT YAZILDI
3)OKUYUCU TUTULDU
4)ÇOCUKLAR DOLAŞTIRILARAK
5)YENGELER GEZDİ
6)KON+AİLESİ ÇAĞIRDI
7)HOPARLÖRLE
8)AĞIZDAN AĞIZA
9)DİĞER

OKU DAĞITILDIMI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2)EVET
3)HAYIR
4)DİĞER

OKU NE DAĞITILDI

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)EKMEK
2)ŞEKER,LOKUM,KİNA,MENDİL VS
3)HELVA-TATLI
4)KİBRİT-MUM
5)BAKLAVA-KIVIRMA VS
6)BÖREK-GÖZLEME
7)TAVUK-PİLAV
8) BİSKÜVİ-KURABIYE
9)ŞERBET
11) YAZMA - TULBENT - BAŞORTUSU
22) DİĞER

MEKAN

- 0)BOŞ-BELİRSİZ
1)BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2)EV
3)BAHÇE
4)EV+BAHÇE
5)DÜĞÜN SALONU
6)OKUL-OKUL BAHÇESİ
7)KAHVE
8)KOY MEYDANI
9)CAMİİ
11)DİĞER

SUNNETTE

TAKI TAKILCIMI	TAK NE TAKILDI	PARA TAKILDI MI	PARA TAK CINSI	FOTO ÇEKİLDİ Mİ	VIDEO ÇEKİLDİ Mİ
418	419	420	421	422	423
424	425	426	427	428	429

İLK ÇOCUK

SON ÇOCUK

PARA TAKILDI MI
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) EVET
2) HAYIR
3) DİĞER

PARA TAK. CINSI
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) TL
2) DÖVİZ
3) DİĞER

TAKI TAKILDI MI
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) EVET
2) HAYIR
3) DİĞER

FOTO/VIDEO ÇEKİMİ
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2) ÇEKİLDİ
3) ÇEKİLMEDİ
4) DİĞER

TAK.NE TAKILDI
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2) ALTIN
3) SAAT
4) DİĞER

BESLENME :

430) YAZIN KAÇ ÖĞÜN YEMEK YENİR.....

431) YAZIN YENİLEN ÖĞÜNLER

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) KAHVALT. ()
2) ÖĞLE ()
3) İKİNDİ ()
4) AKŞAM ()
5) GECE ()
6) DİĞER ()

432) YAZIN KAHVALTIDA ÇAY İÇİLİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

433) YAZIN KAHVALTIDA SÜT İÇİLİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

434) YAZIN KAHVALTIDA ÇORBA İÇİLİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

435) YAZIN KAHVALTIDA KIZARTMA YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

436) YAZIN KAHVALTIDA SALATA YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

437) YAZIN KAHVALTIDA YAĞ YENİLİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

438) YAZIN KAHVALTIDA PEYNİR YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

439) YAZIN KAHVALTIDA ZEYTİN YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

440) YAZIN KAHVALTIDA BAL-REÇEL YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

441) YAZIN KAHVALTIDA YUMURTA YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

442) YAZIN KAHVALTIDA SUCUK SALAM YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

443) YAZIN KAHVALTIDA KAYMAK YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

444) YAZIN KAHVALTIDA TAHİN-PEKMEZ YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

445) YAZIN KAHVALTIDA DİĞER YENİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

446) YAZIN KAHVALTIDA DİĞER YENİRSE KAÇ TANE OLDUĞU

447) YAZIN KAHVALTIDA YENEN DİĞERLERİN NELER OLDUĞU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) HELVA ()
2) MENEMEN ()
3) ET-TAVUK ()
4) HAŞLAMA ()
5) BÖREK - GÖZLEME ()
6) SUT - YOĞURT ÜZERİ ()
7) SOĞAN KAVURMA-YAHNISI ()
8) DİĞER ()

448) KİŞİN KAÇ ÖĞÜN YEMEK YENİR:

449) KİŞİN YENİLEN ÖĞÜNLER

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) KAHVALTI ()
2) ÖĞLE ()
3) İKİNDİ ()
4) AKŞAM ()
5) GECE ()
6) DİĞER ()

- 450) KİŞİN KAHVALTIDA ÇAY İÇİLİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 451) KİŞİN KAHVALTIDA SÜT İÇİLİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 452) KİŞİN KAHVALTIDA ÇORBA İÇİLİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 453) KİŞİN KAHVALTIDA KIZARTMA YENİLİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 454) KİŞİN KAHVALTIDA SALATA YENİLİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 455) KİŞİN KAHVALTIDA YAĞ YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 456) KİŞİN KAHVALTIDA PEYNİR YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 457) KİŞİN KAHVALTIDA ZEYTİN YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 458) KİŞİN KAHVALTIDA BAL-REÇEL YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 459) KİŞİN KAHVALTIDA YUMURTA YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 460) KİŞİN KAHVALTIDA SUCUK-SALAM YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 461) KİŞİN KAHVALTIDA KAYMAK YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

- 462) KİŞİN KAHVALTIDA TAHİN-PEKMEZ YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 463) KİŞİN KAHVALTIDA DİĞER YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 464) KİŞİN KAHVALTIDA DİĞER YENİRSE KAÇ TANE OLDUĞU
465) KİŞİN KAHVALTIDA YENEN DİĞERLERİN NELER OLDUĞU
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) HELVA ()
2) MENEMEN ()
3) ET-TAVUK ()
4) HAŞLAMA ()
5) BÖREK - GÖZLEME ()
6) SÜT - YOĞURT ÜZERİ ()
7) SOĞAN KAVURMA-YAHNİSİ ()
8) DİĞER ()
- 466) AKŞAMDAN KALAN YEMEK KAHVALTIDA YENİR Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) ZAMAN ZAMAN ()
4) DİĞER ()
- 467) YEMEKLER GENELDE NERDE YENİR
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YER SOFRASI ()
2) MASA ()
3) YER SOFRASI + MASA ()
4) DİĞER ()
- 468) YAZIN EKMEK NEREDEN TEMİN EDİLİR
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVDE YAPAR ()
2) SATIN ALIR ()
3) EVDE YAPAR + SATIN ALIR ()
4) ORTAK FIRIN ()
5) DİĞER ()
- 469) KİŞİN EKMEK NEREDEN TEMİN EDİLİR
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVDE YAPAR ()
2) SATIN ALIR ()
3) EVDE YAPAR + SATIN ALIR ()
4) ORTAK FIRIN ()
5) DİĞER ()

SATIN ALIYORSA

HAFT. KAÇ EKM AL	ALDĞ EKM TÜR	NERD SAT AL	NEDEN SAT AL	EKMEK TÜRÜ
470	471	472	473	0) BOŞ-BELİRSİZ 1) BUĞDAY EKMEĞİ 2) MISIR 3) KEPEK
474	475	476	477	4) ÇAVDAR 5) BUĞDAY + MISIR 6) DİĞER

NEREDEN SATIN ALIR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) KÖYDEKİ-YAKINDAKİ BAKKAL
2) FIRIN
3) KÖYE GELEN ARABADAN -
EKMEKÇİ
4) İLÇEDEN
5) İLDEN
6) KAHVEDEN
7) DİĞER

NEDEN SATIN ALIR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) İŞİ OLDUĞU İÇİN - VAKTI OLMADIĞINDAN
2) ÇARŞI EKMEĞİ DAHA ÇOK SEVİLİ İÇİN
3) EV EKMEĞİ YAPIL(A)MADIĞINDAN
4) EV EKMEĞİ YETİŞMEDİĞİNDE
5) MİSAFİR GELDİĞİNDE
6) ZAHMETSİZ OLDUĞU İÇİN
7) DEĞİŞİKLİK OLSUN DİYE
8) EKONOMİK OLSUN
9) SAĞLIK SORUNU-EV EKMEĞİ MASAK
11) DİĞER

EVDE YAPILIYORSA

HAFT KAÇ EKM YAP	YAP EKM TUR	EKM KİM YAP	EVDE EKM YAP
478	479	480	481
HAFT KAÇ EKM YAP	YAP EKM TUR	EKM KİM YAP	EVDE EKM YAP
482	483	484	485

YAZ

KIŞ

EKMEĞİ KİM YAPAR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) HB EŞİ KADIN (KONUŞULAN)
2) HB. ERKEĞİN ANNESİ
3) H.B. KIZ ÇOCUK
4) H.B. GELİN
5) HB. ERK ERK KARDEŞİNİN EŞİ
6) HB. EŞİ + HB. KIZI
7) HB. EŞİ + HB. GELİNİ
8) H.B. KADIN
9) KOMŞU
11) HANEDEKİ TÜM KADINLAR
22) DİĞER

NEDEN EVDE EKM.YAP

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) EKONOMİK - UCUZ-BEREKETLİ
2) DOYURUCU- LEZZETLİ- TATLI
3) ALIŞKANLIK
4) EV EKMEĞİ SEVİLİR
5) GELENEK-ADET
6) UNU, BUĞDAYI, MISIRI VAR
7) BAŞKA İMKAN YOK
8) TEMİZ
9) ÇARŞI EKMEĞİ BULAMAZ
11) FIRIN OLD. İÇİN
22) GEÇ BAYATLAR
33) DİĞER

486) EVDE ET TÜKETİLİR Mİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) TÜKETİLİR ()
2) TÜKETİLMEZ ()
3) DİĞER ()

487) EVDE TÜKETİLEN ET TÜRÜ SAYISI.....

- 999) BOŞ-BELİRSİZ ()
998) BİLMEZ ()
997) DİĞER ()

1 TÜR

2 TÜR

3 TÜR

4 TÜR

5 TÜR

NE TÜR ET TUKETİLİR	KAÇ KG.	NASIL TEM EDİLİR	SAT.NER. ALIR	AVETİYE TURU
488	489	490	491	492
493	494	495	496	497
498	499	500	501	502
503	504	505	506	507
508	509	510	511	512

ET TÜRÜ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) KIRMIZIET
2) BEYAZ ET
3) SU ÜRÜNLERİ
4) SAKATAT
5) AV ETİ
6) DİĞER

ET MİKTARI

- 999) BOŞ-BELİRSİZ
998) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
997) 1 KILODAN AZ
996) BAYRAMDAN BAYRAMA
995) DİĞER

AV ETİ TÜRLERİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) ÇULLUK-BAKAL
2) BİLDİRCİN
3) KEKLIK
4) ORDEK
5) YELFE-KARATAVUK
6) TAVŞAN
7) GEYİK
8) DİĞER

NASIL TEMİN EDİLİR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) SATIN ALIR
2) KEN HAYVANINDAN
3) AVLANMA
4) KOMŞU VERİR
5) DİĞER

SAT. NEREDEN ALINIR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) İL MERKEZİNDEN
2) İLÇEDEN
3) BUCAKTAN
4) KOY KASABINDAN
5) BAŞKA KOYUN KASABINDAN
6) K GELEN SATICIDAN
7) DİĞER

513) EVDE GIDA MADDELERİ YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET YAPILIR ()
2) HAYIR YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

514) TARHANA YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

515) ERIŞTİF- MAKARNA-KUSKUS YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

516) SALÇA YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

517) TURŞU YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

518) KONSERVE YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

519) PEKMEZ YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

520) REÇEL YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

521) YAĞ YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

522) PEYNİR VE ÇEŞİTLERİ YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

523) YOĞURT YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

524) KAYMAK YAPILIR MI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YAPILIR ()
2) YAPILMAZ ()
3) DİĞER ()

- 525) KAVURMA YAPILIR MI
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) YAPILIR ()
 2) YAPILMAZ ()
 3) DİĞER ()

- 526) SEBZE KURUTULUR MU
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) YAPILIR ()
 2) YAPILMAZ ()
 3) DİĞER ()

- 527) DİĞER YAPILIR MI
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) YAPILIR ()
 2) YAPILMAZ ()
 3) DİĞER ()

- 528) DİĞER YAPILIRSA NE OLDUĞU
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) YUFKA ()
 2) DİĞER ()

- 529) YEMEKLERDE KULLANILAN YAĞIN TÜRÜ
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) SIVI YAĞ ()
 2) KATI YAĞ ()
 3) SIVI YAĞ + KATI YAĞ ()
 4) DİĞER ()

- 530) KATI YAĞ TÜKETİLİRSE TÜRÜ
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) MARGARİN ()
 2) TEREYAĞ ()
 3) KUYRUKYAĞI ()
 4) DİĞER ()

- 531) SIVI YAĞ TÜKETİLİRSE TÜRÜ
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) ZEYTİN YAĞI ()
 2) AYÇİÇEK YAĞI ()
 3) MISIR ÖZÜ ()
 4) SOYA YAĞI ()
 5) FINDIK YAĞI ()
 6) DİĞER ()

SAĞLIK-TEMİZLİK :

- 532) SON BİR AYDA EVDE HASTALANAN VAR MI
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) VAR ()
 2) YOK ()
 3) DİĞER ()

- SON BİR AYDAKİ HASTALIK TÜRÜ
 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) AKÜT HASTALIKLAR
 2) KRONİK HASTALIKLAR
 3) DİĞER

AKÜT HASTALIK İSE NE OLDU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) ATEŞ
 2) İSHAL
 3) GRİP-NEZLE
 4) KIRIK-ÇIKIK
 5) İST SOLUNUM YOLU
 6) ZONA
 7) DİĞER

NE YAPILDI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) BİR ŞEY YAPILMADI
 2) EVDE TEDAVİ
 3) DOKTORA GÖTURÜLDÜ
 4) DİĞER

499) VARSA KAÇ KİŞİ.....

	STATU	HAST TURU	AKÜT HAS NE OLDU	KRO HAS NE OLDU	NE YAPILDI	EV TED YAP NE YAP	KİM YAPTI
	533	534	535	536	537	538	539
1. Kişi							
2. Kişi							
3. Kişi							
4. Kişi							
5. Kişi							

KRONİK HASTALIK İSE NE OLDU.

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) DIYABET
 2) FÉLÇ
 3) UNUTKANLIK
 4) TÜMÖREL HASTALIKLAR
 5) PSİKOLOJİK RAHATSIZLIKLAR
 6) SOLUNUM YOLU HAST.
 7) KADIN HASTALIKLARI
 8) BOŞALTIM SİSTEMİ HAST
 9) BEYİN-SİNİR HASTALIKLARI
 11) FITİK
 22) TANSİYON
 33) KALP-DAMAR HAST
 44) ROMATİZMA
 55) DİĞER

EVDE TEDAVİ

- YAPILDI**
 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) İLAÇLA TEDAVİ
 2) BİTKİ İLE TEDAVİ
 3) DİĞER

KİM YAPTI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) KON KENDİSİ
 2) KON ANNESİ
 3) KOMŞU
 4) DİĞER

EVDEKİ BULAŞIKLARI

	KAÇ KİŞİ YIKAR	KİM YIKAR	NE İLE YIKAR	NASIL YIKAR	NE KULLANIR	NERDE YIKANIR
YAZ	568	569	570	571	572	573
KİŞİ						

NE KULLANIR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) SABUN
 2) DETERJAN
 3) SABUN + DETERJAN
 4) DİĞER

BULŞ. NASIL YIKAR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) SICAK SU
 2) SOĞUK SU
 3) SICAK + SOĞUK SU
 4) DİĞER

NE İLE YIKAR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) MAKİNE İLE
 2) ELDE
 3) ELDE + MAKİNEDA
 4) DİĞER

NERDE YIKANIR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) EV İÇİ MUTFAKTA
 2) EV İÇİ BANYO
 3) EV İÇİ ODA
 4) EV İÇİ DİĞER
 5) EV DIŞI KAPI ÖNLÜ
 6) EV DIŞI TUL ÇEŞ BAŞI
 7) EV DIŞI DİĞER
 8) SOFA + KORİDOR
 9) BALKONDA
 11) EV İÇİ ABDESTLİKTE
 22) ODA İÇİ MUTFAK
 33) DİĞER

KİM YIKAR

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) HANEDKİ TÜM KADINLAR
 2) H B EŞİ KADINI
 3) H B KADIN
 4) H B KIZ ÇOC
 5) H B GELİNİ
 6) H B ERKEK
 7) H B ERKEK ÇOC
 8) DİĞER

580) MUTFAKTA KULLANILAN KAPLARIN CİNSİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) BAKIR ()
 2) ALÜMİNYUM ()
 3) ÇİNKO ()
 4) ÇELİK ()
 5) TEFLON ()
 6) CAM-PORSELEN ()
 7) EMAYE ()
 8) PLASTİK ()
 9) MELAMİN ()
 11) TOPRAK ()
 22) DİĞER ()

EVİN TEMİZLİĞİNDE :

	KAÇ KİŞİ YAPAR	STATU	NE SIKLIKLA	KUL TEM MAD	NEYLE TEMİZLE
YAZ	581	582	583	584	585
KIŞ	586	587	588	589	590

- NE SIKLIKTA**
 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) HERGÜN
 2) GÜN AŞIRI
 3) HAFTADA BİR
 4) 15 GÜNDE BİR
 5) AYDA BİR
 6) İKİ AYDA BİR
 7) ÜÇ AYDA BİR
 8) YILDA İKİ DEFA
 9) DİĞER
- KULLANILAN TEMİZLİK MADDESİ**
 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) SABUN
 2) DETERJAN
 3) SABUN + DETERJAN
 4) KULLANMAZ
 5) DİĞER
- NE İLE TEMİZLENİR**
 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) EL SÜPÜRGESİ İLE
 2) ELEKT. SÜPÜRGESİ İLE
 3) EL SÜP.+ELEKTRİK SÜP.
 4) DİĞER

EVDEKİ ÇAMAŞIRLAR

	KAÇ KİŞİ YIKAR	KİM YIKAR	NERDE YIKANIR	NASIL YIKANIR	NE SIKLIKTA YIKANIR
YAZ	591	592	593	594	595
KIŞ	596	597	598	599	600

- KİM YIKAR**
 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) HANEDEKİ TÜM KADINLAR
 2) H.B. EŞİ KADIN
 3) H.B. KADIN
 4) H.B. KIZ ÇOC.
 5) H.B. GELİNİ
 6) H.B. ERKEK
 7) H.B. ERKEK ÇOC.
 8) DİĞER
- NERDE YIKANIR**
 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) EV İÇİ MUTFAKTA
 2) EV İÇİ BANYO
 3) EV İÇİ ODA
 4) EV İÇİ DİĞER
 5) EV DIŞI KAPI ÖNÜ
 6) EV DIŞI TUL. ÇEŞ BAŞI
 7) BALKON
 8) KORİDOR + SOFA
 9) EV İÇİ ABDESTLİKTE
 11) ODA İÇİ MUTFAK
 22) EV İÇİ ANTRE
 33) DİĞER
- NE SIKLIKTA**
 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) HERGÜN
 2) GÜN AŞIRI
 3) HAFTADA 2-3
 4) HAFTADA 1
 5) 15 GÜNDE 1
 6) AYDA 1
 7) DİĞER
- ÇAMAŞ. NASIL YIKANIR**
 0) BOŞ BELİRSİZ
 1) ELDE
 2) MAKİNEDE
 3) ELDE + MAKİNEDE
 4) DİĞER

- 601) KON. ÇAMAŞIRLARINDA NE KULLANIR
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) SABUN ()
 2) DETERJAN ()
 3) ÇAMAŞIR SUYU ()
 4) ÇAMAŞIR YUMUŞ. ()
 5) KİREÇ ÖNLEYİCİ ()
 6) DİĞER ()

- 602) KON. ÇAMAŞIRLARINI KAYNATIR MI
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) EVET ()
 2) HAYIR ()
 3) DİĞER ()

- 603) EVET İSE NELER OLDUĞU
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) İÇ GİYİM ()
 2) DIŞ GİYİM ()
 3) EV EŞYASI ()
 4) DİĞER ()

- 604) KON. ÇAMAŞIRLARINI ÜTÜLER Mİ
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) EVET ()
 2) HAYIR ()
 3) DİĞER ()

605) EVET İSE NELER OLDUĞU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) İÇ GİYİM ()
 2) DIŞ GİYİM ()
 3) EV EŞYASI ()
 4) DİĞER ()

EKONOMİ :

- 606) EVLENMEDEN ÖNCE HANENİN EKONOMİK DURUMU NASIL İDİ
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) ÇOK İYİ ()
 2) İYİ ()
 3) ORTA ()
 4) KÖTÜ ()
 5) ÇOK KÖTÜ ()
 6) DİĞER ()

- 607) ŞU ANDA NASIL
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) ÇOK İYİ ()
 2) İYİ ()
 3) ORTA ()
 4) KÖTÜ ()
 5) ÇOK KÖTÜ ()
 6) DİĞER ()

- 608) KON. HANEDE Kİ EKONOMİK KARARLARA KATILIP KATILMADIĞI
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) KATILIR ()
 2) KATILMAZ ()
 3) DİĞER ()

- 609) KATILMAZSA KİM KARAR VERİR (STATÜ)

- 610) KATILMAZSA NEDEN:
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) BEN BİLMEYİ ()
 2) BANA SORMAZ ()
 3) PARASAL KONULARLA ERKEK İLGİLENİR ()
 4) EŞİM KARIŞTIRMAZ ()
 5) BÜYÜKLER KARAR VERİR ()
 6) YAŞLI ANLAMAZ ()
 7) ADET DEĞİL ()
 8) KADIN HEŞEYDEN ANLAMAZ ()
 9) DİĞER ()

KANAAT VE TUTUMLAR :

- 611) KONUŞULAN SİGARA İÇER Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) İÇİYORDU BIRAKTI ()
4) DİĞER ()
- 612) KAÇ YAŞINDAN BERİ SİGARA İÇER:.....
999) BOŞ-BELİRSİZ ()
998) BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
997) DİĞER ()
- 613) SİGARA İÇMEYE NEDEN BAŞLADI
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) ÖZENTİ- MERAK ()
2) SIKINTI ()
3) ARKADAŞI ALIŞTIRDI ()
4) EŞİ ALIŞTIRDI ()
5) SİG. AĞRISI AZALTIR ()
6) CAHİLLİK ()
7) DİĞER ()
- 614) HANGİ MARKA SİGARA İÇER
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) YERLİ MENŞEİ ()
2) YABANCI MENŞEİ ()
3) DİĞER ()
- 615) HAFTADA KAÇ PAKET İÇER:.....
999) BOŞ-BELİRSİZ ()
998) BİLMEZ- HATIRLAMAZ ()
997) BİR PAKETTEN AZ ()
996) DİĞER ()
- 616) KONUŞULAN TV İZLER Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- 617) İZLERSE KAÇ TV KANALI İZLER:.....
999) BOŞ-BELİRSİZ ()
998) FARKETMEZ ()
997) TÜM KANALLAR ()
996) BİLMEZ-HATIRLAMAZ ()
995) DİĞER ()
- 618) EN ÇOK İZLEDİĞİ KANALLAR
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) TRT 1 ()
2) TRT 2 ()
3) TRT 3 ()
4) CNBC-E ()
5) CİNE 5 ()
6) SHOW TV ()
7) ATV ()
8) STAR ()
9) KANAL D ()
11) TGRT ()
22) STV ()
33) KANAL 7 ()
44) FARKETMEZ ()
55) DİĞER ()

- 619) HANGİ PROGRAMLARI İZLER
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) HABER ()
2) AÇIK OTURUM ()
3) YERLİ DİZİ ()
4) YABANCI DİZİ ()
5) YERLİ FİLM ()
6) YABANCI FİLM ()
7) DİNİ PROGRAM ()
8) KÖYLÜYE YÖNELİK PROGRAM ()
9) BELGESEL ()
11) EĞLENCE PROG ()
22) SPOR PROGRAMI ()
33) MAGAZİN ()
44) YARIŞMA ()
55) YEMEK PROGRAMI ()
66) MÜZİK PROGRAMI ()
77) REALİTE PROG ()
88) DİĞER ()

620) KİŞİN GÜNDE KAÇ SAATİNİ TV. İZLEMeye AYIRIR:.....

621) YAZIN GÜNDE KAÇ SAATİNİ TV. İZLEMeye AYIRIR:.....

- 622) KON. RADYO DİNLER Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()
- KAÇ SAAT TV İZLER
999) BOŞ-BELİRSİZ
998) DENK GELDİKÇE
997) BİLMEZ
996) DİĞER

- 623) EVET İSE HANGİ KANALARI DİNLER
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) TRT FM ()
2) YEREL RADYOLAR ()
3) FARKETMEZ ()
4) ULUSAL ÖZEL KANALLAR ()
5) DİĞER ()

- 624) NE TÜR PROGRAMLAR DİNLER
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) HABER PRG. ()
2) MÜZİK PRG. ()
3) SOHBET PRG. ()
4) SPOR PRG. ()
5) DİNİ-İLAHİ PRG. ()
6) FARKETMEZ ()
7) DİĞER ()

- 625) KON. ERKEK Ç. İLKOKULDAN SONRA OKUTTU MU
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

- 626) ERKEK Ç. OKUTMADIYSA NEDEN
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) ÇOCUĞU YOK / KÜÇÜK ()
2) İŞLERE YARDIM ETMESİ İÇİN ()
3) ÇOCUK İSTEMEDİĞİNDEN ()
4) EKONOMİK NEDENLERDEN ()
5) OKUL YOKTU-UZAKTI DİYE ()
6) KAFASI ÇALIŞMIYOR DİYE ()
7) İLGİLNEMEDİ-YALNIZDI ()
8) DİĞER ()

- 627) KON. ERKEK Ç. OKUTMADIYSA OKT. İSTER MİYDİ
0) BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) BİLMEZ-AKLI ERMEZ ()
4) DİĞER ()

628)KON. ERKEK Ç. OKUTMAK İSTERSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)ADAM OLSUN ()
2)MESLEK SAHİBİ OLSUN ()
3)KENDİSİNİ KURTARSIN ()
4)CAHİL KALMASIN, BİLGİLİ OLSUN ()
5)PARA KAZANSIN-EKMEK TUTSUN ()
6)BENİM/BİZİM GİBİ OLMASIN ()
7)OKUMAK İYİDİR ()
8)BİZE BAKSIN ()
9)KİMSEYE MUHTAÇ OLMASIN ()
11)DİĞER ()

629)KON. ERKEK Ç. OKUTMAK İSTEMEZSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EKONOMİK NEDENLER ()
2) OKUMAKLA BİRŞEY OLMUYOR/GEREK YOK ()
3) AİLE İŞLERİNE YARDIM ETSİN ()
4) DİĞER ()

630)KON. KIZ Ç. İLKOK. SONRA OKUTTU MU
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

631)KON KIZ Ç. OKUTMADIYSA NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)ÇOCUĞU YOK / KÜÇÜK ()
2)İŞLERE YARDIM ETMESİ İÇİN ()
3)ÇOCUK İSTEMEDİĞİNDEN ()
4)EKONOMİK NEDENLERDEN ()
5)OKUL YOKTU-UZAKTI DİYE ()
6)KAFASI ÇALIŞMIYOR DİYE ()
7) KIZ ÇOCUK OKUMAZ-KOCAYA GİDECEK-KOCASI BAKACAK ()
8) GÜVENLİK (BAŞINA İŞ GELİR VS.) ()
9)İLGİLENEMEDİ-YALNIZDI ()
11)DİĞER ()

632)KON. KIZ Ç. OKUTMADIYSA OKT. İSTER MİYDİ
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)BİLMEZ-AKLI ERMEZ ()
4)DİĞER ()

633)KON. KIZ Ç. OKUTMAK İSTERSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) ADAM OLSUN ()
2)MESLEK SAHİBİ OLSUN ()
3) KENDİSİNİ KURTARSIN/KİMSEYE MUHTAÇ ()
4) CAHİL KALMASIN, BİLGİLİ OLSUN ()
5) PARA KAZANSIN-EKMEK TUTSUN ()
6) BENİM/BİZİM GİBİ OLMASIN ()
7) OKUMAK İYİDİR ()
8)BİZE BAKSIN ()
9)DİĞER ()

634)KON. KIZ Ç. OKUTMAK İSTEMEZSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EKONOMİK NEDENLER ()
2) OKUMAKLA BİRŞEY OLMUYOR/GEREK YOK ()
3) AİLE İŞLERİNE YARDIM ETSİN ()
4) EVLENECEK / KOCAYA GİDECEK ()
5) KIZLARIN OKUMASINA KARŞI ()
6) KAÇMASIN DİYE ()
7)BAŞINA İŞ GELMESİN DİYE ()
8)DİĞER ()

635)KON.ERKEK Ç. KURAN ÖĞRENMEYE GÖNDERDİ Mİ
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

636)ERKEK Ç. GÖNDERMEDİYSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)ÇOCUĞU YOK/ KÜÇÜK ()
2) GEREK YOK ()
3)ÇOCUK İSTEMEDİ ()
4) İMKAN YOKTU (CAMİ, HOCA VS.) ()
5) VAKİT YOKTU ()
6) EKONOMİK NEDENLER ()
7) HOCA İSTEMEDİ/İLGİLENMEDİ ()
8)EBEVEYN İLGİLENMEDİ-YALNIZDI ()
9)BİLMEZ-AKLI ERMEZ ()
11)DİĞER ()

637)KON. ERKEK Ç. GÖNDERMEDİYSE GÖN. İSTER MİYDİ
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)BİLMEZ-AKLI ERMEZ ()
4)DİĞER ()

638)KON. ERKEK Ç. GÖNDERMEK İSTERSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) DİNİNİ ÖĞRENSİN ()
2) ARKAMDAN KURAN OKUYABİLSİN ()
3) SEVAP İŞLESİN ()
4) BİLGİLİ OLSUN ()
5) DİN HER ŞEYDEN ÖNCE GELİR ()
6) DİĞER ()

639)KON. ERKEK Ç. GÖNDERMEK İSTEMEZSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)GEREK YOK ()
2)BİZDEN ÖĞRENİR ()
3) OKULDA ÖĞRENİR ()
4) DİĞER ()

640)KIZ Ç. KURAN ÖĞRENMEYE GÖND. Mİ
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) EVET ()
2) HAYIR ()
3) DİĞER ()

641)KIZ Ç. GÖNDERMEDİYSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)ÇOCUĞU YOK/ KÜÇÜK ()
2) GEREK YOK ()
3)ÇOCUK İSTEMEDİ ()
4) İMKAN YOKTU (CAMİ, HOCA VS.) ()
5) VAKİT YOKTU ()
6) EKONOMİK NEDENLER ()
7) HOCA İSTEMEDİ/İLGİLENMEDİ ()
8)EBEVEYN İLGİLENMEDİ-YALNIZDI ()
9)BİLMEZ-AKLI ERMEZ ()
11)DİĞER ()

642)KIZ Ç. GÖNDERMEDİYSE GÖN. İSTER MİYDİ
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1)EVET ()
2)HAYIR ()
3)BİLMEZ ()
4)AKLI ERMEZ ()
5)DİĞER ()

643)KIZ Ç. GÖNDERMEK İSTERSE NEDEN
0)BOŞ-BELİRSİZ ()
1) DİNİNİ ÖĞRENSİN ()
2) ARKAMDAN KURAN OKUYABİLSİN ()
3) SEVAP İŞLESİN ()
4) BİLGİLİ OLSUN ()
5) DİN HER ŞEYDEN ÖNCE GELİR ()
6) DİĞER ()

- 644) KIZ Ç. KURANA GÖND. İSTEMEZSE NEDEN
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) GEREK YOK ()
 - 2) BİZDEN ÖĞRENİR ()
 - 3) OKULDA ÖĞRENİR ()
 - 4) DİĞER ()

- 645) OĞLUNUN HANGİ MESLEĞİ TERCİH ETMESİNİ İSTER/İSTERDİ
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) FİKRİ YOK ()
 - 2) FARKETMEZ ()
 - 3) ÇOCUK KENDİ SEÇSİN ()
 - 4) DOKT.-MÜH.-MİM.-AVU
PROF./SERBEST MESLEK ()
 - 5) ASKER-POLİS ()
 - 6) ÖĞRETMEN ()
 - 7) MEMUR ()
 - 8) ZANAATÇI-İŞÇİ-TEKNİK ELEMAN ()
 - 9) ÇİFTÇİ- HAYVANCİ ()
 - 11) İMAM ()
 - 22) DEVLET YÖNETİCİSİ ()
 - 33) MESLEK BİLMEZ ()
 - 44) DİĞER ()

- 646) NEDEN O MESLEĞİ SEÇSİN
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) EKONOMİK İMKANLARI İYİ ()
 - 2) TOPLUMA MİLLETE YARARLI MESLEK ()
 - 3) TEMİZ- RAHAT-SAYGIN MESLEK ()
 - 4) GÜVENCELİ-GEÇERLİ-GELEĞE UYGUN MESLEK ()
 - 5) MES. SAHİBİ OLSUN ()
 - 6) BİZE BAKSIN ()
 - 7) YETENEĞİNE-İSTEĞİNE UYGUN ()
 - 8) KON.SEVDİĞİ MESLEK ()
 - 9) DİNİ NEDENLER ()
 - 11) DÜZENLİ MAAŞI OLSUN ()
 - 22) BABA- AİLE MESLEĞİ ()
 - 33) DÜŞÜNMEDİ ()
 - 44) CİNSİYETİNE UYGUN ()
 - 55) DİĞER ()

- 647) KIZININ HANGİ MESLEĞİ TERCİH ETMESİNİ İSTER/İSTERDİ
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) FİKRİ YOK ()
 - 2) FARKETMEZ ()
 - 3) ÇOCUK KENDİ SEÇSİN ()
 - 4) DOK.-MÜH.- MİM.- PROF. MESLEKLER ()
 - 5) EBE-HEMŞİRE ()
 - 6) ÖĞRETMEN ()
 - 7) MEMUR ()
 - 8) EV KADINI ()
 - 9) KURAN K. HOCA./HAFİZ/CENAZE YIKAMACI. ()
 - 11) DİN GÖREVLİSİ ()
 - 22) DİĞER ()

- 648) NEDEN O MESLEĞİ SEÇSİN
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) EKONOMİK İMKANLARI İYİ ()
 - 2) TOPLUMA MİLLETE YARARLI MESLEK ()
 - 3) TEMİZ- RAHAT-SAYGIN MESLEK ()
 - 4) GÜVENCELİ-GEÇERLİ-GELEĞE
UYGUN MESLEK ()
 - 5) MESLEK SAHİBİ OLSUN-ELİ EKİM TUTSUN ()
 - 6) BİZE BAKSIN ()
 - 7) YETENEĞİNE-İSTEĞİNE UYGUN MESLEK ()
 - 8) KON.SEVDİĞİ MESLEK ()
 - 9) DİNİ NEDENLER ()
 - 11) KADINA/KIZA UYGUN MESLEK ()
 - 22) KOCASINA MUHTAÇ OLMAZ ()
 - 33) EVİNDE OTURSUN ()
 - 44) RAHAT ETSİN ()
 - 55) BİLMEZ- DÜŞÜNMEDİ ()
 - 66) DİĞER ()

- 649) ERKEK ÇOCUK KAÇ YAŞINDA EVLENSİN
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) SAYISAL YANIT ()
 - 2) SÖZEL YANIT ()
 - 3) DİĞER ()

- 650) ERKEK Ç. EVLENME YAŞI SAYISAL
YANIT İSE, YAŞI:

- 651) ERKEK Ç. EVLENME YAŞI SÖZEL
YANIT İSE
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) KENDİSİ BİLİR-
NE ZAMAN İSTERSE ()
 - 2) FARKETMEZ ()
 - 3) FİKRİ YOK ()
 - 4) KISMETİ ÇIKINCA ()
 - 5) DİĞER ()

- 652) NEDEN BU YAŞTA EVLENSİN
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) ASKERLİĞİNİ YAPMIŞ OLUR ()
 - 2) AKILLI OLUR/SORUMLULUĞUNU BİLİR ()
 - 3) OLGUNLAŞIR-CAHİLLİKTEN KURTULUR ()
 - 4) YAŞI GEÇMESİN ()
 - 5) İŞİ OLSUN-MADDİ DUR.DÜZELTSİN ()
 - 6) EVLİLİĞİNİ/KARISININ KIYMETİNİ BİLSİN ()
 - 7) UYGUN YAŞ ()
 - 8) KON. ONUN AİLESİYLE UĞRAŞMASIN ()
 - 9) ADET BÖYLE ()
 - 11) TAHSİLİNİ YAPSIN ()
 - 22) DİĞER ()

- 653) KIZ ÇOCUK KAÇ YAŞINDA EVLENSİN
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) SAYISAL YANIT ()
 - 2) SÖZEL YANIT ()
 - 3) DİĞER ()

- 654) KIZ ÇOCUĞUN EVLENME YAŞI
SAYISAL YANITSA, YAŞI:

- 655) KIZ ÇOCUĞUN EVLENME YAŞI
SÖZEL YANITSA
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) KENDİSİ BİLİR-
NE ZAMAN İSTERSE ()
 - 2) FARKETMEZ ()
 - 3) FİKRİ YOK ()
 - 4) KISMETİ ÇIKINCA ()
 - 5) DİĞER ()

- 656) NEDEN BU YAŞTA EVLENSİN
- 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 - 1) UYGUN YAŞ ()
 - 2) YAŞI GEÇMESİN ()
 - 3) OLGUNLAŞIR-CAHİLLİKTEN KURTULUR
İYİ KÖTÜYÜ AYIRSIN ()
 - 4) AKILLI OLUR ()
 - 5) ELİN KAHRINI ÇOK ÇEKMESİN ()
 - 6) GENÇ. BİLSİN-BABA EVİNDE RAHAT ETSİN ()
 - 7) MESLEĞİNİ ELİNE ALSIN ()
 - 8) EVİNE ÇOCUKLARINA DAHA İYİ BAKAR ()
 - 9) ADET BÖYLE ()
 - 11) ANNE-BABA KIYMETİ BİLİR ()
 - 22) DİNİ SEBEP ()
 - 33) EŞİNİN AİLESİNE ALIŞSIN, YERİNİ BİLSİN ()
 - 44) DİĞER ()

- 657)ERKEK Ç. EŞİNİ KİM SEÇSİN
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1)CEVAPSIZ ()
 2)ÇOCUĞUN KENDİ ()
 3)ÇOCUĞUN ANNESİ ()
 4)ÇOCUĞUN BABASI ()
 5)BÜYÜKLER ()
 6)KENDİ+ANNE-BABASI ()
 7) ANNE+BABA ()
 8)BİLMEZ ()
 9)DİĞER ()

- 658)NEDEN ONLAR SEÇSİN
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1)ONLAR GEÇİNECEK-KENDİLERİ YAŞAYACAK ()
 2)ZAMAN ÖYLE-HERKES BÖYLE YAPIYOR-ADET ()
 3)SORUMLULUK KENDİNE AİT OLSUN ()
 4)KENDİSİ SEÇMEZSE MUTSUZ OLUR ()
 5)KENDİ BEĞENSİN-SEVDİĞİNİ ALSIN ()
 6)KONUŞULAN DA KENDİ SEÇTİ ALDI ()
 7)BÜYÜKLER İLERİYİ DAHA İYİ GÖRÜR ()
 8)AİLESİ İYİYİ KÖTÜYÜ DAHA İYİ BİLİR ()
 9)ÇOC İSTEDİĞİ OLUR AİLE DE ARAŞTIRIR ()
 11)ÇOCUK BİLMEZ-EŞİNİ/EŞİNİN AİLESİNİ TANIMAZ ()
 22)KAÇIRMASIN-ZATEN BİZİ DİNLEMİYOR ()
 33)DİĞER ()

- 659)KIZ ÇOCUĞUN EŞİNİ KİM SEÇSİN
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1)CEVAPSIZ ()
 2)ÇOCUĞUN KENDİ ()
 3)ÇOCUĞUN ANNESİ ()
 4)ÇOCUĞUN BABASI ()
 5)BÜYÜKLER ()
 6)KENDİ+ANNE BABASI ()
 7) BİLMEZ ()
 8)ANNE-BABA ()
 9)DİĞER ()

- 660)NEDEN ONLAR SEÇSİN
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1)ONLAR GEÇİNECEK-KENDİLERİ YAŞAYACAK ()
 2)ZAMAN ÖYLE-HERKES BÖYLE YAPIYOR-ADET ()
 3)SORUMLULUK KENDİNE AİT OLSUN ()
 4)KENDİSİ SEÇMEZSE MUTSUZ OLUR ()
 5)KENDİ BEĞENSİN-SEVDİĞİNİ ALSIN ()
 6)KONUŞULAN DA KENDİ SEÇTİ ALDI ()
 7)BÜYÜKLER İLERİYİ DAHA İYİ GÖRÜR ()
 8)AİLESİ İYİYİ KÖTÜYÜ DAHA İYİ BİLİR ()
 9)ÇOC İSTEDİĞİ OLUR AİLE DE ARAŞTIRIR ()
 11)ÇOCUK BİLMEZ-EŞİNİ/EŞİNİN AİLESİNİ TANIMAZ ()
 22)KAÇIRMASIN-ZATEN BİZİ DİNLEMİYOR ()
 33)DİĞER ()

- 661) BİR AİLENİN KAÇ ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) SAYISAL YANIT ()
 2) SÖZEL YANIT ()
 3) DİĞER ()

- 662)BİR AİLENİN KAÇ ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 SAYISAL YANITSA, SAYISI:

- 663) BİR AİLENİN KAÇ ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 SÖZEL YANITSA:
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1)ALLAH BİLİR ()
 2)FARK ETMEZ ()
 3)HIÇ OLMASIN ()
 4)DİĞER ()

- 664)KAÇ ERKEK ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) SAYISAL YANIT ()
 2) SÖZEL YANIT ()
 3) DİĞER ()

- 665)KAÇ ERKEK ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 SAYISAL YANITSA, SAYISI:

- 666)KAÇ ERKEK ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 SÖZEL OLARAK YANITLANDIYSA
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1)ALLAH BİLİR ()
 2)FARKETMEZ ()
 3)HIÇ OLMASIN ()
 4)DİĞER ()

- 667)KAÇ KIZ ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 0) BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) SAYISAL YANIT ()
 2) SÖZEL YANIT ()
 3) DİĞER ()

- 668)KAÇ KIZ ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 SAYISAL YANITSA, SAYISI:

- 669)KAÇ KIZ ÇOCUĞU OLMASI UYGUNDUR
 SÖZEL OLARAK YANITLANDIYSA
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1)ALLAH BİLİR ()
 2)FARKETMEZ ()
 3)HIÇ OLMASIN ()
 4)DİĞER ()

- 670)KON.ERKEK Ç. KÖY DİŞİNA GÖÇ ETMESİNİ İSTER Mİ
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) EVET ()
 2) ŞARTLI EVET ()
 3) HAYIR ()
 4)CEVAP YOK ()
 5)FİKİRİ YOK ()
 6)DİĞER ()

- 671)ERKEK Ç. GÖÇ ETMESİNİ İSTEME NEDENLERİ
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1)MESLEK SAHİBİ OLSUN-ÇALIŞSIN ()
 2)SİGORTALI İŞİ-DÜZENLİ GELİRİ OLSUN ()
 3)ÇOK KAZANSIN ()
 4)OKUSUN ()
 5)KENDİNİ KURTARSIN, RAHAT ETSİN ()
 6)KÖY HAYATL-ÇİFTÇİLİK ZOR ()
 7)BİLMEZ ()
 8) EVLİLİK ()
 9) DİĞER ()

- 672)ERKEK Ç. GÖÇ ETMESİNİ İSTEMEME NEDENLERİ
 0)BOŞ-BELİRSİZ ()
 1) KON. ÖZLEM ÇEKER ()
 2) KON. YARDIM ETMELERİ İÇİN ()
 3) KON. HASTALAND.-YAŞLANDIĞ. BAKM İÇİN ()
 4) GÖRÜŞEBİLMEK İÇİN ()
 5)KENDİ İŞİNDE ÇALIŞIN BAŞINA BUYRUK OLS ()
 6) KÖYDE YAŞAM ŞARTLARI DAHA İYİ MEMLEKETİNDE KALSIN ()
 7)GÖZÜMÜN ÖNÜNDE OLSUN ()
 8)ARAZİ BOŞ KALMASIN-MAL MÜL SAHİPÇİK ()
 9) DİĞER ()

673)KON. KIZ Ç. KÖY DİŐINA GÖÇ ETMESİNİ İSTER Mİ
0)BOŞ-BELİRSİZ
1) EVET
2) ŞARTLI EVET
3) HAYIR
4)CEVAP YOK
5)FİKRI YOK
6)KIZIN KOCASI BİLİR
7)DİĞER

674)KIZ Ç. GÖÇ ETMESİNİ İSTEME NEDENLERİ
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)MESLEK SAHİBİ OLSUN-ÇALIŞSIN
2)SİGORTALI İŞİ-DÜZENLİ GELİRİ OLSUN
3)ÇOK KAZANSIN
4)OKUSUN
5)KENDİNİ KURTARSIN, RAHAT ETSİN
6)KÖY HAYATI-ÇİFTÇİLİK ZOR
7)BİLMEZ
8) EVLİLİK
9) DİĞER

675)KIZ ÇOCUĞUN GÖÇ ETMESİNİ İSTEMEME NEDENLERİ
0)BOŞ-BELİRSİZ
1) KON. ÖZLEM ÇEKER
2) KON. YARDIM ETMELERİ İÇİN
3)KON. HASTALAND.-YAŞLANDIĞ. BAKSIN
4) GÖRÜŞEBİLMEK İÇİN
5)KENDİ İŞİNDE ÇALIŞIN BAŞINA BUYRUK OL
6) KÖYDE YAŞAM DAHA İYİ,
MEMLEKETİNDE KALSIN
7)GÖZÜMÜN ÖNÜNDE OLSUN
8)ARAZI BOŞ KALMASIN
9) DİĞER

676)KON. BAŞINI ÖRTER Mİ
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)EVET
2)HAYIR
3)DİĞER

677)EVETSE KAÇ YAŞINDAN BERİ ÖRTER :.....
999)BOŞ-BELİRSİZ
998)DOĞDUĞUNDAN-BEBEKLIĞİNDEN BERİ
997)ÇOCUKLUĞUNDAN BERİ-KENDİNİ BİLDİ BİLELİ
996)OKULU BITİRDİĞİNDEN BERİ
995) DİĞER

678)BAŞINI ÖRTME NEDENİ
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)DİNİ NEDENLER
2)AİLE (BABA-KOCA) İSTEĞİ
3)GELENEK-ADET-ALIŞKANLIK
4)ÜŐÜDÜĐÜ İÇİN
5)ÖZEL BİR NEDENİ YOK
6)İŞ YAPARKEN RAHAT OLD İÇİN
7)DİĞER

679) KON. TÜRBE-YATIR ZİYARETİNE GİDER Mİ
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) EVET
2) HAYIR
3) DİĞER

680)TÜRBE-YATIR ZİYARETİNE GİDERSE NEDEN
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) SEVAP
2) DUA ETMEK İÇİN
3) BÜYÜK ANMAK İÇİN
4)SAYGIDAN
5) ADAK - DİLEK-ŐİFA İÇİN
6)YAĞMUR DUASI İÇİN
7)DİĞER

681)TÜRBE-YATIR ZİYARETİNE GİTMEZSE NEDEN
0) BOŞ-BELİRSİZ
1)KÖYDE/ÇEVREDE YOK-YERİNİ BİLMEZ
2) VAKTİ YOK-FIRSATI YOK
3) BATIL İNANÇ-İNANMAZ
4) EKON. İMKANSIZLIKLAR
5) GEREK GÖRMEZ
6) BURALARDA KİMSE GİTMEZ
7) GÖTÜREN KİMSE OLMAZ
8) ÖLÜDEN FAYDA GELMEZ
9) ALIŞKANLIĞI YOK
11)YAŐLILIKTAN
22)DİĞER

682)ZİYARETE NE SIKLIKTA GİDER
0) BOŞ-BELİRSİZ
1) YILDA 1-2 KERE
2) BAYRAMDAN BAYRAMA
3) 2 YILDA BİR
4) 3-4 YILDA BİR
5) 5+ YILDA BİR
6)RASTLAYINCA-İMKAN OLUNCA
7)İŞİ DÜŐTÜKÇE
8) ÇOK SEYREK
9) DİĞER

683)KON. NAZARA İNANIR Mİ
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)EVET
2)HAYIR
3)EMİN DEĞİL-BİLMEZ
4)DİĞER

684)NAZARA İNANIRSA NAZARA KARŞI NE YAPAR
0)BOŞ-BELİRSİZ
1) BİRŞEY YAPMAZ
2) DUA OKUTUR ÜFLETİR
3) DUA OKUR - OKUTUR
4) KURŞUN DÖKTÜRÜR
5) NAZAR BONCUĞU TAKAR
6) MUSKA TAKAR
7)MUSKA YAZDIRIR
8) HOCAYA GİDER
9)ÇETLEMİK AĞACI DALI/YAYVA DALI/
TAVUK GÜBRESİ/SARMISAK DİŐİ
11)PEYGAMBERİN BUYURDUĞUNU YAPAR
22)TUZ ÇEVİRTİR/ÇATLATIR
33)DİĞER

685)KON. BÜYÜYE İNANIR Mİ
0)BOŞ-BELİRSİZ
1)EVET
2)HAYIR
3)EMİN DEĞİL-BİLMEZ
4)DİĞER

686) KON BÜYÜYE İNANIRSA BÜYÜYE KARŞI NE YAPAR
0)BOŞ-BELİRSİZ
1) BİRŞEY YAPMAZ
2) DUA OKUTUR ÜFLETİR
3) DUA OKUR-OKUTUR
4) HOCAYA GİDER
5)KARŞI BÜYÜ
6)MUSKA TAKAR
7)MUSKA YAZDIRIR
8) DİĞER

687)KON FALA İNANIR Mİ
0)BOŞ-BELİRSİZ
1) EVET
2) HAYIR
3) DİĞER

HANE BAŞKANI MÜLAKAT FORMU (F1) YÖNERGESİ (2003-2004)

DEMOGRAFİK YAPİSTATÜLER

- 1) HB. ERKEK
 2) HB. KADIN
 3) HB. BEKAR ERKEK
 4) HB. BEKAR KADIN
 5) HB. AİLELİ BEKAR ERKEK
 6) HB. AİLELİ BEKAR KADIN
 7) HB. EVLİ BEKAR ERKEK
 8) HB. EVLİ BEKAR KADIN
 9) HB. KADIN EŞİ ERKEK
 10) HB. ERKEĞİN EŞİ KADIN
 11) ERKEK ÇOCUK
 12) KIZ ÇOCUK
 13) ERKEK TORUN
 14) KIZ TORUN
 15) HB. ERKEĞİN BABASI
 16) HB. ERKEĞİN ANNESİ
 17) HB. KADININ BABASI
 18) HB. KADININ ANNESİ
 19) HB. ERKEĞİN ERKEK KARDEŞİ
 20) GELİN
 21) DAMAT
 22) HB. ERKEĞİN KIZ KARDEŞİ
 23) HB. KADININ ERKEK KARDEŞİ
 24) HB. KADININ DİĞER KADIN AKRB
 25) HB. ERKEĞİN DİĞER KADIN AKRB
 26) DİĞER YADIN
 27) DİĞER ERKEK

İDARİ AYRIM

- 0) BOŞ -BELİRSİZ
 1) İL
 2) İLÇE
 3) KÖY
 4) YURT İÇİ BELİRSİZ
 5) YURTDIŞI
 6) BİLMEZ
 7) DİĞER

500) KARADENİZ

- 505) AMASYA
 508) ARTVİN
 514) BOLU
 519) ÇORUM
 528) GİRESUN
 529) GÜMÜŞHANE
 537) KASTAMONU
 552) ORDU
 553) RİZE
 555) SAMSUN
 557) SİNOP
 560) TOKAT
 561) TRABZON
 567) ZONGULDAK
 569) BAYBURT
 574) BARTIN
 578) KARABÜK
 581) DÜZCE

İL KODLARI

- 100) MARMARA
 110) BALIKESİR
 111) BİLECİK
 116) BURSA
 117) ÇANAKKALE
 122) EDİRNE
 134) İSTANBUL
 139) KIRKLARELİ
 141) KOCAELİ
 154) SAKARYA
 159) TEKİRDAĞ
 177) YALOVA

600) D. ANADOLU

- 604) AĞRI
 612) BİNGÖL
 613) BITLİS
 623) ELAZIĞ
 624) ERZİNCAN
 625) ERZURUM
 630) HAKKARİ
 636) KARS
 644) MALATYA
 649) MUŞ
 662) TUNCELİ
 665) VAN
 675) ARDAHAN
 676) İÇDİR

700) G.D. ANADOLU

- 702) ADIYAMAN
 721) DİYARBAKIR
 727) GAZİ ANTEP
 747) MARDİN
 756) ŞİRT
 763) ŞANLI URFA
 772) BATMAN
 773) ŞIRNAK
 779) KİLİS

200) EGE

- 203) AFON
 209) AYDIN
 220) DENİZLİ
 235) İZMİR
 243) KÜTAHYA
 245) MANİSA
 248) MUĞLA
 264) UŞAK

300) AKDENİZ

- 301) ADANA
 307) ANTALYA
 315) BURDUR
 331) HATAY
 332) ISPARTA
 333) İÇEL
 346) K. MARAŞ
 380) OSMANİYE

800) YURTDIŞI

- 801) ALMANYA
 802) YUGOSLAVYA
 803) GÜRCİSTAN
 804) AZERBAJCAN
 805) BELÇİKA
 806) BULGARİSTAN
 807) YUNANİSTAN
 808) KIBRIS
 809) A.B.D.
 810) AVUSTURYA
 811) AVUSTRALYA
 812) FRANSA
 813) LİBYA
 814) İTALYA
 815) ARABİSTAN
 816) ROMANYA
 817) RUSYA
 818) İSRAİL
 819) Y. DIŞI-BİLMEZ
 820) DİĞER

400) İÇ ANADOLU

- 406) ANKARA
 418) ÇANKIRI
 426) ESKİŞEHİR
 438) KAYSERİ
 440) KIRŞEHİR
 442) KONYA
 450) NEVŞEHİR
 451) NİĞDE
 458) SİVAS
 466) YOZGAT
 468) AKSARAY
 470) KARAMAN
 471) KIRIKKALE

ETNİK KÖKEN

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
 1) BİLMEZ
 2) YERLİ
 3) MANAV
 4) KIVIRCIK
 5) TÜRK
 6) MUHACİR
 7) LAZ
 8) DİĞER

Aksi belirtilmediği takdirde,

TÜM SORULAR İÇİN:

- 999) BOŞ- BELİRSİZ
 998) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
 997) DİĞER

DEMOGRAFİK YAPİ**CİNSİYET**

- 0) BOŞ -BELİRSİZ
1) ERKEK
2) KADIN

YAŞ İÇİN

- 999) BOŞ-BELİRSİZ
998) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
0) YAŞINI DOL.DURMAMIŞ
BEBEKLER İÇİN

ÖZLÜK-ÜVEYLİK

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) ÖZ
2) ÜVEY
3) BİLGİ YOK

ZİYARET ETME DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) AYNI EV
2) AYNI KÖY
3) EVET
4) HAYIR
5) DİĞER

ZİYARET ETMEME NEDENİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) YAŞLI
2) HASTA
3) UZAK
4) İŞİNİ BIRAKAMAZ
5) DARGIN
6) DİĞER

EĞİTİM DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) HİÇ YOK
2) OKUR - YAZAR
3) İLK TERK
4) İLK MEZUN
5) ORTA TERK
6) ORTA MEZUN
7) İLKÖĞRETİM TERK
8) İLKÖĞRETİM DVM
9) İLKÖĞRETİM MZN
7) LİSE TERK
8) LİSE DEVAM
9) LİSE MEZUN
10) MESLEK LIS. TRK
11) MESLEK LIS. DVM
12) MESLEK LIS. MZN
13) YÜK. OKUL TRK
14) YÜK. OKUL DVM
15) YÜK. MEZUN

MEDENİ HALİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) EVLİ
2) BEKAR
3) EŞİ ÖLMÜŞ
4) AYRILMIŞ
5) KÜÇÜK (-14 YAŞ)
6) DİĞER
16) ÜNİVERSİTE TERK
17) ÜNİVERSİTE DEVAM
18) ÜNİVERSİTE MEZUN
19) KÜÇÜK (-6 YAŞ)
20) BİLMEZ
21) DİĞER

ZİYARET ETME SIKLIĞI

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) HERGÜN
2) HAFTADA BİR
3) HAFTADA 2-3
4) ONBEŞTE BİR
5) AYDA BİR
6) 2-3 AYDA BİR
7) 6 AYDA BİR
8) SENEDE BİR
9) BİR SENEDEN UZUN
11) DİĞER

ÇALIŞMA DURUMU

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) ÇALIŞIR
2) ÇALIŞIR + EMEKLİ
3) EMEKLİ
4) ÇALIŞMAZ
5) BİLMEZ
6) DİĞER

ÇALIŞMAZSA NEDEN

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) YAŞLI
2) EV HANIMI
3) ÖĞRENCİ
4) HASTA-ENGELLİ
5) İŞSİZ
6) KÜÇÜK(-12 YAŞ)
7) DİĞER

EBEVEYN ÖLÜM NEDENİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2) HASTALIK
3) YAŞLILIK
4) ECCEL
5) KAZA
6) MADEN GÖÇÜĞÜ
7) İNTİHAR
8) CİNAYET
9) DİĞER

İŞİ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2) TARIM + HAYVANCILIK
3) TARIM
4) HAYVANCILIK
5) ESNAF-TİCARET-ZANAAT
6) MADEN
7) İNŞAAT
8) OTOMOTİV
9) ELEKTRİK - ELEKTRONİK
11) ULAŞIM
22) HİZMET
33) GIDA
44) TEKSTİL
55) SAĞLIK
66) EĞİTİM
77) BALIKÇILIK
88) ORMAN
99) TURİZM
111) İŞÇİLİK
222) DİĞER

EBEVEYN**HASTALIKTAN ÖLDÜ İSE HANGİSİ**

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
2) KANSER
3) FELÇ
4) MESLEK HAST.
5) SİNİR SİST. HASTALIKLARI
6) SOLUNUM YOLU HAST.

İŞİNİN SEKTÖRÜ

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) DEVLET
2) ÖZEL
3) ŞAHİS YANI
4) KENDİ İŞİ
5) AİLE İŞİ
6) DİĞER

AYLAR:

- 0) BOŞ-BELİRSİZ
1) OCAK
2) ŞUBAT
3) MART
4) NİSAN
5) MAYIS
6) HAZİRAN
7) TEMMUZ
8) AĞUSTOS
9) EYLÜL
11) EKİM
22) KASIM
33) ARALIK
44) BİLMEZ-HATIRLAMAZ
55) DİĞER

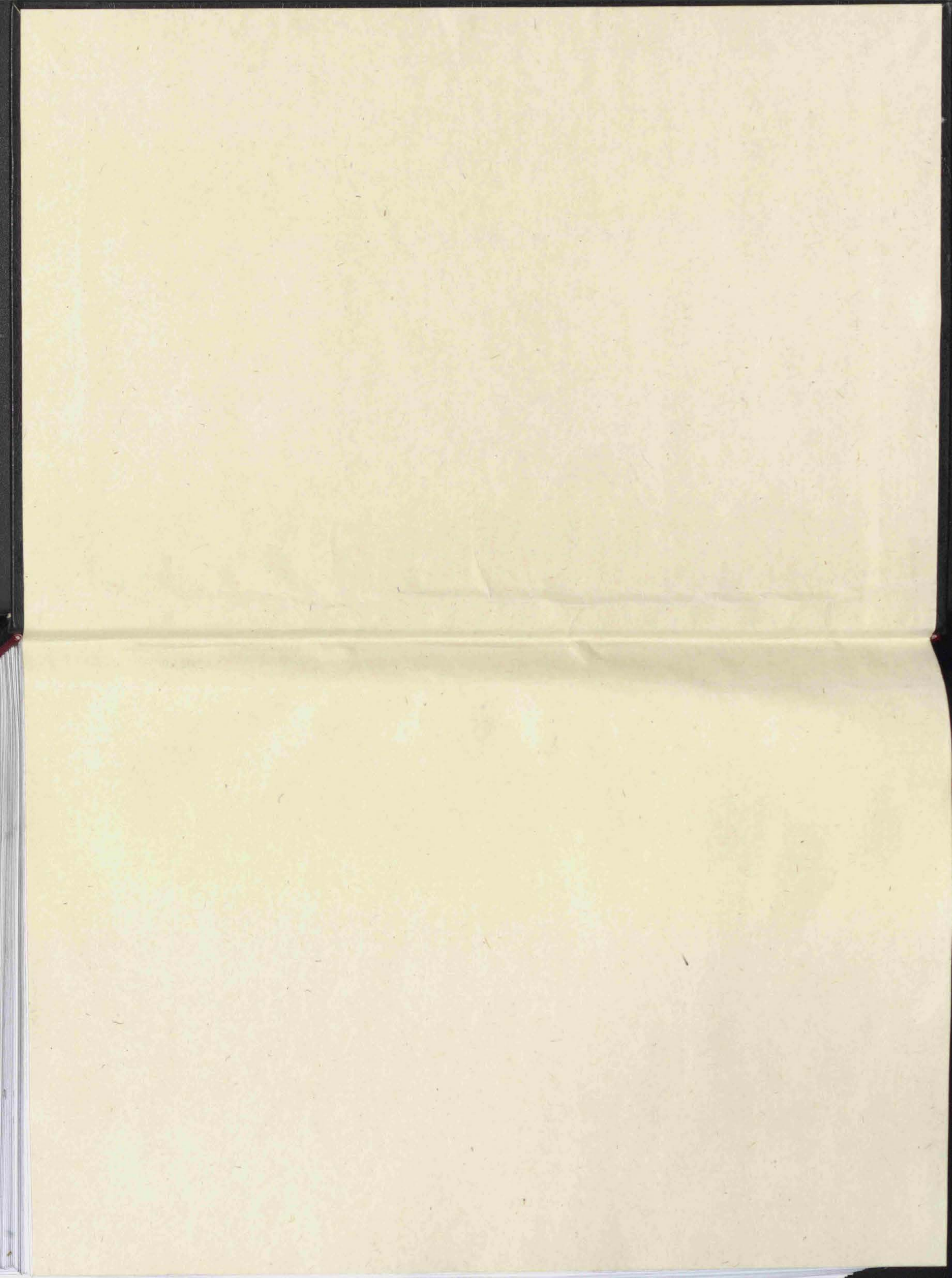
7) KALP DAMAR HAST

8) KARACİĞER HASTL.

9) SİNDİRİM SIS. HAST.

11) BOŞALTIM SIS. HAST.

22) DİĞER

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
MERKEZ KÜTÜPHANESİ

59445